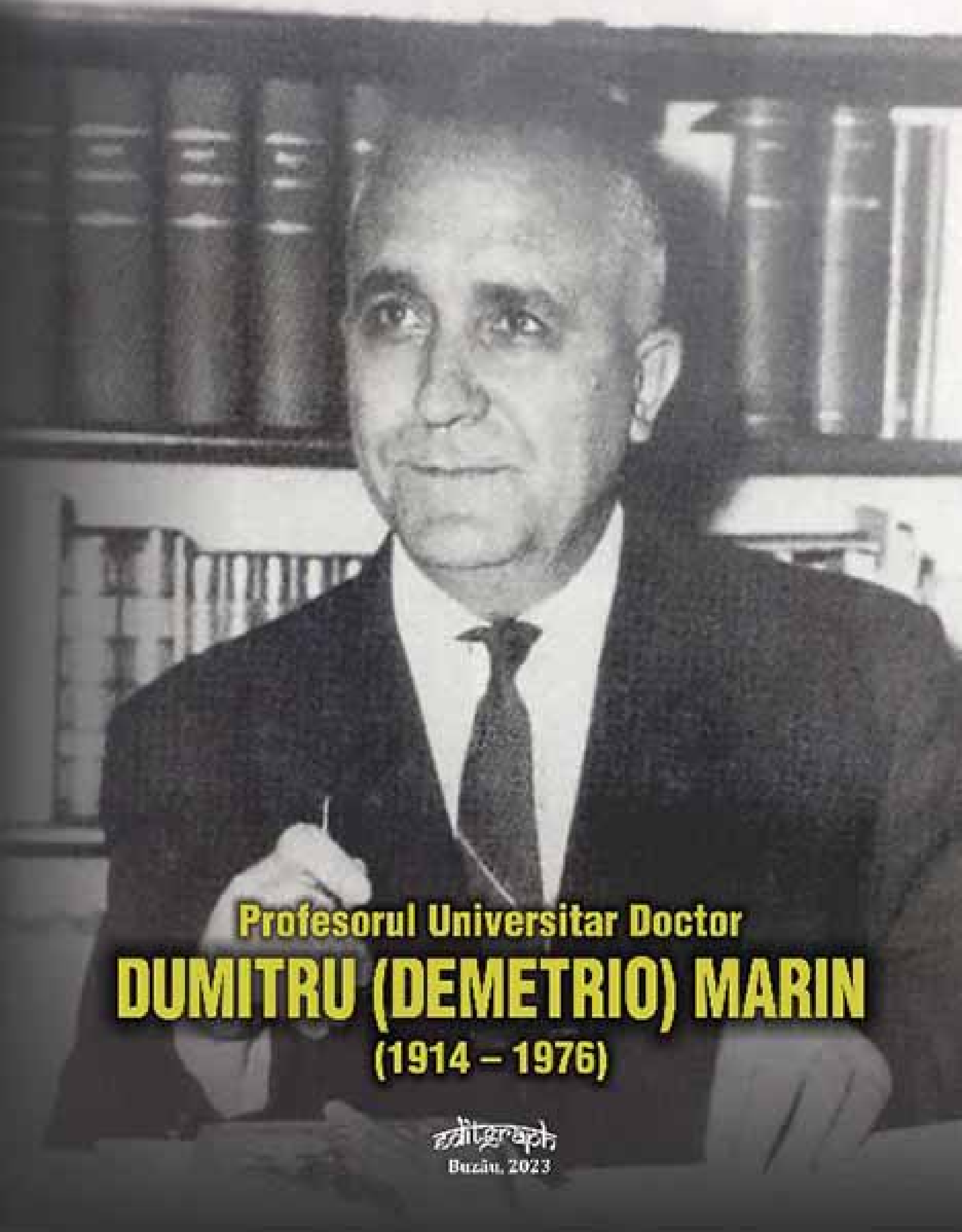
DECEBAL LUNGU MARIA CIOBOTARU

Profesorul Universitar Doctor

DUMITRU (DEMETRIO) MARIN

(1914 – 1976)

editgraph
Buzău, 2023

DECEBAL LUNGU MARIA CIOBOTARU

PROFESORUL UNIVERSITAR DOCTOR
D U M I T R U (D E M E T R I O) M A R I N
UN FILOLOG CLASIC ROMÂN DE TALIE EUROPEANĂ
(1914 – 1976)

Decebal LUNGU (n. 24 ianuarie 1938), colonel de radiolocație în retragere; studii superioare militare la Academia Militară din București (azi Universitatea Națională de Apărare „Carol I"); ofițer superior în Marele Stat Major al Armatei Române (1982-1986). **Lucrări**: *Cartea promoției de ofițeri tehnici de radiolocație, 1957-1960, București* (2013; cu Aurel Pentelescu). Diverse articole de specialitate și de popularizare în presa militară și civilă pe teme militare.

Maria CIOBOTARU (n. 21 martie 1950), de profesie institutor, absolventă a Facultății de Sociopsihopedagogie, Universitatea „Petre Andrei" Iași, în prezent pensionară. **Lucrări**: *Teste de matematică* (1997; coautor); *Probe de evaluare la matematică* (1999; coautor); *Lecturi literare pentru clasa a III-a* (2001; autor); *Educația pentru mediu* (2003; autor); *Teste pentru admiterea în clasa a V-a* (2005; coautor); mai multe articole în publicații de specialitate („Revista de pedagogie" etc,).

DECEBAL LUNGU • MARIA CIOBOTARU

Profesorul Universitar Doctor
DUMITRU (DEMETRIO) MARIN
UN FILOLOG CLASIC ROMÂN DE TALIE EUROPEANĂ
(1914 – 1976)

EDITGRAPH
Buzău, 2023

Coperta: Romică NEAGU

Fotografia copertei I: Profesorul universitar doctor Dumitru (Demetrio) Marin (1914-1976) la masa de scris, Bari-Italia, 1975.
Fotografiile copertei a IV-a: Casa natală și biserica în care a fost botezat Dumitru Marin din satul Peicani, azi.

Redactor: Decebal LUNGU
Tehnoredactor: Romică NEAGU
Culegere de text: Decebal LUNGU
Corectura: Decebal LUNGU, Maria CIOBOTARU
Traduceri din limba italiană: Raluca CHIRU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
LUNGU, DECEBAL
Profesorul universitar doctor Dumitru (Demetrio) Marin - un filolog clasic român de talie europeană : (1914-1976) / Decebal Lungu, Maria Ciobotaru. - Buzău : Editgraph, 2023
Conţine bibliografie
ISBN 978-630-318-028-1

I. Ciobotaru, Maria

929

Tipar: www. editgraph.ro | www.editgraph.ro

C U P R I N S

Motto:

„Om învățat și înțelept, Demetrio Marin a fost un foarte bun cunoscător al civilizațiilor antice, clasice și orientale: nu s-a limitat să le investigheze doar din punct de vedere tehnic, chiar dacă avea la îndemână metoda și instrumentele. Stăpânea foarte bine nu doar latina și greaca, ci și sanscrita și principalele limbi moderne și a căutat cu pasiune pe drumul istoriei semnul adevărului”.

DOMENICO LASSANDRO

Din *Pertransierunt benefaciendo. In memoria di Demetrio e Meluta Marin*, volum omagial, Bari, 1995.

ARGUMENT

Profesorul universitar Dumitru (Demetrio) Marin (24 martie 1914, Peicani – 26 noiembrie 1976, Bari), născut pe meleaguri vasluiene, în România, a trăit doar 62 de ani, din care în marea lor majoritate în Italia, întâi la Roma, apoi la Bari, fiind unul dintre venerații profesori de filologie clasică de la Universitatea din Bari – remarcabil centru academic din Italia și din Europa, atât înainte cât și după al Doilea Război Mondial.

Numele și activitatea sa ca filolog clasic de nivel european sunt puțin cunoscute în țara sa natală. În schimb, în Italia, îndeosebi în lumea academică numele său este rostit încă cu venerație, Universitatea din Bari consacrându-i comemorări impresionante, iar o stradă din Bari îi poartă numele: **Demetrio Marin**. Devenind cetățean italian, în 1956, numele său românesc, Dumitru, a fost italienizat, inclusiv în actele oficiale, în Demetrio Marin.

Este meritul incontestabil al profesorului universitar doctor ieșean Traian Diaconescu (1939-2019), „latinist de mare clasă”, cum l-a numit academicianul Gheorghe Vlăduțescu, de a fi adus în atenția lumii academice din Iași, dar și din țară, atât numele lui Dumitru (Demetrio) Marin, cât și, traduse din limba italiană sub îngrijirea sa, câteva din lucrările științifice ale acestuia. Totodată, profesorul Traian Diaconescu se gândise – dar timpul nu a mai avut răbdarea necesară – să alcătuiască o evocare cu caracter monografic despre marele filolog român aflat pe meleaguri italiene; de precizat că diferența de vârstă dintre cei doi era de 25 de ani, ca între discipol și mentor.

Autorii lucrării de față, rude – e drept, mai îndepărtate – cu savantul filolog Dumitru (Demetrio) Marin, dispunând de documente din arhive românești (vezi la Anexe), încercăm, după puterile noastre, să schițăm o evocare monografică, fără pretenția unei monografii conformă canoanelor academice. Este o lucrare așteptată de unii intelectuali care auziseră despre el, dar mai mult cerută și așteptată

de rudele și oamenii satului natal, Peicani, a lui Dumitru (Demetrio) Marin, mai ales că Școala generală din acest sat poartă, de mai mult timp, numele **Dumitru Marin**. Cu alte cuvinte, lucrarea de față se prezintă ca replică românească la șirul comemorărilor de care savantul filolog clasic Dumitru (Demetrio) Marin a beneficiat, după moartea sa, din partea celor care l-au cunoscut și apreciat de la Universitatea din Bari (Italia).

Dumnezeu să îl odihnească în pace!

București – Iași,
24 ianuarie 2023

Decebal LUNGU,
Maria CIOBOTARU

NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI

Lucrarea de față nu este o monografie în sensul academic al acestei noțiuni. Prin paginile ei încercăm să aducem dinaintea cititorului din România și nu numai – dar prin viziune românească, ca om și fiu al meleagurilor vasluiene – figura aproape legendară a celui care a fost un strălucit filolog clasic al Universității din Bari (Italia), după cel de-al Doilea Război Mondial, timp de câteva decenii.

Pe baza documentației la dispoziție, atât din surse italiene, dar mai ales românești, am încercat să surprindem momentele esențiale din viața și activitatea lui Dumitru (Demetrio) Marin, cu precădere cele de la Universitatea din Bari (Italia), unde realmente a strălucit prin cursurile sale de filologie sanscrită, de filologie latină, de filologie română, cât și prin munca sa de cercetător și savant în filologia clasică.

În acest context am găsit nimerit să evocăm și pe soția sa, Meluța Miroslav-Marin, autentic om de știință, specializată în arheologie, nu numai mamă a șapte copii. Lista cu lucrările științifice elaborate de Meluța Miroslav-Marin este doveditoare în acest sens.

Măreția celor doi universitari, soții Dumitru (Demetrio) și Meluța Miroslav-Marin, ca profesori titulari la Universitatea din Bari (Italia) merită să fie slăvită nu numai sub raport profesional, ci și general uman: au traversat împreună greutăți materiale și de altă natură de necrezut, de la lipsa, la început, a unei locuințe la puținătatea mijloacelor traiului de zi cu zi. Dar au învins, cu toate că dorul de țara natală a amândurora i-a încercat mereu, uneori chiar sfâșietor de dureros.

În mod deliberat am stăruit mai accentuat să punem în evidență cinstirea memoriei profesorului Dumitru (Demetrio) Marin atât în Italia cât și în România. La fel, într-un capitol distinct, ultimul (capitolul X), consacrat personalității sale, am stăruit în prezentarea operei științifice a marelui savant român. Facem precizarea că structura capitolului X, consacrat lucrărilor lui Demetrio Marin, s-a

preluat din conținutul cărților tipărite la Institutul European Iași, apărute sub îngrijirea profesorului Traian Diaconescu (*prefață*, *studiu introductiv*, *postfață*), cât și din conținutul lucrărilor tipărite.

La fel, am găsit nimerit să evocăm persoana și personalitatea marelui latinist ieșean Traian Diaconescu (1939 – 2019), care cu respect și solidaritate a fost alături de soții Dumitru (Demetrio) și Meluța Miroslav-Marin, cunoscându-le și urmărindu-le destinul.

Fără a avea posibilitatea să-i nominalizăm, mulțumim din inimă tuturor celor care ne-au sprijinit să elaborăm această lucrare despre marele filolog clasic român Dumitru (Demetrio) Marin și familia sa, care, departe de țara natală, România, și-a onorat cu demnitate originea sa de bun român, dincolo de vicisitudinile vieții traversate de-a lungul anilor.

Toate anexele au fost reproduse după originalele aflate în Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași și Serviciul Județean Vaslui și transcrise spre lectura cititorului. Unele dintre acestea, la aprecierea autorilor cărții, au fost introduse și în capitolul *Mărturii iconografice*.

Am considerat să redactăm anexele la sfârșitul fiecăreia dintre primele două părți, întrucât apreciem că ele întregesc respectivele părți ale lucrării. Fiecărei anexe i s-a dat câte un titlu. Completările care au fost făcute în anexele tipizate le-am transcris cu litere italice.

Trimiterile s-au făcut după paginația exemplarului tradus a volumului omagial original *Pertransierunt benefaciendo* (*Au trecut făcând binele*)

*

Ideea scrierii acestei cărți a apărut cu câțiva ani în urmă din dorința de a face cunoscute viața, activitatea didactică și o parte din cărțile și studiile românului Dumitru (Demetrio) Marin, profesor universitar, filolog clasic de nivel european, cercetător și savant la Universitatea din Bari (Italia).

Inițiatoarea acestei idei este Maria Ciobotaru, născută Goanță, originară din satul Peicani, comuna Găgești, județul Vaslui, institutoare în municipiul Iași, azi pensionară. Sub îngrijirea sa, și pe cheltuială proprie, a fost tradus din italiană volumul omagial *Pertransierunt benefaciendo* și pus la dispoziția autorilor cărții. De asemenea, a mers de nenumărate ori la Arhivele Naționale de la Iași și Vaslui unde a găsit și extras, în copie xerox, documentele cu privire la soții Dumitru (Demetrio) și Meluța Marin din perioada studenției și a primilor ani ca asistenți universitari la Iași. Totodată, s-a îngrijit, tot pe cheltuială proprie, de confecționarea și montarea firmei oficiale a școlii din Peicani cu numele lui Dumitru Marin. Tot prin strădiuința sa a fost confecționată și montată placa comemorativă pe fațada casei în care s-a născut și a copilărit Dumitru (Demetrio) Marin.

S-a dorit elaborarea acestei cărți pentru că Dumitru (Demetrio) Marin, deși român, cu excepția unui număr mic de specialiști în studii clasice, nu este cunoscut în țara sa natală, România.

Plecat din satul său natal, Peicani, comuna Jigălia, județul Fălciu, azi comuna Găgești, județul Vaslui, a urmat studiile universitare și a luat doctoratul în Filologia Clasică la Universitatea „Mihăileană”, azi Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, din Iași.

Pe timpul când își desăvârșea studiile academice la Roma, împreună cu soția sa, Meluța Miroslav-Marin, a fost nevoit să rămână în Italia ca urmare a vremurilor vitrege care s-au abătut asupra României odată cu instalarea regimului politic comunist după încheierea celui de-al Doilea Război Mondial. După terminarea studiilor academice la Roma, a funcționat la Bari, unde, ca profesor universitar, până la trecerea sa în neființă, s-a „împărțit” între filologia sanscrită, filologia latină, filologia română și munca de cercetător și savant.

În cuprinsul cărții sunt prezentate zbuciumul pe care l-a trăit, precum și greutățile vieții îndurate de Dumitru (Demetrio) Marin și familia sa într-o țară străină, fără locuință și lipsit de mijloacele materiale necesare traiului de zi cu zi. Statul Român de la acea vreme îi ridicase subvenția de care beneficiase până atunci ca bursier, iar

Academia Română din Roma nu i-a mai asigurat locuința pentru care avea dreptul. Mai târziu i-a fost ridicată și cetățenia română. În plus, îl măcina continuu dorul de țara natală, România, pe care n-a uitat-o și pe care a purtat-o permanent în inima lui; îl măcina dorul de părinți, rudele și prietenii lăsați în țară, dar mai cu seamă, de primul copil lăsat în București la plecarea în Italia, când acesta nu avea încă doi ani împliniți. Și totuși, încă o dată, a dovedit că este un luptător: a avut tăria să treacă peste toate greutățile și obstacolele care au fost prezentate în cuprinsul cărții de față, să-și definitiveze studiile academice, să profeseze în mediul universitar din orașul Bari (Italia) și să facă muncă de cercetare și de apostolat.

Această carte a fost scrisă cu mult suflet și mare emoție de către autori; era așteptată de unii intelectuali de pe meleagurile natale ale lui Dumitru (Demetrio) Marin, care doar auziseră câte ceva despre el; era așteptată de rudele apropiate lui, atât din Peicani cât și din alte localități; era așteptată chiar de către o parte a locuitorilor satului său natal, Peicani, consătenii lui actuali, care auziseră și ei despre el. Dar cel mai nerăbdător dintre rudele care au așteptat apariția acestei cărți a fost Neculai Goanță, locuitor al satului Peicani, ajuns la vârsta senectuții; a fost ruda cea mai apropiată a lui Dumitru (Demetrio) Marin (veri primari) care se mai afla încă în viață. De câte ori se revedea cu Decebal Lungu, în vizitele pe care acesta din urmă i le făcea la Peicani, îi spunea că așteaptă cu mare nerăbdare și cu mult interes cartea despre Dumitru Marin, „vărul meu cel bun”, cum îi spunea el, promisă de nepoata lui, Maria, institutoare, domiciliată în Iași. Timpul însă nu a mai avut răbdare cu el! În prima jumătate a zilei de 19 iulie 2022, în ajun de Sfântul Ilie, după o scurtă suferință, a trecut la cele veșnice. Dumnezeu să îl odihnească în pace!

S-a dorit scrierea și tipărirea acestei cărți și pentru ca elevii care învață la școala din Peicani, împreună cu dascălii lor, să cunoască cine a fost Dumitru Marin al cărui nume îl poartă azi școala lor.

Autorii

Partea întâi

DUMITRU (DEMETRIO) MARIN. VIAȚA. ACTIVITATEA. OPERA

Capitolul I
PEICANI, UN SAT MOLDOVENESC CA MULTE ALTELE. FAMILIA. ANII COPILĂRIEI. CLASELE PRIMARE (1914-1925)

Din cuprinsul patriei noastre - România - face parte și județul Vaslui, situat în regiunea istorică Moldova. Se află în partea de răsărit a țării și se învecinează cu județele: Iași, la nord; Neamț, Bacău și Vrancea, la vest; Galați, la sud; râul Prut, la est, care reprezintă și granița de stat cu Republica Moldova (Foto nr.1).

Dintre comunele aparținând județului Vaslui face parte și **comuna Găgești**. Aceasta se află în partea de sud-est, mai aproape de granița de est a județului, având ca vecini comunele: Fălciu la est, Epureni și orașul Murgeni la sud, Șuletea, Dodești și Viișoara, la vest, Roșiești și Vutcani, la nord. Este așezată în partea sudică a Podișului Central Moldovenesc, mai exact, între dealurile Fălciului și depresiunea Elanul spre răsărit și colinele Tutovei spre apus. Față de municipiile Vaslui, Bârlad și Huși, care aparțin județului, comuna este situată într-o zonă centrală, la distanțe aproximativ egale, cuprinse între 45 și 50 kilometri.

Comuna Găgești, de la nord către sud, este constituită din următoarele sate: **Tupilați**, aflat în partea cea mai de nord a comunei; la distanța de 5 kilometri de el se află satul **Popeni;** de la Popeni, la depărtare de 2 kilometri de acesta se găsește satul **Găgești**, care este și reședința comunei; mai la sud, la 3 kilometri distanță față de Găgești se află satul **Peicani**, iar la 3 kilometri față de acesta întâlnim satul **Giurcani**. Satele comunei Găgești, pe o distanță de aproximativ 20 kilometri, sunt udate de cursul mijlociu al pârâului Elanul[1], principalul

---

[1] Elanul este un curs de apă de mărimea unui pârâu. Izvorăște din masivul deluros Dobrina-Oltenești (378 metri altitudine), la sud-vest de municipiul Huși și este afluent al râului Prut. Albia sa străbate depresiunea Elanul, în genere, pe cursul său mijlociu de la nord către sud. După ce udă, de la nord la sud, localitățile Urlați, Hurduci (azi Dimitrie Cantemir) și Gușiței, urmează apoi satele comunei Găgești. Segmentul de mijloc al pârâului Elanul ce se întinde pe teritoriul comunei Găgești, de la nord la sud,

curs de apă care curge pe valea ce îi poartă numele, Valea Elanului (Foto nr. 2).

Vechimea satelor comunei Găgești din județul Vaslui se pierde în negura vremurilor. Descoperirile arheologice din bazinul hidrografic al pârâului Elanul conduse de regretații Ghenuță Coman, profesor și arheolog, și mai târziu de către discipolul său, Marin Rotaru, a căror rezultate au fost publicate[2], au scos din uitare și aduse la lumină vestigii și valori ale trecutului care atestă că teritoriul acestor sate, precum și a celorlalte din împrejurimi, au fost locuite neîntrerupt din cele mai vechi timpuri. În vatra fiecărui sat al comunei Găgești, precum și a celor din împrejurimi aflate pe o arie extinsă, au fost descoperite semnele unei întregi civilizații pe aceste meleaguri intens și permanent locuite. Aceasta, datorită faptului că depresiunea Elanului, cu păduri, râuri, iezere, pășuni și câmpii fertile, a oferit din cele mai vechi timpuri condiții favorabile dezvoltării așezărilor omenești.

Satul Peicani este azi component al comunei Găgești din județul Vaslui cu reședința în municipiul cu același nume. Înainte de Primul Război Mondial și un timp din perioada interbelică satul Peicani a făcut parte din comuna Jigălia, fostul județ Fălciu cu reședința în orașul Huși, azi municipiul Huși. Este așezat în partea stângă a pârâului Elanul, pe valea ce poartă numele acestuia, la poalele dealului pe care se află vechea bisericuță ce *veghează* peste sat. În cadrul comunei se află dispus la jumătatea distanței dintre satul Găgești, aflat la nord și satul Giurcani, care se găsește la sud față de el (Foto nr. 2).

Satul Peicani a fost dintotdeauna locuit de oameni liberi, urmași ai răzeșilor lui Ștefan cel Mare, liniștiți, harnici și buni gospodari.

în sensul de vărsare al apei, pe o distanță de aproximativ 20 kilometri, udă satele Tupilați, Popeni, Găgești, Peicani și Giurcani, continuă apoi cu satul Raiu și orașul Murgeni și se varsă în râul Prut la câțiva kilometri sud de acest oraș. Depresiunea pe care o străbate poartă numele de *depresiunea Elanul*, căreia i se mai spune și *Valea Elanului.* (C. Chiriță, *Dicționar geografic al județului Fălciu*, Tipografia Petru C. Popovici, Iași, 1893, pag.72).

[2] **Ghenuță Coman**, *Statornicie, continuitate*. *Repertoriul arheologic al județului Vaslui*, București, 1980.

Marin Rotaru și Costachi Buzdugan, *Antichitățile Elanului*, vol. I, editat de Inspectoratul pentru Cultură al Județului Vaslui, 1997.

Marin Rotaru, *Antichitățile Elanului*, vol. II, Editura Sfera, Bârlad, 2009.

Fiecare familie avea „bucata” sa de pământ pe care o lucra și cultiva cu multă pricepere și dragoste; cu toții aveau gospodării bine orânduite și frumos îngrijite. Satul avea școală[3] cu învățător calificat și o bisericuță așezată pe dealul de deasupra satului, existentă și azi, cu hramul „Sfântul Ierarh Nicolae”, la care slujea un preot secondat de un dascăl. La vremea respectivă acesta slujea, prin rotație, la trei sate (Găgești, Peicani și Giurcani), fiecare sat având biserică proprie.

Locuitorii satului Peicani erau oameni evlavioși, cu credință nestrămutată în Dumnezeu, respectau cu sfințenie sărbătorile religioase, obiceiurile și datinile strămoșești. Toți erau de religie ortodoxă, rit nou, cu excepția câtorva familii de adventiști. În zilele de duminică și celelalte sărbători religioase, când preotul slujea la Peicani, locuitorii acestui sat (bărbați, femei și copii), îmbrăcați în haine de sărbătoare, umpleau mica bisericuță până la refuz. Preotul nu începea niciodată slujba până când bătrânii satului nu urcau dealul și își ocupau locurile în strana bisericii.

Precizăm faptul că în viața locuitorilor din Peicani au existat și perioade grele pe care le-au îndurat cu mult stoicism. Una dintre acestea a fost cea din Primul Război Mondial[4]. Asemenea întregii țări, au îndurat greutăți și lipsuri de tot felul cauzate de război (foamete, boli, epidemii și alte nenorociri), inclusiv tributul de sânge dat pentru apărarea țării; aproape că nu a existat familie din sat care să nu fi pierdut cel puțin un membru al său în Marele Război pentru Întregirea Neamului Românesc.

---

[3] Școala din satul Peicani a fost înființată la 15 noiembrie 1913, învățător Romulus Codreanu, beneficiind de la început de încadrare cu învățători calificați. Din cauza Primului Război Mondial școala a fost închisă în anul școlar 1916-1917, învățătorul fiind mobilizat; se redeschide la începutul anului următor, avându-l învățător pe Ion Delcea, cadru didactic calificat. Școala nu a beneficiat de un local adecvat, iar frecvența elevilor era slabă, cu excepția anului școlar 1920-1921, când învățător a fost Ion Chichiță. Cu toate acestea, elevii aveau cunoștințe mulțumitoare la toate obiectele de învățământ [...]. Mai târziu, în perioada 1926-1943, satul Peicani s-a bucurat de aportul unui învățător cu calități didactice deosebite, Augustin Bahrim, care s-a dovedit a fi un adevărat apostol al școlii. (**Ioan Iacomi**, *Scurt istoric al învățământului din comuna Găgești*, Editura Dacri, Bârlad, 2013, pp. 28-30; 85-86).

[4] Pentru mai multe detalii vezi Decebal Lungu, *Bunicul meu a sunat mobilizarea în 1916*, revista „Elanul”, Nr. 113, iulie 2011, p. 15.

Satul Peicani a avut dintotdeauna și o viață culturală mult apreciată la acea vreme. În afară de serbările școlare, aveau loc șezători și serbări culturale în care tinerii săteni recitau poezii și prezentau diverse întâmplări hazlii, iar corul, format tot din tinerii satului, interpreta diferite cântece printre care unele populare culese chiar din zona respectivă.

Pe timpul vacanțelor școlare, mai ales în perioada interbelică, aveau loc serbări culturale de mai mare amploare la care, alături de sătenii tineri, participau studenți și elevi[5] ai școlilor normale și de liceu din Peicani și satele învecinate. În cadrul acestor serbări, pe lângă recitarea de poezii, interpretarea de cântece și prezentarea de glume hazlii, se jucau piese de teatru dintre care amintim doar *„Piatra din casă"* de Vasile Alecsandri și *„Mușcata din fereastră"* de tânărul dramaturg la acea vreme, Victor Ion Popa, originar din Dodești, localitate aflată la distanță nu departe de satul Peicani. Toate acestea au contribuit la ridicarea nivelului cultural și moral al locuitorilor din Peicani.

Facem precizarea că inițiatorii și organizatorii acestor manifestări culturale au fost învățătorii satului sprijiniți îndeaproape de sătenii tineri, studenții și elevii aflați în vacanțele școlare care participau cu mult entuziasm și elan tineresc. Demn de subliniat este faptul că, prin strădiunța unor intelectuali (învățători, preoți, studenți) și săteni, a fost înființată la Peicani, în anul 1933, Societatea culturală **„Virgil Caraivan".** Revista literar-culturală „Academia Bârlădeană" prezenta la vremea respectivă acest eveniment astfel:

„În ziua de 27 august a.c. (1933, n.n.), s'a inaugurat în satul Peicani, cu mult entuziasm tineresc această societate culturală, alcătuită din preoți, învățători, studenți și săteni. Preotul Anton Pârciu a făcut rugăciune pentru început de lucru, iar răspunsurile au fost date de corul societății, după care cucernicul preot rostește câteva cuvinte

[5] O parte dintre studenții și elevii care au participat la activitățile culturale de la acea vreme: frații Vasile și Gheorghe Goanță, viitori învățători; Dumitru Marin, viitorul filolog clasic român de renume european; Aristotel Popa; Theodor Uja; Gheorghe Surdu, viitor învățător; V. Nistor; Ion Popa; Tița Goanță, fiica lui Petrache Goanță din Peicani; Agripina Dumitriu; Pachița Petcu; Tița Giurgea ș.a.

de îndemn, felicitând inițiatorii. Luând apoi cuvântul patronul societății, scriitorul Virgil Caraivan[6], mulțumește pentru deosebita cinste ce i s'a făcut de către acești intelectuali ai satelor, punând numele său pe frontispiciul acestei societăți (...).

Vorbește la urmă d. Vasile Goanță, învățător, președintele societății. În cuvinte simțite și fraze alese arată bucuria de care sunt cuprinși toți tinerii și sătenii din Peicani cu prilejul acestei inaugurări, rod al stăruinței tuturor celor ce voesc ridicarea morală și cultivarea poporului (...)”.

Dar locuitorii satului Peicani știau să și petreacă. Sărbătorile Crăciunului, Anului Nou și ale Paștelui, nunțile, botezurile, precum și horele organizate, susținute și animate de tinerii satului care, în timp ce dansau sârbele vioaie și săltărețe, strigau cu putere: *„Unde joacă peicănenii, / Dedesubt pământul geme!".* Acestea constituiau doar o parte din prilejurile prin care se înveseleau, socializau și își manifestau bucuria de a trăi. Într-un astfel de mediu social și din mijlocul unei asemenea comunități a văzut lumina zilei Dumitru Marin, viitorul filolog clasic român de talie europeană.

S-a născut la 24 martie 1914 în satul Peicani, comuna Jigălia, județul Fălciu, azi comuna Găgești, județul Vaslui. Părinții i-au dat pruncului numele de Dumitru, în amintirea bunicului său din partea

---

[6] **Virgil Caraivan** (**n.**1879 în comuna Şuletea, județul Fălciu, azi județul Vaslui – **d.** 1966 în București). Scriitor, fondator de reviste și societăți culturale, ziarist. Debutează cu lucrarea literară *Ritmul muncii în poeziile populare* publicată în „Noua Revistă Română” (1901). Ajutat de câțiva prieteni scoate revista studențească „Tribuna” (1903-1904). Începând cu anul 1904 colaborează la revista „Semănătorul” de sub direcția prof. Nicolae Iorga. Publică mai multe lucrări literare în revistele „Floarea Darurilor”, „Neamul Românesc”, „Luceafărul” din Ardeal, precum și la mai toate ziarele și revistele din capitală, din acel timp. În 1907 publică, la Editura Minerva, primul volum de povești *La șezătoare* având prefața semnată de Nicolae Iorga. Au urmat apoi volumele *Movila Roșia* (Povestiri, schițe, amintiri), *La gura sobei* (Povești și snoave), *Domnița Ilina* (Povești), *Povești de pretutindeni* și *Basme și legende streine* (Traduceri din folclorul lumii), *O noapte de mai* (Traducere din N. Gogol), iar mai târziu *Bătălia de la Mărășești* (Povestire eroic-națională). Este membru fondator al „Societății Scriitorilor Români” înființată în anul 1908. (Din revista „Răzeșul”, nr.1 / 1926, p. 38, reiese că această societate „s-a făcut mai mult prin strădiunța sa”). În anul 1926 scoate revista „Răzeșul”, unică în felul ei. Câțiva ani mai târziu, în 1932, scoate revista „Documente răzășești” și tot în același an organizează și pune bazele Societății culturale „Virgil Caraivan”, înființată, un an mai târziu, în 1933.

mamei, Dumitru Goanță, și l-au botezat în bisericuța satului aflată pe deal amintită de noi mai sus.

În *Actul de naștere* al lui Dumitru Marin, sub Nr. 8 din *Registrul Stării Civile pentru nașteri* al comunei Jigălia, județul Fălciu, se precizează că înregistrarea noului născut s-a făcut pe data de 26 martie 1914, la orele două după amiază. În continuare, în *Actul de naștere* se menționează: „În ziua de două zeci și patru ale prezentei luni (luna martie, n.n.), la orele nouă înainte de amiază s-a născut în casa părinților săi, din satul Peicani Comuna Jigălia un copil de sex bărbătesc căruia i s'a dat prenumele de **Dumitru,** numele de familie **Marin;** fiu a lui Ștefan Marin de ani trei zeci și opt de profesiune agricultor, domiciliat în Comuna Jigălia, și al Mitrei Marin de ani două zeci și opt, de profesiune agricultoare, domiciliată în Comuna Jigălia. Nașterea ne a fost declarată de către Profira Mălăescu, care ne a înfățișat copilul, și care a operat nașterea în calitate de moașă." Declarația sus-numitei Profira Mălăescu a fost dată în fața a doi martori, locuitori ai satului Peicani, nominalizați în *Actul de naștere*, al primarului și al notarului. Actul de naștere a fost *subscris* de declarantă și cei doi martori *prin punerea degetului* (cei trei erau neștiutori de carte, n.n.), cărora li s-a citit actul, de primarul comunei Jigălia, județul Fălciu, în calitate de ofițer al Stării Civile și în prezența notarului primăriei, cel care a redactat documentul (Anexa nr. 1).

Vorbind despre locul în care s-a născut, Dumitru Marin îl prezintă cu mult drag, dar și cu mare nostalgie, în următoarele cuvinte: „M-am născut într-un sătuc pierdut pe coamele unui mic deal moldovenesc ale cărui povârnișuri ajungeau pînă la malul unui râu, Elan, deseori secătuit vara, rămânând doar albia. Un sătuc precum multe altele din acea regiune, cu bisericuța cocoțată pe creasta dealului ca să vegheze asupra satului ce se întindea la poalele sale sau asupra cimitirului din jurul ei. Mă poartă gândul la acea biserică în rarele sărbători de duminică, în care se ținea slujba (pentru că preotul trebuia să slujească la alte trei sate aflate la o distanță de la 1 la 3 kilometri)"[7]

---

[7] **Dumitru (Demetrio) Marin**, *Mi pare di sognare* (Mi se pare că visez), articol publicat postum în volumul omagial *Pertransierunt benefaciendo*. *In memoria di Demetrio e Meluta Marin* (*Au trecut făcând binele*. *În memoria lui Demetrio și Meluța Marin*), colecția, *Quaderni di Invigilata Lucernis*, Nr. 3 / 1995, Bari, p. 68.

De asemenea, soția sa, Doamna Meluța Miroslav-Marin, în evocările despre soțul său, prezintă în aceeași notă locul natal a lui Dumitru Marin: „S-a născut într-o localitate mică din România, un sat pierdut pe coastele unui deal domol din Moldova, cu o bisericuță cocoțată în vârf parcă să vegheze asupra satului sau cimitirului, lângă pârâul Elan”[8]. Facem precizarea că Doamna Meluța Marin a făcut aceste evocări în cunoștință de cauză, deoarece în mai multe rânduri a vizitat satul Peicani împreună cu soțul său.

Părinții lui Dumitru Marin se numeau Ștefan și Mitra (născută Goanță); amândoi erau de naționalitate română și religie ortodoxă. Erau oameni gospodari, cu câteva hectare de pământ, făceau parte dintre locuitorii cu avere de mijloc ai satului și erau respectați atât de sătenii lor cât și de cei ai satelor învecinate. Au fost printre puținii din rândul celor din sat care au înțeles că oamenii nu se pot dezvolta și nu pot progresa în viață și societate fără învățătură și știință de carte. De aceea, cu toate greutățile și lipsurile de la acea vreme, au făcut sacrificii mari pentru ca fiul lor, Dumitru, Mitică nume de alint, să meargă la școală și, așa cum se spunea în vremurile acelea, „să învețe carte”. Iar așteptările nu le-au fost înșelate, așa cum vom avea ocazia să arătăm în cuprinsul cărții de față.

Copilăria și-a petrecut-o în satul natal. A fost al doilea copil la părinți; a mai avut o soră, Anica (n. 1905 - d. 1920), mai mare cu nouă ani decât el, decedată la vârsta de 15 ani. Nu deținem informații certe cu privire la cauza decesului ei. Moartea surorii lui, pe când avea doar șase ani, l-a afectat tare mult. Este posibil ca în copilărie să nu fi avut prieteni de joacă de vârsta lui. Ne bazăm afirmația pe faptul că mai târziu, în destăinuirile făcute verișoarei lui de gradul întâi, mai mare decât el cu șapte ani, Tasia (Tița) Goanță[9], își exprima de fiecare dată

---

[8] **Pazienza Maria Luisa Amerio**, *Viața și opera lui Demetrio Marin*, articol publicat în același volum omagial, p. 7.

[9] **Tița Goanță**, devenită Lungu după căsătorie (**născută** la 12 februarie 1907, în satul Peicani, com. Jigălia, jud. Fălciu, azi com. Găgești, jud. Vaslui – **decedată** la 5 februarie 1985, la Gura – Idrici, com. Roșiești, jud. Vaslui). A fost fiica lui Petrache Goanță din Peicani și verișoară de gradul întâi cu Dumitru Marin, părinții lor fiind frați. A absolvit cinci clase de liceu în orașul Huși. Din cauza lipsurilor și greutăților de la acea vreme, părinții au retras-o de la liceu. Mai târziu, în anul 1930, s-a căsătorit cu **Alexandru Lungu,** agent sanitar, din satul Gura-Idrici, jud. Fălciu, azi jud. Vaslui. A devenit casnică și s-a îngrijit de creșterea și educația celor cinci copii în viață, pentru ca aceștia să fie

regretul că nu a avut și el un frate sau o soră de vârstă apropiată cu care să se joace în anii copilăriei.

Dar copilăria a trecut repede, așa cum a trecut la fiecare dintre noi, după care au urmat anii de școală. În toamna anului 1921 începe școala primară (clasele I-IV) în satul natal, Peicani, pe care a absolvit-o în vara anului 1925, avându-l învățător pe **Gheorghe Chirciu**. În toți cei patru ani de școală primară a fost premiantul clasei dovedind aptitudini deosebite pentru învățătura de carte.

Din perioada cursului primar urmat la Școala din Peicani, dispunem de *Foile matricole* de la absolvirea claselor a II-a și a IV-a. Situația școlară prezentată în cele două *Foi matricole* îl arată pe Marin Șt. Dumitru ca fiind un elev sârguincios la învățătură. Obiectele de studiu urmate în clasele a II-a și a IV-a primare au fost aceleași: *limba română*; *aritmetica* și *geometria*; *celelalte studii*; *dexterități*. Cu excepția aritmeticii și geometriei, celelalte obiecte de studiu au cuprins mai multe secțiuni, fiecare având notă distinctă pe trimestru și media anuală de promovare. *Limba română* a cuprins patru secțiuni: scrierea și exerciții gramaticale; cetirea; exerciții de memorare și liberă reproducere; exerciții de compunere. *Celelalte studii* au avut în compunere: religia; istoria; geografia; științele fizico-naturale. În cadrul obiectului de studiu *Dexterități* au intrat: caligrafia; desenul; cântul; exerciții corporale și jocuri gimnastice.

---

harnici, cinstiți, drepți, cu frică de Dumnezeu și cu mare dragoste de țară, fiind prima care le-a insuflat copiilor săi primele noțiuni de patrie și patriotism. A făcut mari sacrificii pentru ca fiecare dintre copii să termine cel puțin o școală de cultură generală (liceu sau școală pedagogică); în mare parte a reușit, cu excepția celui mai mare dintre copii care, după absolvirea clasei a cincea de liceu, a fost nevoit să întrerupă studiile din cauza greutăților de după război, pe care nu le-a mai reluat niciodată. Tița Goanță, având numele de Lungu după căsătorie, a fost liantul familiei sale care, de fiecare dată, a avut puterea necesară depășirii situațiilor deosebit de grele apărute atât în timpul războiului cît și a refugiului, dar mai cu seamă în anii care au urmat după acesta (foametea, dările către stat, colectivizarea etc.). Acestei verișoare, Dumitru Marin (Mitică) i se confesa de fiecare dată când se întâlneau, povestindu-i întâmplări petrecute cu el, atât din anii studenției cât și după terminarea facultății. Așa a aflat Tița Goanță, care a transmis apoi și copiilor săi, că verișorul ei, Mitică, a fost invitat la masă de mai multe ori de familia marelui prozator român, Mihail Sadoveanu, fiind chiar aproape de a se căsători cu una din fiicele acestuia! Legătura dintre cei doi verișori s-a menținut permanent până când Dumitru Marin a părăsit țara, definitiv, în anul 1946. Ultima dată s-au întâlnit în vara anului 1968, la București, când Dumitru Marin, acum în calitate de cetățean italian, a venit pentru ultima oară în România, la nunta fiului cel mare, Eugen, lăsat în țară când a plecat în Italia, în 1946.

În clasa a II-a, anul școlar 1922-1923, notele trimestriale ale școlarului Marin Șt. Dumitru au fost cuprinse între 8 și 10. Pe obiecte de studiu, media de promovare anuală a fost: *limba română* - 9,20 (scrierea și exerciții gramaticale – 9,00; cetirea – 10; exerciții de memorare și liberă reproducere – 9,00; exerciții de compunere – 9,00; exerciții de intuiție – 9,00); *aritmetica și geometria* – 9,00; *celelalte studii* – 9,00 (religia – 9,00; istoria – 9,00; geografia – 9,00); *dexterități* – 8,40 (caligrafia – 9,00; desenul – 9,00; cântul – 8,00; exerciții corporale și jocuri gimnastice - 8,00; lucrul manual – 8,00); *purtarea* – 9,00, (8,00 pe primul trimestru, 9,00 pe al doilea trimestru și 10,00 pe trimestrul al treilea); *frecvența* – 10. A promovat clasa a II-a primară cu *media generală* – 9,02 (nouă și două sutimi), *clasificat I-ul între 4 elevi promovați*.

În clasa a IV-a primară, anul școlar 1924-1925, notele trimestriale ale elevului Marin Dumitru au fost cuprinse între 8 și 10. În trimestrele I și II, la toate obiectele de studiu a obținut nota 10 (zece); în al III-lea trimestru al clasei a IV-a, notele obținute au fost cuprinse între 8 și 10. Pe obiecte de studiu, media anuală de promovare a fost: *limba română* – 9,66 (scrierea și exerciții gramaticale – 10; cetirea – 9,66; exerciții de memorie și liberă reproducere – 9,66; exerciții de compunere – 9,33); *aritmetica și geometria* – 9,66; *celelalte studii* – 9,33 (religia – 9,33; istoria – 9,33; geografia – 9,33; științele fizico-naturale – 9,33); *dexterități* – 9,66 (caligrafia -9,66; desenul – 9,66; cântul – 9,66; exerciții corporale și jocuri gimnastice – 9,66; lucrul manual – 9,66); *purtarea* –10; *frecvența* – 10. A promovat clasa a IV-a primară cu media generală – 9,66 (nouă și șaizeci și șase de sutimi), *clasificat I-ul între 4 elevi* promovați.[10]

Facem precizarea că personajul principal al cărții de față are numele de familie **Marin**, nume trecut în *Actul de naștere* prezentat de noi mai sus, precum și în toate celelalte documente care l-au însoțit pe tot parcursul vieții. Cu toate acestea, pe durata școlii primare, inclusiv în cele două *Foi matricole* prezentate mai sus, învățătorul său, Gheorghe Chirciu, îl trece cu numele de familie **Marinescu**. Până la această dată autorii cărții de față nu au reușit să afle motivul acestei consemnări cu numele Marinescu. Știm însă cu certitudine că este vorba de una și aceeași persoană: **Marin Șt. Dumitru**.

---

[10] Arhivele Naționale, Serviciul Județean Vaslui, fond Școala Primară Peicani, registrele nr. 32/1923, filă f.n. (fără număr, n.n.) și nr. 31/1925, filă f.n. (fără număr, n.n.).

Capitolul II
STUDIILE LICEALE ȘI UNIVERSITARE (1925 – 1937)

După absolvirea celor patru clase primare Dumitru Marin a dorit tare mult să-și continue învățătura la un nivel mai înalt. Părinții, sfătuiți și de învățătorul lui de atunci, Gheorghe Chirciu, au fost de acord și l-au susținut, conștienți fiind că urmau să facă mari sacrificii în acest sens, deoarece situația lor materială era destul de modestă pentru a-și putea întreține fiul, în continuare, la învățătură. Astfel, în toamna anului 1925, în urma susținerii și trecerii examenului de intrare, începe cursurile Liceului de băieți „Gheorghe Roșca Codreanu" din orașul Bârlad[11].

În anii de liceu Dumitru Marin s-a evidențiat ca un elev conștiincios și silitor, care își însușea temeinic cunoștințele ce se predau, fapt pentru care a ajuns printre primii elevi ai școlii. În același timp, a beneficiat de prezența unei pleiade de profesori cu o temeinică pregătire în domeniile lor și o înaltă ținută morală. De asemenea, mulți dintre aceștia au avut o bună stabilitate și o lungă continuitate în cadrul liceului, funcționând chiar zeci de ani fără întrerupere, dintre care menționăm doar câțiva: **Negură Ștefan** (matematică) , timp de 35 de ani, dintre care 32 de ani fără întrerupere; **Neștianu D. Gheorghe** (Limba latină, Limba elină,

[11] Liceul de băieți „Gheorghe Roșca Codreanu" din Bârlad a fost înființat în anul 1864, în baza „Legii învățământului public" din același an. Legea prevedea înființarea în orașul Bârlad a unui liceu, prin transformarea „Gimnaziului Codreanu" în „Liceul Codreanu" cu șapte ani de studii. La 1 septembrie 1864 liceul și-a deschis cursurile. A fost al patrulea liceu înființat în Principatele Române-Moldova și Țara Românească-, după „Sfântul Sava" (București), „Academia Mihăileană" (Iași) și „Carol I (Craiova). La 3 noiembrie 1946 liceul a fost ridicat la rangul de Colegiu Național „Gheorghe Roșca Codreanu". În anii regimului politic comunist a cunoscut mai multe transformări și a funcționat sub diferite denumiri. Începând cu 16 septembrie 1996 liceul a revenit la denumirea de Colegiul Național „Gheorghe Roșca Codreanu". (Traian Nicola, *Colegiul național „Gheorghe Roșca Codreanu" Bârlad*, Ed. Humanitas, București, 1996, pp. 77, 165-166).

Drept) 33 de ani fără întrerupere; **Neștianu D. Neculai** (Istorie, Drept, Economie politică) 30 de ani fără întrerupere; **Ursu Cezar** (Istorie, Filozofie) 32 de ani continuu; **Ursoiu N. Ioan** (geografie) 32 de ani continuu; **Balaban Alexandru** (Limba română, Limba franceză) 30 de ani fără întrerupere; **Pamfil Dumitru** (Limba franceză) 20 de ani fără întrerupere, precum și mulți alții. De precizat că profesorii enumerați mai sus au funcționat și în perioada când Dumitru Marin urma cursurile liceului. Menționăm faptul că numeroși absolvenți ai acestui liceu, atât înainte cât și după absolvirea lui de către Dumitru Marin, au devenit mari personalități române în diferite domenii de activitate[12].

Pe timpul liceului, mai mare cu trei ani decât el, a urmat cursurile acestui lăcaș de cultură și viitorul academician Gheorghe Ivașcu cu care se va reîntâlni la Iași, atât în anii studenției cât și ca asistenți universitari în cadrul Facultății de Litere și Filosofie la Universitatea „Mihăileană", devenită mai târziu Universitatea „Alexandru Ioan Cuza" din Iași.

În vara anului 1933, luna iunie, după opt ani de învățătură, termină cursurile liceale și trece primul examenul de bacalaureat cu media cea mai mare din clasa sa (Anexa nr. 2) .

---

[12] **Alexandru Philippide** (promoția 1877), academician, prof. univ., filolog; **Alexandru Vlahuță** (promoția 1878), academician, scriitor. S-a născut într-un sat care îi poartă numele, din fostul județ Tutova, azi județul Vaslui; **Vasile Pârvan** (promoția 1900), academician, prof. univ., doctor în Istorie-Arheologie; **Garabet Ibrăileanu (**promoția1890), academician, prof. univ., doctor în Filologie, scriitor; **Dumitru Bagdasar (**promoția 1913), academician, prof. univ., doctor în Medicină, ministru al sănătății. S-a născut, ca al doisprezecelea copil al unei familii de țărani săraci, în comuna Roșiești, județul Fălciu, azi județul Vaslui. A pus bazele Școlii românești de Neuroghirurgie din România și a creat Institutul de Endocrinologie din București; **Pamfil H. Popescu (Șeicaru)** cunoscut sub numele de **Pamfil Șeicaru** (promoția 1914), avocat, publicist, ziarist de renume; **Gheorghe D. Ivașcu** (promoția 1930), prof. univ., doctor în Filologie, scriitor, istoric literar, ziarist, editor. Printre cei care au urmat parțial cursurile Liceului „Codreanu" amintim pe: **Mihai Ștefan Botez**, prof. univ., doctor în Matematică; **George Călinescu**, academician, profesor, doctor în Filologie, scriitor, critic literar; **Scarlat Longhin,** academician, prof. univ., doctor în Medicină, general; **Nicolae Tonitza,** pictor, profesor; **Tudor Teodorescu-Braniște,** romancier, ziarist și lista poate continua. (Traian Nicola, *Colegiul național „Gh. Roșca Codreanu" Bârlad*, Ed. Humanitas, București, 1996, pp. 209-214).

Din perioada liceului, autorii cărții de față au găsit în Arhivele Naționale Vaslui, fond Liceul „Codreanu” - Bârlad, două matricole școlare aparținând elevului Marin Dumitru. Acestea conțin notele trimestriale, mediile anuale, notele luate la examene și mediile generale la materiile care i-au fost predate. Prima matricolă școlară conține situația la învățătură a elevului Marin Dumitru când acesta a absolvit clasa a IV-a (cursul inferior de liceu, n.n.), în luna iunie 1929 (Foto nr. 6).[13] A doua matricolă școlară are Nr. 335. Ea conține calificativele trimestriale și media anuală la fiecare materie parcursă de elevul Marin Dumitru în clasa a V-a de liceu (anul școlar 1929-1930); aceasta a fost prezentată la înscrierea în clasa a VI-a de liceu, pentru anul școlar 1930-1931. Din a doua matricolă școlară reiese că în cursul superior de liceu, la acea dată, aprecierea elevilor se făcea cu calificative („suficient”, „bine” și „f.bine”), renunțându-se la aprecierea cu note de la 1 la 10 (Foto nr. 7).[14]

Pe cele două matricole școlare, în partea dreaptă jos, secretarul liceului a consemnat, pe diagonală, următoarele: „Eliberat diploma de bacalaureat Nr. 503 / 933”, iar dedesubt, Secretar, /ss indiscifrabil. În tabelul nominal intitulat *Diplome de bacalaureat eliberate de liceu în anul 1933*, *sesiunea Iunie*, este menționat faptul că absolventul Liceului „Codreanu” din Bârlad, Marin Șt. Dumitru, a ridicat diploma de bacalaureat pe data de 30 august 1933.[15]

După absolvirea liceului, încurajat de profesorii săi și ajutat material și financiar de părinți, hotărăște să urmeze studii universitare. Astfel, în toamna anului 1933, după susținerea și trecerea examenului de admitere, depune cerere de înscriere în anul întâi universitar, 1933/1934, înregistrată cu nr. 4350 din 10 noiembrie 1933[16] (Anexa nr. 3). Semnalăm faptul că în partea de jos a

[13] Arhivele Naționale. Serviciul Județean Vaslui, fond Liceul „Codreanu”-Bârlad, registrul nr. 2/1929, fila f.n.
[14] Ibidem, registrul nr. 1/1931, fila f.n.
[15] Ibidem.
[16] Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 57.

cererii de înscriere apare o scurtă declarație interesantă, scrisă de mână, pe care o reproducem: „Declar că nu fac parte și nu voiu face parte din nicio organizație studențească neautorizată de Senatul Universitar și știu că o contravenire la aceasta va avea drept urmare exmatricularea mea”. Același tip de declarație se regăsește și în partea de jos a cererii de înscriere în anul doi universitar, 1934/1935, înregistrată cu nr. 4107 din 12 noiembrie 1934[17]. Se cunoaște că în acea perioadă întreaga Europă, inclusiv România, erau cuprinse de puternice frământări și convulsii sociale și politice. Acest fapt a favorizat apariția în toate țările Europei, cât și în țara noastră, a unor organizații politice de diferite curente și ideologii, atât de extremă dreaptă cât și de extremă stângă. Ambele curente s-au manifestat puternic, mai cu seamă în rândul tineretului, inclusiv în rândul studențimii române. Conducerea Universității din Iași nu tolera astfel de organizații, în baza precizărilor ministeriale. Era necesar să cunoască care era orientarea politică a studenților înscriși să urmeze cursurile acestei universități. Precizăm că aceste declarații scurte erau identice, ceea ce presupunem că ele erau formulate chiar de conducerea Universității, iar împotriva celor care nu respectau cele prevăzute în cuprinsul acestora se mergea până la exmatricularea lor din facultățile respective. Pe cererile de înscriere pentru ultimii doi ani de studii (1935/1936 și 1936/1937) dispare acest tip de declarație scrisă de mână de către studenți.

După înscrierea în anul I, Dumitru Marin începe cursurile *Secției Clasice* a Facultății de Litere și Filosofie la Universitatea „Mihăileană” din Iași, căreia mai târziu i se va schimba denumirea în Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”.

Facem precizarea că, la acea dată, universitatea și facultățile au impus următoarele reguli: la începutul fiecărui an universitar studenții completau și depuneau o cerere, tipizată, prin care solicitau să fie înscriși în anul universitar care urma (Anexele nr. 3, 7, 20, 33); în ajunul fiecărei sesiuni de examene, de asemenea, studenții trebuiau să

[17] Ibidem, f. 53.

completeze și să depună o altă cerere, tot tipizată, prin care solicitau să fie înscriși pentru susținerea examenelor din sesiunea respectivă (Anexele nr. 4, 8, 15, 21, 24, 30, 34, 36, 41). Din cele prezentate de noi, rezultă că aceste reguli le-a respectat și studentul Marin Dumitru.

Studiile universitare au durat patru ani (1933 – 1937) și în toată această perioadă, ca urmare a silinței și studiului conștiincios, a fost unul dintre studenții eminenți ai Facultății de Litere și Filosofie și printre primii studenți ai Universității din Iași. Mărturie stau rezultatele consemnate în procesele-verbale încheiate la sfârșitul examenelor susținute de studentul Marin Dumitru în cei patru ani de studii.

În anul I (1933-1934), anul îndrumător, a dat două examene: Limba latină: *trei bile albe*; profesor examinator, ss. / I. M. Marinescu[18] (Anexa nr. 5); Limba greacă: *trei bile albe*; profesor examinator, ss. / C. Papacostea[19] (Anexa nr. 6).

În anul II (1934-1935), a susținut 10 (zece) examene: Limba și literatura greacă, genul epic și liric: *trei bile albe*; profesor examinator, ss. / C. Papacostea; Limba și literatura italiană: *trei bile albe cu distincție*; profesor examinator, ss. / D. Grăzdaru; Arheologie: *trei bile albe*; profesor examinator, ss. / O. Tafrali; Antichități: *trei bile albe;* profesor examinator, ss. / Tafrali; Limba și literatura latină: *cu bilă albă*; profesor examinator, ss. / I. M. Marinescu; Istoria filosofiei vechi: *trei bile albe;* profesor examinator, ss. / Al. Claudian; Istoria antică (Istoria orientului): *trei bile albe*; profesor examinator, ss. / P. Nicorescu; Limba și literatura latină (Seneca): *trei bile albe*; profesor examinator, ss. / I. M. Marinescu; Arheologie (Sculptură): *trei bile albe*; profesor examinator, ss. / O. Tafrali; Antichități (Mitologie): *trei bile albe*; profesor examinator ss. / O. Tafrali.[20] (Anexele nr. 9-14; 16-19).

În anul III (1935-1936), a susținut 9 (nouă) examene: Pedagogie: *trei bile albe*; profesor examinator, ss. / Șt. Bârsănescu; Introducere în filosofie: *trei bile albe*; profesor examinator, ss. / Al. Claudian;

---

[18] Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 55.
[19] Ibidem, f. 56.
[20] Ibidem, ff. 38-41; 45-50.

Arheologie (Arhitectură creştină): *trei bile albe*; profesor examinator, ss. / O. Tafrali; Antichități (Sărbători): *trei bile albe cu distincție*; profesor examinator, ss. / O. Tafrali; Limba și literatura greacă, genul filosofic și retoric: *trei bile albe*; profesor examinator, ss / C. Papacostea; Limba și literatura latină (Horațiu): *trei bile albe*; profesor examinator, ss. / I. M. Marinescu; Limba și literatura spaniolă: *cu bilă albă;* profesor examinator, ss. / D. Găzdaru; Didactica: *trei bile albe*; profesor examinator, ss. / Șt. Bârsănescu; Istoria antică (Istoria greacă): *trei bile albe*; profesor examinator, ss. / P. Nicorescu.[21] (Anexele 22-23; 25-29; 31-32).

În anul IV (1936-1937), a susținut 5 (cinci) examene: Limba italiană: *trei bile albe cu distincție*; profesor examinator, ss / indiscifrabil; Istoria antică (Istoria republicii romane): *trei bile albe*; profesor examinator, ss. / P. Nicorescu*; Epigrafie*: *trei bile albe;* profesor examinator, ss / P. Nicorescu; Limba și literatura greacă: *trei bile albe*; profesor examinator, ss / C. Balmuș; Istoria antică (Istoria imperiului roman): *trei bile albe*; profesor examinator, ss / P. Nicorescu.[22] (Anexele nr. 35; 37-40).

După *trecerea tuturor examenelor anului IV*, depune cerere în vederea susținerii ***examenului de licență*** pentru sesiunea din octombrie același an; cererea este tipizată, datată 11 octombrie 1937 și înregistrată cu nr. 3646 / oct.1937. În cuprinsul acesteia, Marin Dumitru solicită să facă parte din comisia de licență profesorii universitari I. M. Marinescu, C. Balmuș și P. Nicorescu. Pe cererea de înscriere la examenul de licență se găsesc două consemnări care merită menționate. În partea dreaptă sus, probabil, decanul facultății a pus pe diagonală următoarea apostilă: *Prof. I.M. Marinescu, Președinte // Membrii: Prof. P. Nicorescu / Prof. C. Balmuș / Prof. I. Minea.*

În partea stângă jos a cererii[23] se află următoarea consemnare: *„Dl Marin Șt. D-tru este scutit de Taxa de licență și diplomă*, *conf. avizului Dlui Decan al Fac. de Litere*", ss. / indiscifrabil (Anexa nr. 41).

---

[21] Ibidem, 19-20; 24-28; 32-33).
[22] Ibidem, ff. 9-12; 15.
[23] Ibidem, f. 3.

Examenul de licență **scris,** susținut pe 30 octombrie 1937, la materiile Limba latină și Limba greacă a fost notat cu *trei bile albe*. În procesul-verbal încheiat în urma susținerii *examenului de licență scris* s-au menționat următoarele: *Am decis a se nota cu trei bile albe fiind admis a se prezenta la examenul oral*.[24] (Anexa nr. 42). Examenul **oral** l-a susținut pe 1 noiembrie 1937 la materiile: Limba și literatura latină, Limba și literatura greacă și Istoria antică. Și acest examen este notat tot cu *trei bile albe*. În procesul-verbal încheiat în urma susținerii examenului de licență oral, se precizează: *Totalizând și rezultatul obținut la probele scrise se proclamă licențiat în Filologia clasică cu șase bile albe având* mențiunea *„cum laude”* [25]. Procesul-verbal a fost semnat de următorii: Președinte, ss. / I. M. Marinescu //Membri: ss. / P. Nicorescu /, ss. / C. Balmuș (Anexa nr. 43). Subliniem faptul că examenul de licență l-a luat cu o teză în *Filosofia clasică.* Pe coperta întâi a dosarului de student, având nr. 76/1933, se găsesc consemnate următoarele: *„Licențiat noiembrie 1937 / Elaborat diploma de licență No. 1065 -15 Decembrie 1937”* [26] (Anexa nr. 44).

Recapitulând, rezultă că studentul Marin Șt. Dumitru în cei patru ani de facultate, luând în calcul și probele de la licență, a susținut 31 de examene. Dintre acestea: 27 le-a luat *cu trei bile albe*, adică cu nota maximă; 2(două) cu *trei bile albe cu distincție*; 2(două) cu *o bilă albă*.

Din cele prezentate de noi mai sus, reiese că în toți cei patru ani de studii Marin Dumitru a învățat în mod constant și conștiincios, însușindu-și cu rezultate remarcabile materiile care i-au fost predate de profesorii săi. În același timp, se observă multitudinea cursurilor parcurse de studentul Marin Dumitru pentru profesionalizarea sa ca viitor filolog clasic.

De precizat faptul că formarea lui Dumitru Marin ca filolog clasic a fost influențată de câțiva maeștri străluciți, personalități recunoscute în lumea filologiei clasice. Din rândul acestora fac parte

---

[24] Ibidem, f. 2.
[25] Ibidem, f. 1
[26] Ibidem, coperta I a dosarului nr. 76/1933.

Constantin Balmuș, profesor universitar de renume internațional, latinistul **I. M. Marinescu**, doctor în filologie, care a contribuit la formarea discipolilor săi **C. Balmuș** și **Theodor Simenschy**. Dar cea mai importantă personalitate, considerat mentorul lui, a fost profesorul **Theodor Simenschy**, cel care a fondat la Universitatea din Iași și a condus timp de un sfert de secol disciplina *Gramatica comparată a limbilor indo-europene*.

Revenind la anii de facultate, precizăm că viața de student a lui Marin Dumitru nu a fost deloc ușoară. Erau timpuri neprielnice, iar țara noastră traversa la acea vreme una dintre cele mai grele perioade ale existenței sale. Cel mai rău o duceau locuitorii României din păturile sociale sărace și mijlocii din care făcea parte și țărănimea noastră. După ce o mare parte din țăranii români erau înglodați în datorii la bănci „până peste cap", a mai venit peste ei și seceta ani la rând. Din categoria acestor țărani făceau parte și părinții studentului Marin Dumitru. Pentru a-și putea cultiva pământul și întreține fiul în facultate, părinții lui au fost nevoiți să facă împrumuturi la bănci în speranța că vor reuși să plătească datoriile cu banii ce urma să-i obțină din vânzarea recoltei câmpului. Dar ani la rând au fost loviți și ei de secetă, asemenea tuturor agricultorilor acelor locuri. Dumitru Marin, deși a fost un student eminent pe toată durata facultății, fapt consemnat în procesele-verbale încheiate în urma examenelor susținute de el și menționate de noi mai sus, totuși, în anii studenției a trebuit să lupte cu greutățile și lipsurile de tot felul pentru a putea să-și continue și termina studiile universitare. În sprijinul afirmației noastre stau mărturie cererile pe care el le înainta în fiecare an universitar decanului facultății prin care solicita acordare de bursă, scutire de taxele de înscriere, de taxele de examen din timpul sesiunilor, precum și a celorlalte obligații financiare, arătând situația grea în care se zbăteau părinții lui: datorii la bănci, precum și seceta care îi lovise ani la rând.

În anul I (1933-1934) depune cerere prin care roagă să fie scutit de taxa de *construcție* deoarece este *lipsit cu totul de mijloace*.

Cererea este scrisă de mână, nedatată, dar timbrată și înregistrată.[27] (Anexa nr. 45).

În anul II (1934-1935) depune trei cereri prin care roagă să fie scutit de taxele de examene, precum și de celelalte taxe pe care facultatea le percepea, motivând că nu are nici o posibilitate de a le achita. La finalul uneia din cereri menționează că examenele susținute de el în anul I le-a trecut cu nota maximă, *trei bile albe*.[28] (Anexele nr. 46- 48).

În anul III (1935-1936) înaintează decanului facultății patru cereri. În trei dintre acestea solicită să fie scutit de taxele de examen, precum și de celelalte obligații financiare din anul de studiu respectiv, motivând că nu are nici o posibilitate să le plătească.[29] (Anexele nr. 49, 51, 52). În cea de a patra cerere roagă să i se acorde o bursă (casă și masă) deoarece nu are nici un mijloc de întreținere la studii și dorește *„cu toată râvna să frecventeze regulat cursurile facultății."*[30] (Anexa nr. 50).

În anul IV (1936-1937) depune trei cereri prin care roagă decanul facultății să-l scutească de taxa examenelor pentru toate sesiunile din acel an universitar, precum și de taxa examenului de licență.[31] (Anexele nr. 53, 54, 55).

În susținerea solicitărilor studentului Marin Dumitru în fața conducerii facultății, pe spatele a două dintre cereri sunt trecute *situațiile școlare* (rezultatele obținute la examenele susținute de el până atunci). Pe spatele primei cereri, depusă pe 17 octombrie 1936 (Anexa nr. 53), sunt trecute materiile la care a dat examen și notele obținute în primii trei ani de facultate. Din situația școlară respectivă, rezultă că toate cele 17 examene, susținute până la acea dată, le-a trecut *cu 3 bile albe*, adică cu *nota maximă*, dintre care unele cu *3 bile albe cu distincție*, după cum urmează: Examenul de an de îndrumare*:*

[27] Ibidem, f. 52.
[28] Ibidem, ff. 51, 53, 53.
[29] Ibidem ff. 29, 35, 42.
[30] Ibidem, f. 34.
[31] Ibidem, ff. 13, 16, 22.

3 bile albe (Limba și literatura latină - *3 bile albe*; Limba și literatura greacă - *3 bile albe*); Arheologie: *3 bile albe*; Antichități: *3 bile albe*; Limba și literatura italiană: *3 bile albe cu distincție*; Istoria antică: *3 bile albe*; Istoria filosofiei vechi: *3 bile albe*; Pedagogie: *3 bile albe*; Introducere în filosofie*: 3 bile albe*; Limba și literatura latină*: 3 bile albe*; Limba și literatura greacă: *3 bile albe*; Limba și literatura spaniolă: *3 bile albe*; Arheologie: *3 bile albe*; Antichități: *3 bile albe*; Limba și literatura latină: *3 bile albe*; Arheologie: *3 bile albe*; Antichități: *3 bile albe cu distincție*. Pe spatele celei de a doua cereri (Anexa nr. 54), sunt trecute materiile și calificativele obținute de studentul Marin Dumitru la examenele pe care le-a dat de la intrarea în facultate și până la data de 16 ianuarie 1937. Potrivit *situației școlare* trecută pe spatele acestei cereri rezultă că la toate cele 18 examene susținute a obținut nota *maximă*, *trei bile albe*, după cum urmează: Examenul de îndrumare: *3 bile albe; Limba* și literatura latină: *3 bile albe*; Limba și literatura greacă: *3 bile albe*; Istoria filosofiei vechi: *3 bile albe*; Arheologie: *3 bile albe*; Antichități: *3 bile albe*; Limba și literatura italiană: *3 bile albe cu distincție*; Istoria antică: *3 bile albe*; Limba și literatura latină: *3 bile albe*; Arheologie: *3 bile albe*; Antichități: *3 bile albe*; Introducere în filosofie: *3 bile albe*; Pedagogie: *3 bile albe*; Arheologie: *3 bile albe*; Limba și literatura latină: *3 bile albe*; Limba și literatura spaniolă: *3 bile albe*; Didactica: *3 bile albe*; Istoria antică: *3 bile albe*. Sub fiecare situație școlară de pe cele două cereri este aplicată ștampila rotundă a Facultății de Litere și Filosofie Iași cu semnătura aferentă. Presupunem că rezultatele de excepție obținute la examene de studentul Marin Dumitru au constituit un argument important în favoarea îndeplinirii solicitărilor sale.

Facem precizarea că la unele cereri înaintate decanului facultății a prezentat și trei certificate de stare materială ale părinților eliberate de Primăria comunei Găgești, județul Fălciu de care aparținea localitatea Peicani, satul natal al studentului Marin Dumitru.[32] (Anexele nr. 56, 57, 58). Primul certificat eliberat de primăria

[32] Ibidem, ff. 17, 30, 43.

respectivă, cu nr. 453 din 31 octombrie 1933, este autentificat pe verso de Percepția Jigălia, județul Fălciu de care aparținea, din punct de vedere fiscal, comuna Găgești la acea dată. Autentificarea are ștampila rotundă a Percepției Jigălia, semnătura perceptorului și nr. 447 din 16 octombrie 1933 (Anexa nr. 56 verso).

Referitor la solicitările cuprinse în cererile înaintate decanului facultății, subliniem faptul că studentul Marin Șt. Dumitru, cu una sau două excepții, a găsit de fiecare dată înțelegere din partea conducerii facultății care i-a aprobat scutirea de taxele școlare (înscrierea în fiecare an de facultate, pentru susținerea examenelor etc.), inclusiv aprobări de bursă. Mărturie, în acest sens, sunt avizele favorabile ale unor profesori ai săi, precum și rezoluțiile aprobatoare ale decanului Facultății de Litere și Filosofie Iași puse pe cererile studentului Marin Șt. Dumitru.

După absolvirea facultății, în perioada 1937-1938, Dumitru Marin urmează cursurile Școlii militare de ofițeri în rezervă din orașul Bacău. La absolvirea acestei școli i s-a acordat gradul militar de *sublocotenent în rezervă*.

Capitolul III
ASISTENT UNIVERSITAR. CONCENTRAT ÎN BASARABIA. PLECAREA LA ROMA (1938 – 1943)

După îndeplinirea serviciului militar revine la Iași. Aici, între anii 1938 - 1939, devine asistent voluntar (onorific) la Catedra de Limba și literatura latină a Facultății de Litere și Filosofie. În același timp, îndeplinește și funcția de secretar la secția locală a Institutului Italian de Cultură. În felul acesta încep și legăturile lui Dumitru Marin cu Europa Occidentală.

La începutul anului 1939 depune la decanatul Facultății de Litere și Filosofie din Iași cererea de înscriere *ca doctorand în anul I*, *secția Filologia clasică*. Cererea este înregistrată cu nr. 1033 din 15 martie 1939[33] (Anexa nr. 59).

În toamna anului 1939 primește bursă pentru a urma timp de doi ani cursurile Școlii Române din Paris. Nu reușește să ajungă în Franța din cauza izbucnirii războiului (este vorba de cel de-al Doilea Război Mondial, n. n.) și a înrăutățirii situației din Europa. Între timp, în perioada 1939-1940, este concentrat în Basarabia. Acolo, în vara anului 1940, a văzut cu ochii săi drama cedării Basarabiei sovieticilor fără luptă, precum și umilirea militarilor români de către bandele proruse formate din minoritarii ruși, ucraineni și evrei.

După episodul Basarabia este demobilizat și revine în mediul academic de la Iași, unde funcționează ca asistent universitar. Totodată, primește o bursă pentru completarea studiilor în străinătate. Între anii 1941 – 1943 merge în Italia unde timp de aproape doi ani studiază *Filosofia clasică* la Academia Română din

[33] Arhivele Naționale. Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 526/1942-1946, f. 1.

Roma[34], sub îndrumarea profesorului Scarlat Lambrino,[35] directorul acestei înalte instituții de învățământ românesc. Inițial bursa fusese acordată pentru a urma Școala Română de la Paris, cum s-a arătat, dar, neputând ajunge în Franța care era ocupată de trupele germane, a fost acceptat la Roma. (Îl regăsim în anuarul Academiei Române din Roma

---

[34] **Academia Română din Roma** (**Accademia di Romania a Roma**), denumită și **Școala Română din Roma**, a fost creată ca instituție științifică și culturală destinată perfecționării tinerilor români licențiați în domeniul științelor umaniste (filologie clasică și modernă, istorie și arheologie), al artelor plastice și arhitecturii. Ideea fondării unei „școli romînești la Roma" a fost lansată de Vasile Pârvan și Duiuliu Zamfirescu, pe la 1914, dar izbucnirea Primului Război Mondial a făcut imposibilă punerea în aplicare a ideii. După război, în 1920, Vasile Pârvan susținut de Nicolae Iorga și un grup de parlamentari, au conceput și promovat legea care prevedea înființarea Academiilor Române de la Paris și Roma, publicată în Monitorul Oficial nr. 167 din 31 octombrie 1920. Școlile Române din Franța și de la Roma își încep activitatea în anul 1922. Primii directori ai acestor academii au fost Nicolae Iorga la Școala din Paris și Vasile Pârvan la Școala din Roma, urmați apoi de alții. În perioada 1941-1943, când Dumitru Marin a urmat cursurile Academiei Române din Roma, director al acestei instituții de învățământ era profesorul universitar **Scarlat Lambrino**. A fost numit pe 11 iunie 1941 și a funcționat până în anul 1947. În anul 1947, printru-un ordin brutal, autoritățile comuniste, recent instalate în țara noastră, au decis închiderea instituției. În perioada 1947-1969 Academia a fost închisă. În anul 1969 sediul Academiei a fost redeschis ca „Biblioteca Română de la Roma". Abia în anul 1990 devine din nou Academia Română din Roma, dar nu mai are rolul pentru care fusese înființată inițial. Începând cu anul 2003 Academia Română din Roma a devenit institut cultural românesc în străinătate.. (Pentru mai multe detalii vezi Mihai Bărbulescu, Veronica Turcuș, Iulian M. Damian, *Accademia di Romania din Roma 1922-2012)*.

[35] **Scarlat Lambrino** (**n**. 16 august 1891, București **– d.** 30 august 1964, Lisabona, Potugalia), a fost un istoric român de renume, membru corespondent al Academiei Române din anul 1934. Între anii 1923 și 1925 s-a aflat printre membrii Școlii Române din Franța. S-a format la Sorbona (Paris) ca istoric și epigrafist și și-a luat doctoratul tot acolo, în anul 1927. A desfășurat o activitate rodnică de aproape 20 de ani la Universitatea din București și a fost asistent a lui Vasile Pârvan. După moartea acestuia, la 26 mai 1927, la numai 45 de ani, istoricul Scarlat Lambrino a preluat șantierul arheologic de la Histria pe care l-a condus între anii 1928-1940. Ulterior, a fost numit și a funcționat ca director al Școlii Române de la Roma (1941-1947). După închiderea Academiei Române de la Roma nu s-a mai întors în țară și, la solicitarea Universității din Lisabona (Portugalia), a plecat la Catedra de Epigrafie de acolo. La Universitatea din Lisabona și-a continuat și încheiat cariera de profesor universitar, 28 de scrieri ale sale sunt păstrate în Biblioteca Națională a Portugaliei de la Lisabona. (Mihai Bărbulescu, Veronica Turcuș, Iulian M. Damian, *Accademia di Romania din Roma 1922-2012*).

pe anii 1940-1941, n.n.). Se afla deja în anul 1943 și, între timp, situația de război se precipita. Iată cum descrie el condițiile de nesiguranță și starea de confuzie generală existentă atunci la Roma: „Era în 1943: condițiile din Roma deveneau tot mai nesigure (...). Tulburarea și confuzia aproape generală între Românii din diaspora de la Roma au avut repercusiuni și în sufletul meu”[36]. Pentru câteva luni, din aprilie și până în august 1943, în urma bursei obținute, a studiat la Academia Română din Roma și Meluța Miroslav, absolventă în anul 1942 a Facultății de Litere și Filosofie, secția Arheologie-Istorie, a Universității din Iași, viitoarea soție a lui Dumitru Marin. Peste ani, Dumitru Marin mărturisea următoarele: „În momentul în care mă simțeam mai pierdut și mai deznădăjduit ca niciodată, a sosit la Roma femeia care avea să devină partenera vieții mele”[37]. Amândoi au fost însă nevoiți să părăsească Roma deoarece războiul ajunsese și pe teritoriul Italiei. (În vara anului 1943 războiul atinge direct Italia, evenimentele succedându-se cu repeziciune: la 10 iulie Aliații, din nordul Africii, debarcă pe coastele meridionale ale Siciliei și încep înaintarea spre capitala Italiei, n. n.).

---

[36] **Demetrio Marin**, *Mi pare di sognare* (Mi se pare că visez), art. publicat postum în volumul omagial *Pertransierunt benefaciendo* (Au trecut făcând binele), p. 70.
[37] Ibidem, p. 70.

Capitolul IV
ÎNAPOIEREA DE LA ROMA. CĂSĂTORIA. OBȚINEREA TITLULUI DE DOCTOR ÎN FILOLOGIA CLASICĂ. PARTICIPAREA LA RĂZBOI. REVENIREA LA IAȘI (1943 – 1946)

În vara anului 1943 Dumitru Marin revine în țară și pe 22 august, în același an, se căsătorește, la București, cu Meluța Miroslav cu care a avut șapte copii, primul născut în România, iar ceilalți șase născuți în Italia. Din acel moment vor rămâne împreună toată viața până la trecerea lui Demetrio Marin în neființă.

Pe 1 noiembrie 1943, în urma câștigării concursului, este numit asistent titular la Catedra de Gramatică comparată a Facultății de Litere și Filosofie a Universității „Alexandru Ioan Cuza" din Iași, pe perioadă determinată.

La începutul anului 1944, ca urmare a apropierii ofensivei armatei sovietice de frontiera de est a țării noastre, Facultatea de Litere și Filosofie din Iași a fost evacuată în zona Alba-Iulia. Aici, în cadrul acestei facultăți, își susține teza de doctorat și trece examenul, care era echivalent cu *libera docenza* [38] din Italia.

Teza de doctorat a tratat un subiect din Filologia Clasică având titlul: *La Paternitá del Trattato del Sublim (*Paternitatea Tratatului despre Sublim). Asupra tezei de doctorat a lui Dumitru Marin au existat două rapoarte. Primul, scris de mână, este întocmit de profesorul Constantin Balmuș și s-a intitulat *Raport asupra tezei de doctorat în Filologia clasică a d-lui D. Șt. Marin*. În conținutul raportului său, după ce prezintă unele defecte, lipsuri și neajunsuri constatate în cuprinsul tezei de doctorat a lui Dumitru Marin, concluzionează astfel: „Ținând seama de bogăția cunoștințelor sale bibliografice, de

[38] Este vorba de un examen în urma căruia se obțin calificări pentru titluri științifice și predare în mediul academic. În anul 1970 *libera docenza* a fost abolită.

stăruința lui lăudabilă la muncă, precum și de îndrăzneala de a fi atacat, chiar fără succes, o problemă atât de importantă, subsemnatul, în calitate de raportor principal, sunt de părere că dl Marin poate fi admis la examenul oral de doctorat". Profesor, ss. / C. Balmuș, Zlatna, 13 Iunie 1944. Au mai semnat acest raport profesorii universitari: I. M. Marinescu, Șt. Bârsănescu, Radu Vulpe, Th. Simenschy.

Cel de-al doilea raport, bătut la mașina de scris, este întocmit de profesorul Theodor Simenschy și se intitulează *Raport cu privire la teza de doctorat a d-lui D. Marin*. La începutul raportului, profesorul Th. Simenschy menționează: „Teza de doctorat a d-lui Marin își propune să arate că *Tratatul despre Sublim* datează din epoca lui Augustus (despre care vom vorbi mai târziu, n.n.) și că aparține lui Dionisie din Halicarnas. Deci este reluată chestiunea mult dezbătută și controversată privitoare la autorul acelei opere". După ce prezintă obiecțiile și observațiile sale asupra lucrării, către sfârșitul raportului profesorul Th. Simenschy precizează: „Cu toate acestea, lucrarea d-lui Marin poate sta cu cinste alături de celelalte care au tratat același subiect. Ea este o operă de erudiție, care dovedește o solidă pregătire în domeniul filologiei grecești. Este posibil ca, în ciuda obiecțiilor de mai sus, d-l Marin să aibă dreptate. Pentru strădania depusă de autor, pentru cunoștințele sale temeinice și pentru curajul ce l-a avut de-a reîncepe munca de Sisif a scoaterii din anonimat a unui mare anonim, - propun ca d-l Marin să fie admis a trece examenul în Filologia Clasică cu teza de care ne-am ocupat".

Th. Simenschy
7 / VII – 1944. Prof. de Filologie comparată.
ss. / Th. Simenschy

În stânga jos a raportului, este menționat: „De acord, Primraportor, ss. / C. Balmuș; ss. / I. M. Marinescu; ss. / Șt. Bârsănescu; ss. / Radu Vulpe."[39]

[37] Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 526/1942-1946, ff. 16-18.

În aceeași zi, 7 iulie 1944, cei doi raportori, profesorii universitari Constantin Balmuș și Theodor Simenschy, înaintează decanului Facultății de Litere și Filosofie cele două rapoarte întocmite privind teza de doctorat a lui Dumitru Marin; cererea este semnată de ambii profesori. Pe cerere, în dreapta sus, decanul facultății a pus următoarea rezoluție: „La comisia respectivă. Decan, ss./ I. M. Marinescu."[40] (Anexa nr. 60).

Examenul pentru susținerea tezei de doctorat a avut loc pe data de 8 iulie 1944. În Procesul-Verbal nr. 598 din 8 iulie 1944, sunt consemnate următoarele :

„Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea doctorandului Marin Șt. Dumitru din obiectul Filologia clasică: Limba și Literatura elenă și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus... am decis a se admite, în unanimitate, proclamându-l Doctor în Filosofie și Litere."[41] Comisia de examen a fost alcătuită din următorii profesori universitari: Președinte: Ioan M. Marinescu. Membri referenți: Constantin Balmuș și Theofil Simenschy. Membri: Ștefan Bârsănescu și Radu Vulpe (Anexa nr. 61).

La Alba-Iulia funcționează doar câteva luni deoarece, către sfârșitul verii anului 1944, este din nou mobilizat și chemat sub arme. Participă la război, pe Frontul de Vest, în campaniile din Ungaria și Cehoslovacia. La 15 ianuarie 1945 este rănit pe teritoriul Cehoslovaciei.

Pentru a cunoaște mai bine starea sufletească în care se găsea Dumitru Marin, ca participant la război, precum și ce gândea el despre acel dezastru care se abătuse asupra mai multor continente, prezentăm propriile sale mărturisiri: „Mă duceam pe front fără niciun entuziasm – ca aproape toți soldații trecuți de pe frontul de est pe cel de vest – dar și fără nicio rebeliune. Mi se părea deja închis capitolul vieții mele. Îndepărtându-mă încet încet de casă și de țară – unde soția mea aștepta un copil în câteva luni – mă simțeam desprinzându-mă din ce în ce mai mult de orice sentiment terestru și îmi amintesc că,

[40] Ibidem, f. 15.
[39] Ibidem, f. 12.

atunci când am ajuns pe Muntele Tatra și am privit valea maiestuoasă de la poalele lui, am simțit o asemenea pace imposibil de exprimat, ca pentru a-mi răsplăti orice suferință și toate greutățile vieții din prima linie. M-am simțit în acele momente capabil să iau asupra mea toate necazurile și mizeriile celorlalți, dacă ar fi fost posibil".[42] Deși purta în suflet acea stare descrisă mai sus, totuși, obligațiile militare și le-a îndeplinit cu un înalt simț al datoriei, iar pentru merite de război deosebite este decorat cu Ordinul „Steaua României" clasa a III-a, înaltă distincție militară românească.

După încheierea războiului în mai 1945, Universitatea din Iași, probabil neavând informații, cu Adresa nr. 2820 / 1945, a intervenit la Ministerul de Război pentru aflarea situației asistentului universitar Dumitru Marin. Serviciul de specialitate din cadrul acestuia, cu adresa înregistrată de Universitatea din Iași nr. 2776 / 20 septembrie 1945, răspunde astfel: *„Dl. – DUMITRU MARIN – asistent universitar la Facultatea de Litere Iași (...) a fost desconcentrat pe data de 1 Iunie 1945".* [43] (Anexa nr. 62). Episodul revenirii de pe front este consemnat de el în aceleași mărturisiri: „M-am întors de pe front rănit ușor de schijele unui Brandt. Viața copilului, născut între timp, începea să-mi deschidă în fața ochilor o lume complet nouă. Atunci a fost cu siguranță și pentru mine începutul unei vieți noi"[44]

După desconcentrare revine la Iași. Aici, începând din luna octombrie 1945, își reia activitatea de asistent universitar permanent (titular) la Catedra de Filologie comparată a Facultății de Litere, condusă de profesorul universitar Theofil Simenschy, de data aceasta pe perioadă nedeterminată. În acest timp, depune cerere pentru a fi înscris *ca doctorand* în anul II la secția Filologie Clasică (Anexa nr. 63).

---

[42] **Demetrio Marin** *Mi pare di sognare*, (Mi se pare că visez*)*, articol publicat postum în volumul omagial *Pertransierunt benefaciendo* (Au trecut făcând binele), colecția Quaderni di Invigilata Lucernis, nr. 3, Bari, 1995, p. 71.

[43] Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 526/1942-1946, f. 2/13.

[44] **Demetrio Marin**, *Mi pare di sognare* (Mi se pare că visez), articol publicat în volumul omagial *Pertransierunt benefaciendo* (Au trecut făcând binele), colecția *Quaderni di Invigilata Lucernis,* nr. 3, Bari,1995, p. 71.

Capitolul V
A DOUA PLECARE LA ROMA. HOTĂRÂREA DE A RĂMÂNE ÎN STRĂINĂTATE (1946 – 1948)

Cariera universitară în România a lui Dumitru Marin s-a încheiat însă în anul următor. În august 1946, la solicitarea și cu susținerea directorului Academiei Române din Roma, profesorul universitar Scarlat Lambrino, primește o nouă bursă pentru Italia în vederea continuării studiilor. De data aceasta se întoarce la Roma împreună cu soția, Meluța Miroslav – Marin, pentru a-și continua și ea studiile întrerupte în vara anului 1943, după doar trei luni, din cauza războiului, ca urmare a bursei pe care i-a acordat-o tot Universitatea din Iași. Au venit pentru a-și continua studiile la Academia Română din Roma, sub îndrumarea profesorului Scarlat Lambrino, fiecare în domeniul său: Dumitru Marin pe cele de filologie clasică și filosofie preferate, iar Meluța pe cele de arheologie și preistorie. Trebuiau să rămână doar o perioadă scurtă de timp în capitala Italiei – îl lăsaseră în București pe primul copil, Eugen, care încă nu împlinise doi ani.

Evenimentele politice care au urmat, precum și instaurarea regimului comunist în România după cel de-al Doilea Război Mondial, au produs o schimbare fundamentală în viața lor. Toate acestea i-au obligat să rămână în Italia, determinându-i să se rupă de pământul natal și de mediul cultural românesc – cărora le vor duce dorul tot restul vieții – și să trăiască o dramă existențială a exilului, ca toți marii intelectuali români stabiliți în Occident. De aici înainte, destinul le va hărăzi o serie de surprize amare la Roma unde au fost nevoiți să trăiască, după spusele lui, *un adevărat calvar*. Acesta a început cu ridicarea burselor și suprimarea oricărei subvenții din partea Statului Român. În aceste condiții, pentru a-și putea întreține familia, Dumitru Marin a trebuit să accepte postul de bibliotecar la Școala Franceză de la Roma, post oferit de directorul acesteia, profesorul Albert Grenier.

Cu banii obținuți din munca de bibliotecar putea să asigure doar mâncarea pentru familie. Fără locuință, deoarece nu li s-au dat posibilitatea de a locui măcar într-o cameră a Academiei, unde legal aveau dreptul câștigat în acest sens, au acceptat amabilitatea unei familii de italieni care i-au găzduit pentru un timp în propria-i casă, pe Muntele Mario. Apoi, pentru toată perioada care au mai stat la Roma, au fost găzduiți de „inegalabil*a* contesă G. Gualla Campello – după cum precizează Dumitru Marin – , o femeie de o rară bunătate și cu o mare credință în Dumnezeu", pentru care familia Marin îi va purta o vie și permanentă recunoștință. Atunci au decis, împreună, să rămână definitiv în Occident, deși aveau în țară pe primul copil, dintre cei șapte care vor forma familia lor. Nu-și vor mai revedea pentru foarte mult timp fiul lăsat la plecare, în București, în ciuda numeroaselor tentative de a-l aduce în Italia. „Acesta avea să fie ghimpele nostru dureros înfipt în inima noastră pentru mai târziu", mărturisea Dumitru Marin în amintirile sale. Nu se vor mai întoarce nici ei în România decât după 22 de ani, în vara anului 1968, la nunta fiului lor, Eugen, de data aceasta în calitate de cetățeni italieni.

În timpul cât au stat la Roma familia lor a fost permanent sprijinită – în mod deosebit din punct de vedere moral –, de către: profesorul Scarlat Lambrino, directorul Academiei Române din Roma, care tot timpul *„le-a întins mâna sa salvatoare,"* după propria-i mărturisire; profesorul Albert Grenier, directorul Școlii Franceze de la Roma; A. Bruhl, secretarul general al acestei instituții de învățământ; elevii de la această școală; o parte din lectorii români din Italia. Tuturor acestora Dumitru și Meluța Marin le-au purtat o mare recunoștință pentru faptul că: „Încercau toți să ne ridice moralul – cu atâta delicatețe a inimii și desăvârșire a minții ! – care începea să scadă vertiginos sub repetatele lovituri ale mizeriei și ghinionului". [45]

[45] **Demetrio Marin**, *Mi pare di sognare* (*Mi se pare că visez*), articol publicat postum în volumul omagial *Pertransierunt benefaciendo (* Au trecut făcând binele), colecția *Quaderni di Invigilata Lucernis*, nr. 3, Bari, 1995, p. 71.

Nu trebuie pierdut din vedere faptul că, atât Dumitru Marin, cât și soția sa, Meluța Marin, erau înainte de toate niște luptători. Această caracteristică a lor, de luptători, s-a manifestat încă din timpul studenției de la Iași când, deși studenți eminenți la învățătură (amândoi au absolvit facultatea cu distincția „*magna cum laude”*), au trebuit să se „lupte“ cu conducerile universitare din acea vreme pentru câștigarea dreptului de bursier și scutirea de taxele pe care le pretindeau facultățile respective. Așa se explică faptul că au putut „lua în piept” și învinge toate greutățile din timpul exilului și au trecut cu bine peste „repetatele lovituri ale mizeriei și ghinionului,” așa cum mărturisea Dumitru Marin.

La Roma, timp de aproape doi ani (1946-1948), Dumitru Marin studiază sub îndrumarea profesorului Scarlat Lambrino *Filosofia clasică,* desfășoară munca de bibliotecar și se luptă cu greutățile inerente ale vieții de zi cu zi. În același timp, colaborează cu profesorul Scarlat Lambrino la redactarea volumului *La bibliographie de l'Antiquite Classique, 1896-1914* (Bibliografia Antichității Clasice 1896-1914), tipărit mai târziu la Paris, de către Editura *Les Belles Lettre,* în anul 1951 și menține o permanentă legătură cu mediul academic de la Roma și Bari (Italia).

Capitolul VI
PROFESOR LA UNIVERSITATEA DIN BARI. FUNCȚII UNIVERSITARE ÎNDEPLINITE (1948 – 1976)

După începerea unei noi vieți în Italia și reorganizarea familiei la Roma (chiar și fără primul născut rămas la socri, în București), Dumitru Marin își reia de la capăt și activitatea universitară. Am menționat mai sus faptul că, în timp ce lucra ca bibliotecar la Roma, reușește din nou să intre în mediul academic, de data aceasta la Universitatea din Bari. Astfel, după doi ani de studiu, muncă și luptă pentru asigurarea traiului de zi cu zi familiei la Roma, în octombrie 1948 este numit profesor și șef de catedră la *Limba și literatura română* și *Limba sanscrită și literatura indiană antică,* denumită apoi *Indologie,* la Facultatea de Litere și Filosofie a Universității din Bari. Începând cu această dată se transferă definitiv de la Roma la Bari.

Între anii 1948-1954 predă la această facultate disciplinele amintite mai sus cu mențiunea că *Limba și literatura română* le predă până în anul 1968. Pentru câțiva ani, predă *Gramatica greacă și latină* pentru care a obținut calificarea didactică în anul 1954 sub titulatura *libera docenza* la *Gramatica greacă și latină* și deține șefia acestei catedre în perioada 1954-1955.

Între anii 1956-1957 obține șefia catedrei de *Gramatică latină* și predă această disciplină la Facultatea de Magistratură a Universității din Bari. Din data de 1 noiembrie 1973 devine profesor-șef al catedrei respective și își păstrează acest post până în 1976, anul morții sale neașteptate.

De precizat faptul că la Bari, probabil, după obținerea cetățeniei italiene, prenumele său românesc, Dumitru, a fost italienizat în *Demetrio*, devenind Demetrio Marin. Noi, în referirile pe care le vom face la el, vom folosi, în paranteză lângă prenumele românesc de Dumitru și pe cel de Demetrio, astfel: *Dumitru (Demetrio) Marin*.

Din cele prezentate de noi reiese faptul că una din principalele preocupări ale lui Dumitru (Demetrio) Marin a fost munca didactică desfășurată cu multă pasiune și dăruire în calitate de profesor universitar la facultățile din orașul Bari menționate mai sus. În volumul omagial intitulat *Pertransierun*t *benefaciendo. In memoria di Demetrio e Meluta Marin (*Au trecut făcând binele*.* În amintirea lui Demetrio și Meluța Marin), publicat în colecția *Quaderni di Invigilata Lucernis*, nr. 3, Bari, 1995, sub coordonarea prof. univ. dr. Domenico Lassandro, volum cărora noi în continuarea cărții îl vom numi *volum omagial*, mai mulți colegi și foști discipoli ai săi, deveniți mai târziu cadre universitare, au scris despre acest aspect al muncii sale. În rândurile lor uneori sobre dar sincere se cuprinde o emoție profundă, un deosebit respect și o admirație fără margini pentru cel care pare să fi constituit pentru mulți dintre ei un punct de referință.

Maria Luisa Amerio Pazienza, fostă studentă a lui Dumitru (Demetrio) Marin, licențiată în *Indologie* și apoi colaboratoarea sa la Catedra de *Indologie* și *Gramatică Latină*, în evocarea tulburătoare pe care o face în articolul intitulat *Viața și opera lui Demetrio Marin*, publicat în volumul omagial amintit, mărturisea: „Lecțiile și examenele prezidate de el erau un punct de plecare pentru un colocviu mai aprofundat. Cursurile pe care el le ținea cu studenții se derulau rar după o schemă prestabilită; pleca de la lectura unui text sau o problemă gramaticală și discursul se îndrepta insensibil către diverse discipline (indianistică, filosofie, greacă, latină etc.). Își susținea cu mare înțelepciune și multă implicare cursurile, foarte frecventate de studenți”.[46] De asemenea, își amintește că: „Erau sesiuni de examene în care profesorul Demetrio Marin examina luni de zile mii de studenți, conducea și coordona numeroase lucrări de licență. Au existat perioade în care avea puterea de a urmări de unul singur chiar și trei sute de lucrări de licență”.[47]

[46] **Amerio Pazienza Maria Luisa**, *Viața și opera lui Demetrio Marin*, articol publicat în volumul omagial, p. 11.
[47] Ibidem, p.11.

Leo Porta, fost student al său, în articolul *L'Humanitas di Demetrio Marin* (Umanitatea lui Demetrio Marin), publicat în volumul omagial, își amintește: „Pe studenții care se duceau la cursurile sale îi făcea să se simtă importanți: munca, știința, înțelepciunea sa erau îndreptate către acei tineri care, luându-și repede notițe, nu-și dădeau seama de darul primit. Niciodată vreo lecție, niciodată vreun cuvânt nu au fost mototolite ca să zboare repede așa cum li se întâmpla unor profesori plini de sine și mândri de adulațiile vastului auditoriu. Profesorul Marin ne deschidea nouă, studenților, misterul propriei noastre persoane."[48]

Profesorul Domenico Lassandro, coleg cu el la Universitatea din Bari, consemna următoarele: „Colocviul cu toți – nu doar despre cele mai variate argumente de studiu și cultură, dar și despre orice aspect legat de om și mai ales de dimensiunea sa spirituală - era o caracteristică esențială a personalității lui Demetrio Marin. În acest mod își îndeplinea misiunea (fără nicio urmă de retorică) de profesor. Cursurile [sale] mereu foarte aglomerate, aveau scopul nu doar de a transmite știința umană ci și de a comunica un mesaj <<total>> care conținea mai ales dimensiunea supranaturală a omului. În raportul cu studenții era mereu disponibil chiar dacă asta presupunea un efort suplimentar pentru el; nu își lua pauze de odihnă și urmărea personal fiecare teză de licență ce i-a fost atribuită"[49].

Giuseppe Micunco , fost student la Universitatea din Bari, care a frecventat cursurile de *sanscrită* ținute de profesorul Marin, vorbește și el despre calitățile de dascăl ale acestuia: „Am intrat mai mult din întâmplare decât din curiozitate în sala în care Demetrio Marin își ținea cursurile de sanscrită (...). Cadența blândă a ritmului și tonul liniștit m-au determinat să continui să-l ascult."[50] (...). „Lecțiile de *limbă sanscrită* au fost lecții de civilizație. A început prin a umple table întregi de semne noi

---

[48] **Porta Leo**, *L'Humanitas di Demetrio Marin* (Umanitatea lui Demetrio Marin), articol publicat în volumul omagial, p. 33.

[49] **Lassandro Domenico**, *Pertransiit benefaciendo* (A trecut făcând bine), articol publicat în volumul omagial, p. 22.

[50] **Micunco Giuseppe**, *Lecțiile de sanscrită ale lui Demetrio Marin*, articol publicat în volumul omagial, p. 30.

și frumoase, explicându-ne istoria, recurgând chiar și la semnele ebraice și grecești.”[51] Fascinat de ușurința și însuflețirea cu care profesorul Marin își expunea ideile, precum și coerența în tot ceea ce exprima, nu numai că l-a determinat pe tânărul student de atunci Giuseppe Micunco să-i asculte lecția până la sfârșit, dar mai mulți ani la rând a frecventat aceste cursuri de *limbă sanscrită*, devenindu-i chiar apropiat, așa cum el însuși mărturisește: „În trei ani de cursuri am devenit, păstrând mereu distanța, oarecum prieteni, ceva rar pentru acele timpuri,”[52] pentru ca în continuare să explice și ce admira la acest mare dascăl: „Am admirat înțelepciunea de a pleca de la un text, o poveste interesantă a unui poem faimos, pe care puțini îl cunosc în mod direct, foarte puțini din texte în limba originală. Am admirat înțelepciunea didactică sanscrită, greacă, latină, germană (...), lexic și gramatica împreună.” Concluzia din finalul articolului său, despre lecțiile ținute de profesorul Marin, credem că spune totul: „Înainte de toate lecția sa era una de metodă, care plecând de la informații sigure și solide îți permitea să abordezi în mod corect și amplu în același timp cele mai diverse probleme culturale și existențiale. O lecție de raționalitate și fantezie”.[53]

Antonio Mazzola, un alt fost student al său, mărturisea: „În general *il magistri* (profesori, cei care învață pe alții, n.n.) se limitează exclusiv la *docere școlar* (a învăța pe cineva în mod școlăresc, n.n.), în timp ce la Demetrio Marin rolul profesorului căpăta o rezonanță amplificată, care se ilumina de o strălucire și o privire ce se adresa *în primis* (în primul rând, mai cu seamă, n.n.) sufletului omului”. [54]

Profesorul universitar Traian Diaconescu, în studiul introductiv la cartea lui Dumitru (Demetrio) Marin intitulată *Retorică, stilistică și estetică în epoca lui Augustus*, îl caracterizează ca fiind *„profesor universitar dotat cu har, cercetător erudit și om de omenie*”.[55]

---

[51] Ibidem, p. 31.
[52] Ibidem, p. 31.
[53] Ibidem, p. 32.
[54] **Mazzola Antonio**, *Amintirea unui maestro,* articol publicat în volumul omagial, p.35.
[55] **Diaconescu Traian**, *Demetrio Marin. Un filolog clasic cu destin European*, *Studiu introductiv* la cartea lui Demetrio Marin, *Retorică, stilistică și estetică în epoca lui Augustus*, Institutul European, Iași, 2018, p.9.

Capitolul VII
MOMENTE DECISIVE ÎN VIAȚA LUI DUMITRU MARIN. TRECEREA LA CATOLICISM. CETĂȚEAN ITALIAN. O REVENIRE ÎN ROMÂNIA. DECESUL ÎN ITALIA (1950 – 1976)

În prima perioadă trăită la Bari, în viața lui Dumitru (Demetrio) Marin se petrec câteva evenimente de mare importanță. Mai întâi, în anul 1950, **are loc convertirea** lui de la religia ortodoxă **la religia catolică**. Evenimentul a avut loc cu ocazia pelerinajului său la Roma în anul 1950, dar acest gest l-a făcut după un îndelung proces interior de reflecție, meditație și conștiință. Autorii cărții de față nu și-au propus să dezvolte acest subiect. Amintim doar faptul că în articolul *Mi pare di sognare (*Mi se pare că visez)[56], publicat trei numere la rând în *La Rocca* (nr. 5, 6, 7), 1952, prezintă argumentele, explică și face precizări, un fel de confesiune în public, cu privire la convertirea sa de la religia ortodoxă la religia catolică.

Un alt eveniment important din viața lui Dumitru (Demetrio) Marin îl constituie **dobândirea cetățeniei italiene**. La 4 decembrie 1956 devine cetățean italian și, începând cu 1 ianuarie 1957, se bucură de toate drepturile acordate oricărui cetățean de origine italiană. Referindu-se la acest eveniment din viața profesorului Dumitru (Demetrio) Marin, fosta sa studentă, Maria Luisa Amerio Pazienza, face următoarea precizare: „Chiar și în acest context, el (Dumitru Marin, n.n.) este un om foarte activ: nu *un exilat care* trăiește *la marginea societății din cauza dificultăților de integrare*, *ci un om care cu entuziasmul său și cu dorința de colaborare se adaptează perfect la noua viață.*”[57]

---

[56] **Marin Demetrio***, Mi pare di sognare* (*Mi se pare că visez*), articol publicat integral în volumul omagial ., pp. 66-67; 77-79.

[57] **Amerio Pazienza Maria Luisa**, *Viața și opera lui Demetrio Marin*, articol publicat în volumul omagial, p. 9.

Ca urmare a meritelor și rezultatelor obținute în activitatea desfășurată în mediul universitar, **în anul 1957**, la propunerea lui Aldo Moro[58], ministrul educației la acea vreme, **primește „Ordinul de Merit al Republicii Italiene în Grad de Cavaler”**. Mai târziu, **în anul 1966, devine membru al Societății de Istorie a Patriei din Apulia**.

Printre evenimentele importante care au avut loc în viața lui Dumitru (Demetrio) Marin, pe când se afla la Bari**, a fost și revederea lui cu țara natală.** După 22 de ani de exil, în vara anului 1968 își revedea patria natală pe care a iubit-o atât de mult și căreia i-a dus dorul zeci de ani! Acest eveniment s-a petrecut cu ocazia nunții fiului său cel mai mare dintre copii, Eugen, rămas în România, la București, cu bunicii din partea mamei. Vizita a constituit un mare prilej de bucurie, mai întâi, pentru că și-a revăzut fiul, pe care l-a lăsat în țară când acesta nu avea încă vârsta de doi ani, regăsindu-l când avea 24 de ani! Aceeași bucurie a avut-o când și-a revăzut rudele, foștii prieteni și cunoscuții. Una dintre cele mai emoționante întâlniri a fost cea cu verișoara sa de gradul întâi, Tița Lungu (Goanță pe numele de la părinți), „prietena” și „confidenta” lui din anii adolescenței și tinereții, venită din Moldova, dintr-un sat apropiat celui în care el s-a născut, pentru a-l revedea, după atâția zeci de ani, pe verișorul său Mitică (Dumitru Marin)! Aceeași mare bucurie a avut-o si la revederea cu un alt verișor de gradul unu, pe nume Ștefan Goanță, venit să-l vadă chiar din satul său natal, Peicani. Menționăm faptul că părinții celor trei verișori de gradul unu au fost frați.

Revenit în Italia, după ce participase în țara natală la nunta fiului său, Eugen, Dumitru (Demetrio) Marin își continuă munca de profesor universitar și cercetător la Universitatea din Bari.

Încă din vara anului 1968, probabil și ca urmare a durerii din sufletul său în urma revederii patriei natale, a unor rude și prieteni, au început lungile perioade de slăbiciune și de stare generală de rău care

---

[58] **Aldo Moro** (1916 - 1978), politician Italian, fost ministru în mai multe legislaturi. În perioada anilor 70 a secolului trecut, a fost răpit de Brigăzile Roșii, o organizație teroristă din Italia, iar după ce l-au torturat și ținut ostatic un timp, a fost executat de membrii acestei organizații, iar trupul său aruncat pe una din străzile Romei.

cu trecerea timpului s-au agravat. Toate acestea, împreună cu alte probleme de sănătate nu l-au mai părăsit până în seara zilei de 26 noiembrie1976 când, aproape instantaneu, se stingea din viață.

După-amiaza zilei de 26 noiembrie 1976 și-a petrecut-o la sediul Institutului Universitar din Bari - Institutul de Latină -, unde își desfășura activitatea de cercetător și de cadru universitar. Câteva ore mai târziu, în seara aceleiași zile, 26 noiembrie 1976, în sala parohială a Bisericii *Santa Croe* (Sfânta Cruce) din Bari, după ce ținuse o conferință la un cineforum despre *Influența gândirii indiene asupra operii lui Ovidiu,* deceda pe neașteptate profesorul Dumitru (Demetrio) Marin, la numai 62 de ani, în plină putere creatoare și activitate rodnică. Își încheia astfel brusc drumul său pe pământ!

Moartea sa fulgerătoare a căzut ca un trăsnet asupra familiei. Nimeni nu se aștepta la un asemenea sfârșit tragic și brusc. A plecat pentru totdeauna din mijlocul acesteia un soț și un tată care și-a iubit și a ținut enorm de mult la familia lui. În același timp, a lăsat în sufletul tuturor celor care l-au cunoscut (colegi universitari, colaboratori, studenți, personal subordonat), pe lângă durerea cauzată de pierderea neașteptată, un imens și sincer regret pentru dispariția unui **om unic, un maestru de viață și cultură.** Dovada a fost fluxul continuu de persoane îndurerate venite la căpătâiul său și participarea unui număr impresionant de persoane la înmormântarea ce a avut loc în parohia de care aparținea, amintită de noi mai sus.

Michele Dell 'Aquila, fost student și apoi cadru universitar la Bari, în articolul *Demetrio Marin profesor la Facultatea de Magistratură,* publicat în volumul omagial cu ocazia comemorării morții acestuia, mărturisea: „Îmi amintesc acea zi de suferință pe care o citeam pe chipurile colegilor, a soției – blânda și puternica doamnă Meluța –, a copiilor, printre care atunci foarte tânărul Marcello (primul dintre copii născuți în Italia, n.n.) pe care l-am văzut crescând și afirmându-se printre noi".[59]

[59] **Michele Dell 'Aquila**, *Demetrio Marin* profesor *la Facultatea de Magistratură*, articol publicat în volumul omagial, p. 28.

Capitolul VIII
DUMITRU (DEMETRIO) MARIN, OMUL. DORUL DE ȚARA NATALĂ. DREPTUL LA NEMURIRE. COMEMORĂRI LA BARI (Italia) ȘI LA IAȘI (România)

Din numeroasele mărturisiri ale colegilor, studenților, personalului subaltern și cunoscuților săi a fost conturată, mai presus de toate, figura Omului Dumitru (Demetrio) Marin cu trăsăturile sale caracteristice. Dintre acestea, trăsătura esențială a existenței lui a constituit-o latura umană a sa. Profesorul și savantul Dumitru (Demetrio) Marin a pus întotdeauna în centrul preocupărilor sale respectul și prețuirea față de Om, așa cum l-a creat Dumnezeu, cu bunele și relele lui, fără prejudecăți și fără să emită judecăți pentru defectele sale. În toate împrejurările și în timpul discuțiilor cu colaboratorii și discipolii săi le reamintea acestora că *justiția umană nu are niciun drept să judece atât de aspru pe semeni.* În sprijinul acestor afirmații stau numeroasele mărturii ale colegilor, studenților și cunoscuților săi despre latura umană a profesorului și savantului Dumitru (Demetrio) Marin.

Maria Luisa Amerio Pazienza, fostă studentă și apoi colaboratoare a sa, amintită mai sus, din mărturisirile făcute de ea reiese că profesorul Dumitru (Demetrio) Marin avea o atitudine specială față de aproapele său, chiar și în activitatea didactică, iar față de studenți era mai degrabă *interesat de raportul uman decât de cel universitar rece.* El însuși era cel care căuta acest tip de raport cu orice preț; putea fi întâlnit de multe ori pe coridoarele facultăților de Litere și Magistratură dispus să discute cu grupuri de studenți pe un ton jovial. „În raporturile cu studenții era mereu la dispoziția lor, *poate chiar prea mult*. Mai ales la materiile mai specializate, precum Indologia; examina orice student în ziua și la ora care-i convenea fiecăruia, cât despre cei care se pregăteau pentru licență era mereu la dispoziția lor, atât la

Universitate, acasă sau la telefon."[60] În același timp, profesorul Marin avea convingerea că o notă de încurajare la un examen sau o evaluare mai binevoitoare a unei teze de licență putea să-i insufle studentului dorința de a obține pe viitor mai mult decât realizase până atunci.[61]

De multe ori tinerii asistenți și colaboratorii săi purtau polemici cu el pentru că ar fi dorit cursuri desfășurate în mod mai riguros și examene mai severe. Iată ce mărturisea Maria Luisa Amerio Pazienza, fosta lui colaboratoare, cu privire la acest aspect: „Îmi amintesc numeroase discuții aprinse avute cu profesorul Marin pe tema aceasta; el avea însă capacitatea de a risipi orice apostrofare cu o glumă sau un surâs sau afirmând că *justiția umană nu are niciun drept să judece atât de aspru* (…). Aceste afirmații ale sale, oricâte îndoieli ar fi putut suscita la interlocutorul său, erau susținute în același timp de o coerență ce nu-i permitea în niciun fel să se abată de la aceste principii morale și care-l făceau să-și asume, aș spune cu bucurie, greutatea responsabilităților sale." [62]

Profesorul Domenico Lassandro, în finalul articolului său menționat de noi mai sus, explică și de ce Dumitru (Demetrio) Marin a avut un astfel de comportament uman în întreaga lui activitate: „Demetrio Marin acționa în acest mod deoarece era nu doar un om bun și corect ci și un creștin adevărat, a cărui viață a fost mereu (…) călăuzită de ideea centrală – răspândirea adevărului și binelui în jurul său – în slujba căreia și-a pus fără încetare activitatea sa multiformă de gândire și acțiune".[63]

Michele dell'Aquila, fost student al profesorului Marin, mărturisea: „Era dur și blând în același timp. Dur și intransigent cu sine, incapabil să facă compromisuri. Blând și foarte tandru cu colegii și studenții, mai degrabă prieteni decât școlari".[64]

---

[60] **Amerio Pazienza Maria Luisa**, *Viața și opera lui Demetrio Marin*, articol publicat în volumul omagial, p. 11.

[61] Ibidem, p. 11.

[62] Ibidem, p. 11.

[63] **Lassandro Domenico**, *Pertransiit benefaciendo* (A trecut făcând bine), articol publicat în volumul omagial, p. 23.

[64] **Dell 'Aquila Michele**, *Demetrio Marin profesor la Facultatea de Magistratură*, articol publicat în volumul omagial, p. 28.

Un alt fost student al său, **Leo Porta**, în articolul *L'Humanitas di Demetrio Marin*, publicat tot în volumul omagial amintit de noi mai sus, vorbește despre omenia care îl caracteriza pe profesorul Marin, amintindu-și următoarele: „Era foarte atent la demnitatea umană; ne dădeam seama după cum îl saluta pe Giuliano, ușierul facultății, după cum ne întâmpina pe coridoare, după cum se preocupa să crească în noi, acei tineri de 20 de ani superficiali, planta aceasta atât de rară și prețioasă, Omul! Asta își dorea să descoperim și să devenim: *persoane conștiente de propria demnitate și cea a altora (*subl. n.*)*. Și studiul, grija, dragostea pentru <<cuvântul scris, recitat>> erau ocazii de a face cunoscută viața omului".[65] Continuă, apoi, spunând că profesorul nu se grăbea și petrecea ore întregi cu studenții, care îl ascultau cu plăcere, admirându-i vasta și bogata cultură, neluând în seamă trecerea timpului: „Timpul părea că nu există pentru el, ritmul frenetic și intens al haosului nostru cotidian nici măcar nu-l afecta, din contra îl făcea să remarce ironic anumite laturi ale vanității umane."[66] În același timp, apreciem ca fiind semnificative cuvintele cu care își încheie articolul fostul student: „În acei ani contradictorii și nesiguri, cu învățămintele sale ne readucea mereu la esența vieții și celor care nu--i acceptau credința le reamintea că esențial era să aperi omul, să-l afirmi și să-l promovezi mereu. În fața unor anumite ignoranțe (...), în fața unor violențe impertinente răspundea zâmbind și clătinând din cap, conștient că anumite prostii se estompează, dar omul nu".[67]

Preotul Alberto D 'Urso, parohul Bisericii „Sfânta Cruce," parohia din care a făcut parte și Dumitru (Demetrio) Marin, la una din comemorările acestuia, își amintea: „Întâlnirile noastre erau lunare: lungi, liniștitoare, edificatoare; un om care nu acorda importanță banului, ci credinței. Săracii îl lăsau zilnic cu buzunarele goale; la Stat își plătea cu conștiinciozitate taxele, era zilnic implicat în acțiunile de solidaritate*".* [68]

---

[65] **Porta Leo***, L 'Humanitas di Demetrio Marin* (Umanitatea lui Demetrio Marin), articol publicat în volumul omagial, pp. 33-34.
[66] Ibidem, p. 34.
[67] Ibidem, p. 34.
[68] **D 'Urso Alberto**, *Părintele paroh amintindu-și de Meluța și Demetrio Marin*, articol publicat în volumul omagial, p. 49.

În toată perioada exilului său în Italia, Dumitru (Demetrio) Marin a fost permanent „măcinat” de dorul de țară, locurile natale, rudele, prietenii și cunoscuții lăsați de el în România.

Apropiații și discipolii săi de la Universitatea din Bari, cu diferite ocazii, în articolele și luările de cuvânt n-au uitat să amintească cât de mult tânjea și suferea el după țara sa natală și cât de mult s-a străduit să țină legătura cu ea. În primul rând, legătura cu țara a menținut-o prin promovarea culturii și istoriei României în calitate de profesor de Limba și literatura română la Universitatea din Bari. De asemenea, așa cum menționam mai sus, a păstrat o permanentă legătură cu literatura română prin studiile și articolele publicate despre scriitori și oameni de cultură români, la loc de frunte situându-se Mihai Eminescu, considerându-l *un simbol care-i luminează dorul de țară și-l unește cu patria natală*, a cărui capodoperă, *Luceafărul*, a tradus-o în italiană.

La comemorarea unui an de la trecerea lui în lumea de dincolo, soția sa, dna Meluța Marin, amintindu-și de emoțiile pe care Dumitru (Demetrio) Marin le-a trăit la ajungerea în țară, în vara anului 1968, la nunta fiului lor cel mare, Eugen, a mărturisit următoarele: „Nu voi uita niciodată emoția puternică care l-a cuprins atunci când a atins pământul natal, când i-a salutat pe primii români de la frontieră, când și-a revăzut fiul, rudele, prietenii și cunoscuții. A plâns de fericire, dar mai ales de durere, gândindu-se la toți cei dragi care au murit și știind că nu putea rămâne pe acele meleaguri.”[69] Cu mulți ani în urmă Statul român de la acea vreme „avusese grijă” să-i ridice și cetățenia română, iar la nunta fiului său, Eugen, a venit în țara sa natală cu pașaport italian! Ne putem lesne imagina câtă durere a fost în sufletul lui când a înțeles că nu se mai poate bucura de tot ceea ce îi oferise altădată țara sa natală. Această durere, pe care a păstrat-o în el, și numai pentru el, a contribuit în mare măsură la șubrezirea și agravarea sănătății sale, care deja începuse să se manifeste încă de pe atunci, din 1968, înainte cu opt ani până la decesul său din 26 noiembrie 1976.

---

[69] **Amerio Pazienza Maria Luisa**, *Viața și opera lui Demetrio Marin*, articol publicat în volumul omagial, p. 8.

Profesorul universitar ieșean Traian Diaconescu menționează în mai multe lucrări dorul de țară și de cultura română a lui Dumitru (Demetrio) Marin. În *Postfața* la cartea intitulată *India și Occidentul* acesta, printre altele, precizează: „Demetrio Marin a fost nu numai un om de carte, ci și un om de caracter care a purtat în suflet, ca pe o icoană, patria sa. În corespondența cu Theofil Simenschy, magistrul său de limbă sanscrită și de filologie comparată indo-europeană, sau cu Gheorghe Ivănescu, distins coleg al său și mare lingvist român, precum și prin scrisorile cu care m-a onorat pe mine, Demetrio Marin și-a dezvăluit interesul constant pentru mediul universitar ieșean în care s-a format și pentru țara natală (...). În toate scrisorile sale, Magistrul Demetrio Marin își dezvăluie constant și familiar, cugetul și sufletul său de român, atent la viața academică din țara sa umbrită de dictatură”.[70]

Același autor, în *Prefața* la cartea *Eminescu și cultura indiană,* preciza: „În mediul universitar italian nu a uitat niciodată patria sa și nici valorile culturale românești. Timp de un sfert de veac a predat limba și literatura română la Bari, formând discipoli care îi continuă și azi activitatea de apostol.”[71] Pentru a întări și mai mult cele exprimate mai sus, își continuă ideea arătând că: „Scrisorile primite și dedicațiile pe cărțile sale erau încălzite de nostalgia patriei și iluminate de înțelepciunea savantului”.[72]

Mânat de dorul de țară și de dorința nestrămutată de a ține permanent legătura cu ea, a fost, credem, firul călăuzitor pentru care a scris studiile despre scriitorii, poeții și oamenii de cultură români menționați de noi mai sus.

După moartea sa au fost luate o serie de inițiative care au scos în evidență activitatea de apostol creștin, de aproape 30 de ani, a lui Dumitru (Demetrio) Marin și că această muncă a sa a dat roade.

---

[70] **Diaconescu Traian**, *Demetrio Marin Un exeget al culturii indiene. Postfața* la cartea lui Demetrio Marin, *India și Occidentul*, Institutul European, Iași, 2007, p.277.

[71] **Diaconescu Traian**, *Demetrio Marin Un filolog clasic cu destin european*. *Prefața* la cartea lui Demetrio Marin, *Eminescu și cultura indiană*, Institutul European, Iași, 2004, p.7.

[72] Ibidem, p.6.

La zece ani de la decesul său colegii universitari care l-au avut decan pe Dumitru (Demetrio) Marin, nu doar ca vârstă ci și ca înțelepciune și doctrină, au dat numele său **Bibliotecii Institutului Universitar din Bari**. Prin acest gest au dorit să-i onoreze memoria și, în același timp, să-l readucă permanent în memoria tuturor pe profesorul lor dispărut.

După două decenii de la trecerea sa la cele veșnice oficialitățile italiene locale, împreună cu reprezentanții Universității din Bari au organizat și desfășurat o serie de acțiuni în amintirea lui Dumitru (Demetrio) Marin, între care:

Universitatea din Bari, cu votul unanim al Departamentului de licență în materii literare (11 noiembrie 1991), al Facultății de Magistratură (15 ianuarie 1992) și al Senatului academic (5 mai 1992) a fost promotoarea, pe lângă Administrația municipală, a unei inițiative prin care o stradă din Bari, în memoria istorică a orașului, să poarte numele de „Demetrio Marin". În motivarea acestei inițiative, se arăta: „Pentru a aminti în realitatea toponomastică a aglomerării urbane, figura nobilă a unui profesor de neuitat și neuitat (...). Se dorește celebrarea, în ziua fixării plăcuței, a unui eveniment ce consfințește în mod concret, în memoria istorică a orașului, numele lui Demetrio Marin, un om care de-a lungul vieții sale, grele și plină de suferință dar senină și generoasă, și-a îndeplinit lucrarea de vir (bărbat) și de profesor cu doctrina, modestia și simplitatea marilor Maeștri". [73]

În motivarea sumară, dată în Rezoluția nr. 5342 din 8 octombrie 1993, Consiliul municipal a rezumat, în limbajul sărăcăcios al birocrației, viața și meritele unui om bun, onest și înțelept, care a trăit în Bari, orașul pe care l-a considerat al lui: „ Marin Demetrio, filolog. Născut în 24 martie 1914 în România. În 1946 viața lui Demetrio Marin suferă o schimbare fundamentală: evenimentele politice din țara sa îl obligă să se stabilească în Italia. În 1948 se transferă la Bari, unde fără întrerupere, până la moarte, predă la Universitatea locală, la

---

[73] **Lassandro Domenico**, *Introducere* la volumul omagial, p.2.

Facultățile de Litere și Filosofie și Magistratură. Activitatea de cercetător și savant a fost vastă și pluridirecțională, mereu în strânsă legătură cu activitatea didactică. A murit în 1976”.[74]

O contribuție importantă din partea administrației locale a avut-o dna Eleonora Cannata (Departamentul de Statistică, Recensământ și Toponomastică a municipiului Bari) care, cu răbdare și perseverență, s-a implicat în urmărirea lungului drum administrativ pentru punerea în practică a proiectului „Strada Demetrio Marin.”

După finalizarea acestei acțiuni, inclusiv fixarea plăcuței de stradă cu numele lui Demetrio Marin, profesorul **Domenico Lassandro**, coleg cu el la Universitatea din Bari, în iunie 1995 concluziona astfel: „Lui Demetrio Marin – român prin naștere, dar italian prin alegere, filolog clasic de o vastă cultură, și pentru mulți ani profesor respectat la Facultățile de Litere și Filosofie și Magistratură – orașul Bari îi dedică acum o stradă, una frumoasă și modernă, cu clădiri mari, printre care cea unde își au sediul importante instituții ale statului, precum Arhiva Statului și Direcția Regională a Trezoreriei”.[75]

Tot cu ocazia comemorării a douăzeci de ani de la moartea lui, foștii săi colegi și discipoli, împreună cu doi dintre copii săi, Emilio și Anna Marin, au editat un volum omagial cu titlul *PERTRANSIERUNT BENEFACIENDO. In memoria di DEMETRIO e MELUTA MARIN (*Au trecut făcând binele. În amintirea lui Demetrio și Meluța Marin), cu toate că unele articole cuprinse în el fuseseră deja publicate mai înainte în diferite reviste. Volumul respectiv a fost coordonat de profesorul universitar Domenico Lassandro și tipărit în colecția *Quaderni di Invigilata Lucernis*, 3, a Universității din Bari, pe anul 1995 (în cuprinsul lucrării a fost denumit, mai scurt, *volum omagial*, n.n.). Cei care au colaborat la acest volum omagial au evocat cu afecțiune, admirație, emoție și mult respect viața și activitatea, precum și ipostaze ale personalității magistrului lor, românul Dumitru (Demetrio) Marin.[76]

[74] Ibidem, p.2.
[75] Ibidem, p. 2.
[76] Ibidem, pp. 2-3.

O altă inițiativă luată în memoria lui, care s-a realizat după trecerea sa în lumea de dincolo, și care își continuă activitatea, este Centrul Cultural „Demetrio Marin". Inițiativa a aparținut parohului Bisericii „Santa Croe" („Sfânta Cruce") din orașul Bari și a altor prieteni. Motivația înființării acestui centru cultural a fost că în zona Bisericii „Sfânta Cruce," în apropierea căreia se află Universitatea și lumea culturală a orașului Bari, se simțea nevoia unui centru cultural de consiliere și orientare în sfera parohială și cetățenească, în cadrul căruia să se poată da răspuns la întrebările omului de rând și ale credinciosului de orice vârstă și condiție socială. Era un proiect mai vechi al bisericii respective pe care Demetrio Marin l-a îmbrățișat imediat ce i-a fost adus la cunoștință. Dar proiectul a rămas un vis pentru profesorul Marin, pentru că înainte de a fi realizat, după cum afirma parohul bisericii, *Domnul l-a chemat pe neprevăzute să facă parte din Biserica din Ceruri*.[77]

La câteva luni de la moartea lui Dumitru (Demetrio) Marin, la inițiativa aceluiași paroh, preotul Alberto D'Urso, proiectul a prins viață. În dimineața zilei de 18 ianuarie 1977, în biroul notarului Michele Buquicchio orașul Bari, se semna *Actul Constitutiv al Centrului Cultural „Demetrio Marin*" de către doamna Meluța Marin, soția defunctului, care avea *lacrimi în ochi*, *dar fața zâmbitoare și mâna tremurând de emoție,* fiul Marcello, Preotul Alberto D'Urso și alți prieteni ai profesorului. Semnatarii Actului Costitutiv, în plus față de motivația menționată mai sus, și-au propus să expună convingerile personale și culturale ale defunctului, să răspândească ideile și principiile vieții sale prin intermediul conferințelor, dezbaterilor la anumite niveluri, organizării de Cineforum. Centrul a traversat perioade frumoase și continuă să atragă numeroase persoane la fiecare întâlnire. De asemenea, înființarea și funcționarea în cadrul acestui centru cultural a unei biblioteci destinată mai ales tinerilor cărora profesorul Demetrio Marin le-a dedicat o parte atât de importantă a timpului său.[78]

---

[77] **D 'Urso Alberto**, *Părintele paroh amintindu-și de Meluța și Demetrio Marin*, articol publicat în volumul omagial, p.48.
[78] Ibidem, p. 48.

Cu ocazia comemorării a 30 de ani de la trecerea sa în neființă, Institutul de Latină a Facultății de Magistratură din Bari, unde a lucrat până cu puține ore înainte de deces, a organizat o celebrare a vieții și activității sale. În fața unui public foarte atent și emoționat, unii dintre colaboratorii și apropiații săi au adus în discuții și au prezentat variate aspecte ale activității de profesor universitar, cercetător și savant a lui Dumitru (Demetrio) Marin. Cu acest prilej, în intervenția sa, dna Meluța Miroslav-Marin a subliniat magistral personalitatea profesorului și savantului Demetrio Marin: „Era un om care, așa cum se zice, lăsa o urmă asupra oricui l-ar fi întâlnit (...). A renunțat practic la tot pentru coerența convingerilor sale: la țara natală, la un fiu și deci la o familie unită, la o viață comodă, la o carieră.”[79]

Aducerea în actualitate și promovarea în lumea academică din România a lui Dumitru (Demetrio) Marin au fost inițiate și realizate de profesorul universitar ieșean *Traian Diaconescu,* mare clasicist și savant de prestigiu de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

După ce prezintă modalitatea prin care a luat contact prin corespondență cu Dumitru (Demetrio) Marin, profesorul Traian Diaconescu vorbește despre comemorarea acestuia organizată și desfășurată la Iași, activitate de care s-a ocupat personal. Iată cum prezintă acest eveniment: „După decesul său în plină putere creatoare, am organizat o microsesiune la Societatea de Studii Clasice din Iași, la care foștii săi colegi, dintre care menționez pe acad. Gheorghe Ivănescu, prof. univ. dr. Ștefan Cuciureanu, filologii clasici Nicolae Baran, Cicerone Călinescu și Gheorghe Condurache, au evocat în mod patetic personalitatea acestui mare învățat”.[80]

În anul 1998 cadrele didactice de la școala din Peicani, la inițiativa și cu sprijinul direct al profesorului Ioan Iacomi, în calitate de director coordonator al învățământului pentru toate școlile din

---

[79] **Amerio Pazienza Maria Luisa**, *Viața și opera lui Demetrio Marin*, articol publicat în volumul omagial, p. 6.

[80] **Diaconescu Traian**, *Demetrio Marin. Un filolog clasic cu destin european*. *Studiu introductiv* la cartea lui Demetrio Marin, *Retorică stilistică și estetică în epoca lui Augustus*, Institutul European, Iași, 2018, p. 9.

comuna Găgești, au făcut demersurile necesare la forurile tutelare pentru ca școala din acest sat să poarte numele marelui savant român. Inspectoratul Școlar al Județului Vaslui, prin Decizia Nr. 412 din data de 15 octombrie 1998, a hotărât, ca începând cu 1 decembrie 1998, să se atribuie școlii din satul Peicani, comuna Găgești denumirea Școala „DUMITRU MARIN”.

De asemenea, prin hotărâre a Consiliului Local al comunei Găgești, județul Vaslui, s-a montat o placă comemorativă pe fațada casei în care s-a născut și a copilărit Dumitru (Demetrio) Marin (1914-1976).

Prin comemorările inițiate, organizate și ținute de către colaboratorii, discipolii și cunoscuții săi la trecerea lui în neființă, atât la Bari (Italia) cât și la Iași (România), atribuirea numelui său unei străzi și a unor instituții de cultură din orașul Bari, precum și a școlii generale din satul natal, Peicani, profesorului universitar doctor, cercetătorului, savantului și filologului clasic român de talie europeană Dumitru (Demetrio) Marin i se conferă dreptul la *nemurire.* Opera sa scrisă stă mărturie acestui demers permanent și onorant.

Capitolul IX

DESPRE OPERA ȘTIINȚIFICĂ A PROFESORULUI UNIVERSITAR DOCTOR DEMETRIO MARIN

Potrivit mărturisirilor unora dintre colaboratorii și discipolii pe care i-a avut, activitatea de profesor, cercetător și savant a lui Dumitru (Demetrio) Marin a fost vastă și pluridirecțională, mereu legată de funcția didactică, dar greu de separat pentru că între ele există o strânsă întrepătrundere. Fosta sa studentă și apoi colaboratoare, **Maria Luisa Amerio Pazienza**, în articolul intitulat *Viața și opera lui Demetrio Marin,* publicat în volumul omagial menționat mai sus, afirma: „Să delimitezi cu linii clare opera sa științifică este o muncă asiduă, nu doar din cauza dimensiunii, ci mai ales din cauza multitudinii de activități (...). Buna cunoaștere atât a principalelor limbi vorbite cât și a celor antice (sanscrită, greacă, latină și limbile semitice) îi permiteau să treacă cu ușurință dincolo de datele lingvistice pentru a putea să pătrundă adânc în spiritualitatea diverselor popoare și să facă o comparație între diferite concepții. Tocmai din acest motiv este greu să cataloghezi o operă de a sa cu o etichetă rigidă”.[81] Având în vedere acest aspect, autorii cărții de față, în rândurile ce urmează, prezintă aprecierile și comentariile făcute de foști colaboratori, discipoli, precum și de universitari români, cunoscători ale multiplelor activități și a operei profesorului Demetrio Marin.

Profesorul universitar Traian Diaconescu, în *Studiul introductiv* la cartea lui Demetrio Marin intitulată *Retorică, stilistică și estetică în epoca lui Augustus,* menționează următoarele: „Cercetător erudit și om de omenie (…). Vocația sa didactică și științifică, virtuțile sale etice, orizontul său lingvistic – asimilase temeinic limbile clasice și limbile moderne de mare circulație – confereau prelegerilor și

[81] **Amerio Pazienza Maria Luisa**, *Viața și opera lui Demetrio Marin*, articol publicat în volumul omagial, 1995, pp. 11-12.

lucrărilor științifice perspectiva interdisciplinară, continuând, în mod strălucit, școala de filologie clasică românească”.[82]

Academicianul Gheorghe Vlăduțescu, în *Precuvântare* la cartea *India și Occidentul, arată*: „Demetrio Marin, om cu solidă cultură clasică (...). Pornit din Moldova lui Alexandru Philippide, a lui Vasile Pârvan, a lui Theofil Simenschy, a fost încoronat în Italia, unde, la Universitatea din Bari s-a împărțit între filologia sanscrită, filologia latină și filologia română, întregindu-se în acest mod, pe trei mari căi de coborâre în adâncimile ființei noastre”.[83]

În ceea ce privește **munca de cercetător și cea de savant**, așa cum menționau colaboratorii și discipolii săi, Demetrio Marin a desfășurat-o pe mai multe planuri printr-o multitudine de activități, precum și prin publicarea a numeroase lucrări, studii și articole de filosofie, filologie, lingvistică, literatură, estetică, teologie, istorie etc. **Domenico Lassandro** în articolul *Pertransiit benefaciendo* (A trecut făcând bine) amintit de noi mai sus, publicat în volumul omagial, referindu-se la acest domeniu al activității lui Demetrio Marin, preciza: „Om învățat și înțelept, Demetrio Marin a fost un foarte bun cunoscător al civilizațiilor antice, clasice și orientale: nu s-a limitat să le investigheze doar din punct de vedere tehnic, chiar dacă avea la îndemână metoda și instrumentele. Stăpânea foarte bine nu doar latina și greaca, ci și sanscrita și principalele limbi moderne și a căutat cu pasiune pe drumul istoriei semnul adevărului”.[84]

Una din direcțiile activității sale o constituie **studiul literaturii române**. Fosta studentă și apoi colaboratoare, **Maria Luisa Amerio Pazienza**, în articolul *Viața și opera lui Demetrio Marin*, publicat în volumul omagial, menționa: „Lucrările lui sunt dedicate în întregime

---

[82] **Diaconescu Traian**, *Demetrio Marin. Un filolog clasic cu destin european*. *Studiu introductiv* la cartea lui Demetrio Marin *Retorică, stilistică și estetică în epoca lui Augustus*, Institutul European, Iași, 2018, pp. 9- 10.

[83] **Vlăduțescu Gheorghe**, *Precuvântare* la cartea lui Demetrio Marin *India și Occidentul*, Institutul European, Iași, 2007, p. 7.

[84] **Lassandro Domenico**, *Pertransiit benefaciendo (*A trecut făcând bine*)*, articol publicat în volumul omagial, p. 20.

studiului literaturii române așa cum sunt unele articole despre poetul Mihai Eminescu, despre Nicolae Bălcescu și Gheorghe Șincai, precum și promovarea unei serii literare românești începută chiar cu traducerea poeziilor lui Panait Cerna”.[85]

Profesorul **Domenico Lassandro**, referindu-se la acest domeniu, menționa următoarele: „Primul său centru de interes, ca profesor de Limba și literatura română și cetățean al patriei sale îndepărtate, a fost reprezentat de cultura și istoria României; a studiat poeții români moderni, printre care mai ales pe Mihai Eminescu, a cărui capodoperă *Luceafărul* a tradus-o în italiană”.[86]

Profesorul universitar **Traian Diaconescu**, care a cunoscut în profunzime opera cercetătorului și savantului Demetrio Marin, în *Prefața* la cartea acestuia intitulată *Eminescu și cultura indiană*, tradusă în limba română, menționează: „În mediul universitar italian nu a uitat niciodată valorile culturii românești. Timp de un sfert de veac a predat limba și literatura română la Bari, formând discipoli care îi continuă și azi activitatea de apostol. A scris studii pertinente despre Șincai, Bălcescu, Eminescu, Creangă, Coșbuc, Blaga ș.a., a tradus în italiană *Luceafărul* și a îndrumat traducerea lui Panait Cerna în italiană, realizată de Teresa Masciullo, poetă inspirată.” Pentru ca apoi să continue, astfel: „Magistrul Demetrio Marin descoperă în Eminescu unul dintre cei mai mari poeți din cultura europeană”.[87]

Un domeniu al cercetării lui Demetrio Marin îl constituie **interesul pentru Istoria României**, care apare atât în studii specifice cât și într-o serie de lucrări cu privire la Dacia antică, problema abandonării ei de către romani și moștenirea romană în România de azi. De remarcat faptul că acest interes pentru istoria antică a

---

[85] **Amerio Pazienza Maria Luisa**, *Viața și opera lui Demetrio Marin*, articol publicat în volumul omagial, p. 20.

[86] **Lassandro Domenico**, *Pertransiit benefaciendo*, articol publicat în volumul omagial, p. 20.

[87] **Diaconescu Traian**, *Demetrio Marin. Un filolog clasic cu destin european. Prefața* la cartea lui Demetrio Marin *Eminescu și cultura indiană*, Editura Institutul European, Iași, 2004, p. 20.

României s-a manifestat la el încă din perioada când era asistent la Facultatea de Litere și Filosofie a Universității din Iași. Astfel, în anul 1943 publică lucrările: *Părăsirea Daciei Traiane în izvoarele literaturii antice*; *Lucrece vu par M.T.Ciceron* (Lucrețiu văzut de M. T. Ciceron); *Una inavvertenza di A. Meillet* (O inadvertență a lui A. Meillet) ș.a. Toate aceste trei lucrări au fost publicate în „Buletinul Institutului de Filologie Română Alexandru Philippide," Iași, 10, 1943, pp. 163-186; 187-189; 190-198.

Referindu-se la studiile și lucrările lui Dumitru (Demetrio) Marin cu privire la părăsirea Daciei de către romani, **Maria Luisa Amerio Pazienza** sublinia următoarele: „În ceea ce privește abandonarea Daciei, problema este studiată prin intermediul izvoarelor antice cărora încearcă să le dea o nouă interpretare*;* o atenție deosebită acordă termenului provinciales[88] într-un articol cu titlul *„Provinciales" retrași din Dacia sub domnia lui Aureliano* (...). Acesta (articolul respectiv, n.n.), alături de alte studii despre continuitatea elementului daco-roman pe teritoriul României de azi, precum și unele articole cu caracter lingvistic au fost strânse în volumul său cu titlul *Între gramatica latină și istoria antică".*[89] Profesorul **Domenico Lassandro**, continuând aceeași idee, menționează și el: „A studiat evenimentele antice din Dacia și supraviețuirea în acele locuri a moștenirii romane".[90]

În ceea ce privește munca de cercetător și savant, profesorul universitar **Traian Diaconescu**, în *Prefața* la cartea lui Dumitru (Demetrio) Marin intitulată *Eminescu și cultura indiană*, tradusă în limba română, face următoarea constatare: „Profilul intelectual al magistrului Demetrio Marin este de tip enciclopedic, continuând o tradiție românească cu modele de rang european (…). Înălțându-se la valoarea unui model catalizator, Demetrio Marin este un filolog clasic

[88] *Provinciales*, guvernatori ai provinciei; în cazul de față, guvernatori ai Daciei.
[89] **Amerio Pazienza Maria Luisa**, *Viața și opera lui Demetrio Marin*, articol publicat în volumul omagial, p. 13.
[90] **Lassandro Domenico**, *Pertransiit benefaciendo*, articol publicat în volumul omagial, p. 20.

total, dublat de un umanist de tip renascentist, ilustrând vocația europeană a culturii române." În continuare, referindu-se la opera sa, face unele aprecieri, pe cât de interesante pe atât de pertinente, menționând: „Opera savantului Demetrio Marin reprezintă un univers filologic în care trăiește spiritul ecumenic european. Filologul român, format în mediul academic Italian, transcende granițele etnice și confesionale și nu e numai român, sau ortodox, nici numai italian sau catolic, ci *este un dar al latinității orientale făcut spiritualității comune europene*. Valoarea emblematică a operei sale, intră în elita culturii europene purtând pecetea spiritului românesc".[91]

Un domeniu cu totul aparte, am putea spune chiar drag lui Demetrio Marin, a fost cel cu privire la **studiile de limba și literatura indiană**. Privitor la acest domeniu, foști colaboratori și discipoli ai săi de la Universitatea din Bari, precum și filologi români de prestigiu, atât în scrierile lor cât și în luările de cuvânt cu diferite ocazii, au prezentat acest domeniu al muncii sale de cercetător. Autorii cărții de față prezintă doar câteva din comentariile și aprecierile acestora.

„Om învățat și înțelept – sublinia profesorul **Domenico Lassandro** –, Demetrio Marin a fost un foarte bun cunoscător al civilizațiilor antice, clasice și orientale (...). Stăpânea foarte bine nu doar latina și greaca ci și sanscrita și principalele limbi moderne".[92]

Maria Luisa Amerio Pazienza, pe care am amintit-o de mai multe ori în rândurile de mai sus, menționa: „Raporturile între Indianistică și gândirea occidentală sunt studiate în profunzime (de Demetrio Marin, n.n.) în lucrarea cu același titlu[93], importantă pentru însemnătatea istorică a raportului cu India din partea lumii occidentale. (...). El (Demetrio Marin, n.n.) inserează analiza unor

[91] **Diaconescu Traian**, *Demetrio Marin. Un filolog clasic cu destin european*. *Prefața* la cartea lui Demetrio Marin *Eminescu și cultura europeană*, Editura Institutul European, Iași, 2004, p. 7.

[92] **Lassandro Domenico**, *Pertransiit benefaciendo*, articol publicat în volumul omagial, p. 20.

[93] *Indianistica și gândirea occidentală,* „Acta Philosofica et Theologica, Sosietas Academica Dacoromana", 2, 1964, pp. 191-323.

scriitori, în special a lui Eminescu, într-o problematică mai amplă despre raporturile între gândirea occidentală din perioada romantică și post-romantică și gândirea din India antică care tocmai în acei ani era redescoperită cu mult interes și entuziasm. Este tratată așadar influența gândirii indiene în conceptele despre bărbat și femeie la Eminescu și în pesimismul său la poetul George Coșbuc”.[94]

Profesorul universitar **Traian Diaconescu**, în *Postfața* la cartea *India și Occidentul*, referitor la acest aspect, face unele comentarii și aprecieri, afirmând: „Magistrul Demetrio Marin face parte dintr-o strălucită generație de filologi români, din secolul trecut, care au contribuit și au afirmat pe plan european studiile de limbă și cultură indiană. Numele lui Theofil Simenschy, Cicerone Paghirc, Sergiu Al. George, Traian Costa ș.a., chiar dacă nu au celebritatea lui Mircea Eliade, reprezintă o falangă de învățați care au întemeiat o școală de indianistică în cultura românească, dusă astăzi mai departe de mulți tineri cu vocație”.[95]

Până în prezent, autorii cărții de față nu dețin informații dacă Demetrio Marin a făcut vreo călătorie în India, scopul și perioada când aceasta a avut loc. Ceea ce se știe însă cu certitudine este faptul că el stăpânea foarte bine *Limba sanscrită.*[96] A studiat-o încă din timpul facultății cu mentorul și magistrul său de *Limbă sanscrită* și *Filologie comparată indo-europeană*, profesorul universitar Theofil Simenschy, șeful catedrelor acestor discipline la acea vreme. Cunoașterea limbii sanscrite l-a ajutat în studiul limbii și literaturii indiene, la cunoașterea filosofiei indiene, la studierea, în general, a lumii spirituale indiene în original. În țara noastră, din câte cunoaștem până la această dată, au fost traduse în limba română și publicate doar două lucrări ale lui Demetrio Marin cu privire la cultura indiană. Mai întâi,

[94] **Amerio Pazienza Maria Luisa**, *Viața și opera lui Demetrio Marin*, articol publicat în volumul omagial, p.12.

[95] **Diaconescu Traian**, *Demetrio Marin. Un exeget al culturii indiene*. *Postfața* la cartea lui Demetrio Marin *India și Occidentul*, Editura Institutul European, Iași, 2007, p. 277.

[96]*Limba sanscrită* este vechea limbă indo-europeană din India, în care este scrisă cea mai mare parte din literatura clasică indiană.

este vorba despre cartea *Eminescu și cultura indiană,* tradusă de Mirela Talașman, ediție îngrijită și prefațată de profesorul universitar Traian Diaconescu, publicată de editura Institutul European, anul 2004. Cea de a doua carte se intitulează *India și Occidentul,* tradusă în limba română de Mirela Aioanei, *Precuvântare* de academicianul Gheorghe Vlăduțescu și, de asemenea, ediție îngrijită și postfață de profesorul Traian Diaconescu; a fost publicată la aceeași editură, în anul 2007.

Capitolul X
PREZENTAREA LUCRĂRILOR LUI DEMETRIO MARIN TIPĂRITE ÎN ROMÂNIA

Personalitatea filologului clasic român de talie europeană Demetrio Marin este puțin cunoscută în cultura românească, cu excepția unui mic număr de reputați filologi, specialiști în studii clasice. Aceasta și pentru faptul că, format la școlile românești interbelice, și-a desfășurat activitatea didactică și de cercetare, așa cum am arătat mai sus, vreme de trei decenii, în Italia, ca profesor titular la facultăți aparținând Universității din Bari. Cu atât mai mult, lucrările sale nu au fost cunoscute publicului larg de la noi, cu toate că unele dintre ele, în limba italiană, au ajuns în țara noastră prin anii ’70-’80 ai secolului trecut. Un prim pas a fost făcut de către Universitatea din Bari și Universitatea din Iași care au publicat volumul lui Demetrio Marin intitulat *Grafemi e Morfemi. Per una istoria della linqua latina*, sub îngrijirea profesorilor universitari de la Bari, Domenico Lassandro și Aldo Luisi, București, 1998.

Potrivit informațiilor pe care le deținem, după anul 2000 au fost traduse în limba română și tipărite patru din cărțile lui Dumitru (Demetrio) Marin. Un merit deosebit în această privință l-a avut profesorul universitar ieșean Traian Diaconescu, care s-a îngrijit de traducerea și editarea lor, la unele din ele scriindu-le prefața sau postfața. În rândurile care urmează prezentăm aceste lucrări în ordinea apariției lor. Facem acest gest pentru ca cititorii să ia cunoștință, pe cât posibil, de universul cercetărilor și preocupărilor avute de Demetrio Marin în diverse domenii, concomitent cu activitatea didactică în calitate de profesor universitar la Bari, în Italia.

Cele patru cărți ale lui Demetrio Marin traduse până în prezent în limba română sunt: *Eminescu și cultura indiană* (2004); *India și Occidentul. Studii de istoria culturii* (2007); *Publius Ovidius Naso.*

Misterul relegării la Tomis. Teze și ipoteze (2009); *Retorică, stilistică și estetică în epoca lui Augustus* (2018).

Înainte de a face o scurtă prezentare a fiecăreia dintre cărți, îi înștiințăm pe cititori că din studiul unor lucrări ale lui Demetrio Marin avute la dispoziție reiese, în mod evident, influența pe care cultura indiană antică a avut-o asupra lumii occidentale, în special asupra unor gânditori europeni. Începuturile pătrunderii culturii indiene antice, în special a filosofiei acesteia, în lumea occidentală se pierd în negura timpului antic. Căile și modalitățile prin care acestea au pătruns în lumea occidentală nu se cunosc cu exactitate. Sunt vehiculate mai multe ipoteze despre care nu ne propunem să facem vorbire în cuprinsul acestei cărți. Ceea ce se știe cu certitudine este faptul că odată pătrunse în lumea occidentală, au influențat, la rândul lor, cultura și filosofia acestei lumi. Am ținut să facem această precizare deoarece are legătură cu ceea ce ne propunem în prezentările care urmează.

Revenind la cărțile lui Demetrio Marin, semnalăm că **prima dintre ele**, apărută în România, a fost *Eminescu și cultura indiană*, tradusă din limba italiană de Mirela Talașman și editată de Institutul European, Iași, în anul 2004, sub îngrijirea profesorului universitar Traian Diaconescu care i-a scris și prefața.

Eminescu și cultura indiană cuprinde câteva studii pe teme speciale: *Doi pesimiști romantici sub influența gândirii indiene antice*; *Originea indiană a pesimismului eminescian*; *Semnificația Luceafărului*; *Influența gândirii indiene antice asupra concepției de bărbat la Mihai Eminescu*; *Influența gândirii indiene antice asupra concepției de femeie la Mihai Eminescu.* Din cuprinsul acestor studii rezultă influența pe care cultura și gândirea indiană antică (a indianismului, în sensul larg al cuvântului) au avut-o asupra unor filosofi europeni, cel mai reprezentativ fiind gânditorul german Artur Schopenhauer care, potrivit afirmațiilor lui Demetrio Marin, *multe dintre aspectele filosofiei sale au fost preluate din izvoare indiene antice*. Din rândul acestor filosofi europeni face parte și poetul nostru național Mihai

Eminescu, despre care autorul afirmă că *era un gânditor – filolog – poet român.*

În anul 2007, în ordine cronologică, apare **a doua carte** a lui Demetrio Marin în limba română intitulată *India și Occidentul. Studii de istoria culturii.* A fost tradusă din italiană de către Mirela Aioanei, cu *Precuvântare* de academicianul Gheorghe Vlăduțescu, *Postfața* de profesorul universitar Traian Diaconescu și tipărită la Institutul European, Iași.

Facem precizarea că această lucrare, care cuprinde două studii intitulate *Indianistică și gândire occidentală* și *Specificul literaturii gnomice indiene* este, așa cum mărturisea însuși autorul*, o introducere în studiul culturii indiene în reflecție cu spiritualitatea europeană și cea românească*.

În cadrul primului studiu, în articolul intitulat *Profilul istoric al raporturilor culturale dintre India și Occident*, Demetrio Marin vorbește despre începutul contactelor dintre gândirea indiană veche și cultura occidentală. Încă de la începutul articolului autorul scoate în evidență faptul că *este dificil de stabilit o perioadă exactă a contactelor respective*. În vederea elucidării acestei probleme, el emite câteva ipoteze, prezentând faptele pe durata a mai multor perioade de timp.

Prima perioadă se intitulează **Începuturi**. Autorul afirmă că, în această perioadă de început, raporturile dintre India și Europa se conturează în timpurile anterioare cuceririi Indiei de către Alexandru Macedon, chiar dacă documentele referitoare la această perioadă lipsesc. În continuare, explică modalitățile prin care gândirea și cultura indiană putea pătrunde în lumea occidentală, atât înainte de expediția lui Alexandru Macedon în India cât și după aceasta. Se presupune că, la un moment dat, din cauze necunoscute, raporturile dintre India și Occident încetează în sec. VI d. Hr., pentru a fi reluate după doar un mileniu.

A doua perioadă se intitulează **Continuare și dezvoltare**. Demetrio Marin menționează faptul că nu se știe până unde poate fi admisă întreruperea amintită mai sus, iar data reluării contactului

trebuie anticipată cu mult înainte. În această perioadă se poate vorbi despre *nuvelistica indiană* care, prin împrejurări norocoase, nu întotdeauna ușor de stabilit, este cunoscută prin câteva producții de-ale sale și în Occident, nu mai târziu de sec. al VII-lea.

Prima dintre aceste producții este *romanul* intitulat *Viața lui Varlaam și a lui Iosafat*, care cuprinde viața lui Buddha scrisă în sanscrită de un scriitor necunoscut din sec. al VI-lea și tradusă foarte rapid în ebraică și arabă. A fost adaptat, apoi, în jurul anului 630 în limba greacă, sub forma unui roman creștin, de un oarecare Ioan, călugăr grec dintr-o mănăstire de pe lângă Ierusalim. Mai târziu a fost tradus, mai întâi, în limba latină, probabil, în sec. al X-lea, după care au urmat numeroase traduceri în limbile franceză, italiană, germană, engleză, spaniolă, poloneză, cehă, islandeză ș.a., bucurându-se de un mare succes.

Cea de a doua carte, care a avut un mare succes în trecerea ei din Orient către Occident, a fost *Cartea celor șapte înțelepți*, tradusă din siriană în greacă spre sfârșitul sec. al XI-lea, apoi în ebraică și mai târziu în spaniolă dintr-un text arab. Către sfârșitul sec. al XII-lea cartea a fost tradusă în limbile accesibile populațiilor europene (latină, franceză, italiană, germană, engleză ș.a.) și s-a bucurat de o largă răspândire în lume.

O altă lucrare, care s-a bucurat de un succes și mai mare decât primele două, a fost *Cartea lui Calila și Dimna.* Conține o culegere de nuvele indiene care se constituie într-un tratat propriu-zis, în formă narativă, de artă politică pentru instruirea regelui și dregătorilor, precum și de morală practică. Textul original, *în cinci cărți sau capitole*, se presupune că ar fi corespuns unei perioade posterioare sec. al II-lea după Hristos. India a avut câteva variante după această carte, dar mult mai ample și diversificate au fost adaptările suferite în afara Indiei. O primă versiune a fost în limba persană populară, elaborată în sec. al VI-lea, din care au luat naștere două versiuni: una siriană și una arabă. Din versiunea arabă a rezultat un număr însemnat de versiuni ce s-au răspândit în toată Europa și care i-a depășit chiar hotarele.

Cea de a treia perioadă se intitulează **Apogeul indianisticii**, în care studiile de indianistică, unele dintre ele cuprinzând obiceiuri și credințe indiene, devin tot mai numeroase și mai importante pentru cultura occidentală interesată acum de descoperirea gândirii indiene.

Menționăm faptul că, potrivit afirmațiilor autorului, Demetrio Marin, descoperirea directă a lumii spirituale și culturale indiene a trezit o imensă admirație și un mare entuziasm în cercurile oamenilor de știință, al filozofilor, al cugetătorilor în general din lumea occidentală.

În cel de-al doilea studiu, *Specificul literaturii gnomice indiene. Încercare de exegeză,* Demetrio Marin menționează faptul că, *Gnomica*[97] *indiană* nu s-a bucurat de o prețuire adecvată în literatura română. A avut o oarecare înflorire cu George Coșbuc, care ne-a lăsat *Antologia sanscrită* cu traduceri în versuri. A trebuit să treacă ceva timp până când un *sanscritist,* în persoana profesorului universitar Theofil Simenschy, să introducă prin lucrările sale și în literatura noastră perle din *gnomica indiană antică.* Acesta a tradus direct din limba sanscrită revenind în mai multe rânduri asupra maximelor și cugetărilor indiene. Autorul studiului, Demetrio Marin, afirmă că întârzierea intrării literaturii gnomice indiene în literatura română se datorează și faptului că, până acum, *lipsește o cercetare de ansamblu asupra gnomicii indiene*.

În continuarea studiului, Demetrio Marin prezintă *Caracteristica gnomicii indiene*, afirmând că *indienii antici* – în măsura în care au putut cunoaște istoria spiritualității umane – *sunt cei mai profunzi cunoscători ai sufletului omenesc.* La început, întocmai ca celelalte popoare indoeuropene, indienii acordau valoare deosebită lumii materiale. Apoi, încetul cu încetul, și destul de timpuriu, își face loc o concepție de viață aproape cu totul opusă, care pleacă de la negarea lumii materiale, a oricărei valori a lumii externe. Apare astfel dorința

[97] **Gnomic,-ă,** despre scrieri, care conțin maxime, sentințe, sfaturi morale. A se vedea pentru aceasta Vasile Breban, *Dicționar General al Limbii Române*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1987, p.420.

de *eliberare*, de *smulgere* din lumea așa-zisă *fenomenică*, tendință care începe să străbată toată lumea spirituală indiană. Această tendință apare în toate maximele din literatura indiană și se reflectă asupra tuturor aspectelor vieții indiene: în viața materială; în viața socială; în viața spirituală.

Trebuie spus că lumea indiană, societatea indiană în genere, era împărțită în *caste*. Fiecare dintre aceste *caste* avea concepția proprie despre viața materială, viața socială și viața spirituală.

Privind VIAȚA MATERIALĂ, se menționează faptul că indianul comun trăiește nu departe de viața materială în care trăiește omul de rând occidental. Așa de pildă, se invocă atotputernicia banului, a avuției. Banul își arată puterea în toate, trecând peste onoare, dificultăți sau glorie, iar bogatul are toate calitățile și nu-i de mirare dacă este înconjurat cu stimă de rude și prieteni. Dar năzuința după avere îi este proprie *omului de jos* și, în parte, *celui de mijloc*: *omul de jos urmărește averea; omul de mijloc, averea și onoarea*. Cine privește însă cu mai multă atenție poate observa că *nu* averea este aceea care alcătuiește culmea pe scara de valori a lucrurilor râvnite de indian: *omul nobil urmărește numai onoarea, care-i singura avere.*

În ceea ce privește VIAȚA SOCIALĂ, indianul împarte comunitatea în categorii distincte, ce țin seama, de cele mai multe ori, de criteriul *sufletesc, moral*, astfel: omul rău; neînțeleptul sau prostul sau nebunul; prietenul; femeia; copiii; rudele.

Omul rău la suflet constituie treapta cea mai de jos în evaluarea omului ca membru component al societății. De tovărășia lui se teme omul bun și caută, pe cât îi stă în putință, să o evite, deoarece societatea omului rău, dacă nu „frige”, în cazul cel mai bun „mânjește”.

Cu omul rău nicicând nu căuta / Să fii cumva prieten sau unit.

Mai cu seamă, nu te-ncrede în omul rău cu mierea pe buze:

Omul rău, cu vorbe bune, / Să nu-l crezi om de ispravă: /
Miere-n vârful limbii pune, / În fundul inimii... otravă.

Gânditorul indian observă, însă, că în societate ajung să se pună în evidență oameni răi în genere, ca unii ce sunt fără rușine și fără remușcări, rămânând în umbră oamenii modești, adevărate valori sociale, întocmai cum paiul rămâne plută deasupra apei, pe când perla se ascunde în adâncimea oceanului.

Neînțeleptul sau prostul sau nebunul (prostia și nebunia sunt puse pe același plan de indian) este prezentat (ironic) ca având opt avantaje: nu are griji; mănâncă mult; vorbește totdeauna el; doarme zi și noapte; nu-și frământă creierul cu privire la ceea ce trebuie să facă sau nu; rămâne indiferent la laudă și la blam; se crede superior tuturora; trăiește viață lungă. Ca și în cazul omului rău, trebuie să se fugă de societatea (anturajul) acestuia pentru că *neînțeleptul constituie o primejdie pentru omul bun*. Neînțelepciunea este considerată o pedeapsă divină: *Zeii răpesc mintea aceluia, pe care doresc să-l piardă.* Pentru neînțelepți este zadarnică orice învățătură căci, *învățătura servește la întărâtarea* (*mânierea*) *celor fără de minte, nu la liniștea lor*.

Cine-nțelepciune n-are / Pentru ce să-nvețe carte? ... /
Orbului la ce bun, oare, / De oglindă să-i faci parte?

Prietenul. În afară de omul rău și a celui neînțelept, care trebuie lăsați la o parte, se recomandă bunele raporturi cu toată lumea, mai ales cu cei înțelepți, cu rudele, cu cei sus-puși:

Cu înțelepții fii iubit, / Cu rudele să fii unit, /
Pe cei sus-puși nu-i ocoli: / Nu vei pieri, așa de-o fi.

Prietenia este beneficiara celei mai mari considerații. În gândirea lumii indiene prietenul poate fi știința, soția, leacul, sau împlinirea legii divine și morale, iar adevărații prieteni sunt considerați *cei care spun pe lumea aceasta lucruri neplăcute dar folositoare*; *ceilalți nu poartă decât numele de prieten*.

Femeia. Dumitru (Demetrio) Marin în studiul său afirmă că *un loc aparte în întreaga literatură gnomică indiană îl ocupă femeia*.

Totodată, face precizarea că din *Antologia sanscrită* a lui George Coșbuc maximele la adresa ei nu sunt deloc măgulitoare. Mergând în această direcție, sunt prezentate o serie de sentințe la adresa femeii, și anume: „femeia este cauza dușmăniei dintre oameni”; „femeie fără gelozie nu există”; „pentru omul bătrân, femeia tânără nu e nici mai mult nici mai puțin decât <<otravă>>”; „femeile îndrăcite răpesc mintea neînțelepților”… și sentințele continuă. În opinia lui Demetrio Marin, se pare că cea mai semnificativă dintre cugetările indiene, cu privire la femeie, ar fi: „vârtej de primejdii”; „lăcaș al purtării rele”; „cetate a faptelor îndrăznețe”; „depozit de păcate”; „izvor al neîncrederii, cuprinzând o sută de feluri de înșelăciuni”; „coș plin de toate vicleniile”; „păpușa cu numele de <<femeie>> greu de înțeles chiar pentru oamenii mari, aleși între aleși”.

Și totuși, autorul atrage atenția: „Cine ar rămâne cu această impresie peiorativă despre femeie ar cădea, în mod fatal, pradă unei iluzii unilaterale”, deoarece în gnomica indiană se găsesc numeroase maxime în care *se fac cele mai înalte elogii femeii, ba mai mult, se recomandă chiar cea mai distinsă comportare față de ea*.

În această privință, la loc de cinste se situează mama și soția, amândouă bucurându-se de cea mai mare considerație: „În ceea ce privește dreptul la respect, mama valorează de o mie de ori mai mult decât tatăl”; „Soția este singura ființă care dorește binele bărbatului”. Mai mult decât atât, casa fără mamă sau soție dulce glăsuitoare este comparată cu o pădure:

Cine n-are mamă-n casă, / Ori soție iubitoare, /
Ducă-se-n pădurea deasă: / Casa nu-i e codru, oare?

Copiii. Indianului îi plac copiii numeroși. Pentru el, „casa care nu este plină de copii este întocmai ca un cimitir”. Și totuși, nu acesta pare să fie idealul lui în căsnicie. De aceea, de multe ori preferă să aibă un singur fecior, dar bine înzestrat sufletește, care să aducă cu adevărat cinste întregii familii:

Un singur fiu isteț mai bine, / Decât o droaie fără minte.

Rudele. Potrivit gândirii indiene, adevărata rudenie nu este constituită de ascendența sau descendența genealogică, de înrudirea prin sânge, ci îndeosebi de completa comuniune sufletească:

Vecin ți-e la noroc și jale, / În sărăcie și-n război, /
La curte și la cimitir, apoi: / Acela-i ruda dumitale.

VIAȚA SPIRITUALĂ. Privind viața spirituală indiană, Demetrio Marin scoate în evidență faptul că: „Mai mult decât oricare aspect al vieții, aspectul spiritual este acela care definește poporul indian, adesea în contrast cu ceea ce suntem obișnuiți a crede sau a practica în Occident.” În continuare autorul prezintă modul în care gânditorul indian se raportează la diferitele stări sufletești ale omului în antiteză cu gânditorii occidentali (europeni), cum ar fi: Speranța; Dorința; Viața-Moartea; Înțeleptul; Destinul-Acțiunea umană etc.

Speranța. Gânditorii greci considerau *speranța* ca având un dublu sens: pozitiv și negativ în același timp. *Pozitiv,* întrucât, cuprins de neliniștile și necazurile de fiecare zi, omului grec îi mai rămânea ca ultimă și supremă mângâiere *speranța* unui trai mai bun, sau, cel puțin, *speranța* terminării necazurilor prezente. În același timp*, în sens negativ*, *speranța* însemna *așteptare, neliniște, teama de viitor* care putea aduce fie un mai mare bine, dar și un mai mare rău.

Pentru gânditorii indieni existența nu este alcătuită din „mâine”, ci din clipa prezentă, astfel că primul aspect al *speranței* nu putea avea nicio atracție, poate nicio semnificație. De aceea, *speranța* trebuie îndepărtată din cadrul manifestărilor spirituale ale omului și *smulsă din sufletul înțeleptului.* În acest sens ne apare și Glosa eminesciană: „*Nu spera și nu ai teamă*”, având în vedere influența culturii indiene antice asupra poetului Mihai Eminescu despre care am făcut referire mai sus. Așadar, în gândirea indiană nu trebuie să ne înșele nici o iluzie, nici o speranță:

Nu te bucura de viață, / Nici de moarte te-ncânta! /
Cum și-așteaptă servul plata, / Tu așteaptă soarta ta!

Dorința În strânsă dependență de speranță se află cuibărită în sufletul uman *dorința*. Pentru filozoful grec *dorința* dă conținut existenței, dar ea nu trebuie să se îndeplinească niciodată, pentru că odată împlinită, dorința este ucisă. Pentru gânditorul indian însă, *dorința*, ca și *speranța*, trebuie înlăturată, ca una ce împiedică pe individ de la trăirea absolutului clipei. Așadar, punctul de vedere grec și cel indian sunt cu totul opuse: filozoful grec *prescrie* dorința, dar neîmplinită, pentru a umple golul existenței; filozoful indian, în schimb, *interzice* orice dorință, în vederea contopirii cu realitatea supremă.

Viața-Moartea. Și aici, autorul ne prezintă gândirile greacă și indiană referitoare la cele două stări umane: *Viața* și *Moartea*. Gânditorul grec, în genere, manifestă de cele mai multe ori față de viață și moarte o atitudine de un pesimism zguduitor: „Mai bine decât orice ar fi fost pentru oameni să nu vadă razele soarelui; odată născuți, cel mai bun lucru e de a trece cât mai repede dincolo". Ce-i drept, și la indieni se găsesc uneori cugetări care exaltă moartea aducătoare a curmării vieții, iar alteori, se afirmă categoric: „negreșit, fericirea cea mai mare a omului este moartea"; „tot ce se naște e pieritor"; „moartea nu iubește și nu urăște pe nimeni; ei ne plecăm capul cu toții, ca firele de iarbă în fața furiei vântului". Și totuși, afirmă Demetrio Marin, nu aceasta pare să fie atitudinea caracteristică a indianului cu privire la viață și la moarte. Pentru el, moartea nu există nici ca speranță, însoțită de respectiva bucurie, pentru mântuirea de suferințele existenței, nici ca temere, însoțită de respectiva neliniște și durere: viața și moartea nu sunt decât simple accidente, ce se află pe același plan.

Înțeleptul. La indieni, *înțeleptul*, *cel ce știe*, este înconjurat de cel mai mare respect. *Știința* este privilegiul cel mai înalt al acestuia, este adevărata sa putere, pe când puterea regelui e armata, a țăranului și a comerciantului e avuția, iar a omului din ultima castă e umilința.

Înțeleptul era prețuit și la greci, chiar din cea mai îndepărtată antichitate, unde se proclama cu îndrăzneală superioritatea înțelepciunii asupra forței fizice: „Mai bună decât forța cailor și a oamenilor este înțelepciunea". Dar *înțeleptul indian* se va bucura de o mai mare prețuire; el este mai presus de regi chiar: „Regele și

înțeleptul **nu** sunt asemeni: *regele* e cinstit în propria țară; *Înțeleptul* e cinstit în toată lumea” *(...)*. „Fără puterea cuvântului înțeleptului, nu se poate alunga întunericul minții”, pentru ca, ceva mai jos, să se afirme următoarele: „Zeii înșiși tremură, când înțeleptul e în culmea meditației: ei cunosc puterea imensă de care acela dispune și căruia nimeni nu i se poate împotrivi”. La rândul lui, și înțeleptul indian trebuie să se supună prescripțiilor elementare, impuse oricărui individ: de a nu aduce vătămare nici unei vietăți, cu atât mai mult unui *semen* al sau. De asemenea, nu lipsesc nici prevederile legii morale care le întâlnim și la creștini: respectul față de bătrâni; depărtarea față de oamenii răi; venirea în ajutorul celor nevoiași; milă chiar și față de cei răi etc.

Destinul – Acțiunea umană. Potrivit afirmației autorului Demetrio Marin, în gândirea indiană există concepția potrivit căreia, „deasupra întregii omeniri, ca și a întregului univers, planează *soarta* (*destinul*), care este pricina atât a fericirii, cât și a nefericirii”. În același timp, se menționează că: „Ghirlanda de litere pusă pe frunte de către *destin*, n-o poate șterge prin puterea lor nici cei mai învățați.” Această apreciere a gânditorilor indieni se aseamănă foarte bine cu proverbul românesc: „Ce ți-e scris, în frunte ți-e pus”.

Gânditorul indian, însă, *luptă*, cu mijloacele ce-i stau la dispoziție, *împotriva sorții*, pe care caută să o domine sau cel puțin să o modifice printr-un efort continuu, concretizat în *acțiune*. Pentru el, s*oarta (destinul) și acțiunea* sunt în strânsă dependență una de alta, ba chiar sunt unul și același lucru, și consideră că modalitatea existenței actuale (destinul individului) este determinată de felul acțiunilor din existențele sale anterioare.

A treia carte a învățatului român Demetrio Marin, intrată în patrimoniul culturii române, se intitulează *Publius Ovidius Naso. Misterul relegării la Tomis. Teze și ipoteze.* Cartea a fost tradusă de Corina-Gabriela Bădăliță, italienistă, doctorandă la acea vreme, cu *Notă asupra ediției* și *Precuvântare* de prof. univ. dr. Traian Diaconescu, Editura Institutul European, Iași, anul 2009 și cuprinde mai multe capitole.

În luna decembrie a anului **8** d. Hr., pe timpul Împăratului Augustus[98], poetului latin Ovidiu i-a fost înmânat un *edict* imperial prin care i se aducea la cunoștință că este *relegat*[99] la Tomis, actualul oraș Constanța, din Dobrogea românească, pe atunci Scitia Minor, fostă colonie romană la acea vreme. Împotriva poetului nu a existat nici o sentință judecătorească și nu se formulase nici un cap de acuzare, dar nici nu i s-a oferit ocazia de a se apăra. Augustus poruncise ca Ovidiu să plece din Roma ca relegat.

Ovidiu a făcut drumul spre Tomis cu o navă până la Tempire, în Grecia. După ce a petrecut iarna în Grecia, a plecat, pe jos, către Tomis, prin Tracia. Cât a traversat Tracia, Ovidiu a fost protejat de Sextus Pompeius, comandantul militar al regiunii, dându-i escortele necesare. Motivul: „Deși proscris*, Ovidiu* era totuși un cetățean roman pe care Sextus Pompeius trebuia să-l protejeze de barbari și, de asemenea, un poet pe care orice roman trebuia *să*-l respecte”. În primăvara anului **9** d. Hr. poetul ajunge la Tomis. Contactul cu lumea Tomisului de la acea vreme a fost pentru el deprimant, provocându-i chiar o depresie psihică. Era obsedat de imagini negative: climă dură, vegetație săracă, hrană și apă insalubre, lipsă de medici, triburi războinice și, mai ales, criza necomunicării în limba latină.

Lucrarea, al cărei titlu a fost menționat mai sus, încearcă să elucideze „misterul” relegării poetului; care au fost **motivele** pentru care Ovidiu a fost relegat (exilat) la Tomis.

---

[98] **Augustus** a fost primul Împărat al Imperiului Roman. **(n**. 23 sept. **63** î.Hr., la Roma, Republica Romană – **d**. 19 aug. **14** d. Hr., la Nola, Imperiul Roman, de moarte naturală; este înmormântat în Mausoleul lui Augustus din Roma). A fost nepotul lui Julius Cezar care ulterior l-a adoptat. La naștere a primit numele de Gaius Octavius, după care a avut mai multe nume , printre care și acela de Gaius Julius Octavianus, după ce a fost adoptat de Cezar. Mai era cunoscut și sub numele de Octavian. După moartea lui Cezar devine **consul,** cea mai înaltă funcție din republică. După ce-și elimină toți rivalii se încoronează ca împărat, iar Senatul, în al 17-lea an de domnie, îi acordă titlul de Augustus. Neavând fii naturali în viață, l-a ales ca moștenitor pe **Tiberius,** fiul celei de a treia soție a sa, Livia Drusilla, care a devenit al doilea Împărat al Imperiului Roman.

[99] **Relega,** a surghiuni, a expulza, a exila, a izgoni. A se vedea pentru aceasta Vasile Breban, *Dicționar General al Limbii Române*, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1987, pag. 882).

În capitolul *Soluții propuse până în prezent*, atât scriitori antici, cât și comentatori și istorici din perioada modernă, au emis numeroase ipoteze cu privire la relegarea (exilarea) lui Ovidiu la Tomis. Toate acestea au fost, apoi, grupate în **trei categorii de motive** (alții le-au numit **categorii de soluții**): 1. **Motive morale** (Categoria soluțiilor de natură morală); 2. **Motive religioase** (Categoria soluțiilor de natură religioasă); 3. **Motive politice** (Categoria soluțiilor de natură politică). Fără a intra în detalii, prezentăm pe scurt fiecare categorie de motive.

MOTIVE MORALE (**Categoria soluțiilor de natură morală**)

Demetrio Marin face precizarea că în *Eseul despre Sublim* autorul acestuia, despre care vom vorbi mai târziu, menționează faptul că pe timpul lui Augustus imoralitatea în Imperiul Roman atinsese cote alarmante. Aceasta se manifesta, pe de o parte, prin *lăcomia de averi* și *avariția* (zgârcenia, n.n.) și altele, care îi făcea pe oameni mici și irecuperabili bolnavi, iar pe de altă parte, *dorința desfrânată de plăceri*, care degrada oamenii până la extrem, concluzionând astfel: „Lăcomia averii și avariția este boala care ne umilește; patima plăcerilor, boala ce dezumanizează ireparabil”.[100]

Împăratul Augustus, față de imoralitatea care se răspândea printre supușii săi, făcea eforturi de a reinstaura moralitatea în societatea acelor vremi. În acest scop a dat și o serie de legi. Dar, același autor al *Eseului despre Sublim*, menționează: „Augustus încerca să redea societății timpului, slăbită de două secole de corupție și cincizeci de ani de războaie civile, respectul pentru religie, iubirea familiei, toate virtuțile ce formează securitatea prezentului și asigură viitorul. Dar, *virtutea* nu se recomandă prin decrete!” Mai mult decât atât, așa cum vom arăta mai jos, mari scandaluri de ordin moral au avut loc în timpul domniei lui chiar la palatul imperial!

În *edictul* său împotriva lui Ovidiu, Augustus a invocat volumul *Ars amatoria* (Arta iubirii) al acestuia, publicat cu circa nouă ani

[100] **Demetrio Marin**, citat din *Eseul despre Sublim*, atribuit lui Dionisius din Halicarnas, introdus în carte la p. 47.

înainte de relegare, prin care poetul ar fi subminat politica de regenerare a moravurilor inițiate de împărat. Acesta ar fi constituit unul din motivele morale. Alt motiv se referă la faptul că poetul ar fi cunoscut viața desfrânată a fiicei împăratului, Iulia Maior și a nepoatei sale, Iulia Minor, fiica Iuliei Maior, și ar fi tăinuit faptele acestora. Chiar mai mult decât atât, s-a presupus că Ovidiu ar fi scris și niște versuri satirice la adresa lor pentru a-și distra prietenii, fapt care ar fi aprins furia lui Augustus, precum și alte motive de care Ovidiu s-ar fi făcut vinovat.

MOTIVE RELIGIOASE (**Categoria soluțiilor de natură religioasă**)

La vremea aceea, în fiecare an de 1 Mai, se practica, numai de către femei, un ritual în cinstea unei anume zeițe, interzis bărbaților. La acest ritual femeile participau goale. Unul din motivele relegării este că Ovidiu ar fi participat la acest ritual, care, repetăm, era interzis bărbaților. Mai mult chiar, că la această ceremonie poetul ar fi văzut-o goală pe împărăteasa Livia, soția lui Augustus: *i-a văzut goliciunile îmbătrânite ale Liviei* (aceasta avea atunci peste șaizeci și șase de ani și nu mai putea ispiti pe Ovidiu). Dar evenimentul a avut loc în luna mai și edictul relegării, inopinat, a fost dat în luna decembrie! Ca urmare, Livia îl va hărțui pe Ovidiu cu influența sa puternică pe lângă Augustus. Așadar, un alt motiv în plus: intrigile de la curtea imperială și ura împărătesei Livia împotriva lui Ovidiu. S-a mai presupus că poetul ar fi luat parte la o ședință de *divinație* (de ghicire a viitorului prin practici superstițioase, n.n.) prin care s-ar fi *relevat* moartea proximă a lui Augustus și aflarea succesorului său. Nici această ipoteză nu s-a confirmat.

MOTIVE POLITICE (**Categoria soluțiilor de natură politică)**

Regimul politic a lui Augustus avea numeroși opozanți care doreau să reinstaureze sistemul politic republican. Un prim motiv pentru care a fost relegat, susțin unii istorici, ar fi acela că Ovidiu a făcut și el parte din cercul opozanților. Dar, alții susțin că acest fapt nu se justifică, deoarece în opera poetului se găsesc numeroase elemente

în contradicție cu doctrina cercului de opozanți. De asemenea, unii susțin că motivul relegării trebuie căutat în lupta facțiunilor pentru succesiunea lui Augustus. În continuare sunt prezentate și alte ipoteze în sprijinul motivării relegării lui Ovidiu, din care nu lipsește, bineînțeles, păienjenișul intrigilor și a luptelor dintre diferitele tabere legate de succesiunea lui Augustus. Cu toate acestea, trebuie avut în vedere faptul că Ovidiu, potrivit operei sale, elogia libertatea, glorifica Republica, cultiva valorile nobiliare marginalizate de regimul lui Augustus, coborât în dictatură personală, dar nu a fost dovedit că ar fi participat direct la vreo una din taberele menționate mai sus.

În ceea ce privește motivele politice, Demetrio Marin face precizarea: „Nu întotdeauna este posibil să delimitezi, fie chiar și din motive metodologice, din încâlceala de circumstanțe care constituie viața, diferitele aspecte: moral, religios, politic. În viața propriu-zisă, de cele mai multe ori, aspectul moral sau religios se intersectează cu cel politic și viceversa.”[101]

Mai mulți istorici antici au arătat în scrierile lor faptul că, în ultima parte a domniei, Augustus a coborât în dictatură personală și, sub diferite pretexte, a pedepsit oameni din imperiu în diverse forme, fapt ce a provocat nemulțumiri în rândul societății romane. Referindu-se la acest aspect, în *Eseul despre Sublim* autorul acestuia menționează: „Încrâncenat de rezistența neașteptată pe care reformele sale le întâmpinau, a fost determinat să se îndepărteze de conduita abilă și generoasă de la început (…) și sfârșește prin a condamna scriitorii în exil și cărțile la foc, și de a deveni o povară pentru Rom*a*ni (...), după ce l-au admirat atît de mult la început!”[102]

În capitolul *Reexaminarea problemei relegării*, Demetrio Marin analizează ipotezele cu privire la motivele relegării lui Ovidiu la Tomis, scrise până la vremea sa. Totodată, își exprimă și susține propriile opinii referitoare la relegarea lui Ovidiu la Tomis într-un

---

[101] Ibidem, p.38.

[102] **Demetrio Marin**, *Retorică, stilistică și estetică în epoca lui Augustus*, Editura Institutul European, Iași, 2018, p.

context mult mai larg, iar în cadrul analizei pe care o face are în vedere mai mulți factori, mai multe aspecte și evenimente din cadrul imperiului: oameni, fapte, poziții politice, situații conjuncturale etc.

Profesorul universitar Traian Diaconescu, referindu-se la această carte, în capitolul introductiv intitulat *Ovidiu la Tomis. Enigma relegării și metamorfoza poeziei,* face următoarea apreciere: „Cartea lui Demetrio Marin, profesor de origine română la Universitatea din Bari, aparține, prin limba în care a fost scrisă, culturii italiene, dar, deopotrivă, prin autorul ei, culturii române. Traducerea acestei cărți în limba română reprezintă un act de cultură care sporește patrimoniul filologiei clasice românești și procesul integrării acestuia în circuitul valorilor spirituale europene."[103] În *Nota asupra ediției* ale aceleași cărți, prof. univ. Traian Diaconescu menționează: „Tipărirea acestei cărți reprezintă un act de cultură care răspunde unui vechi orizont de așteptare în filologia clasică românească și un omagiu simbolic adus lui Ovidiu, după două milenii de le relegarea sa la Tomis".[104]

A patra carte a lui Demetrio Marin, apărută în România până în prezent, se intitulează *Retorică*, *stilistică și estetică în epoca lui Augustus*, tradusă de Constantin Mărcușan, ediție îngrijită și *Studiu introductiv* de prof. univ. Traian Diaconescu, Editura Institutul European, Iași, 2018.

Acest volum, așa cum afirmă autorul în *prefață*, se bazează pe șapte studii. Primele patru studii tratează problema *Eseului despre Sublim*, considerat de unii opera unui *Anonim* dar, am văzut mai sus că, Demetrio Marin, în urma cercetării pe care a întreprins-o, îl consideră ca autor pe Dionisius din Halicarnas.[105] Acesta, care a fost o

---

[103] Traian **Diaconescu** , *Ovidiu la Tomis. Enigma relegării și metamorfoza poeziei. Studiu introductiv* la cartea lui Demetrio Marin *Publius Ovidius Naso. Misterul relegării la Tomis*, Editura Institutul European, Iași, 2009, p. 7.

[104] **Traian Diaconescu**, *Notă asupra ediției* la cartea lui Dumitru (Demetrio) Marin intitulată *Publius Ovidius Naso. Misterul relegării la Tomis* , Editura Institutul European, Iași, 2009, p. 27.

[105] **Dionisius din Halicarnas** (**n.** către anul **60** î. Hr.). Scriitor grec important, retor, cercetător, critic de artă, istoriograf, foarte cunoscut în epoca domniei Împăratului

personalitate a lumii antice (scriitor, retor[106], cercetător, critic de artă, istoriograf), a cercetat epoca Împăratului Augustus în diversele sale manifestări culturale, în special acelea retorice, stilistice, estetice. În acest cadru general se află cele șapte studii menționate mai sus.

1. **Anonimatul *Eseului despre Sublim* în tradiția codicelor[107]**

Demetrio Marin, după o cercetare minuțioasă pe baza izvoarelor menționate în acest studiu, afirmă, cu mare convingere, că *Eseul despre Sublim* nu a fost scris de un *Anonim* ci, dimpotrivă, acesta îi aparține lui Dionisius din Halicarnas.

2. **Paternitatea *Eseului despre Sublim***

Autorul mărturisește că la începutul cercetării sale pentru stabilirea paternității acestei lucrări a cunoscut o oarecare doză de scepticism dar, pe măsură ce înainta în aprofundarea problemei, aceasta se disipa pentru a face loc, în cele din urmă, convingerii ferme că paternitatea *Eseului despre Sublim* îi aparține lui Dionisius din Halicarnas. Apoi, menționează faptul că paternitatea *Eseului despre Sublim* a fost atribuită și altor, posibili, autori și prezintă argumentele în favoarea convingerii sale ferme exprimată mai sus.

3. **Opoziția sub Augustus și datarea *Eseului despre Sublim***

În prima parte a studiului se încearcă să se clarifice dacă a existat sau nu o *opoziție* față de regimul lui Augustus. Autorul studiului recunoaște că „Nu este ușor să scrii despre *opoziție* sub domnia lui

---

Augustus, venit să se stabilească la Roma în anul **30** î. Hr., deci tocmai la începutul instaurării principatului (Imperiului). Își continuă viața în lumea romană până la finalul existenței sale, care nu se cunoaște cu precizie; s-a putut urmări prezența sa până în jurul anului **8** î. Hr. (Demetrio Marin, *Retorică, stilistică și estetică în epoca lui Augustus*, Editura Institutul European, Iași, 2018, pp.149 și193).

[106] **Retor,**. (În antichitatea greco-romană), 1. Profesor de retorică 2. Orator.

Retoric,- ă. Arta de a vorbi convingător printr-o argumentație bogată, riguroasă și printr-un stil ales, atrăgător. Pentru aceasta vezi Vasile Breban, *Dicționar General al Limbii Române*, Editura Științifică și Enciclopedică, 1987, p. 890).

[107] **Codice**, culegere de texte vechi, în manuscris.

Octavian Augustus, când singura sursă istorică a timpului se afla în mâna însăși a împăratului." În același timp, constată absența, deocamdată, a unei surse obiective contemporane cu Augustus, sau, cel puțin, oponentă împăratului. Sursele conservate sunt ulterioare epocii lui Augustus și pleacă de la circumstanțe diferite de imperiu: unii îl prezintă într-o lumină favorabilă, unii îi prezintă o biografie pamfletară, iar alții o compilație ale celor două aspecte. Demetrio Marin scote în evidență faptul că Dionisius din Halicarnas, autorul *Eseului despre Sublim*, prezintă lumea moral-spirituală și politică în care trăiește **el** în epoca lui Augustus.

În ceea ce privește **datarea** *Eseului despre Sublim*, după cercetări minuțioase și aprofundate, precum și în urma analizei corelate cu unele evenimente petrecute în acea vreme, Demetrio Marin ajunge la părerea fermă că ***acesta a fost scris în jurul anului*** **11 î. Hr.,** când Dionisius din Halicarnas se afla în plină maturitate, cam spre cincizeci de ani, dacă se admite că s-a născut către anul **60** î. Hr. În sprijinul acestei afirmații vine cu mai multe argumente pe care le prezintă în cuprinsul studiului enunțat mai sus. Printre acestea, menționează și faptul că Dionisius din Halicarnas a desfășurat la Roma activitate de critic literar și retor între anii **30** și **8** î. Hr. Așadar, *Eseul despre Sublim* **ar trebui să fie datat** către finele acestei activități; în acest fel se ajunge în jurul anului **11** î. Hr. pe care el l-a propus și pe baza altor argumente/probe. De asemenea, mai face precizarea că, în același timp, au existat și alte păreri care au stabilit că *Eseul despre Sublim* datează din epoca lui Octavian Augustus, și anume, către începuturile Imperiului Roman.

4. **Biblia la Roma în vremea lui Augustus?**

Pe baza analizei efectuate în urma cercetării izvoarelor avute la dispoziție, precum și a argumentelor pe care le menționează în cuprinsul studiului, Demetrio Marin prezintă mai multe modalități prin care *Biblia putea să pătrundă la Roma în vremea lui Augustus* și ajunge la concluzia exprimată în următoarele puncte:

a.) Biblia putea fi cunoscută, și era (fie pur și simplu în unele fragmente ale sale mai semnificative) cunoscută în ambianța greco-romană de la Roma în epoca lui Augustus.

b.) O asemenea cunoaștere (a Bibliei, n.n.) este consecința admiterii unanime a „prozelitismului ebraic în curs la Roma cu un secol înainte de era creștină“.

c.) Prin acel *sincretism*[108], scriitorii greci și latini, pe lângă cei evrei, pregăteau terenul pentru *Cuvântul lui Cristos*, care trebuia să se răspândească în generația următoare.

5. **Regulă și Geniu**

În cuprinsul acestui studiu Demetrio Marin prezintă *disputa* care s-a dus în jurul celor două noțiuni de către cercetători din toate timpurile și țările. Unul dintre ei, Ulrich von Wilamowitz Moellendorf, afirmă în mod decisiv că: „Măreția, incluzând riscul căderii, stă în a fi preferată exactității absolute, care sfârșește prin a deveni bagatelă. Marile genii nu sunt deloc scutite de defecte, pe când mediocrii, care nu aspiră la înalte culmi, evită mai ușor erorile”.[109]

Din rândul geniilor s-a considerat că fac parte marii scriitori, poeți, gânditori ai lumii antice. Unii dintre ei erau considerați *poeți inspirați de zei*. Horațiu, mare clasicist și poet al lumii antice, trece în revistă câteva din calitățile pe care trebuie să le îndeplinească anumiți autori, numiți *poeți inspirați de zei*, unde la loc de cinste îl situează pe Homer, și anume: să distingă *sacrul* de *profan*; să pronunțe *oracole*; să arate calea vieții; să impună drepturile familiei; să fondeze cetatea; să ofere ușurare lungilor osteneli etc.[110] Autorul *Eseului despre Sublim*, Dionisius din Halicarnas, în secțiunea *Regulă și Geniu* a acestuia,

---

[108] **Sincretism, sincretisme,** reunire a unor elemente eterogene aparținând unor doctrine filozofice diferite sau a unor religii diferite. În cazul de față: religia ebraică, monoteistă și religia lumii antice greco-romane, politeistă la acea vreme. A se vedea pentru aceasta Vasile Breban, *Dicționar General al Limbii Române*, Editura Științifică și Enciclopedică, 1987, p. 960.

[109] **Demetrio Marin**, *Retorică, stilistică și estetică în epoca lui Augustus*, Editura Institutul European, Iași, 2018, p.214.

[110] Ibidem, p. 226.

referindu-se la marii scriitori face următoarele precizări: „Oricât de departe ar fi marii scriitori de *perfecțiune* – întrucât *perfecțiunea* nu există prin însăși natura umană -, *totuși ei reușesc să salveze toate defectele lor cu o singură trăsătură a geniulu*i; mai mult, toate erorile lor luate împreună nu constituie decât un număr infim față de realizările lor cu adevărat reușite."[111]

Demetrio Marin ne face cunoscut că autorul *Eseului despre Sublim*, Dionisius din Halicarnas, în secțiunea *Regulă și Geniu*, față de marii scriitori își exprimă convingerea sa intimă astfel: „Marii scriitori se află deasupra naturii simplilor muritori (...) ; marii scriitori sunt dotați de <<natura divină>>, pe când scriitorul mărginit doar de <<natura umană>>."[112] El are în vedere două categorii de scriitori: reprezentanții primei categorii sunt caracterizați prin *genialitate*, chiar și cu erori; reprezentanții celei de a doua categorii sunt caracterizați printr-o *perfecțiune formală* lipsiți de o genialitate autentică. Totodată, face precizarea că atunci când trebuie să demonstreze superioritatea unui scriitor în interiorul aceleiași categorii, numai *criteriul cantității* decide laurii victoriei unuia sau altuia.

6. **„Tenacele clasicist" Horațiu *versus* „anticlasicistul" autor al *Eseului despre Sublim***

Încă de la început, autorul studiului menționează că în cuprinsul acestuia prezintă, în genere, „caracterizarea atitudinii critice estetice a lui Horațiu[113], <<*tenacele clasicist*>>, față de aceea a

[111] Ibidem, p. 247.
[112] Ibidem, pp. 250; 255.
[113] **Quintus Horatius Flaccus**, în limba română **Horațiu,** poet, scriitor, filozof (**n.** 8 decembrie **65** î. Hr. la Venosa, provincia Apulia, sudul Italiei, Republica Romană – **d.** 27 noiembrie **8** î. Hr. la Roma, Imperiul Roman, la vârsta de 56 de ani, înmormântat la Roma). Unul dintre cei mai mari poeți din "perioada de aur" a literaturii romane (Secolul lui Augustus) sau „epoca augustană". A fost fiul unui *libert* (sclav eliberat). Tatăl său avea funcția de *coactor argentarius* (încasator de impozite) și realizase o oarecare avere. Familia se mută la Roma și Horațiu are posibilitatea să obțină o cultură aleasă frecventând o școală renumită de retorică. La vârsta de 20 de ani pleacă, pentru o perioadă de doi ani, să-și desăvârșească studiile la Academia din Atena, pe atunci

<<anticlasicistului>> autor al *Eseului despre Sublim*, denumit de primul „*Anonimul*."

Clasicist de formație interdisciplinară – filologie indoeuropeană, filologie romanică, filologie sanscrită, greacă și latină –, Demetrio Marin prezintă opiniile și comentariile unei largi pleiade de cercetători, critici, scriitori, poeți și ale altor corifei ai lumii antice, toate trecute și prin „filtrul" gândirii proprii, cu privire la operele, opiniile, atitudinile și chiar participarea la viața publică a celor doi scriitori menționați mai sus: primul, mare poet, scriitor, filosof; al doilea, mare retor, istoric de artă, critic literar și istoriograf, amândoi aparținând lumii antice din timpul domniei Împăratului Octavian Augustus.

Totuși, semnalăm faptul că în cuprinsul studiului sunt evidențiate și numeroase puncte de vedere comune, ale celor doi, în privința diferitelor probleme care frământa lumea culturală antică, și nu numai, de la acea vreme. În acest sens, semnalăm doar un singur fapt: atât Horațiu cât și autorul *Eseului despre Sublim*, Dionisius din Halicarnas, exaltau *democrația* ca generatoare de mari talente.

7. **Estetică antică și estetică modernă**

Ultimul studiu al cărții se ocupă de istoricul (apariția) și obiectul unei noi discipline, la acea vreme, *Estetica*[114]. De conceptul *estetică* au fost preocupați criticii și istoricii de artă de pretutindeni, începând cu antichitatea greacă și romană, până în vremurile moderne.

---

capitala culturală a lumii antice. În cadrul studiilor efectuate la Atena, Horațiu se ocupă, în special, de filozofie și poezie, aspect resimțit în întreaga sa operă. Cea mai semnificativă lucrare a sa este *Ars poetica (*Arta poetică) în care sunt formulate principiile clasicismului antic. În anul 19 î. Hr. Horațiu primește distincția de "*Poeta laureatus*" *(*„Poet împodobit cu lauri", Elena Crăcea, *Dicționar latin-român, român-latin*, Editura Steaua Nordului, București, 2015, pag. 448). Opera lui Horațiu, prin concepția filozofică, lirismul avântat, înclinația satirică, ironia fină, eleganța și concizia, varietatea de ritmuri a versurilor, a găsit un ecou profund în conștiința artistică a multor poeți moderni, printre care și Mihai Eminescu, admirator entuziast al marelui poet latin.

[114] **Estetica,** știința care studiază arta, considerată ca forma cea mai înaltă de creare și de receptare a frumosului, precum și a unor variante ale acestuia: frumosul natural, al ambianței cotidiene etc. A se vedea pentru aceasta Vasile Breban, *Dicționar General al Limbii Române*, Editura Științifică și Enciclopedică, 1987, p. 338.

Unii autori consideră că *Estetica* este descoperită în jurul anului 1730 de un istoric de artă dintre cei moderni. Opus acestei opinii, Demetrio Marin afirmă: „Au existat unele studii mai recente care, având surse la îndemână, arătau totuși că *conceptul de estetică* așa cum îl deținem noi, cei <<moderni>>, nu era cu totul necunoscut, în liniile sale esențiale, epocilor anterioare nouă". Totodată, menționează faptul că *ideile estetice moderne* derivă din lumea antică, inclusiv din *Eseul despre Sublim.* Mai mult decât atât, se presupune că unii cercetători din lumea modernă au fost influențați de *Eseul despre Sublim* a lui Dionisius din Halicarnas.

Pentru cunoașterea operei lui Demetrio Marin, am trecut în cuprinsul anexelor **Lista de lucrări** întocmită de profesorul universitar doctor Domenico Lassandro și publicată în volumul omagial menționat de noi mai sus. Acesta face precizarea că în **Lista de lucrări** nu sunt incluse recenzii, note publicate în foiletoane și nici cursuri universitare, comunicări și conferințe care n-au fost publicate[115] (Anexa nr. 64).

---

[115] **Lassandro Domenico**, *Bibliografia lui Demetrio Marin*, publicată în volumul omagial, pp. 58-65.

ANEXE
LISTA ANEXELOR

RECAPITULARE:

1. Anexa nr. 1 se află în Arhivele Naționale, Serviciul Județean Vaslui, fond Starea Civilă comuna Șuletea, registrul nr. 1/1914, f. 11.
2. Anexa nr. 2 se află în monografia, Traian Nicola, *Colegiul Național „GH. ROȘCA CODREANU" Bârlad*, Editura Humanitas, București, 1996, p. 266.
3. Anexele de la nr. 3 la nr. 58 se găsesc în Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, ff.1-3; 8-53; 53a; 53b; 54-57,
4. Anexele nr. 59 și 60 se găsesc în Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 101/1938, ff. 1 și 15.
5. Anexele cu nr. 61, 62 și 63 se găsesc în Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 526/1942-1946, ff. 12-13; 243.
6. Anexa nr. 64 se găsește în volumul omagial *Pertransierunt benefaciendo*, colecția *Quaderni di Invigilata Lucernis*, nr. 3, Bari, 1995, pp. 58-64.

Anexa nr. 1

ACTUL DE NAȘTERE
al lui Marin Dumitru

REGISTRUL STĂRII CIVILE PENTRU NAȘTERI
N 8

Dumitru Marin **Act de naștere**, din anul una mie nouă sute patru spre zece luna Martie ziua două zeci și șase orele două după amiază. În ziua de două zeci și patru ale prezentei luni, la orele nouă înainte de amiază s'a născut la casa părinților săi, din satul Peicani, Comuna Jigălia un copil de sex bărbătesc căruia i s'a dat prenumele de **Dumitru**, numele de familie fiind **Marin**; fiu a lui Ștefan Marin de ani treizeci și opt, de profesiune agricultor, domiciliat în Comuna Jigălia și al Mitrei Marin de ani două zeci și opt, de profesiune agricultoare domiciliată în Comuna Jigălia. Nașterea ne-a fost declarată de către Profira Mălăescu, care ne-a înfățișat copilul, și care a operat nașterea în calitate de moașă. Această declarațiune a fost făcută în prezența martorilor: Ștefan Mocanu de ani patru zeci și șase, de profesiune agricultor, domiciliat în Comuna Jigălia și Costachi Baciu de ani patruzeci și trei, de profesiune agricultor, domiciliat în Comuna Jigălia, care după ce li s'a citit actul, l-au subscris prin punerea degetului împreună cu declaranta și cu noi Ioan Popa primar și ofițer de stare civilă a Comunei Jigălia Județul Fălciu.

Declaranta: Profira Mălăescu
Martori: Ștefan Mocanu, Costachi Baciu.
Ofițer al stării civile: ss. / Ioan Popa
Notar: ss. / indiscifrabil

(**Ștampila rotundă**: Regatul României. Jud. Fălciu. Plasa Elan. Primăria Com. Jigălia).

Sursa:
Arhivele Naționale, Serviciul Județean Vaslui, fond Primăria comunei Jigălia, Registrul stării civile pentru nașteri, Nr. 8, fila f.n. (fără număr).

Anexa nr. 2

A B S O L V E N Ț I I
Liceului „Gheorghe Roșca Codreanu” din Bârlad,
Promoția 1933.

1. Agache A. Constantin
2. Baboiu D. Ramiro
3. Balan I. Gheorghe
4. Barbălată M. Jean-Victor
5. Bălășescu N. Lucian
6. Corciovă M. Vintilă
7. Creangă S. Emanoil
8. Crețu C. Iulian
9. Cristea M. Radu
10. Davidovici Gh. Iulian
11. Demerescu C. Traian
12. Diaconu I. Constantin
13. Diaconu I. Victor
14. Ghinea Gh. Gheorghe
15. Goldstein A. Ușer
16. Grigoriu N. Ioan
17. Grunfeld I. Samson
18. Ivanciu I. Petru
19. Jugănaru D. Gheorghe
20. Lander M. Mandi
21. Leibovici M. Pinath
22. Lovin E. Gheorghe
23. Manea V. Constantin-Eugen
24. **Marin Șt. Dumitru**
25. Mastacan Gh. Nicolae
26. Mihalea I. Ioan
27. Miron I. Costachi
28. Munteanu P. Serj

39\. Nestor C. Gheorghe

30. Ouatu I. Dumitru
31. Pletea A. Petrache
32. Stănescu T. Ionel
33. Șerban V. Neacșu
34. Ștefanovici C. Constantin
35. Ștefănescu T. Hristache
36. Tașcă Șt. Miron-Ștefan

Sursa:

Traian Nicola, *Colegiul Național „GH. ROȘCA CODREANU” Bârlad*, Editura Humanitas, București, 1996, p. 266.

Anexa nr. 3

CEREREA
de înscriere în anul I de facultate (1933 - 1934)

Intrată azi *10-XI-1933*
Înregistrată sub No. *4350*.

Domnule Decan,

Subsemnatul *Marin Șt. Dumitru* născut în anul *1914* în comuna *Jigălia* de naționalitate *română* religiune *ortodox* absolvent al liceului „*Codreanu*” din *Bârlad* în sesiunea *Iunie 1933* cu profund respect vă rog să bine voiți a dispune să fiu înscris printre studenții care vor urma cursurile secțiunii .... alegându-mi specialitatea ....

Alăturez actele:

1) Diploma de absolvire a liceului „*Codreanu*” cu No. .....
2) Extractul de naștere No. ...... eliberat de Primăria ......
3) Act de naționalitate No. .... eliberat de ....

Primiți, vă rog, Domnule Decan, asigurarea deosebitului meu respect.

Adresa: *Căminul „Central” Păcurari* No. ...

Declar că nu fac parte și nu voi face parte din nici o organizație studențească neautorizată de Senatul Universitar și știu că o contravenire la aceasta va avea drept urmare exmatricularea mea,

ss. / D. Șt. Marin.

Domniei-Sale
D-lui Decan al Facultății de Filosofie și Litere din Iași.

Sursa: Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 57. (Cererea este tipizată, completată de mână, datată și înregistrată. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 4

CEREREA
de înscriere la examenele pentru anul I de facultate,
Sesiunea iunie 1934

Intrată azi *2 / VI / 934*
Inregistrată sub No. *1080.*

Domnule Decan,

Subsemnatul *Marin Șt. Dumitru* student înscris în seria anului *1933 / 1934* secția *Filologia clasică* specialitatea *Greacă-Latină*, cu onoare vă rog să bine voiți a mă înscrie pentru sesiunea *Iunie* anul *1934* la examenele: *Anul preparator.*

Primiți, vă rog, Domnule Decan, asigurarea deosebitului meu respect.

31 Mai 1934.

Domniei-Sale
D-lui Decan al Facultății de Filosofie și Litere din Iași.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 54. (Cererea este tipizată, completată de mână, datată și înregistrată. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 5

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Limba latină, anul I,
Sesiunea iunie 1934

ROMÂNIA
U N I V E R S I T A T E A D I N I A Ș I
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

Anul *1934* Luna *Iunie* în *21* zile.

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ului Marin Dumitru* din obiectul *Limba latină* (*anul îndrumător*) și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus, am decis a se *promova cu trei bile albe*.
Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / I. M. Marinescu.

Sursa:
Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 55. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 6

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Limba greacă, anul I,
Sesiunea iunie 1934

România
U N I V E R S I T A T E A   D I N   I A Ș I
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

Anul *1934* Luna *Iunie* în *19* zile.

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ului Marin Dumitru* din obiectul *Limba greacă (anul de îndrumare*) și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus ...., am decis a se *admite cu trei bile albe*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / C. Papacostea

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 56. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 7

CEREREA
de înscriere în anul II de facultate (1934-1935)

Aviz
12 noe[mbrie] 1934.
„Studentul Dumitru Marin, unul din cei mai buni studenți ai filologiei clasice, este fiu de plugar. A plătit 510 lei la rectorat. Acum nu mai are decât 300 lei. Dacă se poate, rog a fi scutit de rest.
ss. / C. Papacostea”.

Domnule Decan,

Subsemnatul *Dumitru Șt. Marin* student înscris la această Facultate, secția *Filologia clasică și Italiană* specialitatea ...., cu seria anului școlar 19*33 / 34*, respectos vă rog să bine-voiți a dispune reînscrierea mea pentru a urma cursurile Facultății și în anul școlar 1934 / *35.*

Primiți, vă rog Domnule Decan asigurarea deosebitului meu respect,
ss. / *Dumitru Șt. Marin.*

Declarație.

Declar pe onoare și conștiință că nu fac parte și nici nu voi face parte din nicio societate studențească neautorizată de senatul universitar, precum și din nicio organizație politică, interzisă *de legile țării, și știu că în caz de contravenire voiu fi exmatriculat fără alte forme*,
ss. / Dumitru Șt. Marin.

Domniei-Sale
D-lui Decan al Facultății de Filosofie și Litere din Iași.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 53. (Cererea este tipizată, completată de mână la fel ca declarația și este înregistrată cu nr. 4107 din 14-XI-1934. Completările de mână sunt în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 8

CEREREA
de înscriere la examenele pentru anul II de facultate,
Sesiunea iunie 1935

Înregistrată No*. 1640*
31 / V 1935

Domnule Decan,

Subsemnatul *Marin Șt. Dumitru* student înscris în seria anului *1933 / 1934*

secția *Filologia clasică* specialitatea ...., cu onoare vă rog să bine voiți a mă înscrie pentru sesiunea *Iunie* anul 1935 la următoarele examene:

1) Istoria filosofiei vechi, cu Dl. Prof. Claudian;
2) Antichități, cu Dl. Prof. O. Tafrali;
3) Arheologie, cu Dl. Prof. O. Tafrali;
4) Limba și literatura latină, cu Dl. Prof. I. M. Marinescu;
5) Limba și literatura greacă, cu Dl. Prof. C. Papacostea;
6) *Literatura italiană, cu Dl. Prof. D. Grăzdaru*.

Primiți, vă rog, Domnule Decan, asigurarea deosebitului meu respect.

ss. / D-tru Șt. Marin.
31 Mai 1935.

Domniei-Sale
Domnului Decan al Facultății de Filosofie și Litere din Iași.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 44. (Cererea este tipizată, completată de mână, înregistrată și datată. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 9

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Limba și literatura greacă,
Sesiunea iunie 1935

ROMÂNIA
U N I V E R S I T A T E A D I N I A Ș I
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

Anul *1935* Luna *Iunie* în *6* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ului Marin Șt. Dumitru* din obiectul *Limba și literatura greacă*, *genul epic și liric* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus.........., am decis a se *admite cu trei bile albe*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / C. Papacostea

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 46. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 10

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Limba și literatura italiană,
Sesiunea iunie 1935

ROMÂNIA
U N I V E R S I T A T E A D I N I A Ș I
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

Anul *1935* Luna *Iunie* în *15* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ului Marin Dumitru* din obiectul *Limba și literatura italiană* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus........., am decis a se *promova cu trei bile albe cu distincție*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / D. Găzdaru.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 50. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 11

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Arheologie,
Sesiunea iunie 1935

ROMÂNIA

UNIVERSITATEA DIN IAȘI

FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

Anul *1935* Luna *Iunie* în *16* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ului Marin Dumitru* din obiectul *Arhiologie* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus, am decis a se *admite cu trei bile albe.* Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,

ss. / O. Tafrali

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76 / 1933, f. 48. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 12

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Antichități,
Sesiunea iunie 1935

ROMÂNIA
U N I V E R S I T A T E A D I N I A Ș I
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

Anul *1935* Luna *Iunie* în *16* zile.

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ului Marin Dumitru* din obiectul *Antichități* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus, am decis a se *admite cu trei bile albe*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / O. Tafrali.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 49. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 13

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Limba și literatura latină,
Sesiunea iunie 1935

ROMÂNIA
UNIVERSITATEA DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

Anul *1935* Luna *Iunie* în *22* zile.

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ului Marin Dumitru* din obiectul *Limba și literatura latină* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus ..., am decis a se *admite cu bilă albă*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / I. M. Marinescu.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 45. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 14

PROCESUL - VERBAL
cu nota obținută la examenul de Istoria Filosofiei vechi,
Sesiunea iunie 1935

ROMÂNIA
UNIVERSITATEA DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

Anul *1935* Luna *Iunie* în *26* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ului Marin Dumitru* din obiectul *Istoria Filosofiei vechi* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus ..., am decis a se *admite cu trei bile albe*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / Al. Claudian.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 47. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 15

CEREREA

de înscriere la examenele pentru anul II de facultate,
Sesiunea octombrie 1935

Intrată azi *9 / X / 1935*
Înregistrată sub No. *2914*

Domnule Decan,

Subsemnatul *Marin Șt. Dumitru* student înscris în seria anului 19*33* / *34* secția *Filologia clasică* specialitatea ...., cu onoare vă rog să bine voiți a mă înscrie pentru sesiunea *Octombrie* anul *1935* la următoarele examene:

1) Limba și literatura latină, cu Dl. Prof. Marinescu

2) Istoria antică, cu Dl. Prof. Nicorescu

3) Mitologie, cu Dl. Prof. O. Tafrali

4) Sculptură (Arheologie), cu Dl. Prof. Tafrali

Primiți vă rog Domnule Decan asigurarea deosebitului meu respect.

ss. / D. Șt. Marin.
8 Octombrie 1935.

Domiciliul studentului:
Adresa: Iași: *Căminul* „Central" No. ---
Domiciliul părinților:
Peicani - Fălciu

Domniei-Sale
Domnului Decan al Facultății de Filosofie și Litere din Iași.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 36. (Cererea este tipizată, completată de mână, datată și înregistrată. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 16

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Istoria antică,
Sesiunea octombrie 1935

ROMÂNIA
UNIVERSITATEA DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

Anul *1935* Luna *Octombrie* în *17* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ului Marin Dumitru* din obiectul *Istoria antică (Istoria orientului*) și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus ..., am decis a se *admite cu trei bile albe.*

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / P. Nicorescu.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 38. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 17

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Limba și literatura latină,
Sesiunea octombrie 1935

ROMÂNIA
U N I V E R S I T A T E A D I N I A Ș I
FACULTATEA DE LITERE și FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

Anul *1935* Luna *Octombrie* în *22* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedînd la examinarea student*ului Marin Dumitru* din obiectul *Limba și literatura latină* (*Seneca*) și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus ..., am decis a se *promova cu trei bile albe*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / I. M. Marinescu.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 39. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr.18

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Arheologie,
Sesiunea octombrie 1935

ROMÂNIA
UNIVERSITATEA DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

Anul *1935* Luna *Octombrie* în 24 zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ului Marin Dumitru* din obiectul *Arheologie (Sculptura*) și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus ..., am decis a se *admite cu trei bile albe*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / O. Tafrali.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 40. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 19

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Antichități,
Sesiunea octombrie 1935

ROMÂNIA
UNIVERSITATEA DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

Anul *1935* Luna *Octombrie* în *24* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ului Dumitru Marin* din obiectul *Antichități* (*Mitologie*) și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus ..., am decis a se *admite cu trei bile albe*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / O. Tafrali.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 41. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 20

CEREREA
de înscriere în anul III de facultate (1935 – 1936)

Intrată azi *9 / X / 1935*
Înregistrată sub No. *2914*

Domnule Decan,

Subsemnatul *Marin Șt. Dumitru* student înscris la această Facultate, secția *Filologia clasică* specialitatea -----------------, cu seria anului școlar 19*33* / *34*, respectos vă rog să bine-voiți a dispune reînscrierea mea pentru a urma cursurile Facultății și în anul școlar 193*5* /19*36.*

Primiți vă rog Domnule Decan asigurarea deosebitului meu respect.

Semnătura: ss. / D. Șt. Marin

Domiciliul studentului:
Adresa: Iași: *Cămin „Central*” No----
Domiciliul Părinților:
Peicani - Fălciu

Domniei-Sale
Domnului Decan al Facultății de Filosofie și Litere din Iași.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76 / 1933, f. 37. (Cererea este tipizată și completată de mână, înregistrată și datată. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 21

CEREREA

de înscriere la examenele pentru anul III de facultate,
Sesiunea februarie 1936

Intrată azi *19 / II / 1936*
Înregistrată sub No. *979*

Domnule Decan,

Subsemnatul *Marin Șt. Dumitru* student înscris în seria anului *1933/1934* secția *Filologia clasică* specialitatea ...., cu onoare vă rog să bine-voiți a mă înscrie pentru sesiunea *Februarie* anul *1936* la următoarele examene:

1. *Pedagogia generală;*
2. *Istoria antică (Grecia);*
3. *Introducere în Filosofie.*

Primiți, vă rog Domnule Decan asigurarea deosebitului meu respect.

19 / II / 1936.

Domniei-Sale
Domnului Decan al Facultății de Filosofie și Litere din Iași.

Sursa

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 31. (Cererea este tipizată, completată de mână, datată și înregistrată. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 22

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Pedagogie, luna martie1936

ROMÂNIA
UNIVERSITATEA MIHĂILEANĂ DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

Anul *1936* Luna *Martie* în *1* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ului Marin Dumitru* din obiectul *Pedagogie* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus ..., am decis a se *admite cu trei bile albe*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / Șt. Bârsănescu.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 33. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 23

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Introducere în Filosofie,
luna martie 1936

UNIVERSITATEA MIHĂILEANĂ DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES - VERBAL
Anul *1936* Luna *Martie* în *12* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ului Marin Dumitru* din obiectul *Introducere în Filosofie* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus ..., am decis a se *admite cu trei bile albe*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / Al. Claudian.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 32. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 24

CEREREA
de înscriere la examenele pentru anul III de facultate,
Sesiunea iunie 1936

Intrată azi *5 / VI / 1936*
Înregistrată sub No. *2112*

Domnule Decan,

Subsemnatul *Marin Șt. Dumitru* student înscris în seria *1933/1934* secția *Filologia clasică* specialitatea *Latină-Greacă*, cu onoare vă rog să bine-voiți a mă înscrie pentru sesiunea *Iunie* anul *1936* la următoarele examene:

1) *Arheologie, cu Dl. Prof. Tafrali;*
2) *Antichități, cu Dl. Prof. Trafali;*
3) *Latină, cu Dl. Prof. Marinescu;*
4) *Greacă, cu Dl. Prof. Papacostea;*
5) *Istoria antică, cu Dl. Prof.* Nicorescu*;*
6) *Spaniola, cu Dl. Prof. Găzdaru.*

Primiți, vă rog Domnule Decan asigurarea deosebitului meu respect.

4 Iunie 1936.

Domniei-Sale
Domnului Decan al Facultății de Filosofie și Litere din Iași.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 23. (Cererea este tipizată, completată de mână, datată și înregistrată. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 25

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Arheologie,
Sesiunea iunie 1936

România
UNIVERSITATEA MIHĂILEANĂ DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

Anul *1936* Luna *Iunie* în *15* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ului Marin Șt. Dumitru* din obiectul *Arheologie* (A*rhitectură creștină*) și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus............., am decis a se *admite cu 3 bile albe.*

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / O. Tafrali

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 25. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 26

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Antichități,
Sesiunea iunie 1936

ROMÂNIA
UNIVERSITATEA MIHĂILEANĂ DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

Anul *1936* Luna *Iunie* în *15* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ului Marin Dumitru* din obiectul *Antichități* (*Sărbători*) și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus ..., am decis a se *admite cu 3 (trei) bile albe cu distincție.*

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / O. Tafrali.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 26. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 27

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Limba și literatura greacă,
Sesiunea Iunie 1936

ROMÂNIA
UNIVERSITATEA MIHĂILEANĂ DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

Anul *1936* Luna *Iunie* în *19* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ului Marin Dumitru* din obiectul *Limba și literatura greacă*, *genul filosofic și retoric* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus ..., am decis a se *admite cu trei bile albe*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / C. Papacostea*.*

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 28. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese litere italice).

Anexa nr. 28

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Limba și literatura latină,
Sesiunea iunie 1936

ROMÂNIA
UNIVERSITATEA MIHĂILEANĂ DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

Anul *1936* Luna *Iunie* în *23* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ului Marin Dumitru* din obiectul *Limba și literatura latină* (*Horațiu)* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus ..., am decis a se *admite cu trei bile albe*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,

ss. / I. M. Marinescu.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 27. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 29

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Limba și literatura spaniolă,
Sesiunea iunie 1936

ROMÂNIA
UNIVERSITATEA MIHĂILEANĂ DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

Anul *1936* Luna *Iunie* în *26* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ului Marin Dumitru* din obiectul *Limba și literatura spaniolă* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus ..., am decis a se *admite cu bilă albă*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / *D. Găzdaru.*

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 24. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 30

CEREREA

de înscriere la examenele pentru anul III de facultate,
Sesiunea octombrie 1936

Intrată azi *20 / X / 1936*
Înregistrată sub No. *3448*

Domnule Decan,

Subsemnatul *Marin Șt. Dumitru* student înscris în seria anului19*33* / *34* secția *Filologia clasică* specialitatea ---------------, cu onoare vă rog să binevoiți a mă înscrie pentru sesiunea *Octombrie* anul *1936* la următoarele examene:

Didactica, *cu Dl. Prof. Bârsănescu*

Istoria antică, *cu Dl. Prof. Paul Nicorescu*

Primiți, vă rog Domnule Decan asigurarea deosebitului meu respect.

ss. / D. Șt. Marin,

19 Octombrie 1936.

Domniei – Sale
Domnului Decan al Facultății de Filosofie și Litere din Iași.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 18. (Cererea este tipizată, completată de mână, datată și înregistrată. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 31

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Didactică,
Sesiunea octombrie 1936

ROMÂNIA
UNIVERSITATEA MIHĂILEANĂ DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

Anul *1936* Luna *Octombrie* în *27* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ului Marin Dumitru* din obiectul *Didactica* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus ..., am decis a se *admite cu trei bile albe*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / Șt. Bârsănescu.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f.19. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice.

Anexa nr. 32

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Istoria antică,
Sesiunea octombrie 1936

ROMÂNIA
UNIVERSITATEA MIHĂILEANĂ DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

Anul *1936* Luna *Octombrie* în *31* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ului Marin Dumitru* din obiectul *Istoria antică* (*Istoria greacă*) și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus ..., am decis a se *admite cu trei bile albe*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / P. Nicorescu.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 20. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese litere italice).

Anexa nr. 33

CEREREA
de înscriere în anul IV de facultate (1936 – 1937)

Intrată azi *20 / X /1936*
Înregistrată sub No. *3448*

Domnule Decan,

Subsemnatul *Marin Șt. Dumitru* student înscris la această Facultate, secția *Filologia clasică și Italiană* specialitatea ----------------------------, cu seria anului școlar 19*33* / *34*, respectos vă rog să bine voiți a dispune reînscrierea mea pentru a urma cursurile Facultății și în anul 193*6* /*1937* .

Primiți vă rog Domnule Decan asigurarea deosebitului meu respect.

Semnătura,
ss. / D. Șt. Marin.

Domiciliul studentului:
Iași: Str. *Păcurari* No. *9*,

Adresa: *Căminul Central.*

Domiciliul Părinților:
sat Peicani, com. Găgești
Jud. Fălciu

Domniei-Sale
Domnului Decan al Facultății de Filosofie și Litere din Iași.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76 / 1933, f. 21. (Cererea este tipizată, completată de mână, înregistrată, și datată. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 34

CEREREA
de înscriere la examenele pentru anul IV de facultate,
Sesiunea februarie 1937

Intrată azi *26 / I / 1937*
Înregistrată sub Nr*. 625*

Domnule Decan,

Subsemnatul *Marin Șt. Dumitru* student înscris în seria anului *1933 / 1934* secția *Filologia clasică* specialitatea ...., cu onoare vă rog să bine-voiți a mă înscrie pentru sesiunea *Februarie* anul *1937* la următoarele examene:

1) *Republica, cu Dl. Prof. Nicorescu;*
2) *Italiana, cu Dl. Prof. E. Lambertenghi.*

Primiți, vă rog Domnule Decan asigurarea deosebitului meu respect.

ss. / D. Șt. Marin .
22 / I / 1937.

Domniei-Sale
Domnului Decan al Facultății de Filosofie și Litere din Iași.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 14. (Cererea este tipizată, completată de mână, datată și înregistrată. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 35

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Limba italiană,
Sesiunea februarie 1937

ROMÂNIA
UNIVERSITATEA MIHĂILEANĂ DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

Anul *1937* Luna *Februarie* în *13* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ului Marin Dumitru* din obiectul *Limba italiană* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus ..., am decis a se *admite cu trei bile albe cu distincție*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / V. Lambertenghi.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 15. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 36

CEREREA
de înscriere la examenele pentru anul IV de facultate,
Sesiunea iunie 1937

Intrată azi *3 / V / 1937*
Înregistrată sub No. *2271*

Domnule Decan,

Subsemnatul *Marin Șt. Dumitru* student înscris în seria anului *1933/1934* secția *Filologia clasică* specialitatea .... , cu onoare vă rog să bine-voiți a mă înscrie pentru sesiunea *Iunie* anul *1937* la următoarele examene:

1). *Epigrafia latină;*

2)*. Istoria Imperiului roman;*

3)*. Limba și literatura greacă*.

Primiți, vă rog Domnule Decan asigurarea deosebitului meu respect.

ss. / D. Șt. Marin.

1 / V / 1937.

Domniei-Sale
Domnului Decan al Facultății de Filosofie și Litere din Iași.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 8. (Cererea este tipizată, completată de mână, datată și înregistrată. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 37

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Istoria antică,
Sesiunea iunie 1937

ROMÂNIA
UNIVERSITATEA MIHĂILEANĂ DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES - VERBAL

Anul *1937* Luna *Iunie* în *20* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ului Marin Dumitru* din obiectul *Istoria antică* (*Istoria republicii romane*) și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus ..., am decis a se *admite cu trei bile albe*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / P. Nicorescu.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 9 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 38

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Epigrafie,
Sesiunea iunie 1937

ROMÂNIA
UNIVERSITATEA MIHĂILEANĂ DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

Anul *1937* Luna *Iunie* în *20* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ului Marin Dumitru* din obiectul *Epigrafia* și apreciind rezultatele probelor la care a fost supus ..., am decis a se *admite cu trei bile albe*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / P. Nicorescu.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 10 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 39

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Limba și literatura greacă,
Sesiunea iunie 1937

ROMÂNIA
UNIVERSITATEA MIHĂILEANĂ DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

Anul *1937* Luna *Iunie* în *21* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ului Marin Șt. Dumitru* din obiectul *Limba și literatura greacă* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus ..., am decis a se *admite cu trei bile albe*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / C. Balmuș.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 12 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 40

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Istoria antică,
Sesiunea iunie 1937

ROMÂNIA
UNIVERSITATEA MIHĂILEANĂ DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

Anul *1937* Luna *Iunie* în *22* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ului Marin Șt. Dumitru* din obiectul *Istoria antică* (*Istoria imperiului roman*) și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus ..., am decis a se *admite cu trei bile albe*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / P. Nicorescu.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 11 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 41

CEREREA
de înscriere la examenul de licență în Sesiunea octombrie 1937

Rezoluție:
„Prof. I. Marinescu, Președinte.
Membri: Prof. P. Nicorescu,
Prof. C. Balmuș.
ss. / I. Minea”.

Domnule Decan,

Subsemnatul *Marin Șt. Dumitru* student înscris în seria anului 1933 / 1934 secția Filologia clasică specialitatea --------------------, cu onoare vă rog să bine voiți a mă înscrie pentru sesiunea *Octombrie* anul *1937* la următoarele examene:

Examen de licență cu:

1) Dl. Prof. I. M. Marinescu

2) Dl. Prof. C. Balmuș

3) Dl. Prof. P. Nicorescu

Primiți, vă rog Domnule Decan asigurarea deosebitului meu respect.

ss. / D. Șt. Marin,
11 Octombrie 1937.

Domniei-Sale
Domnului Decan al Facultății de Filosofie și Litere din Iași**.**

Referat
„Dl. D-tru Șt. Marin este scutit de taxa de licență și diplomă, conf. avizului D-lui Decan al Fac. de Litere.”
ss. / Indiscifrabil.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76 / 1933, f. 3. (Cererea este tipizată, completată de mână, datată octombrie 1937 și înregistrată sub nr. 3646. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 42

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de licență scris

ROMÂNIA
UNIVRESITATEA MIHĂILEANĂ DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

pentru
Examenul de licență scris
No. ....
Anul *1937* Luna *Octombrie* în *30* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea probelor scrise de licență a candidat*ului Marin Șt. Dumitru* din materiile *Limba latină* și *Limba greacă* am decis a se nota cu *trei bile albe* fiind admis a se prezenta la examenul oral.

Drept care s'a încheiat acest proces-verbal.

Președinte, ss, / I. M. Marinescu.
Membri: ss. / P. Nicorescu,
ss. / C. Balmuș.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 2. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 43

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de licență oral și aprecierea finală

ROMÂNIA
UNIVERSITATEA MIHĂILEANĂ DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

PROCES – VERBAL

pentru
Examenul de licență oral
No. 3756

Anul 193*7* Luna *Noiembrie* în *1* zile

Subscrișii Profesori ai Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea orală a candidat*ului Marin Șt. Dumitru la materiile: Limba* și *literatura latină, Limba* și *literatura greacă* și *Istoria antică* am decis a nota cu *trei bile albe* și totalizând și rezultatul obținut la probele scrise a se proclama licențiat în *Filologia clasică cu șase bile albe având mențiunea „cum laude*".

Drept care s'a încheiat acest proces-verbal.

Președinte, ss. / I. M. Marinescu.
Membrii: ss. / P. Nicorescu,
ss. / C. Balmuș

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 1. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 44

COPERTA FAȚĂ
a dosarului de student al lui Marin Șt. Dumitru

ROMÂNIA

U N I V E R S I T A T E A D I N I A Ș I
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Rezoluție:
*„Licențiat octombrie 1937.
Eliberat Diploma de licență
No. 1065 – 15 Decembrie 1937”.*

D O S A R
No. *4350*

Marin Șt. Dumitru

1933-1934

Sursa:
Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, coperta față a acestuia. (Coperta dosarului este tipizată și a fost completată de mână. Completările de mână sunt culese cu litere italice. După arhivare dosarului i s-a dat nr. 76/1933).

Anexa nr. 45

CEREREA
prin care solicită să fie scutit de taxa de construcție
pentru anul I de facultate

Rezoluție:
„*Nu se aprobă*.
ss. I. Minea”.

Intrată azi *16-V-1934*
Înregistrată sub No. *817*

Domnule Decan,

Subsemnatul Marin Șt. Dumitru, bacalaureat al Liceului „Codreanu” cu nota medie „foarte bine”, actualmente student al Facultății ce cu onoare o conduceți, secția Clasică (și Italiană) cu deosebit respect vin a vă ruga să binevoiți a mă scuti de restul taxei de construcție (250 lei), deoarece sunt cu totul lipsit de mijloace, părinții mei fiind plugari și la o vârstă prea înaintată pentru a mai putea lucra puținul pământ ce-l posedă (cum arată și actul de stare materială înregistrat la secretariat).

Având încredere în marea D-voastră înțelegere, vă rog să primiți asigurările profundului meu devotament.

ss. / D. Șt. Marin. Student an. I.
Clasică.

Domniei-Sale
Domnului Decan al Facultății de „Litere și Filosofie” din Iași.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr, 76/1933, f. 52. (Cererea este scrisă de mână, datată și înregistrată).

Anexa nr. 46

CEREREA
prin care solicită să fie scutit în anul II de taxa ce se percepe de facultate

Aviz:
„Se adeverește că dl Marin este un foarte meritos student al nostru și merită să fie scutit de o parte din taxa cerută și amânat de rest.
ss. / C. Balmuș".
3 Oct. 1934.

Rezoluție:
„Nu se aprobă,
ss. / I. Minea".

Domnule Decan,

Subsemnatul Marin Șt. Dumitru, student al Facultății, ce cu onoare o conduceți, respectos vă rog a mă scuti de taxa ce se percepe la Facultate, neavând nicio posibilitate să o achit din următoarele motive:

1) Din cultivarea puținului pământ – cum specifică certificatul de stare materială depus la dosar – nu s'a scos, din cauza lipsei de ploi, nici banii pentru impozitul funciar.

2) Pe lângă aceasta părinții, unicul meu sprijin, fiind într'o vîrstă înaintată - peste 60 ani - nu pot să mă ajute cu nimic.

Subscrisul mi-am dat examenul de anul de îndrumare, obținând la fiecare din obiectele secției ce-o urmez – greaca și latina – nota: 3 b.a. (trei bile albe, n.n.).

Primiți, vă rog, Domnule Decan, asigurarea respectului ce vi-l păstrez.

ss. / D.Șt. Marin.

D-sale

D-lui Decan al Facultății de „Filosofie și Litere."

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 51. (Cererea este scrisă de mână și înregistrată cu nr. 2687/1934).

Anexa nr. 47

CEREREA
prin care solicită să fie scutit de taxa pentru examenele din anul II de facultate

Rezoluție:
„Se aprobă scutirea de taxa de examene”.
ss. / I. Minea

Aviz*:*
„Dl. Student Marin Dumitru a urmat regulat cursurile, este un student bun și merită scutire de taxe.
ss. / C. Balmuș”.
25 Mai 1935.

De aceeași părere.
ss. / D. Găzdaru.
29. V. 1935.

Domnule Decan,

Subsemnatul Marin Șt. Dumitru, student anul II, Facultatea de Litere și Filosofie, secția Filologia clasică și Italiană, neavând nici un mijloc pentru a-mi plăti taxa de examene, cu respect vă rog să binevoiți a mă scuti de ea; în alt caz ași rămâne cu examenele pregătite nedate.

Primiți, vă rog, Domnule Decan, asigurarea respectului ce vi-l păstrez,

ss. / D. Șt. Marin, an. II clasică.

D-sale
D-lui Decan al „Facultății de Litere și Filosofie” Iași.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 53a. (Cererea este scrisă de mână și înregistrată cu nr.1639 din 30 / V / 1935).

Anexa nr. 48

CEREREA
prin care solicită să fie scutit de taxa de construcție pentru anul II de facultate

Rezoluție
„Se aprobă scutirea de taxa de construcție.
ss. / I. M. Marinescu".

Domnule Decan,

Subsemnatul Marin Șt. Dumitru, student anul II, Facultatea de Litere și Filosofie, secția Filologia clasică și Limba Italiană, fiind fiu de plugar, lipsit de mijloace, cu respect vă rog să binevoiți a mă scuti de taxa de construcție din acest an academic. Situația școlară: examenul de îndrumare la limba greacă și latină luat cu 3 bile albe.

Primiți, vă rog, Domnule Decan, asigurarea deosebitului respect ce vi-l păstrez.

ss. / Marin Șt. Dumitru
Student anul II Filologia clasică și Italiană.

D-sale
D-lui Decan al Facultății de Filosofie și Litere Universitatea Mihăileană Iași.

Sursa:
Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 53b. (Cererea este scrisă de mână, nedatată și neînregistrată. În schimb are rezoluția decanului facultății).

Anexa nr. 49

CEREREA
prin care solicită să fie scutit de taxa pentru examenele din anul III,
precum și de celelalte taxe percepute de facultate

Intrată azi *2-X-1935*
Înregistrată sub No. *2358*

Aviz:
„Student an[ul] III – Latină-Greacă
7 examene trecute cu: 21 bile albe."
ss. / Indiscifrabil.

Rezoluție:
„Se aprobă scutirea de
taxele de construcție,
bibliotecă și examene.
ss. / I. Minea".

Domnule Decan,

Subsemnatul Marin Șt. Dumitru, student anul III, Facultatea de Litere și Filosofie, secția Filologia clasică, cu respect vin a vă ruga să binevoiți a mă scuti de taxa ce se percepe la Facultatea ce cu onoare o conduceți, precum și de taxele de examene, deoarece n'am nicio posibilitate materială de a le plăti, cum arată alăturatul certificat.

Primiți, vă rog, Domnule Decan, asigurarea respectului ce vi-l păstrez,

ss. / D. Șt. Marin, stud. III.

Iași, 2 Octombrie 1935.

D-sale
D-lui Decan al Facultății de Litere și Filosofie Universitatea Iași.

Sursa:
Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 42. (Cererea este scrisă de mână, înregistrată și datată).

Anexa nr.50

CEREREA

prin care solicită să i se acorde bursă pentru anul III de facultate

Avize:

„Fiind un element foarte bun, îl recomand călduros pentru bursa pe care o cere.
24 Oct. 1935.

Intrată 1935
Înregistrată sub No. *3994*
ss. / Prof. I.M.Marinescu".

„Filologia clasică, Latină
6 examene = 18 bile albe".
Nesemnat.

Domnule Decan,

Subsemnatul Marin Șt. Dumitru, student anul III al Facultății de Litere și Filosofie, secția Filologia clasică, neavând nici un mijloc pentru a mă întreține la studii în acest oraș, din cauza timpului secetos care a bântuit peste ogorul bătrânilor (60 ani) mei părinți (cum dovedește certificatul depus la secretariat) și dorind cu toată râvna să frecventez regulat și anul acesta cursurile Facultății ce cu onoare o conduceți, cu mult respect vă rog să dispuneți a mi se acorda o bursă (casă și masă) la Căminul și Cantina „M. S. Regele Carol II".

Primiți, vă rog, Domnule Decan, asigurarea deosebitului respect ce vi-l păstrez.

ss. / D. Șt. Marin, stud. III.

D-sale
D-lui Decan al „Facultății de Litere și Filosofie" Universitatea-Iași.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 34. (Cererea este scrisă de mână, înregistrată cu nr. 3994 din 1935 și fără rezoluție).

Anexa nr.51

CEREREA
prin care solicită să fie scutit de taxa pentru examenele din
Sesiunea februarie 1936

Rezoluție:
„Se scutește de taxa de examene.
s.s. / I. Minea”.

Intrată azi *17 / II / 1936*
Înregistrată sub No. *725.*

Aviz:
„An[ul] III clasică.
10 examene = 30 bile albe”.
Nesemnat.

Domnule Decan,

Subsemnatul Marin Șt. Dumitru, student anul al III-lea Facultatea de Litere și Filosofie, secția Filologia clasică, cu respect vin a vă ruga să binevoiți a mă scuti de taxa de examene, din Sesiunea Februarie.

Primiți, vă rog, Domnule Decan, asigurarea deosebitului respect pe care vi-l păstrez.

ss. / D. Șt. Marin.

D-lui
Decan al Facultății de Litere și Fiosofie Universitatea Iași.

Sursa

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 35. (Cererea este scrisă de mână, înregistrată și datată).

Anexa nr. 52

CEREREA
prin care solicită să fie scutit de taxa pentru examenele din
Sesiunea iunie 1936

Rezoluție:

„*Se scutește de taxele de examene.*
ss. / I. Minea”.

Intrată azi *28 / V / 1936*
Înregistrată sub No. *1640*

Aviz:
„*Clasică, 1933-1934.*
12 examene = 36 bile albe”.
Nesemnat.

Domnule Decan,

Subsemnatul Marin Șt. Dumitru, student anul al III-lea, Facultatea de Litere și Filosofie, secția Filologia clasică, neavând nici o posibilitate de a-mi achita taxa de examene din seziunea Iunie a. c., cu respect vă rog a mă scuti de ea.

Primiți, vă rog, Domnule Decan, asigurarea respectului ce vi-l păstrez,

ss. / Marin Șt. D.tru.

D-sale
D-lui Decan al Facultății de Litere și Filosofie Universitatea Iași.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 29. (Cererea este scrisă de mână, înregistrată și datată).

Anexa nr. 53

CEREREA

prin care solicită să fie scutit de taxa de înscriere în anul IV de facultate
și de taxa pentru examenele din Sesiunea de toamnă 1936

Intrată azi *15 / X / 1936*
Înregistrată sub No. *3017*

Rezoluție:
„Se scutește.
Va plăti taxa specială.
ss. / O.Tafrali”.
17. X. 936

Domnule Decan,

Subsemnatul Marin Șt. Dumitru, student bursier anul al IV-lea, Facultatea de Litere și Filosofie, secția Filologia clasică, neavând posibilitatea să-mi plătesc taxele universitare, cu profund respect vă rog să binevoiți a mă scuti de taxele de reînscriere pe anul academic 1936/37 precum și taxa de examene pentru seziunea de toamnă.

Primiți, vă rog, Domnule Decan, asigurarea deosebitului respect ce vi-l păstrez.

ss. / D. Șt. Marin.

D-sale
D-lui Decan al Facultății de Litere și Filosofie Universitatea Iași.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 22. (Cererea este scrisă de mână, înregistrată și datată).

Anexa nr. 54

CEREREA
prin care solicită să fie scutit de taxa pentru examenele
din Sesiunea februarie 1937

Rezoluție:
*„Se scutește ca bursier având
o excelentă situație școlară*.
ss. / O. Tafrali”.
17 / I / 1937.

Intrată azi *16 / I /1937*
Înregistrată sub No. *119*

Domnule Decan,

Subsemnatul Marin Șt. Dumitru, student anul al IV-lea, secția Filologia clasică, cu respect vin a vă ruga să binevoiți a mă scuti de taxa de examene pentru seziunea Februarie 1937.

Primiți, vă rog, Domnule Decan, asigurarea deosebitului respect ce vi-l păstrez,

ss. / D. Șt. Marin.

D-lui
Decan al Facultății de Litere și Filosofie Universitatea Iași.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 16. (Cererea este scrisă de mână, înregistrată și datată).

Anexa nr. 55

CEREREA

prin care solicită să fie scutit de taxa pentru examenele parțiale din anul IV de facultate și de taxa pentru examenul de licență

Intrată azi *25 / V / 1937*
Înregistrată sub No. *1683*

Rezoluție:
„*Se scutește de taxele de examene și de licență. Va plăti taxa de diplomă*.
ss. / O. Tafrali”.
28 / V / 1937.

Aviz:
„*Anul IV clasică.*
20 examene = 60 bile albe”.
ss. / Indiscifrabil.

Domnule Decan,

Subsemnatul Marin Șt. Dumitru, student anul al IV-lea al Facultății de Litere și Filosofie, secția Filologia clasică, seria 1933 / 34, neavând nici o posibilitate de a-mi achita taxele cu respect vin a vă ruga să mă scutiți de taxele pentru examenele parțiale, precum și pentru cel de licență.

Primiți, vă rog, Domnule Decan, asigurarea deosebitului respect ce vi-l păstrez,

ss. / D. Șt. Marin.
24 mai 1937.

D-lui
Decan al Facultății de Litere și Filosofie Universitatea Iași.

Sursa:

Arhivele naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, f. 13. (Cererea este scrisă de mână, înregistrată și datată).

Anexa nr. 56

CERTIFICATUL
de stare materială al părinților eliberat de Primăria comunei Găgești, județul Fălciu la 31 octombrie 1933

R o m â n i a
Primăria Com. Găgești
Județul Fălciu

CERTIFICAT

Noi primarul comunei Găgești din plasa Dimitrie-Cantemir Jud. Fălciu certificăm prin prezentul că locuitorul Ștefan V. Marin din această comună, posedă proprietatea sa și a soției suprafața de 9 (nouă) hectare pământ arabil și imaș, și la care are un venit de 5280 lei anual, alte venituri nu mai posedă, este în vârstă de bătrânețe de 60 ani, și nu are brațe de muncă, posedând și datorie la băncile populare și comerciale suma de 20.000 lei.

Drept care am eliberat prezentul certificat în urma cererei sale înreg. la nr. 453 / 933, pentru ai servi în materii școlare.

Primar: ss./ indiscifrabil
Secretar: ss. / Gh. Cristea.
Nr. 453
1933 oct. 31.

Rezoluția de pe verso certificatului pusă de Percepția Jigălia:

„Se adeverește de noi perceptorul agenției 14 Jigălia județul Fălciu că locuitorul Ștefan Marinescu din Comuna Găgești județul Fălciu se vede înscris în matricola Com. Găgești la No. 1216 cu suprafața de 9 ha. pământ arabil cu un venit de lei 5280 anual plătind impozite la stat lei 845 anual".

Perceptor, No. 447
ss. / Indiscifrabil 1933 16 octombr[ie].

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, fila 30. (Certificatul este scris de mână).

Anexa nr 57

CERTIFICATUL
de stare materială al părinților eliberat de Primăria comunei Găgești, județul Fălciu la 20 septembrie 1935

R o m â n i a
Primăria Comunei Găgești
Județul Fălciu

CERTIFICAT

Noi Gheorghe V. Andurnache Primarul Comunei Găgești din Plasa Dimitrie-Cantemir jud. Fălciu, certificăm prin prezentul că locuitorul Ștefan V. Marinescu tatăl legitim a tânărului Marin Șt. Dumitru student la Universitatea din Iași nu are niciun venit din altă direcție decât numai venitul agricol, iar anul acesta din cauza timpului secetos ce ne-a bântuit, din recolta agricolă nu a produs aproape nici pentru strictul necesar existenței zilnice și mai având în sarcina sa și întreținerea fiului său arătat mai sus care este student la Universitatea din Iași și care nu are alt sprijin decât al părintelui său.

Drept care am eliberat prezentul Certificat, în urma cerirei sale înreg. la Nr. 1096 / 935, spre ai servi la trebuință.

Primar,
ss. / G. Andurnache

Nr. 1096 / 1935 Septembrie 20.

Sursa:
Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, fila 43. (Certificatul este scris de mână).

Anexa nr. 58

CERTIFICATUL

de stare materială al părinților eliberat de Primăria comunei Găgești, județul Fălciu la 11 octombrie 1936

R O M Â N I A
Primăria comunei Găgești
JUDEȚUL FĂLCIU
Nr. 1016
1936 octombrie 11.

CERTIFICAT

Noi Vasile I. Nistor aj. Primar al Comunei Găgești din Plasa D. Cantemir jud. Fălciu, certificăm prin prezentul că locuitorul Ștefan Marinescu din această comună, tatăl legitim a Studentului Marin Șt. Dumitru de la Universitatea din Iași, este bătrân în vîrstă de 62 ani, la fel și soția sa, iar din sămănătura ce recoltează, își suportă cheltuelile necesare gospodăriei și existenței zilnice.

Drept care am eliberat prezentul certificat, în urma cerirei sale înreg. la No. 1016 / 936, spre ai servi în materii școlare.

Aj. Primar,
ss. / V. Nistor.

Nr. 1016
1936 octombrie 11.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 76/1933, fila 17. (Certificatul este scris de mână).

Anexa Nr. 59

CEREREA

prin care solicită să fie înscris ca doctorand în anul I

UNIVERSITATEA MIHĂILEANĂ

DIN IAȘI

Intrată azi *15 / III / 939*
Înregistrată sub No*. 1033*

Domnule Decan,

Subsemnatul *Marin Șt. Dumitru* născut în anul *1914*, luna *martie*, ziua *24* în comuna *Jigălia* jud. *Fălciu*, absolvent al Liceului *„Codreanu" Bârlad* din comuna ---------------- jud. *Tutova*

Vă rog să bine-voiți a mă înscrie ca *doctorand* în anul *I*, secția *Filologie clasică* pentru care vă alăturez următoarele acte:

1. Extractul de naștere.
2. Diploma de absolvire a liceului.
3. Certificatul de naționalitate.

Primiți vă rog Domnule Decan, asigurarea respectului meu.

ss. / D. Șt. Marin.
Iași, Str. *Păcurari* nr. *9*.

D-sale

D-lui Decan al Facultății de *Litere și Filosofie*.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr.101/1938, f. 1. (Cererea este tipizată, completată de mână, înregistrată, datată, dar fără rezoluție. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 60

ADRESA

cu care se înaintează decanului facultății rapoartele cu privire la teza de doctorat a lui Marin Dumitru

UNIVERSITATEA „CUZAVODĂ” DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Nr. ....

Rezoluție:
„*La comisia respectivă*.
Decan,
ss. / I. M. Marinescu”.

DOMNULE DECAN,

Avem onoare a vă înainta rapoartele alăturate cu privire la teza de doctorat a D-lui Dumitru Marin.

Primiți, vă rugăm, asigurarea deosebitei noastre stime.

7 / VII. 1944

ss. / C. Balmuș.

ss. / Th. Simenschy,
Prof. de Filologie Comparată.

D-sale

D-lui DECAN AL FACULTĂȚII DE LITERE ȘI FILOSOFIE
ZLATNA

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 101/1938, f. 15 (Adresa este tipizată, completată la mașina de scris și datată).

Anexa nr. 61

PROCESUL – VERBAL
în care se menționează acordarea titlului de Doctor
asistentului universitar Marin Șt. Dumitru

UNIVERSITATEA „CUZA VODĂ" DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

No. 598

PROCES – VERBAL

Anul 194*4* Luna *Iulie* în *8* zile.

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea *doctorandului Marin Șt. Dumitru* din obiectul *Filologia clasică: Limba și Literatura elenă* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus am decis a se *admite, în unanimitate, proclamându-l Doctor în Filosofie și Litere.*

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Președinte, *ss.* / I. M. Marinescu.
Membri referenți: ss. / C. Balmuș,
ss. / Th. Simenschy.
Membri: ss. / Șt. Bârsănescu,
ss. / Radu Vulpe.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 526/1942-1946, fila 12. (Procesu-verbal este tipizat și completată de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr.62

ADRESA

prin care se face cunoscut Universității din Iași că Marin Dumitru a fost desconcentrat

UNIVERSITATEA DIN IAȘI
Intrată la *20 Sept. 1945*
Înregistrată sub No. *2776*

ROMÂNIA
MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
SERVICIUL M. O. N. T. și A. P.
Nr. 59.854
din 13 Iulie 1945.

Către
UNIVERSITATEA DIN IAȘI – Rectoratul –
Biroul Mobilizării

La adresa Dvs. Nr. 2820 / 1945, avem onoarea a vă face cunoscut că dl. – DUMITRU MARIN – asistent la Facultatea de Litere Iași, se încadrează prevederilor ordinului nr. 43.604 din 11. V. 1945, al Ministerului de Războiu, în baza căruia Ofițerii și subofițerii de rezervă din interior s'au desconcentrat pe data de 1 Iunie 1945.

Director,
ss. / Alex. Dan Petrescu.

Șeful Biroului,
ss. / Indiscifrabil

Sursa:
Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 526/1942-1946, f. 243. (Adresa este bătută la mașina de scris, datată și înregistrată).

Anexa nr. 63

CEREREA
prin care solicită să fie înscris ca doctorand în anul II

U N I V E R S I T A T E A D I N I A Ș I

Intrată azi *15 – III – 1946*
Înregistrată sub No. *753*

Domnule Decan,

Subsemnatul *Marin Șt. Dumitru* născut în anul *1914* luna *Martie* ziua *24* în comuna *Găgești* județul *Fălciu* absolvent al Liceului *Codreanu* din comuna *Bârlad* jud. *Tutova*

Vă rog să bine-voiți a mă înscrie ca *doctorand* în anul *II* secția *Filologie Clasică* pentru care vă alăturez următoarele acte:

1. Extractul de naștere.
2. Diploma de absolvire a liceului.
3. Certificatul de naționalitate.

Primiți vă rog Domnule Decan asigurarea respectului meu.

ss. / Dumitru Șt. Marin.
Iași, Str. *Ieremia Grigorescu* Nr. *19*

D-sale
D-lui Decan al Facultății de *Litere și Filosofie Iași.*

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 526/1942-1946, fila 13. (Cererea este tipizată, completată de mână, înregistrată, datată, dar fără rezoluție. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 64

LISTA DE LUCRĂRI

a prof. univ. dr. Demetrio Marin de la Universitatea din Bari*

1943

Părăsirea Daciei Traiane în izvoarele literare antice, „Buletinul Institutului de Filologie Română” (Iași) 10, 1943, pp. 163 – 186.

Lucrèce vu par M. T. Ciceron, „Buletinul Institutului de Filologie Română”, 10, 1943, pp. 187 – 189.

O inadvertență a lui A. Meillet, „Buletinul Institutului de Filologie Română”, 10, 1943, pp. 189 – 190.

Secundum ea (*Sall. Iug. 14, 3*), „Revista clasică” (București) 15, 1943, pp. 60 – 64

1948

Il foedus romano con Callatis, „Epigraphica” 11, 1848, pp. 102 – 130.

1949

L'epigrafe latino-greca di Lavello (*Lucania*), „Epigraphica” 11, 1949, pp.71 – 76.

1950

L'iscrizione di „Duenos”, Atti dell'Accademia Nazionale dei Lincei” (Memorie della classe di Scienze morali, storiche e filologiche), s. VIII, 2, 1950, pp. 417- 469.

Il Mezzogiorno nel quadro dei rapporti culturali italo-romeni, „Relazioni adriatiche” (Rassegna universitaria, Bari) 1, 1950, pp. 9 -12.

Unirea bisericilor. *Perspective de viitor*, „Suflet Românesc” (Roma), 2, 1950, nr. 3 - 4, pp. 102 - 119.

1951

Latinitatea poporului nostru în lumina actualității, „Tribuna” (Londra) 1, nr. 3-4, 1951-52, pp. 90-100.

1952

Continuitatea elementului daco-roman în Dacia, „Orizonturi” (Stuttgart) 4, 1952, nr. 1, pp. 16-20.

Biserica și originea creștinismului nostru, „Îndreptar” (München) 2, nr. 3, 1952, pp. 1-3.

Mi pare di sognare (Mi se pare că visez), „La Rocca” (Revista della „Pro Civitate Christiana” di Assisi) 11, 1952, nr. 5, p. 10, n. 6, p. 10,n. 7, p. 10.

În Romania oltre la persecuzione, „Il Regno” (Studi christiani della „Pro Civitate Christiana” di Assisi) 10, nr. 2, 1952,pp. 96-99.

1953

Contributi romeni agli studi classici nell ’ultimo decennio, „Atene e Roma” 7-8, 1953, pp. 28-51.

Specificul literaturii gnomice indiene. Încercare de exegeză, „Orizonturi” (Stuttgart) 5, nr. 1-2, 1953, pp. 32-55.

Nel centenario dello scrittore romeno N. Bălcescu, „Il Mezzogiorno d ’Italia” (Bari) 3, nr. 9,2 maggio 1953, p. 3.

L’apostolato mariano nei campi di raccolta per i profughi, „Stella Mutatina” (Mensile delle Congre ga zioni mariane d ’Italia, Roma) 49, nr. 2, febbraio 1953, p. 66 sgg.

1954

L’anonimato del „Saggio sul Sublime” nella tradizione dei codici, „Annali della Facoltà di Lettere e Filosofia dell ’Università di Bari” 1, 1954, pp. 3-14+12 tavv.

Il retaggio romano in Romania, in Guida allo studio della civilta romana antica, II, Napoli 1954, pp. 813-820 (ediție nouă, Napoli 1956, pp. 895-902).

1955

La paternità del „Saggio sul Sublime”, „Studi Urbinati” n. s. 29, 1955, pp.266-333.

Considerazioni intorno all ’apofonia e ’ai suoi riflessi funzionali, „Annali della Facoltà di Lettere e Filosofia dell ’Università di Bari” 2, pp. 267-291.

Influsso del pensiero indiano antico sul concetto di donna in Mihai Eminescu (în română), „Buletinul Bibliotecii Române” (Freiburg) 3, 1955-56, pp. 215-243.

I „provinciales” ritirati dalla Dacia sotto Aureliano, „Revue des Études Roumaines” 3-4, 1955-56, pp. 170-219.

Tesi di laurea e orientamento culturale degli universitari: Bari, „Prospettive meridionali” (Roma) 1, nr. 4-5, agosto – settembre, 1955,pp. 31-37.

1956

L’opposizione sotto Augusto e la datazione del „Saggio sul Sublime”, in *Studii in onore di Aristide calderini e Roberto Paribeni*, I, Milano-Varese 1956, pp. 157-185.

La Bibbia nella Roma augustea?, „Orbis” (Louvain) 5, nr. 2, 1956, pp. 468-477.

Intorno alla linqua latina, „Clizia” (Bari) 2, fasc. 10, 1956, pp. 33-35.

Possibilità di diffusione del Cristianesimo nell ’India attuale, „La Missione” (Milano), nr. 21, dicembre, 1956,pp. 7-11.

L ’origine indiana del pessimismo di Mihai Eminescu (în română), „România” (New York) 1, nr. 8, ottobre 1956, pp. 9-10.

Significato di „Luceafărul” insieme alla versione italiana in versi, „România” (Roma) 3, nr. 12, Luglio, 1956, pp. 6-7.

La donna e Maria nel canto del „Magnificat”, „L ’Osservatore Romano” 30 giugno – 1 Iuglio 1956, p. 2.

1957

Alberto Gitti (necrologio), „Atene e Roma” n. s. 2-3, 1957, pp. 188-189; in „Annuario dell ’Università degli Studi di Bari”, 19576-57, pp, 428-430.

Influsso del pensiero indiano antico sul concetto di uomo in Mihai Eminescu, „Cuget Românesc” (Pensamiento Rumano, Buenos Aires) 6, 1957-58, pp. 13-43.

1958

Intorno alle acuse dell 'esilio di Ovidio, in *Ovidiana*. *Recherches sur Ovide*, publiées par N. I. Herescu, Paris 1958, pp. 406-411.

Ovidio fu relegato per la sua opposizione al regime augusteo?, „Acta Philologica" (Sosietas Academica Dacoromana) 1, Romae 1958, pp. 97-252.

Due pessimisti romantici sotto l 'influsso del pensiero indiano antico, „Annali della Facoltà di Lettere e Filosofia dell 'Università di Bari 4, 1958, pp. 39-52.

1959

Intorno alle cause dell 'esilio di Ovidio a Tomi, „Atti del Convegno Internazionale Ovidiano (Sulmona, maggio 1958)", I, Roma 1959, pp. 29-47.

1960

Apollodorei e Teodorei, I, Storia della controversia, „Annali della Facoltà di Lettere e Filosofia dell 'Università di Bari" 6, 1960, pp. 1-57.

Latino „arcaico", latino classico, latino „volgare". Riflessioni, „Annali della Facoltà di Lettere e Filosofia dell 'Università di Bari 6, 1960, pp. 117 [extras amplificat, Bari 1961].

Abba, Pater, in Hommages à Léon Herrmann, Bruxelles 1960 (Coll. Latomus, 44), pp. 503-508.

Il poeta G. Cosbuc e l 'indianisimo (în română), „România" (New York) 4, nr. 47, marzo 1960.

1961

Varia grammaticalia, „Annali della Facoltà di Magistero dell 'Università di Bari" 2, 1961, pp. 1-73.

Scriptio continua 'ovvero metodo fonetico o metodo etimologico nell 'arte antica dello scrivere, „Annali della Facoltà di Magistero dell 'Università di Bari" 2, 1961, pp. 101-124.

Punti fermi nell 'orientamento culturale romeno, „Revue des Études Roumaines" 7-8, 1961, pp. 228-234.

Crisi di umanita (il concetto di „omenie" e quello di „humanitas"), „La Voce di S. Marco", 6 settembre 1961.

1962

Perché il Latino e necessario, „La Gazzetta del Mezzogiorno” (Bari), 4 marzo 1962, p. 3.

1964

Estetica antica e moderna (*annotazioni*), „Acta philologica” (*Societas Academica Dacoromana*) 2, Romae 1964, pp. 221-235.

Indianistica e pensiero occidentale, „Acta Philologica et Theologica” (*Societas Academica Dacoromana*) 2, Romae 1964, pp. 191-323.

La continuità dell ’elemento dacoromano in un libro recente [recensione a C. Daicoviciu - Em. Petrovici – Gh. Ștefan, la formation du people roumain et de sa langue, Bucarest 1963], „Latomus” 23, 1964, pp. 379-385.

1965

Gramatica e storia nella carriera di C. Iulius Celsus Mximianus, „Annali della Facoltà di Magistero dell ’Università di Bari”, 4, 1965, pp. 353-371.

1966

Metodologia specifica nell ’indagine della terminologia cristiana antica?, „Annali della Facoltà di Magistero dell ’Università di Bari” 5, 1966, pp. 53-61.

Notula de Latina declinatione quae vulgo dicitur quarta, „Annali della Facoltà di Magistero della ’Università di Bari~ 5, 1966.pp. 63-75.

Neueres über den Fortbestand des dako-romanischen Elementes im Norden der Donau, „Acta Historica” (Societas Academica Dacoromana) 5, Monachii 1966, pp. 5-31.

La o sută cincizeci de ani de la moartea lui Gheorghe Șincai, „Buna Vestire” (Roma) 5, nr. 3, 1966, pp. 1-13.

Latinità iberica e latinità dacica: aspetti convergenti e divergenti, „Acta Philologica” (Societas Academica Dacoromana) 5, Romae 1966, pp. 95-105.

1967

Bibliography of the „Essay on the Sublime” printed private by for the Author, in the Netherlands (Leiden) 1967, pp. X-101.

Prefazione a Panait Cerna, Poesie. Versione dal romeno e prezentazione introduttiva di Teresa Masciullo, Trani 1967 (Collana Leteraria Romena, diretta da D. M., 1) pp. V-XXIII.

1968

Il superuomo, „Annali della Facoltà di Lettere e Filosofia dell ’Università di Bari” 13, 1968, pp. 101-174.

Biserica unită și cultura românească, „Buna Vestire” (Roma) 7, nr. 4, 1968, pp. 37-52.

1969

Dionisio di Alicarnasso e il latino, in Hommages à Marcel Renard, I, Bruxelles 1969 (Coll. Latomus, 101), pp. 595-607.

Iniziazione allo studio della gramatica latina, Bari 1969, pp. 135 (comprende le seguenti sezioni: I. Nozioni generali; II. Breve storia della gramatica; III. La gramatica descrittiva o sincronica; IV. La gramatica comparativa o diacronica; V. Gramatica sincronica e gramatica diacronica a confronto).

Il Superuomo Nietzsche, in Studi storici in onore di Gabriele Pepe, Bari 1969 (Facoltà di Lettere e Filosofia dell ’Università), pp. 735-742.

1970

„Per molti” non „per tutti” (*Matth. 26, 27-28*), in Studia Florentina Alexandro Ronconi sexagenario oblata, Roma 1970, pp.221-231.

La questione del latino, Bari 1970, pp. 157 (comprende i seguenti saggi: I. Perche il latino e necessario; II. Intorno al metodo della gramatica elementare del latino; III. Dall ’antico „volgare” al latino classico; IV. Iniziazione alla gramatica Latina e redimensionamento della storia del latino; V. *Notula de Latina declinatione quae vulgo dicitur quarta*; VI. Metodologia specifica nell ’indagine della terminologia cristiana antica?; VII. *Abba, Pater*; VIII. *Deus*; IX. *„Per molti” non „per tutti”*; Dall ’antico volgare alle lingue neolatine*).*

Retorica stilistica estetica nell 'età augustea, Bari 1970, pp. 331-354 (comprende i seguenti saggi: I. L 'anonimato del „Saggio sul Sublime" nella tradizione dei codici; II. La paternita del „Saggio sul Sublime"; III. L 'opposizione sotto Augusto e la datazione del „Saggio su Sublime"; IV. La Bibbia nela Roma augustea?; V. Regola e Genio; VI. Il „tenace clasicista" Orazio di fronte all „anticlassicista" autore del „Saggio sul Sublime"; VII. Estetica antica ed estetica moderna: annotazioni),

Eminescu și critica italiană: note și impresii, „Buna Vestire" (Roma) 9, nr. 3, pp. 7-25, trad. ital. in „Acta Philologica" (*Societas Academica Dacoromana*) 6, Romae 1976, pp. 99-115,

1971

Un Ion mai modest dar mai autentic, „Buna Vestire" (Roma) 10, nr. 2, pp. 43-52.

1972

Tra gramatica latina e storia antica, Matera 1972 (Biblioteca de cultura, diretta da G. B. Bronzini, 7), pp. 383 (cuprinde următoarele studii: I.*Scriptio continua* ovvero metodo fonetico o metodo etimologico nell 'arte antica dello scrivere; II.Lat. *subrigere* anteriorea *surgere*? III. Rapporti fra *fhefhaked* e *feked*; IV. L'iscrizione di „Duenos"; V. Il *foedus* romano con Callatis; VI. *Postilla*; VII. I *provinciales* ritirati dalla Dacia sotto Aureliano; VIII. La continuita dell 'elemento dacoromano in un libro recente; IX. Il retaggio romano in Romania; X. Latinita iberica e latinita dacica: aspetti convergenti e divergenti; XI. Dionisio di Alicarnasso e il latino; XII. Gramatica e storia nella carriera di C. Iulius Celsus Maximianus; XIII. L'epigrafe latino-greca di Lavello (Lucania); XIV. Lucrece vu par M. T. Ciceron; XV. Una inavvertenza di A. Meillet; XVI. *Secundum ea* (*Sall. Iug. 14, 3*).

Lingua e stile del „Saggio sul Sublime", I, Annali della Facoltà di Magistero dell Università di Bari" 11, 1972, pp.527-570.

Maran Atha!, „„Buna Vestire" (Roma) 11, nr. 4, 1972, pp. 41-80.

1973

Lingua e stile del „Saggio sul Sublime”, II, „Annali della Facoltà di Magistero dell 'Università di Bari” 12, 1973, pp. 243-315.

1974

Charitas, „Annali della Facoltà di Lettere e Filosofia dell 'Università di Bari” 17, pp. 161-235.

Latino arcaico e lingue neo-latine, „Romanica” 7, 1974 (*Estudios dedicados a D. Găzdaru*, II, La Plata 1975), pp. 183-200.

La testimonianza di Paolino di Nola sul cristianesimo dell 'Italia meridionale, „Archivio Storico Pugliese” 27, 1974, pp. 161-190.

Recesione a R. P .R. Green, The Poetry of Paulinus of Nola. A study of his Latinity, Bruxelles 1971, „Vetera Christianorum” 11, 1974, pp. 193-202.

1976

Indicazioni metodologiche per lo studio della storia del latino, Bari 1976, p. 73 (comprende i seguenti capitoli: I. L '„indo-europeo” in crisi; II. La metodologia della storia del latino ad una svolta; III. Esemplificazioni; IV. Confronto fra la storia del latino fatta dal Gramatico antico e la storia del latino fatta dal comparatista moderno).

I nomi di Dio e la teologia negativa nel pensiero di Tomasso d 'Aquino, „Atti del Congresso Internazionale 'Tomasso d 'Aquino nel suo settimo centenario' ” (Roma-Napoli, aprilie 1964), III, *Dio e l 'economia della salvezza*, Napoli 1976, pp. 337-348,

Studii apărute postum

„Ripristino” o „innovazione” nella storia del latino?, „Annali della Facoltà di Magistero dell 'Università di Bari” 14, 1974-1976, pp. 33-63 [a cura di M. Marin].

Spunti di meditazione esoterica orientale in Ovidio? L 'origine del mondo, in Studi di poesia Latina in onore di Antonio Traglia, II, Roma 1979, pp. 633-641 [a cura M. Marin].

Studii neterminate la 26 noiembrie 1976

Grafemi e fonemi-morfemi.

Intorno alle iscrizioni degli Scipioni.

Ovidio e l 'India antica.

Le componenti della spiritualita di Mihai Eminescu.

*) Nu au fost incluse în această Listă de lucrări articole mărunte, recenzii, note, publicate în foiletoane și nici cursurile universitare, comunicările și conferințele sale care nu au fost tipărite.

Sursa:

Lassandro Domenico, *Pertransierunt Benefaciendo*, colecția *Quaderni di Invigilata Lucernis*, nr. 3, Bari, 1995, pp. 58 – 64.

Anexa nr. 65

Corespondență inedită, primită de Gheorghe Ivănescu de la Theofil Simenschy

Iași, 6 aprilie 1959

Iubite coleg,

Îți mulțumesc pentru știrile ce mi-ai comunicat și pentru predarea articolului meu.

Articolul d-lui Bănățeanu va apărea în nr. 3 al rev[istei] „Iașul Literar"; așa mi-a spus dl. Ciopraga.

Reînființarea secției clasice este un *pium desiderium* care poate se va realiza odată. Acum însă lucrurile se află *statu quo.*

De la d-l Marin n-am mai primit nici o scrisoare din februarie 1958. Vina este a mea, fiindcă nu i-am răspuns decât abia în februarie anul acesta, din cauză că am fost și eu foarte ocupat.

Însă d-l Marin este deprins cu acest cusur al meu și sper că-mi va scrie și el... la același interval.

Mă bucur de activitatea d-tale atât de rodnică și aștept apariția *Istoriei limbii romîne*, pe care aș dori s-o studiez, mai ales în ceea ce privește sintaxa.

Dacă ai posibilitatea, te rog să-mi cumperi două sticle cu cerneală de import pentru stilou (culoarea albastră-neagră).

Doresc să ne revedem cît mai curînd și te aștept cu toată dragostea.

Omagiile mele respectoase d-nei.

Al d-tale
Th. Simenschy

Sursa:

„Limba română revistă de știință și cultură", Chișinău, 1959. (Scrisoarea a fost reprodusă așa cum a apărut în revista respectivă).

Partea a doua

SOȚIA MELUȚA MIROSLAV-MARIN, OM DE ȘTIINȚĂ

Viața lui Dumitru (Demetrio) Marin, timp de peste trei decenii, de la căsătorie (august 1943) și până la trecerea lui în lumea de dincolo (noiembrie 1976), a fost strâns legată de cea a Meluței Miroslav – Marin, care i-a fost soție devotată, prietenă, sfătuitoare și, nu în ultimul rând, mamă iubitoare pentru copiii lor. Meluța și Dumitru (Demetrio) Marin au traversat împreună perioada grea a exilului și tot împreună au învins greutățile și lipsurile de tot felul care au apărut de fiecare dată în viața lor. Tot împreună și-au completat studiile academice la Școala Română din Roma, fiecare în domeniul său, și au intrat în viața universitară din orașul Bari (Italia). **Domenico Lassandro,** profesor la Universitatea din Bari, în partea de început a volumului omagial, menționat de noi mai sus, face următoarea constatare: „Lui Demetrio Marin îi este asociată, spre amintire, figura femeii care i-a fost parteneră de viață, soție și mama copiilor săi, puternica și curajoasa doamna Meluța”.[116] În paginile care urmează vom evoca, pe cât ne este în putință, personalitatea și activitatea de *profesor universitar*, *arheolog* și *om de știință* a Meluței Miroslav-Marin.

[116] **Lassandro Domenico**, *Introducere* la volumul omagial, p. 2.

FAMILIA. ANII COPILĂRIEI. CLASELE PRIMARE

S-a născut la 9 februarie 1920, în comuna Grădiștea de Sus, fostul județ Râmnicu Sărat, azi județul Brăila, într-o familie de țărani.

Tatăl, Ștefan Miroslav, era fiul lui Petrache Miroslav și al Nastasiei Miroslav, născută Călin; la rândul lor, erau și ei tot copii de țărani (Meluța îi numește *copii de țară*). A urmat și absolvit cinci clase primare în comuna natală. Deși s-a remarcat ca un elev bun la învățătură, din cauza lipsurilor materiale și financiare nu a putut continua studiile la un nivel mai înalt și a fost nevoit să rămână acasă. Mai târziu, după ce urmează școala militară, devine subofițer de jandarmi.

Mama, Neguța Miroslav, născută Fătu, era și ea tot fiică de țărani, din aceeași localitate cu tatăl. După ce a absolvit cinci clase primare în comuna natală a urmat și absolvit cinci clase de școală normală (școală pedagogică, n.n.). În clasa a VI-a a fost nevoită să se retragă de la școala normală ca urmare a decesului tatălui său. Se căsătorește cu Ștefan Miroslav, având ca unică avere câteva pogoane de pământ.

Meluța Miroslav a fost verișoară de gradul întâi cu Fănuș Neagu, cel care peste ani va deveni scriitor și academician. Tatăl Meluței a fost frate cu mama lui Fănuș Neagu, Paraschiva Neagu, născută Miroslav. Fănuș Neagu s-a născut în localitatea Grădiștea de Sus și tot din părinți țărani. Meluța era mai mare decât el cu 12 ani.

În anul 1921 familia Meluței se mută în orașul Buzău unde tatăl ei, Ștefan Miroslav, îndeplinea serviciul militar. La terminarea stagiului militar este oprit în cadrul armatei și trimis să urmeze o școală militară de subofițeri la Oradea Mare. După absolvirea școlii militare, în anul 1923, este încadrat subofițer la o unitate de jandarmi din Galați, unde se mută cu întreaga familie. La unitatea de jandarmi a funcționat până în anul 1932 când a fost transferat la Divizia 21 Infanterie Galați.

Din căsătoria soților Ștefan și Neguța Miroslav au rezultat cinci copii, dintre care doar trei au trăit : un băiat și două fete, Meluța fiind cea mai mare dintre frați.[117]

---

[117] Autorii cărții de față nu dețin informații cum se numeau fratele și sora mai mică și nici anul nașterii fiecăruia dintre ei. Dar, în *Certificatul de avere și venituri*, eliberat familiei de Percepția Fiscală Galați, la data de 16 octombrie 1939, se menționează că

Anii copilăriei. **Clasele primare**. Deși născută la sat, Meluța Miroslav nu și-a petrecut copilăria în ambianța acestuia, ci la oraș. Mai întâi, în orașul Buzău, până la vârsta de trei ani, dar nu-și amintea nimic de acea perioadă pentru că era foarte mică. Cea mai mare parte a copilăriei a petrecut-o în Galați, acolo unde se mutase întreaga familie. Potrivit mărturisirii ei, de orașul Galați o leagă cele mai frumoase amintiri din timpul copilăriei. Cu toate acestea, nu s-a îndepărtat de sat, dimpotrivă, a menținut o permanentă legătură cu viața de la țară. Încă de mică, în fiecare an petrecea vara în satul natal împreună cu bunicii și rudele rămase acolo, bucurându-se din plin de frumusețile pe care le ofereau satul românesc de atunci. Iată ce povestește Meluța: „De mică încă, verile le petreceam la țară. Îmi plăcea să umblu prin lanurile de grâu unde eu, mică cum eram, mă pierdeam în înălțimea lor. Îmi erau dragi horele, unde costumul național îl puteam vedea în toată frumusețea lui."[118] În continuare, își exprimă regretul pentru faptul că, mai târziu, începuse să dispară portul național de la sat: „Dar aceasta era acum vreo 10-12 ani în urmă. Astăzi costumul național atât de frumos și de măreț aproape nu-l mai vezi, orașul cu produsele lui i-a influențat în rău."[119] Când a împlinit cinci ani părinții au dat-o la grădiniță, dar numai după câteva luni a fost nevoită să renunțe deoarece aceasta era departe de casă, iar ea, după propria-i mărturisire, era *slabă și debilă*.

În anul 1926, la etatea de șase ani și opt luni, începe să învețe la Școala primară de fete nr. 9 „Alexandrina Gerian" din Galați, pe care a absolvit-o în anul 1930. În toți cei patru ani de școală a fost printre primele la învățătură, terminând clasele primare cu media generală *9,36*.[120]

---

fratele lui Meluța, în etate de 17 ani, este elev la Liceul Militar din Chișinău, iar sora mai mică, în etate de 8 ani, este elevă în clasa a II-a la Școala primară nr. 9 din Galați. Scăzând vârsta fiecăruia din 1939, anul când s-a eliberat certificatul respectiv, rezultă că cei doi frați s-au născut în următorii ani: fratele, în 1922, iar sora cea mică, în 1931.

[118] **Miroslav Meluța**, *Memoriu către conducerea facultății*, Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, Iași, dosar nr. 64/1938, f. 73.

[119] Ibidem, f. 73, verso.

[120] Ibidem, f. 73, verso.

STUDIILE LICEALE ȘI UNIVERSITARE. ARHEOLOG ȘI ASISTENT UNIVERSITAR. PLECAREA LA ROMA PENTRU COMPLETAREA STUDIILOR ACADEMICE

Studiile liceale. În anul 1930, după ce a reușit la examenul de admitere, Meluța Miroslav intră la Liceul de fete „Mihail Kogălniceanu” din Galați, cursuri de zi, singurul liceu de stat din oraș la acea vreme.

În cei opt ani de liceu a fost printre primele la învățătură; în cursul inferior (clasele I-IV de liceu, n.n.) a fost clasificată a doua, iar examenul de capacitate pentru trecerea în clasa a V-a (în cursul superior de liceu, clasele V-VIII, n.n.) l-a luat cu media *9,10*, prima dintre candidate, cu toate că în această perioadă a trebuit să suporte și două operații: una de apendicită și alta de hernie.

Dar starea de șubrezenie, pe care o avea de mic copil, începe acum să se manifeste mai puternic, ceea ce a determinat ca din clasa a III-a de liceu să apară și primele absențe de la cursuri. Începând cu clasa a V-a de liceu starea de sănătate a elevei Miroslav Meluța a început să se agraveze și mai mult, având drept consecință un lung șir de absențe de la cursuri, culminând cu întreruperea acestora timp de câteva luni (noiembrie 1934 – februarie 1935). Cursurile claselor a VI-a și a VII-a de liceu le-a urmat, de asemenea, cu multe absențe din cauză că nu reușea să se însănătoșeze; se simțea anemiată fără a se cunoaște cauza. În clasa a VIII-a de liceu starea de sănătate s-a agravat și mai mult, fiind nevoită să întrerupă din nou cursurile, de data aceasta pe o perioadă mai mare. Pe parcursul investigațiilor medicale ce i se făceau, i-au fost puse mai multe diagnostice: gripă, pneumonie, dublă pneumonie. Abia după ce i s-a făcut radioscopia pulmonară s-a putut afla cauza stării de rău: *un început de tuberculoză la unul din plămâni*, fapt pentru care a fost internată într-un sanatoriu din Predeal unde a fost tratată timp de patru luni.[121]

---

[121] Ibidem, f. 74.

Către sfârșitul lunii aprilie – începutul lunii mai 1938 părăsește sanatoriul și vine la Galați hotărâtă să pregătească și să susțină examenele de absolvire a clasei a VIII-a, deoarece dorea tare mult să termine liceul în acel an. Deși neînsănătoșită complet, dar cu o voință de nestrămutat, în decurs de o lună de zile s-a pregătit și a trecut toate examenele de promovare a clasei a VIII-a de liceu. Media generală cu care a absolvit cele opt clase de liceu a fost de *9,32*. După terminarea liceului a început pregătirea în vederea trecerii examenului de bacalaureat. În sesiunea din iunie același an (1938) susține și examenul de bacalaureat pe care îl trece cu media *7,60*.[122]

Pentru că nu era însănătoșită complet, a fost nevoită să meargă în Elveția la tratament timp de două luni (18 iulie – 18 septembrie 1938). Din Elveția revine în țară însănătoșită, dar având nevoie, în continuare, de o bună îngrijire medicală.

Având în vedere cele petrecute și prezentate de noi mai sus, facem precizarea că cheltuielile financiare mari, datorate internării Meluței în sanatoriul din Predeal, dar mai cu seamă a tratamentului făcut de ea în Elveția, le-a suportat numai familia. Pentru a plăti toate-acestea, tatăl său, Ștefan Miroslav, a fost nevoit să facă împrumuturi, care cu greu a reușit să le achite mai târziu. Familia, compusă din părinți și trei copii, toți la școli, avea ca unic venit doar salariul (solda) de subofițer al tatălui, Ștefan Miroslav.[123]

Studiile universitare. În toamna anului 1938 depune cerere de înscriere pentru examenul de admitere la Facultatea de Litere și Filosofie, secția Istorie, la Universitatea Mihăileană (azi Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”) din Iași. După susținerea examenului de admitere, în urma căruia a fost declarată *reușită*, se înscrie studentă în anul I. Cererea de înscriere a fost înregistrată cu nr. 1967 din 9

---

[122] Ibidem, f. 74.

[123] Datele despre familie, anii copilăriei, clasele primare, studiile liceale și starea de sănătate sunt luate din Memoriul studentei Miroslav Meluța, anul II, înaintat conducerii facultății în octombrie 1939. (Sursa: Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64, ff. 73-74).

noiembrie 1938 (Anexa nr.1). Înscrisă în anul I, în toamna anului 1938 începe cursurile Facultății de Litere și Filosofie, secția Istorie, a Universității din Iași. (Cererile prin care studenții solicitau diverse probleme, fișele de înscriere la examene și procesele-verbale cu rezultatele obținute de către aceștia la examenele susținute erau, în cea mai mare parte, tipizate, n.n.).

Deși avea sănătatea încă șubrezită, fiind nevoită să continue tratamentul medical și pe timpul facultății, totuși, pe întreaga durată a celor patru ani de studii universitare, studenta Miroslav Meluța a avut voința și tăria să participe cu regularitate la cursuri și a dovedit multă hotărâre, hărnicie și conștiinciozitate în însușirea materiilor care i-au fost predate, cu rezultate la învățătură dintre cele mai bune. În toți acești ani s-a aflat printre primii studenți la învățătură ai facultății respective. Afirmația noastră are în vedere calificativele și notele obținute și consemnate în procesele-verbale încheiate la sfârșitul examenelor susținute și trecute de studenta Miroslav Meluța. Referitor la acest aspect, facem precizarea că în toți cei patru ani de studii, cu puține excepții, marea majoritate a examenelor le-a trecut cu calificativul *foarte bine*, însemnând *nota 10 (zece*), astfel:

în anul I de facultate, din *șapte* examene susținute, *cinci* le-a luat *cu „foarte bine"* și numai *două* cu *„bine*" (Anexele nr. 2, 3, 4, 5, 6, 7 și 8);

în anul II de facultate, din *zece* examene *nouă* le-a luat cu *„foarte bine*" și numai *unul* cu *„bine*"(Anexele nr. 9,10,11,12,13,14,15,16,17 și 18);

în anul III de facultate, a susținut *nouă* examene și pe toate le-a luat cu *„foarte bine*" (Anexele nr. 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 și 28);

în anul IV de facultate, a susținut *patru* examene: trei le-a luat cu *„foarte bine*" și *unul* cu *„bine*" (Anexele nr. 30, 31, 32 și 33).

Recapitulând, rezultă că în cei patru ani de facultate, fără a lua în calcul probele de la examenul de licență, studenta Miroslav Meluța a susținut 30 de examene din care 26 le-a luat cu notă maximă, adică cu *„foarte bine*", echivalent notei 10 (zece), și numai *patru* examene le-a luat cu *„bine*", făcând dovada unui efort susținut pentru pregătirea sa profesională.

După absolvirea celor patru ani de studii universitare, în data de 24 septembrie 1942, Meluța Miroslav completează și depune la decanatul facultății Fișa de înscriere la *examenul de licență* în sesiunea din octombrie același an. Totodată, solicită ca examenul să-l dea cu *D-l profesor Radu Vulpe.* Pe aceeași fișă de înscriere menționează că a trecut următoarele examene: Materia principală, *Arheologia*; Primul secundar, *Istoria antică*; Al II-lea secundar, *Istoria Românilor*. Examenele la aceste materii precedau pe cel de licență, motiv pentru care trebuia să se menționeze acest fapt pe fișa de înscriere. Facem precizarea că, potrivit celor consemnate în procesele-verbale, toate examenele date la cele trei materii, trecute pe fișa de înscriere, au fost luate cu calificativul maxim, *„foarte bine*,” corespunzător notei 10 (zece*).*[124] Pe Fișa de înscriere la examenul de licență, în dreapta sus, decanul facultății, prin rezoluția sa, stabilește comisia pentru examenul respectiv, astfel:

„Președinte: dl prof. R. Vulpe; membrii: D-mnii prof. P. Nicorescu, / I. Minea.

Decan, *ss. / I. M. Marinescu* ” (Anexa nr. 34).

Înainte de susținerea examenului, absolventa Miroslav Meluța a înaintat comisiei *Lucrarea de licență* având ca subiect *Reprezentările figurate în arta neolitică din România*. În raportul întocmit despre lucrare, datat 10 octombrie 1942, profesorul universitar Radu Vulpe, sub a cărui îndrumare a lucrat absolventa Miroslav Meluța, elogiază lucrarea și pe autoarea acesteia, menționând următoarele: „Subiectul, în totalitatea lui, n-a mai fost tratat până acum și care atinge una din problemele cele mai interesante și mai gingașe ale neoliticului din țara noastră. Autoarea a izbutit să realizeze o lucrare din cele mai meritoase, dovedind calități științifice remarcabile, ca: pricepere, hărnicie și conștiinciozitate în culegerea informațiilor, stăpânire a metodelor de lucru, originalitate și seriozitate în formularea

[124] Ministerul Învățământului de la acea vreme, prin Adresa nr. 212 din 12 octombrie 1942, face cunoscut universităților că *„se transformă calificativul <<foarte bine>> în << nota 10* (zece).>>”(n.n.).

caracterizărilor și a concluziilor, claritate și precizie în expunere (...). Așa cum se prezintă, lucrarea constituie o contribuție foarte interesantă și valoroasă, unele capitole putând fi date publicității încă de pe acum. Personalitatea științifică a autoarei începe să se contureze prin această teză de licență, cu toate însușirile sale alese, care, îndrumată mai departe, cu perseverență, pe calea începută, vor putea să o impună ca un factor de temeiu în mișcarea arheologică românească”.[125] În încheierea raportului asupra lucrării de licență, profesorul universitar Radu Vulpe făcea următoarea apreciere: „Pentru toate aceste considerațiuni, notez lucrarea Domnișoarei Miroslav Meluța cu mențiunea <<*foarte bine cu distincție*>>, iar pe autoare o recomand spre a fi admisă a da examenul de licență cu specialitatea principală *Arheologie și Preistorie*”. Totodată, pe prima pagină a raportului, în partea dreaptă sus, pune următoarea apostilă: „*Nota 10* (*zece*) *cu distincție*. Prodecan, Radu Vulpe, 16. X. 1942”.[126] Sublinierile pe raport sunt făcute de prof. univ. Radu Vulpe (Anexa nr. 35).[127]

Examenul de licență, cu ambele probe - scris și oral -, a avut loc în data de 15 octombrie 1942. În Procesul-verbal pentru *Examenul de licență scris*, din data de 15 octombrie 1942, reiese că lucrarea scrisă s-a dat la materiile: *Arheologie și Preistorie*; *Istoria antică; Istoria Românilor*. Facem precizarea că toate cele trei lucrări au fost notate cu calificativul *„foarte bine”*, corespunzător notei 10 (zece), iar candidata a fost admisă a se prezenta la examenul oral (Anexa nr. 36).

În Procesul-verbal încheiat în urma susținerii *Examenului de licență oral*, nr. 1363 din 15 octombrie 1942, rezultă că la examenul oral s-au tratat subiecte din cele trei materii de la examenul scris, iar candidata a fost notată, astfel: Arheologie și Preistorie, *„foarte bine cu*

[125] Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 12.
[126] Ibidem, f. 12 verso.
[127] Acum, după ce au trecut mai mult de opt decenii, putem afirma că aprecierile și previziunile profesorului universitar Radu Vulpe s-au adeverit pe deplin: Meluța Miroslav-Marin a devenit un valoros om de știință în Arheologie, mai puțin în Arheologia românească, dedicându-se în totalitate Arheologiei din Italia.

distincție”; Istoria antică, *„foarte bine”*; Istoria Românilor, *„foarte bine”*, pentru ca mai jos, către încheierea procesului-verbal, să se menționeze: „Am decis a nota cu *(foarte bine) nota 10 (zece*) și totalizând și rezultatele obținute la probele scrise, a se proclama licențiată în specialitatea Istorie cu mențiunea <<*magna cum laude*>>. „Președinte, ss. / Radu Vulpe; membri: ss./ I. Minea, ss. / P. Nicorescu” (Anexa nr. 37).

După patru ani de studii, perseverenta studentă Miroslav Meluța termină facultatea cu notă maximă și cu distincția *magna cum laude*. Fără îndoială, rezultatele obținute la examene, mai cu seamă la cel de licență, precum și nivelul științific al lucrării elaborate, au dovedit și pus în evidență calitățile sale intelectuale, dar înainte de toate, hotărârea, hărnicia, seriozitatea și conștiinciozitatea manifestate de ea în cei patru ani de facultate. Meritul este cu atât mai mare dacă avem în vedere sănătatea șubredă pe care o avea, fapt pentru care în toată perioada facultății a fost nevoită să urmeze tratamentul medical prescris de medici.

În același timp, facem precizarea că viața de studentă a Meluței Miroslav, asemenea multora dintre studenții de la acea vreme, a fost un șir lung de lipsuri, greutăți și îngrijorări. Lipsurile și greutățile de care se izbea la tot pasul erau generate de faptul că singura sursă de venit a familiei era salariul (solda) tatălui său, plutonierul-major Ștefan Miroslav. Din acest salariu trebuia să se întrețină întreaga familie, dintre care trei copii aflați toți la școli: Meluța în facultate, fratele în liceul militar și sora cea mică în clasele primare. La toate acestea se mai adăuga și restituirea împrumuturilor pe care tatăl său le-a făcut pentru construcția locuinței în care trăiau, precum și pentru îngrijirea medicală a Meluței. Îngrijorările sale proveneau din faptul că, deși vindecată de afecțiunea avută la plămâni în ultimul an de liceu, trebuia să continue tratamentul prescris de medici pentru care costul medicamentelor era destul de ridicat. Pentru a putea continua studiile universitare a fost nevoită ca în fiecare an să înainteze conducerii facultății cerere prin care solicita să i se acorde bursă, menționând de fiecare dată situația grea și lipsurile prin care trecea familia sa.

Autorii cărții de față prezintă, pe baza documentelor din dosarul personal de student, aflat la Arhivele Naționale din Iași, toate intervențiile pe care Miroslav Meluța le-a făcut la conducerea facultății prin care solicita să i se acorde bursă. Mai întâi, depune la decanatul facultății un înscris (un gen de memoriu autobiografic, n.n.) intitulat *Meluța Șt. Miroslav*, în care prezintă familia și își descrie viața sa de la naștere până la intrarea în facultate, mai cu seamă drama prin care a fost nevoită să treacă din cauza îmbolnăvirii, începând din clasa a III-a de liceu și culminând cu clasa a VIII-a până la absolvirea acestuia. Înscrisul (memoriul) nu este datat dar, potrivit celor mărturisite de ea, deducem că depunerea acestuia la decanat s-a făcut la începutul anului I de facultate (1938-1939). La încheierea memoriului face următoarea mărturisire: „Acum înscrisă la Facultatea de Litere – la Istorie – voi căuta să duc la bun sfârșit ceea ce am început. În liceu îmi plăceau foarte mult Științele Naturale, nu le-am putut urma fiindcă nu vreau să-mi expun plămânii, am ales Istoria al doilea obiect care mie mi-a plăcut. Aceasta este situația: prin muncă și perseverență, și dacă voi fi sănătoasă, sper că voi putea termina în bune condițiuni ceea ce mi-am ales”.[128]

Tot în anul I de facultate (1938-1939), înaintează cerere către Rezidentul Regal al Ținutului-Prut prin care solicita să i se acorde bursă, prezentând, în același timp, și motivele solicitării: tatăl îndatorat, ca urmare a împrumutului făcut pentru construirea locuinței în care trăiau; întreținerea celor trei copii, toți la școli, a unui nepot al familiei rămas orfan și a unei bătrâne căreia îi plătea 1.000 de lei pe lună (fără a menționa gradul de rudenie cu aceasta); plata medicamentelor pentru ea care se ridica la suma de 1.500 lei pe lună la vremea aceea. Pe spatele cererii menționează că a luat bacalaureatul în iunie 1938 cu media *7,60*. Cererea a fost datată 25 februarie 1939 și înregistrată cu nr. 8407 din 28 februarie 1939. Până în prezent nu deținem informații cu privire la

---

[128] **Miroslav Meluța**, *Memoriu către conducerea facultății*, Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 74.

răspunsul primit pentru că pe cererea respectivă nu apare nicio rezoluție. În partea stângă, sus, sub ștampila cu data și numărul de înregistrare, s-a consemnat pe diagonală, următoarele:

*„Anul I Istorie (*subliniat*)*; *bacalaureat (*subliniat*)*, *7,60*; *Dunărea (*subliniat de două ori*).*" (Anexa nr.38*).*

La începutul anului II de facultate (1939-1940), studenta Miroslav Meluța se adresează decanului facultății cu o cerere scrisă de mână prin care solicită să i se acorde o bursă cât de mică motivând, astfel: „Pentru a putea să-mi continui cursurile*.*" Mai departe, în conținutul cererii prezintă și alte motive pentru care solicită bursă. Pe spatele cererii este trecută *situația școlară* cu rezultatele obținute la examenele din anul I de facultate, astfel: Istoria Românilor – *foarte bine*; Istoria antică – *foarte bine*; Arheologia – *foarte bine*; Preistorie – *foarte bine*; Cronologie veche românească – *bine*; Latină – *bine*; Paleografie latină – *foarte bine.* La subsolul *situației școlare* este aplicată ștampila Facultății de Litere și Filosofie Iași și semnată ss. – Pricop; presupunem că persoana respectivă făcea parte din secretariatul facultății. Așadar, din *șapte examene* susținute în anul I de facultate, *cinci* le-a luat cu calificativul *foarte bine* și *două* cu *bine*. Cererea, nedatată, a fost înregistrată cu nr. 2615 din 29-X-939. Nici pe această cerere nu există vreo rezoluție. În schimb, în partea stângă a acesteia, sub ștampila pe care sunt trecute data și numărul înregistrării, pe diagonală, se află consemnat:

„An II Istorie (subliniat), iar dedesubt, *5 f. bine*, *2 bine.*" (Anexa nr. 39).

Deși nu deținem informații, presupunem că aceste calificative au fost luate în seamă de conducerea facultății de atunci pentru a i se acorda bursă studentei Miroslav Meluța.

Pentru a întări cele prezentate în cerere, studenta Miroslav Meluța atașează la aceasta *Certificatul de avere și venituri* al familiei eliberat de Percepția Fiscală Galați la data de 16 octombrie 1939 (Anexa nr.40), împreună cu *Dovada privind salariul lunar al tatălui* și reținerile pe care acesta le avea (Anexa nr. 41). Un fapt foarte important, menționat în dovada de salariu, este acela că tatăl,

plutonierul-major Ștefan Miroslav, *se afla pe zonă,* adică dislocat pe graniță (zonă), în urma declanșării celui de-al Doilea Război Mondial și mobilizării Armatei Române.[129]

În anul III de facultate se adresează decanului cu o altă cerere prin care solicită să-i fie acordată bursă pentru anul universitar 1940 - 1941. Cererea, care este tipizată, dar bătută la mașina de scris, nu este datată, poartă numărul de înregistrare 533, dar luna și anul înregistrării nu sunt clare. Pe cerere sunt trecute materiile la care a susținut examene în primii doi ani de facultate, precum și calificativele obținute la acestea, după cum urmează: Istoria Românilor – *foarte bine*; Istoria antică (Grecii) – f*oarte bine;* Arheologie – *foarte bine*; Preistorie – *foarte bine*; Cronologie veche românească – *bine*; Paleografie latină – *foarte bine*; Limba latină – *bine*; Istoria Românilor – *foarte bine;* Istoria antică (Republica romană) – *foarte bine*; Istoria modernă – *foarte bine*; Istoria medievală – *foarte bine*; Arheologie – *foarte bine*; Paleografie română – *foarte bine*; Limba latină – *foarte bine*; Istoria otomană – *foarte bine*; Limba turcă – *foarte bine*; Pedagogie – *bine.* Se poate observa că din cele 17 examene susținute, 15 au fost luate cu calificativul *foarte bine* (adică notă maximă) și numai două examene cu *bine*. Sub *situația școlară*, bătută la mașina de scris, se află o scurtă declarație: „Declar că nu am luat parte la rebeliunea din 21-23 ianuarie". Potrivit acestei declarații, deducem că cererea a fost înaintată decanului facultății după ce a avut loc rebeliunea legionară din 21-23 ianuarie 1941. Facem precizarea că deși cererea a fost timbrată și înregistrată, pe ea nu s-a pus nicio rezoluție (Anexa nr. 42). La cerere este atașată și copia *Certificatulu*i *de avere și venituri* al familiei, eliberat de Percepția Fiscală Galați în data de 16 octombrie 1939 (Anexa nr. 40).

Tot în anul III de facultate înaintează decanului facultății o altă cerere, scrisă de mână, prin care solicită acordarea unei burse, motivând în felul următor: „Fiind lipsită de mijloace și adăugându-se

[129] După atacarea Poloniei, la 1 septembrie 1939, de către Germania nazistă din vest și Rusia bolșevică două săptămâni mai târziu, din est, Armata Română, din ordin superior, a trecut la acoperirea (apărarea) frontierei de stat. Divizia 21 Infanterie Galați, din care făcea parte plutonierul-major Ștefan Miroslav, a executat această misiune în partea de est a țării noastre.

acum și faptul că am fost greu bolnavă vă rog a interveni pentru a mi se da o cât de mică bursă lunară pentru a-mi ușura întreținerea.” Pe spatele cererii este trecută *situația școlară* din primii doi ani de facultate, cu calificativele obținute la cele 17 examene susținute, menționate de noi mai sus. Cu toate că și această cerere a fost timbrată, asemenea celei de mai înainte, aceasta nu este înregistrată, iar pe ea nu s-a pus nicio rezoluție (Anexa nr.43).

În anul IV universitar 1941-1942, perseverenta studentă Miroslav Meluța face noi demersuri pentru obținerea unei burse. La 29 octombrie 1941 se adresează decanului facultății cu o cerere scrisă de mână pe care menționează: „Vă rog a-mi acorda o bursă pentru a putea să mă întrețin.” De data aceasta nu mai enumeră și alte motive dar, este lesne de înțeles că a avut în vedere lipsurile și greutățile prin care trecea familia sa. Cererea a fost înregistrată cu nr. 1720 din 5. XI. 1941. Pe această cerere se găsesc două consemnări: un aviz și o rezoluție. În partea stângă sus, sub ștampila cu data și numărul de înregistrare, se găsește avizul prin care se menționează: *3 ex. bine, iar dedesubt, 22 ex. f. bine*, fără nicio semnătură (sunt examenele pe care Meluța Miroslav le-a trecut în primii trei ani de facultate împreună cu calificativele obținute în urma susținerii acestora, n.n.). În partea dreaptă sus a cererii se află următoarea rezoluție : *Primit bursă pe anul 1941/42.* Dedesubt, o semnătură indescifrabilă. (Anexa nr. 44). Și la această cerere studenta Miroslav Meluța atașează *Certificatul de avere și venituri* al familiei, eliberat pe numele ei de către Primăria municipiului Galați la data de 27 septembrie 1941 (Anexa nr. 45).

Din cele prezentate de noi, pe baza documentelor din dosarul de studentă aflat la Arhivele Naționale din Iași, reiese că în toți cei patru ani de facultate Meluța Miroslav a avut de întâmpinat, după propria-i mărturisire, „un șir lung de lipsuri și greutăți”, atât materiale cât și financiare, la care s-a mai adăugat și starea precară de sănătate la care făcea dese referiri. Numai datorită hotărârii, perseverenței, conștiinciozității și hărniciei dovedite pe întreaga perioadă a studenției a putut trece peste toate aceste lipsuri și greutăți și termina facultatea cu mențiunea „*magna cum laude*.”

Asistent universitar și arheolog

Din anul 1942, pe când era studentă în anul IV de facultate, participă la o serie de săpături arheologice din țara noastră. În vara aceluiași an (1942) efectuează săpături pe șantierul preistoric din regiunea Costești și Giurgeni, județul Baia și este însărcinată cu publicarea rezultatelor acestor săpături. Câteva luni mai târziu, în octombrie același an, participă la săpăturile arheologice care se efectuau în stațiunea cucuteniană Izvoare, județul Neamț, sub îndrumarea profesorului universitar Radu Vulpe. În același timp, lucrează la elaborarea tezei de licență în care tratează aspecte ale erei preistorice din țara noastră, având ca subiect *Reprezentările figurate în arta neolitică din România,* despre care am vorbit mai sus.

După trecerea examenului de licență înaintează decanului facultății cererea, nedatată, prin care solicită să fie înscrisă ca *doctorand în anul I*, secția *Arheologie (Istorie*). Cererea, deși aprobată pe 17 octombrie 1942, a fost înregistrată abia la 23. XI. 1942, având numărul de înregistrare 2021. Pe cerere, în dreapta sus, a fost pusă următoarea rezoluție: „Se aprobă înscrierea*,* Prodecan, ss. / Radu Vulpe, *17. X. 42*."

În partea stângă jos, sunt menționate următoarele: „Recomandație. Recomand pe d-ra Miroslav Meluța / pentru a fi înscrisă la Doctorandul în Arheologie, / fiind o licențiată distinsă a Facultății noastre și dând / până acum proba unor excelente însușiri științifice / în această materie. Prof. ss. / Radu Vulpe, 17. X. 1942." (Anexa nr. 46).

Pe 19 octombrie 1942, două zile mai târziu după aprobarea primei cereri, Meluța Miroslav se adresează decanului facultății cu o nouă cerere prin care solicită restituirea lucrării de licență, motivând astfel: „Dorind să continui cercetarea subiectului, pe care l-am tratat în lucrarea de licență, la doctorat, de acord fiind și Domnul profesor Radu Vulpe sub a cărui conducere am lucrat." Cererea a fost înregistrată în aceeași zi, 19 octombrie 1942, cu nr. 1381, iar în partea de sus a acesteia, pe diagonală, s-a pus următoarea rezoluție: „Având în vedere cele arătate de petiționară, se aprobă cererea. Pro-Decan, ss. / Radu Vulpe. 20.X.42." (Anexa nr. 47).

Până la această dată nu deținem informații, dar presupunem că Meluța Miroslav a avut în vedere ca lucrarea de doctorat, față de cea de licență, să fie completată și cu rezultatele obținute în urma săpăturilor efectuate pe cele două șantiere arheologice la care a participat, precum și cu concluziile desprinse din studierea altor surse din domeniul arheologiei și preistoriei.

După trecerea examenului de licență, cu mențiunea *magna cum laude*, este numită asistent universitar. Astfel, în perioada noiembrie 1942 – aprilie 1943 desfășoară activitate didactică în calitate de asistent universitar la catedra de Arheologie și Preistorie din cadrul Facultății de Litere și Filosofie Iași.

Plecarea la Roma pentru completarea studiilor academice.

În noiembrie 1942 a fost desemnată de Consiliul Facultății de Litere și Filosofie din Iași membru al Academiei Române din Roma, pe specializarea *Arheologie* (adică să urmeze cursurile acestei academii).

Începând cu luna aprilie 1943 studiază la Academia Română din Roma sub supravegherea profesorului universitar *Scarlat Lambrino*, directorul acestei înalte instituții de învățământ. La Academia Română din Roma îl întâlnește pe Dumitru Marin aflat la studii din anul 1941, trimis cu bursă tot de către Universitatea din Iași, cel care îi va deveni soț în curând.

La Roma studiază doar câteva luni, din aprilie până în august 1943, fiind nevoită să întrerupă studiile – așa cum este nevoit să procedeze și Dumitru Marin –, din cauza războiului care se apropia de capitala Italiei. La 10 iulie 1943 Aliații din nordul Africii debarcă pe coastele meridionale ale Siciliei și încep înaintarea către Roma, capitala Italiei.

ÎNAPOIEREA ÎN ŢARĂ. CĂSĂTORIA. LA CATEDRA UNIVERSITARĂ. DIN NOU LA ROMA. DECIZIA DE A RĂMÂNE ÎN ITALIA.

Înapoierea în țară. Căsătoria.

Revine în țară și la 22 august 1943 se căsătorește, la București, cu Dumitru Marin. Vor trăi împreună până când acesta trece la cele veșnice în data de 26 noiembrie 1976. Din căsătoria lor au rezultat șapte copii, dintre care primul născut în România, iar ceilalți șase în Italia, despre care vom vorbi mai târziu în cuprinsul lucrării de față.

La catedra universitară.

La 1 noiembrie 1943 câștigă prin concurs și ocupă postul de asistent titular la catedra de *Arheologie* și *Preistorie* a Facultății de Litere și Filosofie din cadrul Universității din Iași. Între anii 1943-1946, în calitate de asistent universitar, desfășoară în mod constant lucrări practice și seminarii cu studenții, activitate de cercetare și își pregătește teza de doctorat.

În iarna anului 1945-1946, ca urmare a invitației primită de facultate din partea Muzeului de Arheologie din București, este transferată de la Iași și lucrează, pentru scurt timp, în cadrul acestui muzeu.

La 7 februarie 1946, când era asistent universitar, înaintează decanului Facultății de Litere și Filosofie din Iași cererea scrisă de mână însoțită de trei exemplare – manuscris - a tezei de doctorat cu titlul: *Reprezentările figurate plastice și picturale în arta neo-eneolitică din România*, având ca subtitlu, *Începutul unui repertoriu cu o încercare de interpretare a materialului* și roagă ca lucrarea să urmeze cursul *conform regulamentului* în vigoare la acea vreme. Cererea este datată 7. II. 1946 și înregistrată cu nr. 190 din 7. II. 1946, deci în aceeași zi. În partea de sus a cererii, în diagonală, s-a pus următoarea rezoluție: „Referent la teză / dl Prof. P. Nicorescu; / Coreferent dl Prof. Oțetea. / Decan, ss. / C.Balmuș." (Anexa nr. 48).

Pe 12 martie 1946 înaintează o altă cerere către decanul facultății prin care roagă să fie înscrisă *ca doctorand în anul II.* Pe cerere nu este pusă nicio rezoluție. În partea de jos a acesteia este aplicată ștampila facultății și numărul 14443 scris, probabil, cu creionul, fără nicio explicație. (Anexa nr. 49).

În aceeași zi, 12 martie 1946, înaintează conducerii facultății *Fișa de înscriere la examen* prin care solicită înscrierea la *examenul de doctorat* (pentru susținerea tezei). Cererea este semnată, astfel: „Doctorand Meluța Miroslav-Marin”. Pe cerere nu s-a pus nicio rezoluție. Dar, în partea dreaptă jos, probabil scris cu creionul, este menționat: „Scutită de taxa de Teză. / ss./ indiscifrabil.”

În partea stângă jos se află următoarea consemnare: *„Am primit extractul de naștere.* ss. / indiscifrabil. / Iași, 22. III.1946.” (Anexa nr. 50).

Din nou la Roma. Decizia de a rămâne în Italia.

În prima jumătate a anului 1946, profesorul Scarlat Lambrino, directorul Academiei Române din Roma, solicită Universității din Iași ca Meluța Miroslav-Marin să revină în Italia, cu acordarea unei burse de stat, *pentru continuarea studiilor de perfecționare și finalizare a cercetărilor începute.* O astfel de solicitare trimite profesorul Scarlat Lambrino Universității din Iași și pentru Dumitru Marin *în vederea definitivării studiilor de filologie clasică întrerupte în vara anului 1943.* Profesorul Scarlat Lambrino a făcut aceste solicitări având în vedere, probabil, calitățile științifice remarcabile și rezultatele obținute până atunci de soții Marin, în domeniul fiecăruia de activitate, pe timpul cât au studiat la Academia Română din Roma.

În august 1946 Meluța Miroslav-Marin revine la Roma, împreună cu soțul Dumitru Marin, lăsând la părinți, în București, pe fiul lor Eugen care nu împlinise încă doi ani. La Roma, pe durata august 1946 – aprilie 1947, își continuă studiile în domeniul arheologiei și lucrează sub supravegherea profesorului Scarlat Lambrino la *Bibliographie de l’Antiqute Classique, 1896-1914 (Bibliografia Antichității Clasice, 1896-1914*), partea I, publicată mai târziu la Paris în revista „Les Belles Lettres”, în anul 1951.

Din nefericire pentru ea, guvernul român de atunci, datorită dificultăților avute după cel de-al Doilea Război Mondial, nu îi mai

plătește bursa de studii în cadrul Academiei și nici nu dispune transferul salariului pe care îl avea ca asistent universitar în țară. Mai mult decât atât, puțin mai târziu, în anul 1947, Academia Română din Roma este închisă din cauza divergențelor politice dintre România și Italia. Facem precizarea că de același „tratament" a avut parte și soțul său, Dumitru Marin: ridicarea bursei și a subvenției destinate studiului în străinătate. Fără nicio subvenție din partea Statului Român, fără posibilitatea de a locui nici măcar într-o cameră a Academiei, unde legal aveau acest drept câștigat, începe un șir lung de lipsuri și greutăți pe care a trebuit să-l îndure soții Meluța și Dumitru Marin pe toată perioada petrecută la Roma, 1946-1948. Dumitru Marin numește acea perioadă *adevăratul nostru Calvar*.

În articolul intitulat *Meluța și Demetrio Marin în amintirea copiilor*, scris la Bari, în iunie 1992, la puțin timp după trecerea în neființă a Meluței și publicat în volumul omagial amintit de noi mai sus, copii lor Emilio și Anna prezintă lipsurile, dificultățile și sărăcia suportate de soții Marin la începutul anilor trăiți în Italia, când au fost nevoiți să-și construiască o nouă viață. La toate acestea se mai adăuga și durerea de a fi lăsat în țară pe primul copil născut, Eugen, care nu împlinise încă doi ani. Iată ce mărturisesc copii lor, Emilio și Anna: „Când la sfârșitul războiului Meluța și Demetrio Marin au părăsit România pentru Italia știau că aveau să aibă o viață plină de singurătate și sărăcie, sfâșiată de durerea de a-și fi lăsat primul copil născut în țara natală și marcată de necesitatea construirii unei vieți de la zero. Cu iubire, muncă și încredere au parcurs un drum necunoscut afirmându-se la lucru, înconjurați de stimă și afecțiune, construindu-și o familie căreia s-au dedicat cu o constantă abnegație."[130]

Facem precizarea că perioada grea pe care soții Marin au dus-o la Roma, am prezentat-o pe larg în partea întâi a cărții când am vorbit despre Dumitru (Demetrio) Marin. De asemenea, este important de reținut faptul că, tot atunci, cu toate greutățile și lipsurile pe care le întâmpinau, soții Meluța și Dumitru Marin, de comun acord, au hotărât să rămână definitiv în Italia.

[130] **Marin Emilio, Marin Anna**, *Meluța și Demetrio Marin în amintirea copiilor*, articol publicat în volumul omagial, p. 52.

ACTIVITATEA DE ARHEOLOG ȘI PROFESOR LA UNIVERSITATEA DIN BARI. PENSIONAREA. DECESUL LA BARI

Activitatea de arheolog și profesor la Universitatea din Bari.

La sfârșitul anului 1948 Meluța Miroslav-Marin se transferă definitiv la Bari, unde soțul său, Dumitru Marin, este numit profesor de *Sanscrită și Limba și literatura română* la Facultatea de Litere și Filosofie a universității din acest oraș. Transferată la Bari, la început îndeplinește diferite funcții și predă diverse discipline la Facultatea de Litere și Filosofie.

Pe durata ianuarie – noiembrie 1949 lucrează la Institutul de Filologie Clasică din cadrul Facultății de Litere și Filosofie din Bari, înființat atunci, unde s-a ocupat de organizarea bibliotecii.

La 1 noiembrie 1949 facultatea îi încredințează postul de profesor de *Limba și literatura română* pentru anul universitar 1949 – 1950.

Pentru următorul an universitar, 1950 – 1951, Consiliul facultății, având în vedere diploma de licență în *Arheologie* și *Preistorie*, o numește responsabil al catedrei de *Arheologie și Istoria artei grecești și romane și Paleontologie*.

În următorul an universitar,1951 – 1952, aceeași facultate o numește la conducerea catedrei de *Topografia Italiei antice*, funcție pe care o deține permanent, până la pensionarea sa în anul 1990.

Activitatea desfășurată în calitate de profesor universitar și de responsabil la catedra *Topografiei Italiei antice*, împreună cu cercetările arheologice efectuate, îi va marca întregul parcurs al vieții sale la Bari. Din acel moment, activitatea de la catedra universitară se va împleti permanent cu munca de cercetare și participare la

săpăturile de pe șantierele arheologice ale Italiei. Cercetările arheologice le-a îndreptat către așezările din epoca clasică din Grecia Mare și, în general, a Italiei Meridionale.

În anul 1952 i se încredințează lucrări de excavație și efectuează săpăturile de la San Vito Trinitapoli de lângă lacul Salpi. Întâmpină însă greutăți datorate fondurilor financiare mici destinate lucrărilor de cercetare și săpăturilor arheologice din anii ’50. Printre aceste greutăți se număra și imposibilitatea angajării personalului calificat necesar șantierelor arheologice deschise: supraveghetori arheologi, asistenți la săpături, geometri, desenatori etc. Pentru moment, trebuia să se mulțumească cu puținul pe care îl dădea Statul Italian pentru cercetarea arheologică. Rezultatele cercetărilor de la San Vito au fost publicate în anul 1954 în reviste de specialitate și sunt dedicate unor așezări urbane și rurale care au făcut obiectul acelor săpături.

În data de 16 decembrie 1954 este numită membru în cadrul Institutului de *Paleontologie umană*, iar în perioada 1955 – 1956 ocupă la Facultatea de Litere și Filosofie din Bari și catedra de *Preistorie*.

La reuniunea din 29 mai 1960 este desemnată *Asociat ordinar* în cadrul Societății de Istoria Patriei.

În anii ’60 și ’70 începuseră în *Apulia*[131] săpăturile sistematice în diferite situri ale regiunii. Cu acest prilej Meluța Marin intră în

---

[131] **Apulia**, numită în italiană **Puglia**, este o regiune din sudul Italiei, situată între Marea Adriatică și Marea Ionică, aproape de Albania, care cuprinde „tocul” și „pintenul” marii cizme a Peninsulei Apenine. La sud-vest țărmurile sale sunt scăldate de apele golfului Taranto (Marea Ionică), iar la nord de valurile Adriaticii. Apulia a fost colonizată de greci în sec. VIII î. Hr. Pe țărmul Mării Ionice s-au stabilit proscrișii din Sparta care au întemeiat orașul Taranto în anul 706 î. Hr. Odată cu debutul erei creștine, aici au venit romanii. Mai târziu, în timpul împăratului Dioclețian (n. 244-d. 311), Apulia a fost transformată în provincie. În anul 1860 Apulia se alătură Regatului Unit al Italiei. În Evul Mediu și în timpul Renașterii, nivelul cultural și educațional din provincie a crescut și au apărut multe structuri arhitecturale unice. De atunci, zona a fost considerată una dintre cele mai dezvoltate și progresiste din Italia, continuând să se dezvolte în diferite domenii. Regiunea este divizată în cinci provincii: Bari, Brindisi, Foggia, Lecce, Taranto. Capitala regiunii Apulia (Puglia) este Bari (Wikipedia, enciclopedia liberă).

contact direct cu spațiul arheologic din această regiune. De acum încolo se poate vorbi chiar de o adevărată „apartenență la Apulia”, cu totală implicare a Meluței Marin.

Despre diversele etape ale cercetărilor sale științifice a scris în numeroase publicații de arheologie; sunt lucrări riguroase în care se prezenta, gradual, rezultatele obținute. Scria numai atunci când avea ceva nou de comunicat. **Vito Antonio Sirago,** fost discipol și apoi colaborator al Meluței Marin, în articolul *Meluta Miroslav Marin și Apulia*, menționează faptul că: „Un merit al dumneaei în știința antichității din Apulia a constat în faptul că nu a fost legată de constrângeri religioase (...). S-a axat pe planul pur științific într-un teritoriu unde dintotdeauna s-a pus accent în mod special pe religie (...). Nu s-a supus niciodată exigenței politice (...), nu s-a supus niciunei entități din afara sferei științifice pure”[132] În perioada când conducea lucrările arheologice de la Apulia, Meluța Marin a pus accentul numai pe cercetări riguroase, fiind un precursor în acest domeniu.

În anul 1967 Societatea de Istorie a Patriei, apreciind munca depusă de Meluța Miroslav-Marin în spațiul arheologic Apulia, o propune în comitetul de redacție al revistei „Arhiva istorică din Apulia”, după ce, din 1960 devenise membru al acestei societăți.

Câțiva ani mai târziu, în anul 1970, obține dreptul de liberă practică în *Topografia Italiei antice*, pentru ca în perioada 1 noiembrie 1972 – 31 octombrie 1976 să acopere și poziția de *Etruscologie și arheologie italică*,[133] la care renunță după moartea soțului.

La jumătatea anilor ’70 a început lucrul în echipă, care îi interesa pe toți colegii de la Institutul de Arheologie, fapt ce a dus la investigații cu privire la posibilitatea și natura dezvoltării unor Muzee și Colecții arheologice publice despre Apulia, iar rezultatele despre toate acestea Meluța Marin le publică în anul 1982.

[132] **Sirago Vito Antonio**, *Meluta Miroslav Marin și Apulia*, articol publicat în volumul omagial, p. 42.

[133] **Etruscologia,** Știința care se ocupă cu studiul populației *etrusce* care a locuit în mileniul I î.e.n. în Italia și care a exercitat o puternică influență asupra Romei; Mai târziu a fost complet romanizată.

În perioada februarie 1979 – februarie 1981 este director al *Institutului de Arheologie și Istorie a artei grecești și romane* a Universității din Bari.

Începând cu anul 1981 se „aventurează” într-o altă experiență. De data aceasta i-a implicat nu numai pe colegii de la Institut, ci și zeci de studenți și proaspăt absolvenți. „Tabăra școlară de arheologie”, cum s-a mai numit, a fost organizată lângă așezământul preistoric, clasic și medieval în zona rurală din *Conversano*, provincia *Bari*, unde s-au făcut cercetări topografice și săpături arheologice. Toate acestea au permis reconstituirea istoriei așezământului respectiv în epoca bronzului mijlociu, în epoca fierului, în perioada arhaică și clasică. După etapa săpăturilor a urmat munca de marcare și restaurare făcute de profesori și studenți. În anul 1983 a fost organizat la *Muzeul Civic din Conversano* o expoziție despre campania topografică din anul 1981 și prima campanie de săpături în 1982. Rezultatele acestei campanii topografice din 1981 au fost publicate, într-un prim volum, în anul 1985.

Un alt obiectiv care a fost prezent în cercetările Meluței Miroslav – Marin l-a constituit vechiul sistem rutier roman și preroman. Descoperirile despre topografia antică și despre vechiul sistem rutier al *Apuliei antice* au fost comunicate la *Conferința de studii despre Grecia Mare* în anii 1968 și 1971. A abordat, apoi, problema *Via Apia* dintre *Taranto* și *Brindisi* (1976) și dintre *Venosa* și *Silvium* (1987). A scris și publicat în reviste de specialitate numeroase pagini despre *Via Minuccia* și coasta adriatică, despre *Ruvo* (1974), *Caelia* (1982 și 1988), *Conversano*[134] (1985), *Ordona*, *Canosa* și *Barletta* (1989 și 1992).

[134] **Conversano** este o comună suburbană în provincia Bari, regiunea Puglia (*Apulia*) din Italia. Este una dintre cele mai frumoase localități din provincia Bari, considerată o mica bijuterie a acestei provincii. Centrul localității, *Gravina di Puglia,* are o parte ascunsă și plină de mistere. Sub o zonă nelocuită se află o lume subterană: tunele, pivnițe, biserici de piatră, cuptoare din secolul al XVII-lea, hambare etc. În cartierele antice se află case străvechi și biserici. Este o civilizație de piatră care își trage numele de la formațiunile stâncoase formate în urma eroziunii făcute de apă în calcar, foarte similar cu un canion (Wikipedia, enciclopedia liberă).

Cercetătoarea Meluța Miroslav – Marin a dedicat multe pagini și raporturilor dintre oraș și sat, mai ales în primele secole ale romanizării regiunii *Apulia*. Mânuia cu siguranță atât izvoarele antice (literare, geografice, itinerare) cât și izvoarele medievale și topografice. Cu aceeași siguranță folosea izvoarele arheologice, mai ales materiale ceramice și cele monumentale.

Pensionarea. Decesul la Bari.

După aproape jumătate de secol dedicat catedrei universitare și cercetărilor arheologice, la 31 octombrie 1990 Meluța Miroslav-Marin se pensionează, la vârsta de 70 de ani. A continuat să participe, arareori și fără să se implice direct, la anumite evenimente organizate de universitatea sau facultatea pe care le-a slujit. Starea sănătății, cu antecedente încă din adolescență, despre care nu a vorbit niciodată nimănui, nu-i mai permitea să participe la asemenea evenimente sau activități. Referindu-se la acest aspect, **Vito Antonio Sirago**, profesor la Universitatea din Bari, în articolul *Meluta Miroslav Marin și Apulia*, publicat în volumul omagial, își amintește următoarele: „În ultimii ani o întâlneam întâmplător, la universitate sau congrese, o vedeam pierdută și suferind fizic; o auzeam spunând o jumătate de frază, dar niciodată o plângere explicită, doar cuvinte de încurajare și de abnegație.”[135]

Nu trecuseră nici doi ani de la pensionare când, în după amiaza zilei de 26 mai 1992, în orașul Bari (Italia), se stingea din viață, la vârsta de 72 de ani, Meluța Miroslav – Marin. Orașul Bari, în ambientul căruia s-a integrat atât de bine, a adoptat-o și a îndrăgit-o, iar ea, la rându-i, i-a dăruit toată priceperea și energia împreună cu dragostea pentru el și locuitorii lui. În sprijinul afirmațiilor noastre se află mărturisirea făcută de **Vito Antonio Sirago**: „Dna Marin se integrase puternic în ambientul din Bari, încât părea că se află acolo dintotdeauna, oferind

---

[135] **Sirago Vito Antonio**, *Meluta Miroslav Marin și Apulia*, articol publicat în volumul omagial, p. 40.

fără să ceară nimic în schimb."[136] Același **Vito Antonio Sirago**, în articolul amintit mai sus, mărturisea cu tristețe: „Pe 26 mai 1992 a trecut în neființă la Bari Meluta Miroslav căsătorită Marin, profesor la *Topografia Istoriei antice* de la Universitatea noastră din Bari (Facultatea de Litere). Este o mare pierdere pentru studiile de antichitate în general, pentru Apulia în special și pentru *Societatea de Istorie a Patriei,* unde era membru din 29 mai 1960, dar și colaborator harnic și de încredere la revista „Arhiva istorică a Apuliei."[137] Mai departe, în același articol, scria: „Nu doar domeniul cercetărilor, elevii, Istoria Patriei, Congresele trebuie să deplângă pierderea acestui profil uman, ci întreaga societate în care ea a acționat silențios, fără laudă sau ieșire în evidență, cu ferma convingere a datoriei, mereu până la ultima suflare."[138]

Rosa Simonetti, fostă studentă, căreia Meluța Marin i-a îndrumat pașii către cercetarea arheologică, devenită apoi asistentă și colaboratoare la catedra de *Topografia Italiei antice*, în articolul *Mulțumesc, doamna Marin*, publicat în același volum omagial, își amintește cu durere: „Am aflat brusc și înfiorător despre dispariția sa în după amiaza zilei de 26 mai 1992; nu îmi venea să cred că forța sa a putut ceda! Încetase așadar să mai lupte, lăsând celor care o cunoscuseră un exemplu strălucitor de viață împlinită prin muncă, trăită în credință și în slujba celor mai înalte idealuri umane. M-am dus imediat să-i duc un omagiu – în acea seară tristă – ultimul meu salut pământesc, să-i spun ultimul meu mulțumesc pentru tot ce m-a învățat pe plan profesional și uman."[139]

Facem încă o dată precizarea că munca depusă de Meluța Miroslav- Marin în calitate de profesor la conducerea catedrei de *Topografia Italiei antice* s-a împletit permanent cu activitatea desfășurată pe tărâmul cercetării arheologice. În volumul omagial, menționat de mai multe ori, foști colegi, colaboratori și studenți, unii

[136] Ibidem, p. 41.
[137] Ibidem, p. 40.
[138] Ibidem, pp. 40-41.
[139] **Simonetti Rosa**, *Mulțumesc, doamna Marin*, articol publicat în volumul omagial, p. 47.

dintre ei deveniți mai târziu cadre universitare, au scris cu multă emoție și considerație despre profesoara, cercetătoarea și **omul** Meluța Miroslav – Marin. Prezentăm câteva extrase.

Arcangelo Fornaro, profesor la Universitatea din Bari, în articolul *Profilul științific al Meluței Miroslav-Marin* descrie munca pe care aceasta a făcut-o în calitate de profesor la conducerea catedrei de *Topografia Italiei antice* împletită armonios cu activitatea de cercetare în Arheologie. Totodată, nu scapă din vedere să prezinte dificultățile pe care ea le-a întâmpinat pe timpul cercetărilor arheologice efectuate, precum și realizările pe care Meluța Miroslav-Marin le-a avut în acest domeniu. În același timp, menționează faptul că cercetătoarea după fiecare campanie de săpături arheologice publica rezultatele în reviste de specialitate, iar pe altele le comunica direct în conferințe de studii organizate cu acel prilej. În continuarea articolului, autorul acestuia prezintă calitățile pe care Meluța Miroslav-Marin le avea, precum și metodele moderne pe care aceasta le folosea în studiul și interpretarea izvoarelor antice și ale celor de altă natură: „Dna Miroslav mânuia cu siguranță atât izvoarele antice (literare, geografice, itinerare) cît și izvoarele medievale și topografice. Cu aceeași siguranță folosea diferite izvoare arheologice, mai ales materiale ceramice și monumentale."[140]

Francesco Tateo, fost student, devenit apoi cadru universitar la Bari, în articolul *Profesor la Facultatea de Litere și Filosofie*, prezintă activitatea Meluței Miroslav - Marin în calitate de profesor la catedra universitară. În paginile articolului său scoate în evidență următorul fapt: „În toți acești ani *postul acesta de universitar,* locul serviciului său, în care a funcționat mult timp profesoara Meluța Marin, devenise pentru ea *sensul vieții sale (...). P*rezența sa a reprezentat un element de trăinicie în transformările repetate pe care Facultatea le-a trăit în anii lungi ai expansiunii sale, prin schimbări de sedii, diversificarea disciplinelor și problemele legate de acoperirea acestora, consolidarea lor, trecerea de la regimul de institut la cel de departament (...). Și-a adus un imens aport și o mare colaborare la afirmarea Institutului de

[140] **Fornaro Arcangelo**, *Profilul științific al Meluței Miroslav Marin*, articol publicat în volumul omagial, p. 39.

Arheologie, transformat apoi în Departament de Științe al Antichității."[141] În continuarea articolului menționează: „Meluța Marin și-a îndeplinit munca de profesor și de cercetător cu credință, rigurozitate și conștiinciozitate fiind, în același timp, o mare susținătoare și organizatoare. Are meritul de a fi inițiatoarea unor serii de studii arheologice pe teritoriul barez și conducătoarea unor campanii de săpături. În același timp, a depus efort zilnic, atât în folosul studenților cât și a colegilor săi, devenind *punct de referință* pentru activitatea din întreg sectorul arheologic respectiv; totodată, a promovat metodologii noi de studiu și săpături. Toate acestea au contribuit ca Universitatea din Bari să se impună ca centru autonom de cercetare și valorificare din punct de vedere arheologic a regiunii Apulia, a Italiei Meridionale." Pentru ca, în continuare, să facă precizarea: „Munca de cercetare arheologică, pe care a dus-o cu fermitatea care o caracteriza, a făcut-o fără să-și abandoneze munca de la catedră ci, din contra: manifesta rigurozitate în predarea cursurilor sale, conștiinciozitate și severitate în urmărirea și discutarea tezelor de licență; organiza campanii de săpături și pentru a oferi unui număr cât mai mare de studenți atât experiență cât și o dimensiune modernă a cercetării arheologice."[142]

Rosa Simonetti, fostă studentă și apoi colaboratoare, în articolul *Mulțumesc*, *doamna Marin*, o prezintă astfel: „Era o foarte bună organizatoare, neobosită nici când mergea, era mereu înaintea tuturor, și a studenților care răsuflau din greu – urmând-o printre comentarii: <<Dar nu obosiți niciodată?>> (...). Toți o admiram pe această curajoasă mamă a șapte copii, capabilă să le dedice studenților săi zile întregi." În continuarea articolului fosta studentă face referiri la calitatea de profesor universitar a Meluței Marin: „Predatul era pentru dumneaei o adevărată misiune; pe lângă pasiunea pentru cercetare știa să sădească în studenți cultul adevărului, onestitate scrupuloasă în citirea izvoarelor arheologice. Am înțeles apoi, fiindu-i

[141] **Tateo Francesco**, *Profesor la Facultatea de Litere și Filosofie*, articol publicat în volumul omagial, p. 43.
[142] Ibidem, pp. 43-44.

în preajmă ca asistent, că munca îl sfințește pe creştinul în slujba profesiei; de aceea, personalitatea sa, atât de puternică și de discretă, reușea să manifeste coerență credinței cu întreaga sa viață."[143]

Arcangelo Fornaro, în finalul articolului său intitulat *Profilul științific al Meluței Miroslav Marin*, amintit mai sus, scoate în evidență doar o parte din realizările obținute de aceasta în munca de profesor universitar și cercetător în arheologie, precizând următoarele: „De pe mâna sa au ieșit profesori pre-universitari, funcționari în super-intendențe arheologice, profesori universitari; prin intermediul lor continuă, chiar și după dispariția sa, munca didactică și de cercetare a Meluței Miroslav, profesor incomparabil."[144]

Facem precizarea că pentru a obține rezultatele care au fost menționate de colaboratorii și discipolii săi, Meluța Miroslav-Marin a trebuit să depășească dificultăți de diferite feluri, inclusiv cele de sănătate și de natură fizică. Dar a știut să-și folosească cu pricepere și inteligență capacitatea de care dispunea, completată de acel *amestec complex* de blândețe și severitate, disponibilitate și fermitate, calități pe care foștii colegi și studenți le-au subliniat cu diferite ocazii.

[143] **Simonetti Rosa**, *Mulțumesc, doamna Marin*, articol publicat în volumul omagial, p. 46.

[144] **Fornaro Arcangelo**, *Profilul științific al* Meluței *Miroslav Marin*, articol publicat în volumul omagial, p. 39.

MELUȚA MIROSLAV-MARIN, OMUL

Prin numeroasele mărturisiri publicate în articolele din volumul omagial amintit, foștii colegi, studenți și apropiați au elogiat cu multă căldură și emoție, dar și cu mult respect pe Meluța Miroslav-Marin, *omul*. Toți o prezintă ca pe o femeie modestă din punct de vedere al comportamentului, vestimentației, precum și a modului prin care admitea să i se adreseze. Referindu-se la acest aspect, **Vito Antonio Sirago,** în articolul său, *Meluta Miroslav Marin și Apulia*, mărturisea următoarele: „O cunoșteam cu toții după numele soțului, profesorul Demetrio Marin; îi spuneam d-na Marin, iar dumneaei, încântată că este soția excelentului profesor Marin, se prezenta la fel de simplu: d-na Marin.”[145] Din paginile articolelor publicate în volumul omagial reiese că deși avea o personalitate puternică, niciodată nu o folosea pentru a-și pune în evidență propria-i persoană. „Cu un spirit puternic, o minte limpede, scrupuloasă în informații, era totdeauna atentă la concept și adevăr, nu la afirmarea proprie.”[146]

Autorii articolelor publicate în volumul omagial, pe lângă calitățile menționate mai sus, prezintă și *trăsătura umană* a Meluței Miroslav-Marin: ajutorul pe care îl dădea semenilor săi bolnavi sau aflați în stare de neputință; bunătatea și căldura sufletească arătate celor din jurul său, precum și încurajările de a nu se lăsa copleșiți sau dominați de situația în care se aflau. Chiar și în condițiile când starea sănătății îi era șubredă ea nu și-a întrerupt activitatea de asistent caritabil pentru persoanele în vârstă aflate la apusul vieții, imobilizate la pat, cărora săptămânal le ducea împărtășania de la biserică, le încuraja, le mângâia și le alina suferințele.

Vito Antonio Sirago, referindu-se la *trăsătura umană* a Meluței Miroslav-Marin, în articolul menționat mai sus și publicat în volumul omagial, mărturisea următoarele: „De la diverși beneficiari, persoane

---

[145] **Sirago Vito Antonio**, *Meluta Miroslav Marin și Apulia*, articol publicat în volumul omagial, p. 40.

[146] Ibidem, p.40.

în vârstă, la apusul vieții, am aflat de vizitele săptămânale pe care d-na Marin le făcea de ani de zile în calitate de asistent caritabil; când într-o zi am făcut referire la acest aspect pentru a o felicita, s-a înroșit și s-a justificat: <<Sunt enoriașă la Biserica parohială Sfânta Cruce și duc Euharistia celor bolnavi>>. Dar nu a adăugat că sarcina religioasă pe care o îndeplinea *era însoțită de o imensă omenie*, transformată într-un ajutor direct, silențios, *devenind confidenta indispensabilă a multor persoane imobilizate la pat care o așteptau ca pe o lumină unică, îngerul care să-i aline*. Cât și cum a fost misiunea sa de ajutorare spirituală doar ea a știut; cred însă că nu a spus nimănui, nici parohului, nici în parohie. (…). Dumneaei, care nu avea altceva decât salariul de la stat, reușea să ofere un imens patrimoniu spiritual unei arii ample de nevoi adevărate. Aceasta este dovada că nu banul te face generos, ci mai ales voința și bogăția interioară."[147]

În partea întâi a cărții de față, am menționat faptul că în memoria lui Dumitru (Demetrio) Marin a fost înființat la Bari Centrul cultural care îi poartă numele. **Preotul Alberto d 'Urso**, parohul Bisericii Sfânta Cruce din Bari, în articolul *Părintele paroh amintindu-și de Meluta și Demetrio Marin*, face precizarea: „De la înființare și până la trecerea în lumea de dincolo, dna Meluța Marin a fost sufletul acestui centru cultural; mereu prezentă și protagonistă la întâlnirile lunare, mereu inspirată și proactivă în programarea acțiunilor în cadrul centrului cultural (…). A luat parte și s-a implicat în temele și problemele de actualitate la nivelul orașului Bari, participând la numeroase dezbateri cu privire la problemele despre școală, casă, familie, donarea de organe și sânge". În același articol prezintă și munca de asistent caritabil pe care Meluța Marin a făcut-o în folosul bolnavilor din parohia de care aparținea și ea, care, potrivit afirmației preotului Alberto d 'Urso, „Avea misiunea extraordinară de a împărți Euharistia, a răspândi cuvântul Domnului și a le alina suferințele".[148]

[147] Ibidem, pp. 40-41.
[148] **D 'Urso Alberto**, *Părintele paroh amintindu-și de Meluța și Demetrio Marin*, articol publicat în volumul omagial, p.50.

După un timp i s-au încredințat bolnavii din altă parohie de care s-a îngrijit cu aceeași obișnuință, ardoare și căldură sufletească: „Și-a lăsat îndatoririle obișnuite de la Sfânta Cruce cu o tristețe senină – sublinia preotul în cuprinsul articolului său –, îndreptându-se pe drumul altei comunități, cu aceeași ardoare interioară, chiar dacă nu și cu aceeași forță fizică”.[149]

În încheierea articolului, preotul Alberto d ’Urso mărturisea următoarele: „Nu și-a lăsat nici duhovnicul, nici Centrul cultural. Nu a încetat să-mi dea sfaturi în timp ce suferea pe altarul durerii (…). Nu a încetat să-și pună întrebări legate de misiunea de soție, mamă, profesor, educator, creștină enoriașă, văduvă. A continuat să fie alături și să inspire munca Centrului cultural până la moartea sa, pe 26 mai 1992”.[150]

Rosa Simonetti, fostă studentă, devenită apoi asistentă la catedra de *Topografia Italiei antice*, completează cele prezentate mai sus întregind, astfel, profilul uman al Meluței Miroslav-Marin: „În spatele înfățișării sale severe, câteodată chiar dure, se ascundea în realitate o profundă blândețe interioară, pe care am putut să o întrevăd și în anii mai recenți, când – venind să locuiască în același district cu mine și mergând la aceeași biserică - am constatat că acea ardoare de început pe care am remarcat-o la ea în primii ani ai relației noastre nu s-a stins deloc ci o îndemna constant să se dedice, fără a economisi vreun efort, unor activități de apostolat de natură diversă. Chiar și când o îndemnau – în ultima perioadă – să-și îngrijească sănătatea grav compromisă, nu era capabilă să refuze un act de caritate față de semenul său”.[151] În încheierea articolului fosta studentă își arată recunoștința și mulțumește profesoarei sale pentru tot ce a învățat-o, atât pe plan profesional cât și uman: „Vă spun mulțumesc în fiecare zi, doamna Marin! Vă spun mulțumesc în fiecare zi, când, urcând la catedră, îmi amintesc răbdarea și respectul față de

[149] Ibidem, p. 50.
[150] Ibidem, p. 50.
[151] **Simonetti Rosa**, *Mulțumesc, doamna Marin*, articol publicat în volumul omagial, pp. 46-47.

studenți, fermitatea calmă, modestia și mai ales imensa Dvs. disponibilitate", pentru a încheia, apoi, cu următoarele cuvinte: „Așa își amintește de d-voastră o fostă studentă, doamna Marin!"[152]

Emilio și Anna Marin, în articolul Meluța *și Demetrio Marin în amintirea copiilor,* publicat tot în volumul omagial, prezintă pe *omul* Meluța Marin ca fiind o femeie curajoasă, dedicată familiei și muncii de profesor alături de studenții săi; autoritară, fermă dar, în același timp, delicată, blândă și dispusă să acorde ajutor celor din jurul său, fără să ceară nimic în schimb pentru ea.

„Rămasă singură, Meluța și-a continuat cu mult curaj viața, în amintirea caldă a soțului, în dedicarea familiei, în studiul și activitatea de profesor alături de studenții săi pe calea formării (...). Sigură, fără a fi schimbătoare, autoritară în predare, dispusă să asculte, și fermă în convingerile ei, delicată și blândă cu bolnavii, generoasă cu alții până la epuizarea fizică, și-a mărturisit mereu credința prin operele de binefacere nelimitate".[153] Este posibil ca aceste afirmații să conțină și o doză de subiectivism, având în vedere că au fost făcute de copiii ei dar, după cum s-a putut vedea din rândurile de mai sus, asemenea aprecieri cu privire la *omul* Meluța Miroslav-Marin au fost făcute și de cei care au muncit în preajma ei sau au cunoscut-o mai îndeaproape: colegi, colaboratori , studenți de la Universitate, parohul Bisericii Sfânta Cruce din Bari, în a cărei parohie ea a activat, precum și alți cunoscuți.

În încheierea articolului, **Emilio și Anna Marin** descriu dorința pe care o manifesta mama lor în ultimul timp, căutând odihna ce o merita și i se cuvenea: „În ultimul timp manifesta din ce în ce mai puternic o dorință de odihnă în pacea lui Dumnezeu (...). Odihnește-te în pace, mamă! Ai luptat în lungile tale bătălii fără a te îndoi niciodată de credința în Dumnezeu (...). Chiar dacă golul rămas este imens, suntem siguri că tu și tata vă rugați pentru toți cei pe care i-ați iubit atât de mult! "[154]

---

[152] Ibidem, p. 47.
[153] **Marin Emilio, Marin Anna**, *Meluța și Demetrio Marin în amintirea copiilor*, articol publicat în volumul omagial, p. 52.
[154] Ibidem, pp. 52-53.

MELUȚA MIROSLAV-MARIN, MAMĂ A ȘAPTE COPII

Din căsătoria soților Meluța și Dumitru (Demetrio) Marin au rezultat șapte copii: cinci băieți și două fete. Îi prezentăm, în ordinea nașterii, potrivit informațiilor primite de la fratele lor Marcello Marin.

Eugen, primul copil, s-a născut la 18 noiembrie 1944, în București (România). Este absolvent al Academiei de Studii Economice (A.S.E.) din București. Între anii 1967-1988 a lucrat ca economist la Institutul de Proiectări Auto, Navale și Aeriene din cadrul Ministerului Transporturilor (România).

În anul 1988 a părăsit România și timp de un an de zile a locuit în Italia, la familie. Din anul 1989 locuiește în Olanda; pensionar din anul 2006.

Este căsătorit și are o fiică, Ana-Maria, care a studiat în Olanda și este licențiată în *Graphic design*.

Marcello, primul din cei șase copii născuți în Italia și al doilea urmaș al soților Meluța și Dumitru (Demetrio) Marin, în ordinea venirii lor pe lume.

S-a născut pe 11 august 1949, la Bari. Este profesor universitar titular de *Filologie patristică* la Universitatea din Bari și profesor emerit de *Literatura Cristiană* la Universitatea din Foggia. Este căsătorit cu Maggi Angela; are o fiică, Claudia, născută pe 17 noiembrie 1979, cercetător universitar la Statistica din Bari, căsătorită.

Emilio, al treilea copil, băiat. S-a născut pe 26 august 1951, la Bari.

De profesie inginer, cu o durată lungă de activitate, mai întâi ca inspector și apoi ca director în Căile Ferate de Stat, devenite apoi Trenitalia, ceea ce l-a determinat să se mute de la Bari, la Roma unde locuiește în prezent. Este căsătorit și are doi copii: Manuela (născută în 1978), licențiată în Economie, lucrează pentru „Salvați Copiii"; Alessandro, născut în 1980, licențiat în inginerie și lucrează pentru Agenția Spațială Europeană. La această dată este pensionar și bunic,

cu trei nepoți: Aurora, fiica Manuelei; Chiara și Sofia, fiicele lui Alessandro.

Maria - Cristina, al patrulea copil al soților Marin, fiică. S-a născut pe 19 ianuarie 1953, la Bari. A fost ofițer administrativ la Politehnica din Bari. Din 2015 este pensionară. A fost căsătorită, iar în prezent este divorțată. Locuiește la Cassano delle Murge (Bari). Are doi fii: Gabriele, născut în anul 1970, muncitor specializat la Galaxi. Locuiește La Parma; Flavia, născută în anul 1975. Locuiește la Cassano delle Murge (Bari).

Pierangelo (**Piero**), cel de al cincilea copil, băiat. S-a născut pe 23 iunie 1954, la Bari. Licențiat al Facultății de Drept. A decedat la 16 decembrie 2009 la vârsta de 55 de ani. Până la această dată nu sunt informații care să confirme că a fost căsătorit și că are urmași.

Gianpaolo, al șaselea copil, băiat. S-a născut pe 5 martie 1958, la Bari. Este diplomat în servicii speciale. A lucrat în Ministerul Justiției, domeniul Administrației și execuției penale. În prezent, pensionar. Este căsătorit cu Scarapaci Rosaria, licențiată în Științe politice la Universitatea din Messina. A lucrat în Ministerul de Justiție, domeniul Administrația penitenciarelor. Au doi fii: Marci Demetrio (n. în 1991), licențiat în Științe statistice la Universitatea Glasgow de la Bolonia și în Informatică la Universitatea Modena e Reggio Emilia. Lucrează ca programator informatician; Giorgio (n. în 1993), are diplomă de maturitate științifică și lucrează ca operator de mașini la control numere.

Anna (n. 2 martie 1960, la Bari - d. 9 aprilie 2023, la Emilia Romagna), fiică, al șaptelea copil al soților Meluța și Dumitru (Demetrio) Marin, mezina familiei. De profesie muzician, licențiată în pianoforte și căsătorită (nu avem informații dacă are copii). A locuit și a lucrat la Emilia Romagna.

Din datele biografice trimise autorilor cărții de către Marcello Marin, primul dintre copiii născuți în Italia, reiese că fii și fiicele soților Meluța și Dumitru (Demetrio) Marin și-au făcut studiile în diferite domenii de activitate și au îmbrățișat diverse profesii. Aceasta se datorează faptului că părinții lor nu le-au impus și, cu atât mai mult,

nu i-au „forțat” în legătură cu ce anume să studieze sau căror profesii să se dedice. De reținut rămâne faptul că, indiferent de domeniul și profesia pe care și-a ales-o, fiecare copil a fost ajutat, încurajat și înconjurat cu multă căldură și dragoste părintească de către părinții lor, Meluța și Demetrio Marin.

*

Până în prezent, Marcello este singurul dintre copiii născuți în Italia care a vizitat România. Vizita a avut loc în anul 1998, luna mai. A mers la Iași, București și Sibiu unde s-a întâlnit cu personalități din lumea academică (profesorii universitari ieșeni Traian Diaconescu, Nicolae Ursulescu și alții), precum și cu personalități din alte domenii de activitate. La București, printre alții, s-a întâlnit cu academicianul scriitor Fănuș Neagu, care i-a fost unchi din partea mamei sale. (Am menționat mai sus că Fănuș Neagu și Meluța Miroslav, mama lui Marcello, au fost verișori de gradul întâi). În urma întâlnirii cu Fănuș Neagu, când acesta era încă în viață, Marcello a spus despre el că *este un tip jovial, un interlocutor agreabil, o persoană drăguță și bună.*

Dar vizita cu cea mai mare încărcătură emoțională a fost cea făcută la Peicani, comuna Găgești, județul Vaslui, satul natal al tatălui său, Dumitru (Demetrio) Marin. Cu acest prilej a putut vedea satul natal cu casa părintească în care s-a născut și a copilărit tatăl său; locul unde, cândva, a existat școala din vremea când acesta a urmat clasele primare; bisericuța în care a fost botezat și a participat la slujbele religioase în zilele de duminică și cu ocazia diferitelor sărbători. În același timp, s-a întâlnit cu o parte dintre rudele care locuiesc în Peicani sau în alte localități, printre care Neculai Goanță, verișor de gradul întâi cu tatăl său, Dumitru (Demetrio) Marin, precum și cu verișorii săi de gradul doi, toți născuți Goanță: Zamfira Dănăilă, Maria Ciobotaru, Nela Buta și Nicu Goanță împreună cu soții și soțiile lor. De asemenea, s-a întâlnit cu unii intelectuali ai satului Peicani și ai localităților învecinate, cum a fost profesorul Ioan Iacomi, precum și

cu unii locuitori, printre care Petrea Roșu, fost coleg de clasă în școala primară cu Dumitru (Demetrio) Marin, unul dintre cei mai longevivi locuitori ai satului Peicani la acea dată (1914- 2000). Acesta i-a povestit lui Marcello întâmplări cu tatăl său din perioada când erau școlari în clasele primare. Facem precizarea că pe toată durata vizitei sale la Peicani, Marcello a fost însoțit de profesorii universitari ieșeni Traian Diaconescu și Nicolae Ursulescu; primul, licențiat în limbi clasice, *latinist de înaltă clasă,* iar cel de-al doilea, un reputat istoric și arheolog.

*

Ne exprimăm convingerea că cercetări ulterioare vor îmbogăți informațiile prezentate de noi despre soții Meluța și Dumitru (Demetrio) Marin, care prin truda și realizările lor sunt o mândrie a meleagurilor pe care s-au născut, în România.

ANEXE
LISTA ANEXELOR

RECAPITULARE:

1. Anexele de la nr. 1 la nr. 46 și Anexa nr. 51 se găsesc în Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, ff. 1-4; 6; 11-12; 14-34; 36-44; 61; 63-65; 73-78; 89.

2. Anexele de la nr.47 la nr. 50 se găsesc în Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 526/1942-1946, ff. 6; 8; 10-11.

3. Anexa nr. 52 se află în volumul omagial *Pertransierunt benefaciendo*, colecția *Quaderni di Invigilata Lucernis*, nr. 3, Bari, 1995, pp. 129-134.

Anexa nr. 1

CEREREA
de înscriere ca student în anul I de facultate (1938-1939)

UNIVERSITATEA MIHĂILEANĂ
D I N I A Ș I

Intrată azi 9 / XI / 1938
Înregistrată sub No. *1967*

Domnule Decan,

Subsemnata *Miroslav Meluța* născută în anul *1920*, luna *Februarie* ziua *9* în comuna *Grădiștea de Sus* jud. *Râmnicu-Sărat* absolventă al Liceului *de fete „Mihail Kogălniceanu”* din comuna *Galați* județul *Covurlui*.

Vă rog să bine-voiți a mă înscrie ca student în anul I, secția *Istorie* pentru care vă alăturez următoarele acte:

1) Extractul de naștere;
2) Diploma de absolvirea liceului;
3) Certificatul de naționalitate.

Primiți vă rog Domnule Decan, asigurarea respectului meu.

ss. / Miroslav Meluța.
Iași, Str*. Uzinei* No. *45.*

D-sale
D-lui Decan al Facultății de *Litere.*

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, fila 89. (Cererea este tipizată, completată de mână, înregistrată și datată. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 2

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Istoria Românilor,
anul I, Sesiunea iunie 1939

ROMÂNIA
Universitatea Mihăileană din Iași
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1939* Luna *Iunie* în *12* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Istoria Românilor* (*Istoria artei moldovenești, epoca romană în Dacia, epoca 1432-1504 și epoca 1848*-*1866*) și apreciind rezultatul probelor la care a fost supusă …, am decis a se *admite cu foarte bine*.

Drept care am încheiat acest proces - verbal.

Profesor examinator,
ss. / I. Minea.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 23 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 3

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Cronologia veche românească,
anul I, Sesiunea iunie 1939

ROMÂNIA
Universitatea Mihăileană din Iași
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1939* Luna *Iunie* în *13* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Cronologia veche românească* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus*ă* …, am decis a se *admite cu bine*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / I. Minea.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 22 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 4

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la Istoria antică (Istoria greacă),
anul I, Sesiunea iunie 1939

ROMÂNIA
Universitatea Mihăileană din Iași
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces - Verbal

Anul *1939* Luna *Iunie* în *21* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Istoria antică* (*Istoria greacă*) și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus*ă* …, am decis a se *admite cu mențiunea foarte bine*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / P. Nicorescu.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 32 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 5

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Arheologie,
anul I, Sesiunea iunie 1939

ROMÂNIA

Universitate Mihăileană din Iași

FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces - Verbal

Anul *1939* Luna *Iunie* în *23* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Arheologie* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supusă ..., am decis a se *promova cu „foarte bine*”.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / I. M. Marinescu.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 35 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 6

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Preistorie,
anul I, Sesiunea iunie 1939

ROMÂNIA
Universitatea Mihăileană din Iași
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1939* Luna *Iunie* în *23* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Preistorie* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supusă …, am decis a se *promova cu „foarte bine*”.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / I. M. Marinescu.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 36 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 7

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Limba și literatura latină,
anul I, Sesiunea octombrie 1939

ROMÂNIA
Universitatea Mihăileană din Iași
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1939* Luna *Octombrie* în *13* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Limba și literatura latină* (*Ovidius*) și apreciind rezultatul probelor la care a fost supusă ..., am decis a se *promova cu „bine*”.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / I. M. Marinescu.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 34 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 8

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Paleografie latină,
anul I, Sesiunea octombrie 1939

ROMÂNIA
Universitatea Mihăileană din Iași
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1939* Luna *Octombrie* în *23* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Paleografie latină* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus*ă* …, am decis a se *admite cu „foarte bine*”.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / Indiscifrabil.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 28 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 9

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Istoria Românilor,
anul II, Sesiunea iunie 1940

ROMÂNIA

Universitatea Mihăileană din Iași

FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1940* Luna *Iunie* în *3* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Istoria Românilor* (*epoca 1504-1546, viața economică în timpul năvălirilor barbare, epoca lui Carol I* și *istoria artei moldovenești în sec. XVI*) și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus*ă* …, am decis a se *admite cu foarte bine.*

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,

ss. / I. Minea.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 24 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 10

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Istoria modernă,
anul II, Sesiunea Iunie 1940

ROMÂNIA
Universitatea Mihăileană din Iași
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1940* Luna *iunie* în *5* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Istoria modernă* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supusă ..., am decis a se *promova cu nota Foarte Bine.*

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / A. Oțetea.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 26 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 11

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Limba și literatura latină,
anul II, Sesiunea iunie 1940

ROMÂNIA
Universitatea Mihăileană din Iași
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1940* Luna *Iunie* în *7* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Limba și literature latină* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus*ă* …, am decis a se *promova cu „foarte bine*”.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / I. M. Marinescu.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 37 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 12

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Preistorie,
anul II, Sesiunea iunie 1940

ROMÂNIA
Universitatea Mihăileană din Iași
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces - Verbal

Anul *1940* Luna *Iunie* în *10* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Preistorie* (*epoca de piatră*) și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus*ă* …, am decis a se *promova cu nota foarte bine*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / Radu Vulpe.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 17 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 13

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Istoria antică,
anul II, Sesiunea iunie 1940

ROMÂNIA
Universitatea Mihăileană din Iași
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1940* Luna *Iunie* în *22* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Istoria antică* (*Istoria republicii romane*) și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus*ă* …, am decis a se *admite cu mențiunea foarte bine*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / P. Nicorescu.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 33 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 14

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Paleografia română,
anul II, Sesiunea octombrie 1940

ROMÂNIA

Universitatea Mihăileană din Iași

FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1940* Luna *Octombrie* în *19* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Paleografia română* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus*ă* …, am decis a se *admite cu foarte bine.*

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,

ss. / I. Minea.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 21 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 15

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Istoria medievală,
anul II, Sesiunea octombrie 1940

ROMÂNIA

Universitatea Mihăileană din Iași

FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1940* Luna *Octombrie* în *24* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Istorie medievală* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supusă ..., am decis a se *admite cu mențiunea „foarte bine*".

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / Indiscifrabil.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 27 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 16

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Istoria pedagogiei,
anul II, decembrie 1940

ROMÂNIA
Universitatea Mihăileană din Iași
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1940* luna *Decembrie* în *15* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedînd la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Istoria Pedagogiei* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus*ă* ..., am decis a se *admite cu „bine”.*

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / Șt. Bârsănescu.

Sursa:
Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 44 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 17

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Limba turcă,
anul II, decembrie 1940

ROMÂNIA

Universitatea Mihăileană din Iași

FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1940* Luna *Decembrie* în *17* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Limba turcă* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus*ă* ..., am decis a se *admite cu nota foarte bine*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / Indiscifrabil.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 40 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 18

PROCESUL - VERBAL
cu nota obținută la examenul de Istoria otomană,
anul II, decembrie 1940

ROMÂNIA
Universitatea Mihăileană din Iași
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1940* Luna *Decembrie* în *17* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Istoria otomană* (*sec. XVI*) și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus*ă* …, am decis a se *admite cu nota foarte bine*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / Indiscifrabil.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 41 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 19

CEREREA
de înscriere în anul III de facultate (1940-1941)

UNIVERSITATEA MIHĂILEANĂ
DIN IAȘI

10 Octombrie 1940

Intrată azi *17-X-1940*
Înregistrată sub No. *1426*

Domnule Decan,

Subsemnata *Miroslav Meluța* născută în anul *1920*, luna *Februarie* ziua *9* în comuna *Grădiștea* județul *Râmnicu Sărat*, absolventă al Liceului „*M. Kogălniceanu*” din Comuna *Galați* Județul *Covurlui*

Vă rog să bine-voiți a mă înscrie ca student în anul III secția Istorie pentru care vă alăturez următoarele acte:

1. Extractul de naștere;
2. Diploma de absolvirea liceului;
3. Certificatul de naționalitate.

Primiți vă rog Domnule Decan, asigurarea respectului meu.

ss. / Meluța Miroslav.
Iași, Str. *Școalei* No. *6*.

D-sale
D-lui Decan al Facultății de *Litere și Filosofie*.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 61. (Cererea este tipizată, completată de mână, înregistrată și datată. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 20

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Limba turcă,
anul III, Sesiunea iunie 1941

ROMÂNIA
Universitatea Mihăileană din Iași
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1941* Luna *Iunie* în *3* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Limba turcă* (*anul II*) și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus*ă* …, am decis a se *admite cu nota foarte bine*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / Indiscifrabil.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 38 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 21

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Istoria otomană,
anul III, Sesiunea iunie 1941

ROMÂNIA
Universitatea Mihăileană din Iași
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1941* Luna *Iunie* în *3* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Istoria otomană* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus*ă* ..., am decis a se *admite cu nota foarte bine.*

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / Indiscifrabil.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 39 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 22

PROCESUL - VERBAL
cu nota obținută la examenul de Istoria Românilor,
anul III, Sesiunea iunie 1941

ROMÂNIA
Universitatea Mihăileană din Iași
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1941* Luna *Iunie* în *6* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Istoria Românilor* (*epoca 1593-1601, epoca 1878-1914* și *Istoria artei moldovenești în sec. XVII*) și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus*ă* ..., am decis a se *admite cu nota foarte bine.*

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / I. Minea.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 20 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 23

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Istoria contemporană,
anul III, Sesiunea iunie 1941

ROMÂNIA

Universitatea Mihăileană din Iași

FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1941* Luna *Iunie* în *9* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Istoria contemporană* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus*ă* …, am decis a se *admite cu nota Foarte Bine.*

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / A. Oțetea.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 25 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 24

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Arheologie,
anul III, Sesiunea iunie 1941

ROMÂNIA

Universitatea Mihăileană din Iași

FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1941* Luna *Iunie* în *10* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Arheologie* (*Mileniul II î.Cr.*) și apreciind .rezultatul probelor la care a fost supus*ă* …, am decis a se *admite cu nota foarte bine*

Drept care am întocmit acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / Radu Vulpe.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 16 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 25

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Istoria antică (Epigrafie),
anul III, Sesiunea iunie 1941

ROMÂNIA
Universitatea Mihăileană din Iași
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces - Verbal

Anul *1941* Luna *Iunie* în *12* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea studentei *Miroslav Meluța* din obiectul *Istoria antică* (*Epigrafie*) și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus*ă* …, am decis a se *admite cu mențiunea foarte bine*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / P. Nicorescu

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 30 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 26

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Istoria antică (Istoria imperiului roman), anul III, Sesiunea iunie 1941

ROMÂNIA

Universitatea Mihăileană din Iași

FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1941* Luna *Iunie* în *12* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Istoria antică* (*Istoria imperiului roman*) și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus*ă* …, am decis a se *admite cu mențiunea foarte bine*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / P. Nicorescu.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 31 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 27

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Pedagogie,
anul III, Sesiunea octombrie 1941

ROMÂNIA

Universitatea Mihăileană din Iași

FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1941* Luna *Octombrie* în *17* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea studentei *Miroslav Meluța* din obiectul *Pedagogie* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus*ă* ..., am decis a se *nota cu „foarte bine*".

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / Șt. Bârsănescu.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 43 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 28

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Diplomatică generală românească, anul III, Sesiunea octombrie 1941

ROMÂNIA

Universitatea Mihăileană din Iași

FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1941* Luna *Octombrie* în *20* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Diplomatică generală românească* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus*ă* ..., am decis a se *admite cu foarte bine*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / I. Minea.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 19 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 29

CEREREA
de înscriere în anul IV de facultate (1941-1942)

U N I V E R S I T A T E A   M I H Ă I L E A N Ă
D I N   I A Ș I

30 Septembrie 1941

Intrată azi 31-XII 1941
Înregistrată sub No. 2441

Domnule Decan,

Subsemnata *Meluța Miroslav* născută în anul *1920*, luna *Februarie* ziua *9* în comuna *Grădiștea* județul *R. Sărat*, absolvent al Liceului de fete din *Galați* jud. *Covurlui*

Vă rog să bine-voiți a mă înscrie ca student în anul IV, secția *Istorie* pentru care vă alăturez următoarele acte:

1. Extractul de naștere.
2. Diploma de absolvire a liceului.
3. Certificatul de naționalitate.

Primiți vă rog Domnule Decan, asigurarea respectului meu.

ss. / Meluța Miroslav.
Iași, Str. *Școalelor* No. *4*.

D-sale
D-lui Decan al Facultății de *Litere.*

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 3. (Cererea este tipizată, completată de mână, înregistrată și datată. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 30

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Limba greacă,
anul IV, Sesiunea martie 1942

ROMÂNIA
Universitatea Mihăileană din Iași
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1942* Luna *Martie* în *28* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Limba greacă* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus*ă* ..., am decis a se *admite cu „bine*”.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / C. Balmuș.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 42 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 31

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Istoria Românilor,
anul IV, Sesiunea iunie 1942

ROMÂNIA

Universitatea Mihăileană din Iași

FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1942* Luna *Iunie* în *1* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Istoria Românilor până în zilele noastre* și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus*ă* …, am decis a se *admite cu foarte bine*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / I. Minea.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 18 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 32

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Istoria antică (Orientul),
anul IV, Sesiunea iunie 1942

ROMÂNIA
Universitatea Mihăileană din Iași
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1942* Luna *Iunie* în *4* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Istoria antică* (*Orientul*) și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus*ă* ..., am decis a se *admite cu menţiunea foarte bine*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / P. Nicorescu.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 29 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 33

PROCESUL – VERBAL
cu nota obținută la examenul de Arheologie,
anul IV, Sesiunea Octombrie 1942

ROMÂNIA

Universitatea Mihăileană din Iași

FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces – Verbal

Anul *1942* Luna *Octombrie* în *15* zile

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea student*ei Miroslav Meluța* din obiectul *Arheologie* (*Arta greacă*) și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus*ă* …, am decis a se *admite cu nota foarte bine*.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor examinator,
ss. / Radu Vulpe.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f.15 (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 34

F I Ș A

de înscriere la examenul de licență în Sesiunea octombrie 1942

Iași, Septembrie 1942

UNIVERSITATEA MIHĂILEANĂ

DIN IAȘI

Facultatea de *Litere și Filosofie*

Secția *Istorie*

Rezoluție:

„Președinte: Dl. prof. R. Vulpe.

Membri: D-mnii prof. P. Nicorescu, I. Minea.

Decan, ss. / I. M. Marinescu”.

FIȘA DE ÎNSCRIERE LA EXAMEN

Subsemnata *Meluța Miroslav absolventă* cer să fiu înscrisă la examenul de *Licență* cu D-l profesor *Radu Vulpe* pentru sesiunea din *Octombrie*.

Studentă Meluța Miroslav.

Seria */1939*.

No. Matricol al Facultății ……..

Încasat cu recipisa No. 324

Casier, ss. / iniscifrabil

Până în prezent am trecut următoarele examene:

Materia principală: Arheologie

Primul secundar: Istoria antică

Al II-lea secundar: Istoria Românilor.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 14. (Cererea este tipizată, completată de mână și datată. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 35

RAPORTUL
privind teza de licență a studentei Miroslav Meluța

Prof. Radu Vulpe
Facultatea de Filosofie și Litere din Iași
Catedra de Arheologie și Preistorie

Rezoluție:
„*Nota 10 (zece) cu distincție*.
Prodecan, ss. / Radu Vulpe.”

16. X. 1942.

Raport

Domnișoara Miroslav Meluța a prezentat, ca lucrare de licență în Arheologie și Preistorie, un manuscris în două caiete cu un total de 406 pagini și 67 planșe cu desenuri, tratând despre *Reprezentările figurate în arta neolitică din România*. E vorba de un subiect care, în totalitatea lui, n'a mai fost tratat până acum și care atinge una din problemele cele mai interesante și mai gingașe ale neoliticului din țara noastră.

Autoarea a izbutit să realizeze o lucrare din cele mai meritoase, dovedind calități științifice remarcabile, ca: pricepere, hărnicie și coștiinciozitate în culegerea informațiilor, stăpânire a metodelor de lucru, originalitate și seriozitate în formularea caracterizărilor și a concluziilor, claritate și precizie în expunere. Și nu e mai puțin demnă de laudă îngrijirea minuțioasă acordată formei exterioare a manuscrisului.

Deși foarte bogat și variat, materialul de bază nu e complet, autoarea fiind silită de împrejurări să se mărginească la știrile publicate, folosind numai în limita posibilităților și materialul inedit care se află expus în muzee.

Totuși, chiar așa cum se prezintă, lucrarea constituie o contribuție foarte interesantă și valoroasă, unele capitole, în special cele referitoare la neoliticul Munteniei și al Moldovei, putând fi date publicității încă de pe acum.

Personalitatea științifică a autoarei începe să se contureze prin această teză de licență, cu toate însușirile sale alese, care, îndrumate mai departe, cu perseverență, pe calea începută, vor putea să o impună ca un factor de temeiu în mișcarea arheologică românească.

Pentru toate aceste cosiderațiuni, notez lucrarea Domnișoarei Miroslav Meluța *cu mențiunea foarte bine cu distincție*, iar pe autoare o recomand spre a fi admisă a da examenul de licență cu specialitatea principală Arheologia și Preistoria.

ss. / Prof. Radu Vulpe.
Iași, 10 Octombrie 1942.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr.64/1938, f. 12. (Raportul este scris de mână).

Anexa nr. 36

PROCESUL - VERBAL
cu nota obținută la examenul de licență scris

ROMÂNIA

Universitatea Mihăileană din Iași

FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

Proces - Verbal

pentru
Examenul de licență scris
No. ....
Anul 1*942* Luna *Octombrie* în *15* zile

Subsemnații Profesori ai Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea probelor scrise de licență a candidatei *Miroslav Meluța* din materiile

1) *Arhiologie și Preistorie*: *foarte bine*
2) *Istoria antică: foarte bine*
3) *Istoria Românilor: foarte bine*

am decis a se nota cu (*foarte bine*) *10* (*zece*) fiind admisă la examenul oral.

Drept care s'a încheiat prezentul proces-verbal.

Președinte, ss. / Radu Vulpe
Membri: ss. / I.Minea
ss. / P. Nicorescu

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f.2. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 37

PROCESUL-VERBAL

cu nota obținută la oral și aprecierea finală cu privire la examenul de licență

Universitatea Mihăileană din Iași

FACULTATEA DE FILOSOFIE ȘI LITERE

Proces – Verbal

pentru examenul oral de licență

No. *1363*

Anul 194*2* Luna *Octombrie* în *15* zile

Subscrișii profesori ai Facultății de Filosofie și Litere din Iași, procedând la examinarea orală de licență a candidat*ei Miroslav Meluța* din materiile:

1. Arheologie și Preistorie: foarte bine cu distincție
2. Istoria antică: foarte bine
3. Istoria Românilor: foarte bine

am decis a nota cu *(foarte bine) nota 10 (zece*) și totalizând și rezultatul obținut la probele scrise, a se proclama licențiat*ă* în specialitatea *Istorie* cu mențiunea *magna cum laude*.

Drept care s'a încheiat prezentul proces-verbal.

„Lucrarea de licență, tratând despre Reprezentările figurate în arta neolitică din România a fost notată cu foarte bine cu distincție (adică 10 (zece) cu distincție, conform raportului special anexat”*.*

Președinte: ss. / Radu Vupe.
Membri: ss. / I. Minea
ss. / P. Nicorescu

„În conformitate cu adresa Ministerului Educației Naționale Nr. 212.146 / 1942. X. 12, se transformă calificativul foarte bine în nota 10 (zece).

Prodecan,
16. X. 1942. ss. / Radu Vulpe.”

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 1. (Procesul-verbal este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 38

CEREREA
adresată Rezidentului Regal al Ținutului Prut prin care solicită bursă pentru anul I de facultate

Intrată azi *28 / II / 1938*
Înregistrată sub No. *847*

Aviz:
*„Anul I Istorie
bacalaureat 7,60”.*
Nesemnat.

Domnule Rezident Regal,

Subsemnata Miroslav Meluța studentă în anul I a Facultății de Litere și Filosofie din Iași secția Istorie cu deosebit respect vă rog a-mi acorda o bursă pentru următoarele motive:

Situația materială nu permite tatălui meu să facă față cheltuelilor din cauza unei datorii de 56.000 lei pe care a făcut-o pentru a-și clădi casa în care locuim. Pe lângă aceasta din chestiuni familiare trebue să întrețină pe lângă copiii săi și un nepot rămas fără părinți, precum și o bătrână căreia îi dă 1.000 de lei pe lună. Cum din salar i se fac și rețineri de aproape 2.500 [lei] leafa nu-i ajunge.

Pe lângă toate acestea sănătatea mea nu-i prea bună pentru a putea să ajut într'un fel familia ci dimpotrivă trebue să cer mereu pentru medicamente un plus de 1.500 de lei pe lună.

Solicit această sumă în special pentru a putea să-mi procur o parte din medicamente.

Primiți vă rog domnule Rezident Regal asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

Cu deosebit respect
Studentă
25 - II -1939. Miroslav Meluța.

D-sale
D-lui Rezident Regal al Ținutului Prut.

Sursa:
Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 78. (Cererea este scrisă de mână, datată și înregistrată).

Anexa nr. 39

CEREREA
adresată decanului facultății prin care solicită bursă
pentru anul II de facultate

Intrată azi *29 – X - 1939*
Înregistrată sub No. *2615*

Aviz*:*
„An II Istorie.
5 foarte bine, *2 bine*."
Nesemnat.

Situația școlară de pe verso cererii:
Istoria Românilor - *f. bine*; Arheologia - *f. bine;*
Istoria antică - *f. bine*; Preistorie - *f. bine*;
Cronologia veche românească - *bine*;
Paleografie latină - *f. bine*; Latină - *bine.*
ss. / Pricop

(**Ștampila rotundă:** Facultatea de Litere și Filosofie Iași).

Domnule Decan,

Subsemnata Meluța Miroslav studentă în anul al II-lea la Facultatea de Litere și Filosofie secția „Istorie" cu deosebit respect vă rog să bine voiți a-mi acorda o bursă cât de mică pentru a putea să-mi continui cursurile. Solicit această bursă deoarece tatăl meu care e plutonier major are mari rețineri lunare din cauza unui împrumut pe care l-a făcut pentru a face casa în care locuim. Pe lângă aceasta suntem trei copii toți la școli. Prezentei cereri alătur și certificatul de stare materială eliberat de primăria orașului Galați.

În convingerea că cererea nu-mi va fi respinsă primiți vă rog Domnule Decan asigurarea deosebitului meu respect.

Studentă,
Meluța Miroslav.

D-sale
Domnului Decan al Facultății de „Litere și Filosofie" Iași.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 75 față/verso. (Cererea este scrisă de mână, înregistrată și datată).

Anexa nr. 40

CERTIFICATUL DE AVERE ȘI VENITURI

al familiei Miroslav eliberat de Percepția fiscală Galați la 16 octombrie 1939

Certificat de avere și venituri

având a orienta autoritățile universitare cu privire la cererile de burse și de scutire de taxe de frecvență

1. Numele studentului: *Meluța Șt. Miroslav*

Facultatea: *Litere* Secțiunea *Istorie*

Anul de studii: *al II-lea*

2. Locul și anul nașterii: *Comuna Grădiștea Jud. R. Sărat 9 februarie 1920*.

3. Confesiunea: *Ortodoxă*. 4. Naționalitatea: *Română*

5. Unde, când și cu ce notă generală (medie) a terminat liceul? *Am terminat liceul în Galați în luna Iunie 1938 cu nota generală 9,32.*

Unde, când și cu ce notă generală (medie) a trecut examenul de bacalaureat? *Am trecut examenul de bacalaureat în Galați sesiunea Iunie 1938 cu media 7,60*.

6. Numele părinților sau susținătorilor studentului: *Ștefan și Neguța*.

7. a) Ocupația tatălui sau a susținătorului: *Militar, plutonier major.*

b) Ocupația mamei*:* *casnică*.

8. Câți frați și surori are susnumitul și vârsta fiecăruia? *Am un frate și o soră. Fratele în etate de 17 ani, iar sora în etate de 8 ani.*

9. Câți dintre aceștia la școală și la ce fel de școală? *Ambii în școli. Fratele la Liceul Militar Chișinău în clasa a VI-a. Sora la Școala primară nr. 9 din Galați în clasa a II-a.*

10. Au aceștia bursă sau alt ajutor? *Nu.*

11. Cei care nu sunt la școală ce ocupație au: ……………………..

12.

Averea părinților:	**Averea studentului**
A) Imobil clădit: *2 case*	A) …………………
B) Imobil agricol: nu are	B) ………………

13. Averea mobile: câți boi, vaci, oi, porci? …………

sau altă avere mobiliară ……………………

14. Ce venituri are? (salar bugetar, pensie, onorar, arenzi, chirii, dividende etc.)

a) Tatăl: *Salar bugetar lei 5.740 lunar*

b) Mama: 2 *imobile cu un venit brut de lei 12.000 anual*.

15. Cu ce impozit este impus și cu ce sumă? *Lei 1128 - .anual.*

16. Are burse sau ajutor extraordinar de undeva și în ce constă aceasta și ce sumă reprezintă? *Nu are.*

17. Observațiuni speciale în favorul cererii: *Având o purtare exemplară și fiind un element bun solicităm această bursă* la *16 Octombrie 1939.*

„*Văzut de noi azi 18 / 10 / 1939*". 14205 * 18. OCT. 1939

Primpretor (administrator de plasă), Primarul comunei,
ss. / Indiscifrabil. ss. / Indiscifrabil.

Se certifică din partea noastră că susținătorul susnumitului și susnumitul sunt înscriși în roluri de impozit cu sumele arătate mai sus.

Galați la *16 Octombrie* 1939*.*

Perceptor

ss. / Indiscifrabil

Rezoluția de pe verso certificatului:
18. X. 1939.
„Se va elibera conf. referatului.”
ss. / Indiscifrabil

Avizul de pe verso certificatului dat de
Percepția fiscală circa IV Galați:

„Se atestă de noi că petiționarul din față figurează înscris la art. Nr. 594 și Nr. 604 cu 2 imobile evaluate la un venit de lei 12.000 plătind un impozit de lei 1.128 anual. Se întreține cu salarul de lei 5.740 lunar ce primește de la Minist. Armatei ca Plut. Major.

Actul este cerut spre ai servi la obținerea unei burse pentru fiica sa Meluța Miroslav studentă în anul II la Universitatea din Iași.”

Perceptor,
ss. / Indescifrabil

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” ,Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 77 față verso. (Certificatul este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 41

DOVADA

cu salariul lunar al tatălui studentei Miroslav Meluța

Dovadă,

Dovadă după *Certificatul de stare materială* (subl. n.) din 24 Februarie 1939 privitor la salariul și reținerile lunare ale tatălui meu Plutonier-Major care fiind pe zonă nu a putut să-mi completeze la acest punct actul din luna Octombrie 1939.

Are salar net de lei 5740 lunar, din care i se fac rețineri lunare de lei 2300 având datorii la Casa Militară lei 36.000 și la Cercul Subofițerilor Galați lei 20.000 datorii făcute pentru clădirea imobilului în care locuim astăzi.

Studentă
Meluța Miroslav.

24 Octombrie 1939.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 76. (Dovada este scrisă de mână, datată, dar neînregistrată).

Anexa nr. 42

CEREREA

prin care solicită prima dată bursă pentru anul III de facultate

Intrată azi *22-II-1941*

Înregistrată sub No. *533*

Domnule Decan,

Subsemnata *Meluța Miroslav*, student la facultatea de Litere și Filosofie din Iași, înscrisă cu seria *1938-1939*, la secția *Istorie*, cu onoare vă rog să binevoiți a-mi acorda o bursă pe anul 1940-1941.

Am trecut până în present următoarele examene:

1. *Istoria Românilor* ………………. cu nota …. *foarte bine*;
2. *Istoria antică (Grecii)* …………. cu nota ….. *foarte bine*;
3. *Arheologie* …………………… cu nota ….. *foarte bine*;
4. *Preistorie* ……………. ………… cu nota ….. *foarte bine*;
5. *Cronologie veche românească* …cu nota ……*bine*;
6. *Paleografie latină* ……………… cu nota……*foarte bine*;
7. *Latină* ……………………… cu nota …..*foarte bine*;
8. *Istoria Românilor* ………………. cu nota ……*foarte bine*;
9. *Istoria antică (Republ. romană)* .. cu nota ….*foarte bine*;
10. *Istoria modernă* ……………… cu nota …. *foarte bine*;
11. *Istoria medievală* …………… .cu nota ….. *foarte bine*;
12. *Arheologie* …………………….. cu nota … *foarte bine*;
13. *Paleografia românească* …….. cu nota ……*foarte bine*;
14. *Latina* ………………………….. cu nota ……*foarte bine*;
15. *Istoria otomană* ………………. cu nota ……*foarte bine*;
16. *Limba turcă* ………………… cu nota ……*foarte bine*;
17. *Pedagogie* ………………… cu nota *bine.*

Declar că nu am luat parte la rebeliunea din 21-23 ianuarie 1941.

Anexez act de stare materială.

Semnătura: ss. / Meluța Miroslav.

D-sale

D-lui Decan al Facultății de Litere și Filosofie din Iași.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 65. (Cererea este scrisă de mână, datată și înregistrată.).

Anexa nr. 43

CEREREA

prin care solicită a doua oară bursă pentru anul III de facultate

Domnule Decan,

Subsemnata Meluța Miroslav, studentă la „Facultatea de Litere și Filosofie”, secția Istorie, anul III, cu deosebit respect vă rog următoarele:

Trecându-se plata burselor pe seama rectoratului, am constatat că la distribuirea lor de către decanatul respectiv nu am fost trecută în statul de plată.

Fiind lipsită de mijloace și adăugându-se acum și faptul că am fost grav bolnavă vă rog a interveni pentru a mi se da o cât de mică bursă lunară pentru a-mi ușura întreținerea.

Primiți vă rog Domnule Decan asigurarea deosebitei mele considerații.

Studentă,
Meluța Miroslav.

D-sale
D-lui Decan al Facultății de Litere și Filosofie Iași.

Situația școlară trecută pe verso cererii:
Istoria Românilor – *f. bine*; Istoria Antică (Grecii) – *f. bine*;
Arheologie ……….*f. bine*; Antichități (Preistorie) - *f. bine*;
Paleografie latină – *f. bine*; Cronologie veche românească – *bine*;
Limba latină ……….. *bine*; Istoria Românilor………*f. bine*;
Arheologie…………*f. bine*; Istoria Antică (Republica romană) – *f. bine*;
Istoria modernă …. *f. bine*; Istoria medievală …….. *f. bine;*
Limba latină …… *f. bine;* Paleografie romană …. *f. bine*;
Istoria otomană … *f. bine*; Limba turcă …………… *f. bine;*
Pedagogie ………. *bine* (În total a trecut 17 examene în anii I și II, n.n.).

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 63. (Cererea este scrisă de mână, nedatată, neînregistrată și fără rezoluție).

Anexa nr. 44

CEREREA
prin care solicită bursă pentru anul IV de facultate

Intrată azi *5. XI. 1941*
Înregistrată sub No. *1720*

Rezoluție:

„Primit bursă pe
anul 1941 / 1942”.
ss. / Indiscifrabil.

Aviz:
„3 ex[amene] bine,
22 ex[amene] f. bine.”
Nesemnat.

Domnule Decan,

Subsemnata Meluța Miroslav, studentă în anul al IV-lea (seria 1938-1939) secția Istorie la Facultatea de „Litere și Filosofie” cu deosebit respect vă rog a-mi acorda o bursă pentru a putea să mă întrețin. Prezentei cereri alătur certificatul de stare materială eliberat de primăria municipiului Galați în toamna anului 1941.

Primiți Domnule Decan asigurarea deosebitului meu respect.

Studentă,
Meluța Miroslav.

29. X. 1941.

D-sale
D-lui Decan al Facultății de „Litere și Filosofie” Iași.

Sursa:
Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 4. (Cererea este scrisă de mână, datată și înregistrată).

Anexa nr. 45

CERTIFICATUL DE AVERE ȘI VENITURI
al familiei Miroslav eliberat de Administrația Galați la 27 septembrie 1941

Certificat de avere și venituri

având a orienta autoritățile universitare cu privire la cererile de burse și de scutire de taxe de frecvență.

1. Numele studentului: *Meluța Miroslav*
   Facultatea: *Litere și Filosofie*
   Anul de studii: *al IV-lea*
2. Locul și anul nașterii: *Comuna Grădiștea Jud. R. Sărat.*
3. Confesiunea: *Ortodoxă .* Naționalitatea: *Română*
4. Unde, când și cu ce notă generală (medie) a terminat liceul? *A terminat liceul în Galați în Iunie 1938 cu nota 9,31*
5. Unde, când și cu ce notă generală (medie) a trecut examenul de bacalaureat?

A trecut examenul de bacalaureat în Galați în sesiunea Iunie 1938 cu nota 7,60

6. Numele părinților sau a susținătorilor studentului: Ștefan și Neguța
7. a) Ocupația tatălui sau a susținătorului: *Plutonier adjutant de administrație*

   b) Ocupația mamei: *casnică*
8. Câți frați și surori are susnumitul și vârsta fiecăruia? *Un frate de 19 ani și o soră de 10 ani.*
9. Câți sunt dintre aceștia la școală și la ce fel de școală? *Fratele e la Liceul Militar „Regele Ferdinand I" din Craiova, sora la Școala primară de fete No. 9 din Galați*.
10. Au aceștia bursă sau alt ajutor? *Nu.*
11. Cei care nu sunt la școală ce ocupațiune au? -----
12. **Averea părinților:**

A) Imobilul clădit: *înscris la art. No. 594 și la art. No. 604*

13. Ce venituri are? (salar bugetar, pensie, onorar, arenzi, chirii, dividende etc.)

a) Tatăl: *salar M.A.N. lei 8.906 din care se reține lei 1.500 datorii Casa Oștirii.*

b) Mama: *Venit chirie anual 12.000 lei.*

14. Cu ce impozite este impus și cu ce sumă? *7.066. Anual este achitată la zi.*

15. Are burse sau ajutor extraordinar de undeva și în ce constă aceasta și ce sumă reprezintă? *Nu are nimic.*

16. Observațiuni speciale în favoarea cererii? *Întreține o* bătrână *cu actul autentificat de Trib. Covurlui sub No. 8050 / 927 la 27 septembrie 1941.*

Văzut: *Galați 27 septembrie 1940*
(Primpretor (administrator de plasă),
ss. / Indescifrabil

Se certifică din partea noastră că susținătorul susnumitului și susnumitul sunt înscriși în roluri de impozit cu sumele arătate mai sus."
Nr. 13991 Galați la *27 Septembrie 1941*
27. 9. 941
ADMINISTRATOR FINANCIAR,
ss. / Indescifrabil

Perceptor,
ss. / Indescifrabil

Datele referitoare la pct. 1-11 și 16 se completează de petiționar pe răspunderea lui. Autoritățile răspund pentru datele: pct. 12-15, 17 și clauzula finală.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, f. 6. (Certificatul este tipizat și completat de mână. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 46

CEREREA
prin care solicită restituirea lucrării de licență în vederea dezvoltării subiectului acesteia pentru lucrarea de doctorat

Intrată azi *19 Octombrie 1942*
Înregistrată sub No. *1381*

Rezoluție:
„Având în vedere cele arătate de petiționară, se aprobă cererea.
Pro-Decan,
ss. / Radu Vulpe."

Domnule Decan,

Subsemnata Meluța Miroslav, licențiată în Istorie dorind să continui cercetarea subiectului, pe care l-am tratat în lucrarea de licență, la doctorat, de acord fiind și Domnul Profesor Radu Vulpe sub a cărui conducere am lucrat, cu deosebit respect vă rog să bine voiți a-mi elibera lucrarea de licență spre a-mi servi în scopul indicat.

Primiți vă rog Domnule Decan asigurarea deosebitului meu respect.

Meluța Miroslav.

19 – X -1942, Iași.

„Am primit lucrarea de licență.
Meluța Miroslav".
20 – X – 1942

D-sale
D-lui Decan al Facultăţii de Litere și Filosofie Iași.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 526/1942-1946, fila 11. (Cererea este scrisă de mână, datată și înregistrată).

Anexa nr. 47

CEREREA
prin care solicită înscrierea ca doctorand în anul I

U n i v e r s i t a t e a   M i h ă i l e a n ă
DIN IAȘI

Rezoluție:
„*Se aprobă înscrierea*,
Prodecan,
17-X-/ 42 ss. / Radu Vulpe".

Intrată azi *23.XI.1942*
Înregistrată sub No. *2021*

Domnule Decan,

Subsemnata *Meluța Miroslav* născută în anul *1920*, luna *Februarie* ziua *9* în comuna *Grădiștea de Sus* județul *Râmnicu Sărat*, absolventă al Liceului de *fete „Mihail Kogălniceanu*" din comuna *Galați* jud. *Covurlui*,

Vă rog să bine-voiți a mă înscrie ca *doctorand* în anul *I* secția *Arheologie* (*istorie*) pentru care vă alăturez următoarele acte:

1. Extractul de naștere.
2. Diploma de absolvire a liceului.
3. Certificatul de naționalitate.

Primiți vă rog Domnule Decan, asigurarea respectului meu.

ss. / *Meluța Miroslav.*
Iași, Str. Școalei No.

Recomandație:
„Recomand pe d-ra Miroslav Meluța pentru a fi înscrisă *la Doctorandul în Arheologie, fiind o licențiată distinsă a Facultății noastre și dând până acum proba unor excelente însușiri științifice în această materie*".

17. X. 1942 ss. / Prof. Radu Vulpe."

D-sale

D-lui Decan al Facultății de *Litere și Filosofie*.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 526/1942-1946, fila 6. (Cererea este tipizată, completată de mână, înregistrată și datată Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 48

CEREREA

înaintată decanului facultății împreună cu trei exemplare, manuscris ,
a tezei sale de doctorat

Intrată azi *7.II. 1946*
Înregistrată sub no. *190*

Rezoluție
„Referent la teză:
Dl Prof. P. Nicorescu;
Coreferent Dl Prof. Oțetea.
Decan,
ss. / C. Balmuș."

Domnule Decan,

Subsemnata Meluța D. Marin, asistentă la Facultatea de Litere și Filosofie din Iași, cu deosebit respect vă prezint în trei exemplare-manuscris teza mea de doctorat cu titlul „Reprezentările figurate plastice și picturale în arta neo-eneolitică din România" având ca subtitlu „Începutul unui repertoriu cu o încercare de interpretare a materialului", rugându-vă să bine-voiți a dispune conform regulamentului.

Primiți, vă rog, Domnule Decan asigurarea deosebitului meu respect.

Meluța D. Marin.

Iași, 7. II. 1946.

D-sale

Domnului Decan al Facultății de Litere și Filosofie din Iași.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 526/1942-1946, fila 10. (Cererea este scrisă de mână, datată și înregistrată)

Anexa nr. 49

CEREREA

prin care solicită înscrierea ca doctorand în anul II

U N I V E R S I T A T E A D I N I A Ș I

12 Martie 1946

Domnule Decan,

Subsemnata *Meluța Miroslav-Marin* născut*ă* în anul *1920* luna *Februarie* ziua *9* în comuna *Grădiștea de Sus* Județul *R-Sărat* absolvent*ă* al Liceului *de fete „Mihail Kogălniceanu*” din comuna *Galați* jud. *Covurlui*

Vă rog să bine-voiți a mă înscrie ca *doctorand* în anul *II* secția *Istorie* pentru care vă alăturez următoarele acte:

1. Extractul de naștere.
2. Diploma de absolvire a liceului.
3. Certificatul de naționalitate.

Primiți vă rog Domnule Decan asigurarea respectului meu.

Meluța Miroslav-Marin.
Iași, Str. *Ieremia Grigorescu* Nr. *19.*

D-sale
D-lui Decan al Facultății de *Litere și Filosofie din Iași.*

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 526/1942-1946. (Cererea este tipizată, completată de mână, datată, neînregistrată și fără rezoluție. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr. 50

FIȘA DE ÎNSCRIERE
la examenul de doctorat (pentru susținerea tezei)

UNIVERSITATEA DIN IAȘI

Facultatea de *Litere și Filosofie*
Secția *Istorie*

Rezoluție:
„*Scutită de taxa de Teză*”.
ss. / Indiscifrabil.

Fișa de înscriere la examen

Subsemnata *Meluța Miroslav-Marin doctorand* în anul .... cer să fiu înscrisă la examenul de *doctorat* (*pentru susținerea tezei*) cu D-l profesor .... pentru sesiunea de ....

Doctorand Meluța Miroslav-Marin*.*
Seria 19*42* / 19*43*
No. Matricol al Facultății ....

„*Am primit extractul de naștere.*
ss. / M. D. Marin*”.*
Iași, 22. III. 1946.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 526/1942-1946. (Cererea este tipizată, completată, datată, dar neînregistrată. Completările de mână în text sunt culese cu litere italice).

Anexa nr.51

MEMORIUL

înaintat conducerii Facultății de Litere și Filosofie în anul I de facultate

Meluța Șt. Miroslav[155]

„M-am născut la țară și anume în comuna Grădiștea de Sus din județul Râmnicul Sărat în anul 1920, luna Februarie, ziua 9.

Părinții mei erau copii de țară. Tatăl Ștefan Miroslav era fiul lui Petrache Miroslav și al Nastasiei Miroslav, care ca domnișoară purta numele de Nastasia Călin, băiat de țară, care nu făcuse decât 5 clase primare. Mama Neguța Miroslav era fiica lui Ion Fătu și a Anei Fătu. Amândoi părinții sunt din același sat, din părinți plugari-țărani care nu aveau altă avere decât câteva pogoane de pământ.

Carte prea multă tatăl meu nu știa, cum am spus învățase cele 5 clase primare în care se arătase un element bun, lipsa însă de mijloace materiale l-a silit să stea acasă. Mama mea pe lângă cele 5 clase primare, are și 5 clase normale, nu a putut termina fiindcă în clasa a VI-a și-a pierdut tatăl.

După ce s-au căsătorit au plecat de la țară în orașul Buzău unde tatăl meu făcea armata. Aici am stat doi ani, primii ani ai copilăriei mele. Tatăl nu s-a retras din armată, s-a reangajat, a intrat la Jandarmi, a făcut școala la Oradea Mare, iar noi din 1923 ne-am mutat la Galați. De la Jandarmi însă s-a mutat în 1932 la Divizia 21 din Galați unde este și astăzi Plut. Major.

Din această căsătorie au rezultat încă 4 copii, un frate care astăzi este în clasa a V-a la Liceul Militar Iași și încă 3 surori. Una din ele doar cea mai mică care acum e în clasa I primară în Galați trăiește, celelalte au murit.

Eu, cum am spus, m ‘am născut la țară. Sunt cea mai mare dintre copii. Nu la țară am petrecut copilăria, ci la oraș la Buzău unde eram prea mică pentru a mai păstra unele amintiri, ci la Galați de care mă simt legată prin cele mai frumoase lucruri ale copilăriei mele. Totuși

---

[155] S-a dorit a fi, probabil, un memoriu – autobiografic (n.n.).

rudele de la țară, bunicii în special m-au atras, m-au făcut să iubesc țara și în special pe țăranul român care duce o viață atât de grea. De mică încă verile le petreceam la țară. Îmi plăcea să umblu prin lanurile de grâu unde eu mică cum eram mă pierdeam în înălțimea lor. Îmi erau dragi horele, unde costumul național îl puteam vedea în toată frumusețea lui. Dar aceasta era acum vreo 10-12 ani în urmă. Astăzi costumul național atât de frumos și de măreț aproape nu-l mai vezi, orașul cu produsele lui i-a influențat în rău.

La etatea de 5 ani m-am dus la grădina de copii. Am urmat vreo 3 luni și pentru că era prea departe iar eu eram slabă și debilă nu m-am mai dus. La 6 ani și 8 luni m-am dus la școala primară. Am urmat la școala primară de fete No. 9 „Alexandrina Gerian" din Galați. Am fost în general o elevă bună, terminând clasa a IV-a cu media 9,36.

Am dat admiterea la Liceul de fete „Mihail Kogălniceanu" din Galați, singurul liceu de stat, în anul 1930 când m 'am înscris. Cursurile le-am urmat regulat cu toate că în ultimii 4 ani am fost mai mult bolnavă, suferind două operații, iar în clasa a VIII-a îmbolnăvindu-mă de plămâni am putut termina liceul în Iunie cu media 9,32.

În cei opt ani de zile nu am fost niciodată o elevă mediocră ci totdeauna printre cele dintâi, în cursul inferior fiind a doua din clasă sau a treia, iar în cursul superior fiind întăi.

Dar sănătatea care de mic copil era șubredă, se arată și mai șubredă începând cu clasa a III-a de liceu. Atunci am lipsit pentru prima oară de la școală, în clasele I-a și a II-a am urmat foarte regulat fără nici o absență. În vara anului 1933 am fost operată de apendicită, iar toamna, în Noiembrie, când eram în clasa a IV-a m-am operat de hernie. Dar totuși, m-am putut duce la școală și am dat examenul de admitere în clasa a V-a fiind clasificată I-a (întâia) cu media 9,10.

Din clasa V-a însă începe lungul șir al absențelor. Am lipsit din ziua de 26 Noiembrie până la 16 Februarie următor fiind bolnavă de nervi, nervi căpătați în urma pierderii unei surori.

În ceilalți doi ani, VI și VII, cursurile tot neregulat le-am urmat și aceasta din cauză că nu puteam să-mi refac sănătatea. Eram din ce în ce mai anemică. Lovitura de grație trebuia să vină în clasa a VIII-a și a fost foarte dureroasă.

De la Crăciun eu m-am îmbolnăvit. Mi s-a spus că e gripă întâi, la două zile era pneumonie, după 24 de ore dublă pneumonie, pentru ca după o săptămână când mi s-a făcut radioscopie să se constate că este un început de tuberculoză la plămânul drept.

Am stat acasă, adică la sanatoriu la Predeal până la Paști. Am venit la Paști căci voiam să termin liceul. Într-o lună de zile mi-am dat toată clasa a VIII-a, am dat examenele și apoi am început să mă pregătesc pentru bacalaureat. L-am dat în Iunie la Galați având ca președinte pe Dl. Emil Diaconescu și l-am lut cu media 7,60.

Vara trebuia să mă îngrijesc. Am plecat în Elveția. Aceasta a înrăutățit starea materială a familiei. În Elveția am stat 2 luni, de la 8 Iulie până la 8 Septembrie, și am cheltuit 85.000 lei. Banii aceștia tatăl meu i-a împrumutat. Pe lângă aceasta însă banii nu au avut nici o importanță lucrul de căpetenie era să fiu vindecată. Și în adevăr m-am însănătoșit, dar am nevoie încă de îngrijire bună, lucru care e greu de realizat când nu ești acasă, ci prin străini unde nimeni nu te cunoaște, sau dacă te cunoaște nu este așa de prietenoasă ca să-i divulgi toate secretele.

Acum înscrisă la Facultatea de Litere – la Istorie –, voi căuta să duc la bun sfârșit ceea ce am început. În liceu îmi plăceau foarte mult Științele Naturale, nu le-am putut urma fiindcă nu vreau să-mi expun plămânii și am ales Istoria, al doilea obiect care mie mi-a plăcut.

Aceasta e situația. Prin muncă și perseverență, și dacă voi fi sănătoasă sper că voi putea termina în bune condițiuni ceea ce mi-am ales”.

Sursa:

Arhivele Naționale, Serviciul Județean Iași, fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosar nr. 64/1938, filele73-74. (Memoriul este scris de mână, nedatat și neînregistrat. Presupunem că a fost scris și depus la începutul anului I de facultate).

Anexa nr. 52

LISTA CU LUCRĂRILE

editate de Meluța Miroslav-Marin

1947

Sullo stato attuale richerche preistoriche in Romania, „Fasti Archaelogici” 1, 1947, *passim*.

1948

La plastica antropomorfa cucuteniana nella Dacia, „Revista di Scienze Preistoriche” 3, fasc. 1-2, 1948, figg. 31.

1951

Stațiunea neo-eneolitică de la Costești (*La stazione neo-eneolitica di Costesti*), „Orizonturi” (Stuttgart) 3, nrr. 7-12, 1951, pp. 89-98.

1952

Câteva precizări cu privire la cronologia celui mai vechi neolitic din România, I, *Civilizația Boian A* (*Alcune precisazioni in merito alla cronologia del più antico della Romania*, I, *La civiltà di tipo Boian*), „Orizonturi” (Stuttgart) 4, nr. 1, 1952, pp. 88-90.

Al centenario di I. L. Caragiale, „Orizonturi” (Stuttgart) 4, nrr. 3-4, 1952, pp. 162-164.

1953

Câteva precizări cu privire la cronologia celui mai vechi neolitic din România, II, *Civilizația Gumelnita* (*Alcune precisazioni in merito alla cronologia del più antico neolitico della Romania*, II, *La Civilta di tipo Gumelnita*), „Orizonturi” (Stuttgart) 5, nrr. 1-2, 1953, pp. 91-95.

1954

L’ornamento antropomorfo e zoomorfo sulla ceramica neo-eneolitica di tipo Vinca – Cris, „Revue des Ėtudes Roumaines” 2, 1954, pp. 75-95, figg. 23.

1955

Il motivo antropomorfo di Petreni e il suo significato, „Annali della Facoltà di Lettere dell 'Università di Bari" 2, 1955, pp. 1-14, gig. 7.

1956

Le origini di Potenza antica „Orbis" (Bulletin Intrnational de Documentation Linguistique, Louvain) 5, 1956. Pp. 91-106, fig. 6.

1958

Manduria. Cenni protostorici e storici. Descrizione delle sue antichità, „Annali della Facoltà di Letere e Filosofia dell 'Università di Bari" 4, 1958, pp. 53-80, tavv. 17.

Le tredici città di Strabone e un'ipotesi suggestiva, „La Gazzetta del Mezzogiorno" (Bari), 9 febbraio 1958, p. 3.

1963

Intervento sulla viabilità dell 'antica Apulia, „Atti del Secondo Convegno di Studi sulla Magna Grecia (Taranto, ottobre 1962)", Napoli 1963, pp. 85-94.

1964

Scavi archeologici nella contrada di S. Vito presso il lago di Salpi, I, „Archivio Storico Pugliese" 17, 1964, pp. 167-224, figg. 38.

1966

Scavi archeologici nella contrada di S. Vito il lago di Salpi. Il lago di Salpi nell 'antichità e l 'ubicazione dell 'antica città di Salapi, II, „Archivo Storico Pugliese" 19, 1966, pp. 1-28, fig. 4.

1968

Introduzione ad una topografia storica della Daunia preromana, „La Capitanata" (Rivista di vita e di studi della Provincia di Foggia) 6, nr. 13, 1968, pp. 27-52.

Alcuni problemi topografici dell 'antica Daunia, La Capitanata" 6, nrr. 4-6, 1968, pp. 101-137, figg. 31.

1969

Intervento sull 'antica Salapia, „Atti dell 'Ottavo Convego di Studi sulla Magna Grecia (Taranto, ottobre 1968)", Napoli 1969, pp. 242-248.

Tre antichi centri dauni, „La Capitanata" 7, 1969, pp. 1-43, fig. 23.

1970

Topografia storica della Daunia antica, Napoli-Foggia-Bari 1970, p. 120 (contiente I tre articoli pubblicati nella rivista „La Capitanata" 6, 1968 e 7, 1969; anche in F. Biancofiore, M. D. Marin, D. Parlangeli, *Daunia antica. Dalle origini all 'età dei Romani*, Napoli 1970, pp. 29-137.

1972

Intervento sulla relazione „Aspetti e problemi dell 'archeologia del mondo indigeno" di M.me de La Genière, „Atti dell 'Undicesimo Convegno di Studi sulla Magna Grecia (Taranto, ottobre 1971)", Napoli 1972, pp. 319-328, tavv.LXXXVI -LXXXIX

1973

Il problema delle tre „Salapia", „Archivio Storico Pugliese" 26, 1973, pp. 365-388, fig. 8.

1975

Musei e raccolte archeologiche in Puglia, estratto da „Musei e Gallerie d 'Italia", nr. 55, gennaio-aprilie 1975, pp. 21.

1977

Altamura antica nella tipologia degli insediamendi apuli in generale e peuceti in particulare, „Archivio Storico Pugliese" 30, 1977, pp. 35-104, figg. 29; ripubblicato in „Atti del Quinto Convegno dei Comuni messapici peuceti e dauni (Altamura 1973)", Bari 1980, pp. 57-126.

1981

Problemi topografici dell 'antica città di Ruvo, „Atti del Sesto Convegno dei Comuni messapici peuceti e dauni (Ruvo, giugno 1974)", Bari 1981, pp. 121-267, figg. 50.

1982

Ceglie Peuceta, I (in collaborazione con R. Moreno Cassano, A. Fornaro, M. Chelotti), Bari 1982 (Instituto di Archeologia dell 'Università. Studi sull 'antico, 4), pp. 11-45 (*Fonti; Iscrizioni; Il nome; Topografia*), 77-157 (*Scavi del 1929*).

1983

Torre di Castiglione, in AA. VV., *Il territorio a sud-est di Bari in età medievale*. *Società e ambiente*, Conversano (Museo Civico) 1983, pp. 79-80; 82-87.

1984

Puntualizzazioni su alcuni momenti principali di storia romana in Daunia, „Atti del Terzo Convegno sulla Preistoria, Protostoria e Storia della Daunia (San Severo 1981)", San Severo 1984, pp. 277-283.

1985

Intorno ad alcuni problem della Daunia in età romana, „Atti del Quarto Convegno sulla Preistoria, Protostoria e Storia della Daunia (San Severo 1982)", San Severo 1985, pp. 23-47.

Un angolo della Daunia anteriormente al periodo federiciano: Teanum Apulum, Luceria, Arpi, in Federico II e Fiorentino („Atti del Primo Convegno di Studi Medievali della Capitanata, Torremaggiore, giugno 1984"), Galatina 1985, pp. 55-77, tavv. 10.

Introduzione a Quintino Quagliati, La Puglia preistorica, Cassano Murge 1985 (Società di Storia Patria per la Puglia. Documenti e monografie, 20), pp. V-XLI; ripubblicato in *Il Museo Nazionale di Taranto e I suoi protagonisti*, Taranto 1992 Associazione Amici dei Musei, Taranto), pp.29-59.

Torre di Castiglione, I, La campagna topografica del 1981, a cura di M. M. M.. Bari 1985 (Società di Storia Patria per la Puglia. Studi e ricerche, 5),pp. 5-8 (*Presentazione*); 9-18 (*Introduzione*); 19-25 (*Breve storia degli studi*); 41-48 (L 'abitato *medievale: le mura*); 72-74 (*L'insediamento peuceta*); 75-91 (*Scavi e ricerche*).

Le ragioni per una ricerca a Torre di Castiglione (*agro di Conversano – Bari*), in *Società, cultura, economia nella Puglia medievale* („Atti del Convegno di Studi Il territorio a sud-est di Bari in età medievale", Conversano 1983), a cura di V. L'Abbate, Bari 1985, pp. 295-322.

1986

La viabilità antica tra Taranto e Brindisi: la via Appia antica, „Archivio Storico Pugliese" 39, 1986, pp. 27-68; poi in „Atti dell 'Ottavo Convegno dei Comuni massapici, peuceti e dauni (Mesagne 1976)", Bari 1988, pp. 119-160.

1987

Botromagno nel contest della via Apia. Topografia antica, in *Vedi Gravina*. *Itinerario III* (Fondazione e. Pomarici Santomasi), Bari 1987, pp. 19-66, figg. 27.

1988

Caelia, in AA. VV., Archeologia di una città. Bari dalle origini al X secolo, a cura di G. Andreassi, F. Radina, Bari 1988 (Prometeo. Storia Archeologia Cultura popolare, 2), pp. 295-301.

Il problema della ubicazione di Uria garganica, in Gli scavi del 1953 nel Piano di Carpino (*Foggia*). *Le terme e la necropolis alto medievale della villa romana di Avicenna*, a cura di C. D 'Angela, Taranto 1988 (Mediterraneo Tardoantico e medievale. Scavi e ricerche, 5), pp. 11-30.

1991

I probleme topografici di Barletta antica, „Archivio Storico Pugliese" 44, 1991, pp. 7-47.

1992

Barletta, la viabilità, in AA. VV., *Principi Imperatori Vescovi. Duemila anni di storia a Canosa* (Catalogo della mostra, gennaiomaggio 1992), Venezia 1992, pp. 575-581; 806-811.

Dispense universitarie

Gli spettacoli presso I Romani (a. a. 1952-53), Bari 1953, p. 262.

Nozioni generali di Topografia dell 'Italia antica (a. a. 1954-55), Bari 1955, pp. 96.

Nozione generali di Paletnologia. L 'età del bronzo in Italia (a. a. 1956-57), Bari 1957 pp. 182, tavv. 10.

Sursa:

Volumul omagial *Pertransierunt benefaciendo.In memoria di Demetrio e Meluta Marin*, colecția *Quaderni di Invigilata Lucernis*, nr. 3, Bari, 1995, pp.129-134.

Partea a treia

RESPECT ȘI SOLIDARITATE PROFESIONALĂ

UN MARE CLASICIST ȘI SAVANT DE PRESTIGIU: PROFESORUL UNIVERSITAR DOCTOR TRAIAN DIACONESCU (1939 – 2019)

Ar fi nedrept din partea noastră, a celor doi autori, dacă nu am vorbi în această carte – potrivit informațiilor pe care le deținem în prezent –, și despre profesorul universitar Traian Diaconescu. Chiar de la început trebuie să subliniem faptul că aducerea în actualitate și în lumea academică din România a lui Dumitru (Demetrio) Marin este meritul, exclusiv, al profesorului universitar doctor ieșean Traian Diaconescu, mare clasicist și savant de prestigiu de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza din Iași", pe care academicianul Gheorghe Vlăduțescu, în *Precuvântarea* la cartea lui Dumitru (Demetrio) Marin, *India și Occidentul*, îl numea „*latinist de înaltă clasă*".

Profesorul universitar Traian Diaconescu nu s-a temut în anii 1972-1976, în perioada când dictatura comunistă din țara noastră era destul de consolidată, să ia contact cu profesorul Dumitru (Demetrio) Marin de la Universitatea din Bari, Italia, conștient fiind că va trebui să răspundă unor întrebări puse de organele represive ale regimului comunist de atunci. Iată cum prezintă profesorul Traian Diaconescu faptele, așa cum s-au petrecut ele: „Contactul meu cu profesorul Demetrio Marin s-a realizat în timpul dictaturii, prin corespondență, între anii 1972-1976. În toamna anului 1972, după ce mă întorsesem din Italia, de la Perugia, unde avusesem o bursă de trei luni, i-am scris profesorului Demetrio Marin, pe adresa Via Crizanzio 5, Bari, solicitându-i să trimită Bibliotecii Universitare din Iași lucrări din opera sa. Răspunsul a fost prompt și pozitiv."[156]

Nu deținem informații de când profesorul Traian Diaconescu avea cunoștință despre Dumitru (Demetrio) Marin și lucrările sale. Este

[156] **Traian Diaconescu**, *Demetrio Marin. Un filolog clasic cu destin european. Studiu introductiv* la cartea lui Demetrio Marin intitulată *Retorică, stilistică și estetică în epoca lui Augustus*, Editura Institutul European, Iași, 2018, p. 9.

posibil ca în mediul universitar ieșean să fi avut loc discuții despre Demetrio Marin, mai cu seamă că, la acea vreme, în cadrul Universității din Iași funcționau încă foști colegi ai acestuia, precum profesorul Gheorghe Ivănescu, sau chiar foști profesori, așa cum a fost mentorul său din anii studenției, profesorul Theofil Simenschy, amintiți de noi mai sus. O altă variantă, pe care o presupunem, ar fi aceea că profesorul Traian Diaconescu a aflat despre Dumitru (Demetrio) Marin în anul 1972, pe când se afla la Perugia, în Italia unde obținuse bursa de studii menționată chiar de el mai sus. Noi optăm pentru prima variantă. Opțiunea noastră are în vedere scrisoarea profesorului Theofil Simenschy, datată 6 aprilie 1959, trimisă profesorului Gheorghe Ivănescu, în care afirma: „De la d-l Marin n-am mai primit nici o scrisoare din februarie 1958. Vina este a mea, fiindcă nu i-am răspuns decât abia în februarie anul acesta, din cauză că am fost și eu foarte ocupat”[157] (Anexa nr. 65). Important rămâne faptul că, odată realizată legătura, poate chiar de amiciție, între profesorul Traian Diaconescu și Dumitru (Demetrio) Marin, aceasta a dăinuit până la trecerea în neființă a celui din urmă.

În rândurile ce urmează, redăm din articolul intitulat ***Profesorul Traian Diaconescu, mare clasicist și savant de prestigiu***, publicat de către Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași la trecerea sa la cele veșnice.

„Profesorul Traian Diaconescu s-a născut la 14 iulie 1939 la Bălcești, județul Vâlcea, și a decedat la 23 noiembrie 2019, la Iași, după o lungă și necruțătoare boală.

După cursurile primare, urmate în comuna natală, a continuat gimnaziul la Liceul „Ioan Neculce” din București, iar liceul teoretic în orașul Balș, din județul Olt. În anul 1959 se înscrie ca student la Facultatea de Filologie, secția Limbi clasice, a Universității din București, pe care a absolvit-o în anul 1963. În anul 1974 își dă doctoratul la aceeași facultate cu teza: ***Metafora și univers saturnalic în Comedia lui Plautus***.

[157] „Limba română revistă de știință și cultură”, Chișinău, 1959.

Devine cadru didactic la Universitatea din Iași și trece prin toate gradele până la acela de profesor și șef de catedră. În formarea sa științifică beneficiază de stagii de specializare în mai multe țări europene, mai cu seamă în cele cu tradiție clasică: Italia, Grecia, Spania.

A fost un bun și talentat profesor, precum și traducător de limbă latină și greacă, iar pentru măiestria dovedită în tălmăcirea în versuri a Tragediilor lui Seneca (vol. I-II), Academia Română l-a distins cu Premiul „Ion Luca Caragiale” *pe anul 1984. Un alt autor antic, de data aceasta de limbă greacă, aflat în preocupările* profesorului *Traian Diaconescu, a fost Esop* cu ***Fabulele*** *sale, din care ne-a lăsat frumoase traduceri* (*1972, 2000*).

Profesorul Traian Diaconescu a avut talent literar, mai cu seamă poetic, și în acest sens debutează în revista ***Iașul literar*** *cu studiul* **V*asile Alecsandri și marii poeți latini din epoca lui Augustin***, *iar în Analele Universității „Alexandru Ioan Cuza”* *din Iași cu lucrarea* ***Mihai Eminescu și arta traducerii din poeții greco-latini***. *În același domeniu literar-poetic, Traian Diaconescu traduce în limba latină poemul* ***Cântul gintei latine*** *de Vasile Alecsandri, pentru care a primit Premiul „Francesco Petrarca” (Avignon, 1979*).

Prof. Traian Diaconescu nu s-a limitat numai la autorii latini de la sfârșitul Antichității, ci și-a extins cercetările asupra unor scriitori din epoca medievală, care privesc domnitori români din Moldova, ca Despot Vodă, Dimitrie Cantemir și Ștefan cel Mare, a cărui corespondență cu papalitatea l-a interesat îndeosebi. În acest context a tradus lucrarea lui Petru Movilă, Mitropolitul Kievului de la mijlocul secolului al XVII-lea, intitulată ***Ortodoxa confession fidel catholicae et apostolicae ecclesiae orientales*** *și legată, firește, de Sinodul de la Iași din 1642. Totodată, a colaborat la traducerea unor autori creștini din perioada târzie a Antichității*.

În calitate de profesor și șef de catedră, a depus eforturi constante, decenii la rând, de a asigura perpetuarea (în unele momente chiar supraviețuirea) ***Secției de Latină-Greacă*** *la Universitatea din Iași. A fost convins și a încercat să convingă și pe factorii decizionali, că* ***o universitate fără studii clasice puternice nu se poate numi o universitate veritabilă.***

*A organizat periodic, la Iași, colocviile **Antichitatea și moștenirea ei spirituală**; a cultivat cu sârg memoria profesorilor săi bucureșteni, dar și pe a înaintașilor săi ieșeni în studiile clasice, învățați precum Ioan M. Marinescu, Constantin Balmuș, Theofil Simenschy (foștii profesori universitari ai lui Dumitru (Demetrio) Marin, n.n.). A cultivat drept modele mari personalități ale spațiului academic ieșean: slavistul și etnologul Petru Caraman, italienistul Ștefan Cuciureanu, sau lingvistul Gheorghe Ivănescu, (fost coleg universitar a lui Dumitru (Demetrio) Marin, n.n.). Și, în tot acest timp, a scris și publicat texte diverse, la mai multe reviste și edituri simultan. Are scrise lucrări de exegeză a literaturii latine și a culturii românești vechi, studii, articole și volume la care se adaugă traducerile din limba română în cea latină ale unor opere literare românești din autori precum: Mihai Eminescu, Vasile Alecsandri, Tudor Arghezi, Lucian Blaga, George Bacovia, Alexandru Macedonski și ale unor balade populare*: ***Miorița***, ***Meșterul Manole***, ***Toma Alimoș***, ***Soarele și luna***. *Opera lui scrisă este de dimensiuni impresionante. Potrivit propriilor declarații, din curriculum-ul oficial, a tipărit 35 volume de autor (sudii și traduceri), a colaborat la peste 50 volume colective cu profil filologic, a publicat peste 200 de lucrări (studii, articole, recenzii) în reviste academice sau de cultură din țară și străinătate la care se mai adaugă 18 volume de poezie originală, precum și frumoase tălmăciri în vers alb ale mai multor poeți latini din perioada romană târzie.*

Pentru întreaga muncă neobosită, didactică și științifică, a fost distins cu câteva premii literare și științifice importante: Premiul „Ion Luca Caragiale” al Academiei Române în anul 1984, pentru versiunea românească integrală a ***Tragediilor lui Seneca*** (*vol. I-II, 1982*); *Premiul Internațional „**Francesco Petrarca**”, conferit la Festivalul de poezie latină **Certamen Poeticum**, la Avignon, Franța* (*1979*), *pentru versiunea în limba latină a poemului **Cântul gintei latine** de Vasile Alecsandri*; *Premiul **Muzeului Național al Literaturii Române*** (*2010), pentru volumul* ***Eminescu și clasicismul Greco-latin***.

A fost membru în diferite asociații de specialitate: Uniunea Scriitorilor din România; Societatea de Studii Clasice din România;

Societatea de Filologie Română; Uniunea de Studii Latine; Societatea de Dramă Antică de la Siracuza.

De-a lungul carierei sale, profesorul Traian Diaconescu a efectuat stagii de cercetare și a susținut conferințe la Perugia, Italia (1972); Freiburg, Germania (1985); Viena, Austria (1985); Atena, Grecia (1992); Madrid, Spania (1994); Salonic și Ianina, Grecia (1995); Barcelona și Murcia, Spania (1996); Lerida, Grecia (1998); Atena, Creta și Salonic, Grecia (1999); Padova, Florența și Veneția, Italia (2000).”

În încheierea articolului amintit de noi mai sus, autorii acestuia menționează: *„Prin trecerea sa la cele veșnice, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași a rămas fără un mare învățat și literat de talent, adică fără profesorul care a ilustrat îndelung Catedra de Filologie Clasică și a instruit un număr însemnat de studenți și studente, deveniți apoi profesori de limbi clasice, greacă și latină, ori talentați traducători din institutele noastre de cercetare științifică. Bun specialist în limbi clasice și profesor cu har, Traian Diaconescu a lăsat mulți dintre elevii săi să-i continue activitatea și să-i păstreze o adâncă recunoștință”.*

PERIOADA IEȘEANĂ A UNUI MARE UMANIST: DEMETRIO MARIN

de MARIUS ALEXIANU

„Nimic nu este mai tentant și în același timp mai dificil decât explorarea vieții și operei unui mare clasicist, a unui adevărat umanist contemporan de origine română, mai ales când este vorba de o dublă ruptură: existențială și culturală. Alegând exilul, Dumitru Marin a devenit Demetrio Marin în cultura italiană și, în timp ce în România numele lui devenea din ce în ce mai mult, din cauza Cortinei de fier, apanajul câtorva inițiați din cercurilor închise ale clasiciștilor, recunoașterea sa în țara de adopție crește cel puțin invers proporțional. Nu este singurul caz – după cum s-a remarcat după 1989 – de români excepționali care sunt mai cunoscuți în străinătate decât în țara lor de origine. Din păcate și din fericire, în același timp.

Acesta este motivul pentru care dorim să salutăm în cel mai neconvențional mod inițiativa domnului profesor Domenico Lassandro care a publicat, sub un titlu atât de sugestiv[158], o culegere de evocări și de articole aparținând autorilor omagiați, care dezvăluie personalitatea excepțională a lui Demetrio și Meluța Marin.

Pentru cititorul român, este absolut necesar să evocăm câteva momente semnificative din viața sa așa cum sânt prezentate în acest volum apărut în 1995, „cu ocazia denumirii unei străzi din orașul Bari după numele lui Demetrio Marin."

Născut în [satul Peicani], comuna Jigălia la 24 martie 1914, Dumitru Marin s-a înscris la Facultatea de Litere a Universității din Iași, cea mai veche din România (1860), unde a obținut cu brio

---

[158] *PERTRANSIERUNT BENEFACIENDO*, In memoria di *Demetrio e Meluta Marin*, a cura di Domenico Lassandro, Quaderni di **Invigilata Lucernis**, Dipartimento di Studi Classici e Cristiani, Università di Bari, 3, 1995, p. 319.

licența în filologie clasică în 1937. Apoi a devenit asistent onorific la Catedra de limba și literatura latină a aceleași Universități din Iași și secretar al Institutului de cultură italiană în același oraș. Între 1941 și 1943 a fost bursier la *Accademia di Romania* din Roma. Întors în România, devine asistent la Catedra de gramatică comparată, unde se titularizează în 1945, după ce obținuse în 1944 titlul de doctor în filologie clasică. În august 1946, chemat fiind din nou de profesorul Scarlat Lambrino la *Accademia di Romania*, a decis să rămână în Italia din pricina revoluției nedemocratice a puterii politice din România. După o scurtă perioadă ca bibliotecar la Școala Franceză din Roma, acesta a început, în 1948, să predea la Universitatea din Bari. Cursurile sale se intitulau „Limba sanscrită și literatura indiană", „Limba și literatura română" (1948-1968), „Gramatica greco-latină" (1954-1955) și apoi „Gramatica latină". Convertit la catolicism în 1950, acesta a devenit cetățean italian în 1957 și, la propunerea ministrului educației de la acea vreme, Aldo Moro, i s-a decernat titlul de Cavaler al ordinului „Al merito della Repubblica italiana". S-a stins din viață la 26 noiembrie 1976, după o conferință despre influența gândirii indiene asupra lui Ovidiu.

Acestea sunt, pe scurt, să spunem, datele exterioare ale vieții și activității sale. Dar mărturiile asupra personalității sale unice, aparținând foștilor săi discipoli, ascund în rândurile lor – uneori sobre și întotdeauna complet sincere – o emoție profundă, un profund respect și o admirație emoționantă față de cel care pare să fi constituit pentru mulți dintre ei o referință de neînlocuit. Am fost foarte impresionat când am citit pentru prima dată evocarea tulburătoare a fostei sale asistente, care vorbește despre omul „total" care a lăsat urme în sufletul tuturor celor pe care i-a întâlnit („Era un om care își lăsa amprenta asupra oricui îl întâlnea"[159]). Un om care nu putea fi indiferent nimănui.

---

[159] Maria Luisa Amerio Pazienza, *La figura e l 'opera di Demetrio Marin*, în: PERTRANSIERUNT BENEFACIENDO, p. 14.

Demetrio Marin cunoștea în profunzime principalele așa-numite limbi „europene” și limbile antice: sanscrită, greacă, latină, limbi semitice. Procesul său cognitiv era foarte complex și implicit inclasificabil („Este dificil să-i definești munca sub o etichetă strictă”, după cum observa asistenta sa)[160].

Și totuși, în ceea ce privește activitatea sa profesională, putem distinge o serie de direcții principale ale preocupărilor sale.

Deși locuia în Italia, acesta nu a dat uitării spiritualitatea românească. A scris mai întâi despre Eminescu[161], apoi despre alți autori importanți din literatura română[162]. De asemenea, a publicat numeroase articole despre istoria veche a românilor, abordând în special problematica influenței romane în Dacia și abandonarea acestei provincii de către romani, subiecte mereu actuale[163]. A fost atras în mod special de figura lui Ovidiu[164]. Celelalte constante ale

---

[160] Ibidem, p. 21.

[161] *Influsso del pensiero indiano antico sul concetto di donna in Mihai Eminescu*, **Buletinul Bibliotecii Române**, Freiburg, 3, 1955-1956, pp. 215-243*; L'origine indiana del pessimismo di Mihai Eminescu*, **România**, New York, 1, nr. 8, octobre 1956, pp. 9-10; *Significato di „Lucefărul” insieme alla versione italiana in versi*, **Romania,** Roma, 3, nr. 12, juillet 1956, pp. 6-7; *Influsso del pensiero indiano antico sul concetto di uomo in Mihai Eminescu*, **Cuget Românesc**, Buenos Aires, 6, 1957-1958, pp. 13-43*; Eminescu și critica italiană: note și impresii*, **Buna Vestire,** Roma, 9, nr. 3, 1970- în italiană, în **Acta Philologica** (Societas Academica Dacoromana) 6, Romae, 1976, pp. 99-115; adăugăm un manuscris neterminat-*Le componenti della spiritualità di Mihai Eminescu*.

[162] *La o sută cincizeci de ani de la moartea lui Gheorghe Șincai*, **Buna Vestire,** Roma, 5, nr. 3, 1966, pp. 1-13; despre Ion Creangă*: Un Ion mai modest, dar mai autentic*, **Buna Vestire**, Roma 10, nr. 2, 1971, pp. 43-52*; Nel centenario dello scrittore romeno N. Bălcescu*, **Il Mezzogiorno d 'Italia**, Bari, 3, nr. 9, 2 maggio 1953, p. 3.

[163] *Părăsirea Daciei Traiane în isvoarele literare antice*, **Buletinul Institutului de Filologie Română**, Iași, 10, 1943, pp.163-186; *Latinitatea poporului nostru în lumina actualității*, **Tribuna**, Londra, 1, nr. 3-4, 1951-1952, pp. 90-100; *Continuitatea elementului daco-roman în Dacia*, **Orizonturi**, Stuttgart, 4, nr. 1, 1952, pp. 16-20; *I „provinciales” ritirati della Dacia sotto Aureliano*, **Revue des Etudes Roumaines**, Paris, 3-4, 1955-1956, pp.170-219; *Neueres über den Fortbestand des dakoromanischen Elementes im Norden der Donau*, **Acta Historica** (Societas Academica Dacoromana), 5, Monachii, 1966, pp. 5-31.

[164] *Intorno alle cause dell 'esilio di Ovidio*, dans *Ovidiana. Recherches, sur Ovide*, publiées par N. I. Herescu, Paris, 1958, pp. 406-411; *Ovidio fu relegat per la sua*

operei sale sunt gramatica latină[165], retorica, stilistica și estetica[166] , etimologia[167] , epigrafia[168], istoria creștinismului[169].

După această enumerare seacă, se cuvine amintită remarca profesorului Domenico Lassandro care surprindea un lucru esențial pentru fiecare umanist: subordonarea cercetării științifice lumii valorilor („În numeroasele sale scrieri, cercetarea nu pare niciodată a fi un scop în sine și nu constă în analize la rece, ci are întotdeauna ca scop demonstrarea valorilor”[170]). Și, de asemenea, în loc de concluzie, remarca pătrunzătoare a profesorului Aldo Luisi care vorbea despre personalitatea maestrului său în acești termeni direcți: „A trecut, lăsând o urmă de neșters, o brazdă adâncă, nu goală, ci plină de virtute. Mulți maeștri ai culturii, în schimb, lasă doar lucrări care umplu

---

opposizione al regime augusteo?, **Acta Philologica** (Societas Academica Dacoromana), 1, Roma, 1958, pp. 97-252. *Spunti di meditazione esoterica orientale in Ovidio*? *L 'origine del mondo*, *in Studi di poesia latina in onore di Antonio Traglia*, II, Roma, 1979, pp. 633-641 (a cura di M. Marin).

[165] *Latino „arcaico", latino classico, latino „volgare"*. *Riflessioni*, **Annali della Facoltà di Lettere e Filosofia dell 'Università di Bari,** 6, 1960, 117p.; *La questione del latino*, Bari, 1970; *Tra gramatica latina e storia antica*, Matera, 1972; *Latino arcaico e linque neo-latine*, **Romanica**, 7,1974 (Estudios dedicados a D. Găzdaru, II), La Plata, 1975, pp. 183-200; *Indicazioni metodologiche per lo studio della storia del latino*, Bari, 1976; „*Ripristino*" o „*innovazione*" nella storia del latino?, **Annali della Falcotà di Magistero dell 'Università di Bari,** 14, 1974-1976, pp. 33-63 (a cura di M. Marin).

[166] *Retorica stilistica estetica* nell 'età augustea, Bari, 1970; *Lingua e stile del „Saggio sul Sublime*", II, **Annali della Facoltà di Magistero dell 'Univesità di Bari**, 12, 1973, pp. 243-315.

[167] Intorno all 'etimologia dei termini **mélissa** e **ÿaywdób**, **Annali della Facolta di Lettere dell 'Università di Bari,** 3, 1956,pp. 81-92.

[168] *Il foedus romano con Callatis*, **Epigraphica**, 10, 1949, pp. 102-130; *L'epigrafe latino-greca di Lavello* (*Lucania*), 11, 1949, pp. 71-76; *L'iscrizione di Duenos*, **Atti dell 'Accademia Nazionale dei Lincei** (Memorie della classe di Scienze morali, storiche e filologiche), s. VIII, 2, 1950, pp. 417-469.

[169] *La Bibbia nella Roma augustea*?, **Orbis**, Louvain, 5 no. 2, 1956, pp. 468-477; *La testimonianza di Paolino di Nola sul cristianesimo dell 'Italia meridionale*, **Archivio Storico Pugliese**, 27, 1974, pp. 161-190; *I nomi di Dio e la teologia negativa nel pensiero di Tommaso d 'Aquino*, in: *Atti del Congresso Internazionale „Tommaso d'Aquino nel suo settimo centenario*", Roma -Napoli, aprile 1964, III; Dio e l 'economia della salvezza, Napoli, 1976.

[170] Domenico Lassandro, *Pertransiit benefaciendo*, in: *PERTRANSIERUNT BENEFACIENDO*, pp. 34-35.

bibliotecile. Timpul îi pune la locul lor pe acești distribuitori de cultură efemeră și autosuficientă”[171].

Revenind la subiectul prezentării de față, m-am întrebat cum să definesc în linii mari ceea ce putem numi, pe bună dreptate, sunt sigur, perioada ieșeană a lui Demetrio Marin, cu a cărui personalitate „italiană” m-am familiarizat prin ochii discipolilor săi. O posibilitate ar fi fost să caut prin documente; dar arhivele nu spun nimic sau aproape nimic – vai! – despre alchimia subtilă care se petrecea în sufletul acestui tânăr umanist. În final, după ce am citit volumul *Pertransierunt benefaciendo*, când am văzut câte urme poate lăsa un adevărat maestru în sufletele discipolilor săi, am găsit soluția. Care era așadar orizontul cultural și științific al maeștrilor săi de la Universitatea din Iași? Deoarece, chiar dacă fiecare personalitate este mai mult sau mai puțin predestinată, modelele pe care le întâlnește la începutul vieții sale spirituale și creatoare configurează matrici profunde.

Universitatea din Iași a fost înființată în anul 1860. Deși, începând cu 1864, limbile și literaturile clasice erau discipline obligatorii pentru studenții Facultății de Filosofie, în anul 1897 se înființează secția de filologie clasică, desființată în 1948[172] și reînființată în1990.

Perioada de *akmé* a Universității din Iași a fost fără îndoială perioada interbelică. Această instituție era perfect integrată în circuitul valorilor europene, iar calitatea învățământului în această universitate era recunoscută peste tot[173]. Dumitru Marin a avut marele noroc să își facă studiile în interiorul acestui *kairos*. Formarea

---

[171] Aldo Luisi, *L'eredità del suo insegnamento*, in: *PERTRANSIERUNT BENEFACIENDO*, p. 66.

[172] Th. Simenschy, O. Tcaciuc, *Învățământul limbilor clasice*, în: *Contribuții la istoria dezvoltării Universității din Iași 1860-1960*, vol. II, București, 1960, pp. 285-289; Em. Bold, GH. Platon Gh. Tanasă, *Legislație, structură, profesori, studenți, baza materială*, în: *Istoria Universității din Iași*, Editura Junimea, Iași, 1985, p. 149.

[173] I. Agrigoroaiei, Gh. Buzatu, *Viața științifică*, în: *Istoria Universității din Iași*, Iași, 1985, pp. 169-182.

sa a fost influențată de câțiva maeștri străluciți, personalități recunoscute în lumea filologiei clasice europene.

Astfel, latinistul I. M. Marinescu (1880-1965)[174], doctor în filologie (1910)[175], cu stagii de specializare la Berlin și München, a fost un valoros filolog clasic și un activ om de litere. Timp de mai bine de un sfert de secol, acesta a fost eminentul reprezentant al catedrei de limba și literatura latină. Pe lângă patru volume în care propagă valorile antichității greco-latine[176], acesta a publicat traduceri de mare succes[177]. Nu trebuie să-i neglijăm contribuția la formarea discipolilor săi (Th. Simenschy, C. Balmuș și H. Mihăiescu).

Un alt mare profesor a fost Constantin I. Balmuș (1898-1957)[178] a cărui pregătire a fost întregită de stagii de specializare la Berlin și Bonn (1922-1924) și care a fost membru al *Accademia di Romania* din Roma (1924-1926). Preocupările sale de istoric literar interesat mai ales de chestiuni de poetică, stilistică și estetică[179] s-au bucurat de aprecierea unor celebri clasiciști europeni. Acesta și-a îndreptat atenția și asupra personalității celui mai mare istoric grec[180]. S-a remarcat și prin publicarea de manuale universitare[181]. Prima sa traducere[182] este un model de virtuozitate literară incomparabilă. De

---

[174] Traian Diaconescu, *I. M. Marinescu*, în: *Universitatea din Iași* (*1860-1985*). *Dezvoltarea științei,* Iași, 1986, pp. 70-71.
173 Teza sa, *Die stoichen Elemente in der Pedagogik Senecas*, a fost publicată în 1911 la München.
[176] *Figuri din antichitatea clasică*, Roma, București, 1929; *Figuri din antichitatea clasică. Elada*, București, 1930; *Răsfoind scriitorii clasici*, București, 1942; *Străini iluștri din trecutul Romei*, București, 1983.
[177] Petronius, *Satyricon*, Bucureșți, 1923; Juvenal, *Satire*, București, 1928.
[178] Traian Diaconescu, *Constantin I. Balmuș*, în: *Universitatea din Iași* (*1860-1985*). *Dezvoltarea științei*, Iași, 1986, pp. 78-79.
[179] *Tehnica povestirii la Plutarh*, Chișinău, 1925, (de fapt, teza sa de doctorat susținută la Iași)*; De Quintiliani fontibus graecis,* Iași, 1927*; Étude sur le style de Saint Augustin dans les* ***Confessions*** *et la* ***Cité de Dieu***, Paris, Les Belles Lettres, 1930; *Namaziano, l 'ultimo poeta di Roma*, in: Il Mondo Classico, Torino, 1935.
[180] *Tucidide. Concepția și metoda sa istorică*, București, 1950.
[181] *Istoria poeziei latine în perioada arhaică*, Iași, 1928; *Gramatica istorică a limbii latine*, Iași, 1928; *Gramatica limbii grecești. Fonetică. Morfologie. Sintaxă*, București, 1935 (remarcată de P. Chantraine).
[182] *Daphnis și Chloe*, București, 1922.

asemenea, numele său este legat în cultura română și de versiunile îngrijite ale unor tratate de poetică antică[183] (pe care le-a analizat și Demetrio Marin) și de traducerea operei lui Diogene Laerțiu[184]. În ceea ce privește renumele său internațional, este suficient să menționăm că a fost ales membru al Societății de Studii Latine din Paris și al Asociației de Promovare a Studiilor Grecești din Franța.

Dar cea mai importantă personalitate pentru destinul cultural a lui Demetrio Marin pare să fie Theofil Simenschy (1892-1968)[185]. Încă de la început, acesta și-a făcut un nume în cercurile academice prin publicarea tezei sale de doctorat[186] care s-a bucurat de aprecieri din partea unor savanți iluștri, precum Meillet, Chantraine sau P. Kretschmer. A fondat și ilustrat la Universitatea din Iași timp de un sfert de secol disciplina *Gramatica comparată a limbilor indo-europene*, domeniu în care a publicat diverse contribuții științifice[187]. *Gramatica comparată a limbilor indo-europene*, un volum masiv, a fost publicat în 1981 cu contribuția și completările profesorului George Ivănescu. Manualele sale universitare[188] au atras comentarii foarte favorabile din partea celor mai buni specialiști în domeniu din Europa. Capacitățile sale i-au permis să exploreze diverse aspecte ale culturii greco-latine și indiene[189], direcție urmată, după cum am văzut, și de Demetrio Marin. În calitate de traducător excepțional, acesta a fost atras de o serie de

---

183 *Tratatul despre Sublim*, București, 1935*; Tratatul despre stil,* Iași, 1943*;* Poetica lui Aristotel,*București, 1963.*

184 Diogene Laerțiu*, Despre viețile și doctrinele filosofilor*, București, 1963 (introducere și note de Avram Frenkian).

185 Traian Diaconescu*, Theofil Simenschy,* în*: Universitatea din Iași* (*1860-1985*). *Dezvoltarea științei*, Iași,1986, pp. 80-81.

186 *Le complement des verbes qui signifient **entendre** chez Homère*, Bucharest, 1927.

187 *La construction du verbe dans les langues indo- européennes*, Iași, 1949; *La langue hittite et son rôle dans la grammaire comparée,* în: Analele Academiei Române*. Memoriile Secțiunii Literare*, s. III, t. XIII, București, 1944, pp. 1-47.

188 *Gramatica limbii latine*, Chișinău, 1937; *Gramatica limbii grecești*, București, 1937: *Gramatica limbii sanscrite*, București, 1959.

189 Vezi studiile *Originea universului în concepția indienilor și grecilor* (1935), *Secolul lui Pericle* (1937), *Destinul în concepția antică* (1943) et le volume *Cultură și filosofie indiană în texte și studii* (Editura C. Poghirc), București, 1978.

autori greci[190] și de capodoperele literaturii antice indiene[191], aceste din urmă traduceri fiind distinse cu Premiul Academiei Române. În ceea ce privește renumele său internațional, să menționăm că în 1926 a fost ales membru al conducerii prestigioasei reviste *Indogermanische Geselschaft* din Jena, iar în 1927 membru permanent (la propunerea lui Antoine Meillet!) al Societății de Lingvistică din Paris. Theofil Simenschy era, în integralitatea sa, o personalitate puternică și distinsă care îmbina spiritul de finețe cu spiritul geometric.

Chiar dacă critica genetică găsește adesea contestații îndârjite, cred că este evident, după această scurtă antropografie a maeștrilor lui Demetrio Marin, că acesta a avut cel puțin puncte semnificative de interferență cu orizonturile culturale și epistemice ale profesorilor săi din Iași. Dacă admitem, așadar, existența unei perioade ieșene a lui Demetrio Marin, cred că el a purtat-o mereu cu sine, pe măsură ce preocupările sale au continuat unele dintre constantele filologiei clasice românești astfel cum a fost aceasta ilustrată la Iași[192].

Tocmai pentru a aprofunda aceste relații genetice probabile, dar mai ales pentru a face cunoscută în România, astfel cum merită, activitatea excepțională a acestei personalități, trebuie să fie depuse toate eforturile încât Catedra de Filologie Clasică din Iași să intre în posesia întregii sale opere. Pe de altă parte, traducerea măcar a câtorva dintre lucrările lui Demetrio Marin este, sunt convins, indispensabilă pentru cultura română".

Sursa

Studia Antiqua et Archaeologica, V, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza" Iași, 1998, pp. 189-196.

---

[190] Platon, *Gorgias*, Iași, 1920; Musaios, *Hero și Leandru*, București, 1925; Lucian, *Toxaris*, Chișinău, 1938.

[191] *Pančatantra, Mahabharata, Rig-Veda, Bhagavagita, Somodeva.*

[192] Semnificativ este faptul că D. Marin a publicat *Contributi romeni agli studi classici nell 'ultimo decennio*, **Atene e Roma**, 7-8, 1953,pp. 28-51.

Note

1. Prezentul articol ne-a fost pus la dispoziție, la solicitarea noastră, personal de către Dl. Marius Alexianu, căruia îi mulțumim respectuos.

2. **Marius Alexianu.** Născut în 1950 la Piatra-Neamţ, este absolvent al Facultății de Limbi Romanice, Clasice și Orientale - secția de limbi clasice -, Universitatea București (1973) și al Facultății de Drept la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza" din Iași (1982).

În anul 2000 obține primul titlu de doctor în istorie, specializarea istorie veche și universală cu teza „Indoeuropenizarea spațiului carpato-balcanic din perspectivă lingvistică și arheologică"; în 2011 obține pe cel de al doilea titlu de doctor cu o teză din filologia clasică intitulată „Filostrat, *Viața lui Apollonios din Tyana*: studiu naratologic". Ambele lucrări sunt incluse în *Bibliografia istorică a României* și în tratatul *Istoria Românilor,* editat de Academia Română.

Își începe activitatea didactică ca profesor de limba latină la Liceul „Petru Rareș" din Piatra-Neamț (1973-1976). Desfășoară, apoi, activitate ca etnograf și arheolog la Muzeul de Istorie din Piatra-Neamț.

Începând cu anul 1991 activează în mediul academic ieșean, Facultatea de Litere și Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza", unde predă Literatura greacă și latină, Istoria limbii grecești și desfășoară activitate de cercetare științifică în domeniile *filologie clasică, istorie antică* și *etnoarheologie.*

Cunoaște mai multe limbi străine: franceză (foarte bine), germană și italiană (bine), engleză, rusă și neogreacă (suficient).

Pregătirea sa este întregită de stagii de specializare cu bursă în Albania (1992), Bulgaria (1994) și Grecia (2000), de documentare în Grecia (2001;2005), Italia (2001;2006), Franța (2005;2008) și de cercetare - documentare în Spania (2008).

A publicat, ca autor și în colaborare, numeroase volume, studii, articole și traduceri. Este participant la peste 50 de manifestări științifice internaționale (congrese, colocvii, conferințe) și a deținut mai multe responsabilități științifice și administrative.

Începând cu anul 2008 îndeplinește și funcția de evaluator al Consiliului Național al Cercetării Științifice din România. (D. L.).

ASPECTE ALE SPIRITUALITĂȚII CUCUTENIENE ÎN LUCRĂRILE CERCETĂTOAREI MELUȚA MARIN

de NICOLAE URSULESCU

Dorim ca, prin aceste rânduri, să propunem valorificarea, în istoriografia preistoriei românești, a contribuției lăsate, în domeniul interpretării spiritualității neolitice, de o remarcabilă reprezentantă a arheologiei românești, care și-a găsit însă deplina împlinire în Italia, în mediul universitar de la Bari. Lucrările sale despre neoliticul României, apărute în Italia, Franța și Germania, între 1948 și 1955, nu au fost, din păcate, deloc receptate în circuitul științific românesc[193], desigur datorită acelei „conspirații a tăcerii", impusă de regimul comunist în jurul celor plecați din România. A fost o politică prin care știința românească a fost văduvită de aportul multor intelectuali de seamă, care, părăsind din convingeri politice România, lăsată pradă sistemului totalitar de tip stalinist, s-au bucurat de prețuirea țărilor de adopție, unde și-au dat întreaga măsură a erudiției lor de largă deschidere universală.

Printre aceștia s-au numărat și soții Demetrio și Meluța Marin, formați la școala universitară ieșeană și ajunși creatori de școală filologică și arheologică la Universitatea din Bari.

Recent, la 15 iunie 1995, ca semn de prețuire a activității celor doi savanți de origine română, a avut loc lansarea oficială a unui volum comemorativ, dedicat de Universitatea din Bari, memoriei soților Marin[194], iar Consiliul municipal a acordat unei importante străzi din Bari numele marelui filolog Demetrio Marin[195].

---

[193] După știința noastră, doar un singur studiu al Meluței Marin a fost consemnat, la E. Comșa, *Bibliografia neoliticului de pe teritoriul României*, I, București, 1976, p. 69, nr. 813 (dar inserierea este eronată, deoarece prenumele este confundat cu numele!); în rest, lucrările ei nu au mai fost menționate în vreun studiu din România, dedicate neoliticului.

[194] *Pertransierunt benefaciendo. In memoria di Demetrio e Meluta Marin* (a cura di Domenico Lassandro), Quaderni di Invigilata Lucernis, 3, Dipartimento di Studi Classici e Cristiani, Università di Bari, 1995.

[195] Ibidem, p. 7.

Meluța Miroslav-Marin s-a născut la 9 februarie 1920, la Grădiștea [fost județul Râmnicu Sărat, azi] județul Brăila și a absolvit liceul la Galați[196]. Între 1938 și 1942 a urmat secția de istorie antică și arheologie a Facultății de Litere din Iași, la susținerea licenței obținând calificativul „magna cum laude”. Formată la școala profesorului Radu Vulpe, a întreprins, cu acesta și soția lui, Ecaterina Dunăreanu-Vulpe, săpături în mai multe stațiuni cucuteniene (Izvoare, Costești, Giurgești ș.a.).

În toamna anului 1942 a obținut o bursă de studii pentru Școala Română din Roma, dar nu a rămas acolo decât o scurtă perioadă (aprilie-august 1943), din cauza răsturnărilor politico-militare din Italia.

După căsătoria cu Demetrio Marin (22 august 1943), și el bursier al aceleiași Școli, a devenit asistentă la Catedra de arheologie și preistorie din Iași. A rămas pe acest post până în vara anului 1946; în iarna lui 1945/1946 a efectuat un stagiu de documentare la Muzeul Național de Antichități din București. Cu acest prilej a adunat un bogat material, în mare măsură inedit, pe care îl va valorifica în studiile sale ulterioare.

În august 1946 a fost rechemată la Roma, împreună cu Dumitru Marin, de către profesorul Scarlat Lambrino, directorul Școlii Române, pentru continuarea studiilor. Cei doi soți au suportat aici o perioadă de vicisitudini materiale, deoarece autoritățile române au sistat plata bursierilor aflați la studii [în străinătate], iar în 1947 au decis chiar închiderea Școlii. Chiar și în aceste condiții, Meluța Marin și-a început activitatea publicistică, prin două colaborări la prestigioase reviste de specialitate din Italia (*Fasti Archaeologic*i și *Revista di Scienze Preistoriche)*[197].

În toamna anului 1948 cei doi soți s-au stabilit la Bari, unde au devenit profesori la Universitatea locală, rămânând aici până la

---

[196] Pentru datele biografice și lista lucrărilor publicate, vezi *op. cit*, pp. 215-224.

[197] *Sullio stato attuale delle recerche preistoriche in Romania*, Fasti Archa eologici, 1, 1947; *La plastica antropomorfa cucuteniana nella Dacia*, Revista di Scienze Preistoriche, III, 1948, pp. 17-57.

sfârșitul vieții. Meluța Marin, după ce a predat la început cursuri de *Limba și Literatura română*, de *Arheologie și istorie a artei grecești și romane* și de *Paleoetnologie*, din anul 1951 a devenit titulara disciplinei de *Topografie a Italiei antice*. În acest domeniu a devenit o autoritate recunoscută, mai ales pentru problemele sudului Italiei, inițiind numeroase cercetări arheologice, efectuate prin metode științifice și moderne, pe parcursul cărora s-au format numeroși specialiști italieni. A onorat această disciplină până la pensionare (1990), continuându-și activitatea științifică până în ultimul an al vieții (26 mai 1992).

În preocupările sale științifice se delimitează clar două perioade. În prima (până în 1955) s-a preocupat în exclusivitate de problemele neoliticului românesc, îndeosebi ale spiritualității comunităților din această perioadă. După această dată, preocupările didactice, ca și imposibilitatea de a mai fi la curent cu rezultatele noilor cercetări din România, referitoare la neolitic, au determinat-o să-și concentreze cercetările numai asupra antichităților greco-romane din sudul Italiei.

În comunicarea noastră ne vom opri doar asupra importanței lucrărilor elaborate de Meluța Marin despre aspecte ale vieții spirituale din cultura Cucuteni, ținând bineînțeles cont de stadiul cercetărilor în momentul în care au fost redactate, adică mijlocul deceniului al cincilea – dată de la care posibilitățile de obținere a unor noi informații au devenit cvasi-nule pentru autoare.

Deși este vorba de un număr restrâns de studii, doar patru[198], totuși importanța lor constă în modul profund de abordare a temei, în clasificările și interpretările propuse, ca și introducerea în circuitul științific a unor piese care rămăseseră până atunci inedite (Ruginoasa, Fedeleșeni, Cucuteni, Giurgești, Costești, Dolhești, Petreni). De aceea ni se pare absolut necesară valorificarea acestor lucrări, referitoare la neolitic, atât în arheologia românească, cât și pentru istoria credințelor religioase.

---

[198] Eadem, op. cit, 1948; *Stațiunea neo-eneolitică de la Costești*, Orizonturi, (Stuttgart), 3, 1951, pp. 7-12, pp. 89-98; eadem, Revue des Études Roumaines, II, 1954, pp. 75-95; eadem, Annali della Facoltà di Lettere e Filosofia dell 'Università di Bari, 2, 1955, pp. 1-14.

Cel mai amplu și mai important ni se pare a fi studiul de sinteză despre plastica antropomorfă cucuteniană, apărut când autoarea împlinea vârsta de 28 de ani[199]. Până atunci, în afară de semnalarea unor descoperiri de idoli sau a unor considerații generale în cadrul unor studii de caracter mai general[200], nu există încă nici o lucrare dedicată special problematicii plasticii cucuteniene de pe teritoriul României. Existau însă încercări de sinteză despre piesele similare din aria tripoliană (Ucraina)[201] și din cea poloneză a ceramicii pictate[202], pe care autoarea le-a utilizat în comparațiile pe care le-a făcut pentru materialul din Moldova.

În privința descoperirilor precucuteniene, autoarea acceptă ideea că acestea fac parte organică din evoluția civilizației cucuteniene, ca primă fază a acesteia[203].

Ca metodă de lucru, autoarea întreprinde o analiză amănunțită a materialului, pe faze, aplicând în fiecare caz și criterii specifice de clasificare (după pastă, după modul de asamblare, după poziție și după ornamentație). Astfel, pentru faza A stabilește legătura dintre categoria de statuete modelate în pastă roșie, de bună calitate, și decorul striat[204]. Interesantă este observația referitoare la modul separat de modelare a unor părți ale corpului statuetelor, asamblate apoi unitar, ceea ce nu împiedica însă, refragmentarea lor după un anume timp[205]. Sunt avute în vedere și statuetele descoperite în aria Ariușd, sesizându-se unele deosebiri între produsele celor două aspecte ale marelui complex cultural cucutenian.

În permanență, trăsăturile diferitelor părți ale statuetelor sunt comparate cu piese din ariile culturale învecinate sau mai îndepărtate.

---

[199] Eadem, *op. cit*, 1948.
[200] I. Andrieșescu, *Contribuții la Dacia înainte de romani*, Iași, 1912; idem, ATG, 4-5, 1938(1939), pp. 25-50 + 101 fig.; Vl.Dumitrescu, *L 'art préistorique en Roumanie*, București, 1937; idem, ATG, 3, 1938, pp. 26-30; H. Schmidt, *Cucuteni in der oberen Moldau*, Berlin-Leipzig, 1932.
[201] N. Makarenko, JPEK, 1927, pp. 119-130.
[202] H. Cehak*, L 'art plastique dans la cultur énéolithique de la céramique peinte en Pologne*, Swiatowit, XIV, 1930-1931.
[203] M. Marin, *op. cit*. 1948, pp. 18-20.
[204] Ibidem, p. 20.
[205] Ibidem, p. 21.

În acest sens, demn de menționat este faptul că autoarea a sesizat amestecul elementelor gumelnițene și cucuteniene pe aceeași statuetă[206], tocmai în așezările din sudul Moldovei, într-o perioadă în care nu se formulase încă termenul de „aspect cultural Stoicani-Aldeni”.

Din păcate, deși se amintește inițial de existența unei faze de tranziție Cucuteni A-B[207], totuși în analiza întreprinsă asupra materialului, autoarea nu se oprește decât la cele două faze principale (A și B), integrând materialul A-B în ultima fază, așa cum a procedat și Hubert Schmidt, în cunoscuta sa monografie. Totuși, la acea dată existau deja publicate o serie de așezări cu material bine delimitat pentru faza A-B, în primul rând Traian-*Dealul Fântânilor*[208]. O motivație se poate găsi în faptul că multe dintre piesele luate în considerare proveneau din cercetări nesistematice, fără observații stratigrafice riguroase[209]. Această tratare globală a materialelor Cucuteni A-B și B limitează parțial valoarea clasificării propusă de autoare pentru faza B[210], făcând necesară mai întâi o delimitare a statuetelor pe cele două faze.

Și pentru faza Cucuteni B sunt utilizate aceleași patru criterii de clasificare utilizate la faza anterioară. În ceea ce privește stabilirea tipurilor de statuete din această fază, autoarea arată că, până la acea dată, nu se folosiseră criterii unitare, ceea ce conducea la scheme de clasificare contradictorii[211].

În privința statuetelor masculine, autoarea remarcă și existența acelor piese la care apar și caracteristici feminine (sânii), fără a continua însă ideea până la capăt, printr-o delimitare a categoriei androginilor (așa cum s-a propus ulterior)[212], ceea ce ar constitui mai

---

[206] Ibidem, p. 30.
[207] Ibidem, p. 18.
[208] Vl. Dumitrescu, *Dacia*, IX-X, 1945, pp. 11-114.
[209] M. Marin, *op. cit*, 1948, p. 34.
[210] Ibidem, pp. 33-51.
[211] Ibidem, pp. 35-36.
[212] N. Ursulescu, V. Batariuc, *L 'idole androgyne de Mihoveni* (dép. De Suceava), în vol. *La civilisation de Cucuteni en contexte européen*, Iași, 1987, pp. 309-312; Dan Monah, *MemAntiq*. XVIII, 1992, pp. 190-191.

mult decât simpla prezență a acolitului masculin în cadrul „cuplului divin”, fiind vorba de o integrare a celor două divinități într-o entitate. Trebuie, de asemenea, subliniat că și această categorie de idoli (androginii) apare în poziție șezând, nu numai categoria idolilor feminini, așa cum se credea[213].

Contribuția cea mai originală este adusă prin propunerea de a se folosi drept criteriu primordial pentru clasificarea statuetelor fazei B forma acestora (modelarea plastică), deosebindu-se trei mari categorii, cu multe subgrupe:

A. Figurine cilindrice;
B. Figurine cu bustul plat și partea inferioară cilindrică;
C. Figurine plate[214].

Împărțirea ni se pare logică, deoarece în cazul altor criterii (care țineau cont de sex, de poziție, de ornament) nu se putea face o delimitare și o clasificare strictă. Pe de altă parte, și în cazul ceramicii criteriul de bază al clasificării pornește de la forma vaselor, acest principiu fiind extrapolat și asupra plasticii.

Clasificarea și discutarea în detaliu a materialului se bazează atât pe o analiză directă și extrem de amănunțită a pieselor, cât și pe o cunoaștere profundă a bibliografiei problemei. De asemenea, nu este susținută nici o teorie tipologică dacă nu are un control stratigrafic sigur[215].

Extrem de ilustrativ pentru modul de prelucrare și interpretare complexă a materialului ni se pare pasajul referitor la rolul orificiilor practicate pe părțile laterale ale statuetelor: „Nu este prea ușor de a explica orificiile de la cap, de la coapse și de la umeri. Unii cercetători au văzut în ele mijlocul de a trece un fir, pentru suspendarea idolilor, însă greutatea nu mică a figurinelor ar fi necesitat un fir destul de gros, care, în multe cazuri, n-ar fi putut trece prin orificiile prea mici. În general nu se observă nici o urmă de frecare, care ar fi trebuit să apară

[213] M. Marin, *op. cit*, 1948, p. 36.
[214] Ibidem, p. 37.
[215] Ibidem, pp. 34; 56.

dacă figurinele ar fi fost atârnate. Dintre statuete, numai cele mici (2-3 cm.) s-ar preta la această explicație. Mai sigur e că orificiile aveau scop de ornament sau trebuiau să primească podoabe ușoare, precum pene, fibre, păr, bucăți de stofă… Sistemul poate fi apropiat de sistemul de ornamentare al multor popoare primitive actuale"[216].

La fel de pertinentă este și analiza pe care autoarea o face decorului de pe statuete[217]. Analizând toate opiniile exprimate în legătură cu acest subiect, în literatura străină și în cea românească, Meluța Marin ajunge la concluzia că ornamentul nu putea reprezenta altceva decât îmbrăcămintea, împărtășind astfel punctul de vedere exprimat anterior de Vladimir Dumitrescu[218]. În susținerea părerilor sale, recurge la numeroase paralele, inclusiv de ordin etnoarheologic (*avant la lettre*). Interesantă ni se pare și observația că: „…gli ornamenti sulle nostre figurine non erano mai eseguiti a caso, ma seguivano una distribuzione fissa, che in modo sicuro imitava qualche cosa di reale"[219], având, deci un rol magic bine determinat[220]. În acest sens, „La sottana rappresentata in questo modo non era solo un trucco dell 'artista neolitico per vincere le difficoltà presentate dall 'anatomia del corpo umano, sibbene era in rapporto con una certa concezione della divinità"[221].

În legătură cu locurile de desfășurare a ceremoniilor de cult, Meluța Marin, bazându-se pe paralele egeene, presupune existența unor altare și în neoliticul României, deși acestea nu se descoperiseră încă[222]. Ulterior, previziunea s-a confirmat printr-o serie de

[216] Ibidem, p. 43, nota 1.
[217] Ibidem, pp. 50-51.
[218] Vl. Dumitrescu, Dacia, III-IV, 1933, pp. 142-143.
[219] M. Marin, *op. cit*, 1948, p. 51: „Ornamentele de pe figurinele noastre nu erau niciodată executate la întâmplare, ci urmăreau o distribuire precisă, care, în mod sigur, imita un anume lucru real".
[220] Ibidem, pp. 24-25.
[221] Ibidem, p. 51: „Fusta reprezentată în acest mod nu era doar un truc al artistului neolitic, pentru a depăși dificultățile legate de anatomia corpului uman, ci era în raport cu o anume concepție despre divinitate".
[222] Ibidem, p. 52.

descoperiri, precum cele de la Parța[223], Căscioarele[224], Ghirbon[225], Ghelăiești[226], Trușești[227], Buznea[228] ș.a.

În privința semnificației acestor statuete, Meluța Marin s-a pronunțat clar pentru sensul lor strict religios, considerându-le ipostaze diverse ale unei divinități unice, Zeița-Mamă a fecundității și fertilității. Diferitele poziții ale figurinelor ar reprezenta doar momente diverse ale ritualului, în cadrul căruia statuetele aveau un rol bine definit[229]. Prezența acolitului masculin nu este decât reprezentarea simbolică a actului creației, așa cum apare el figurat pe vaste regiuni ale Orientului Apropiat și Egeei, dar și în numeroase paralele etnologice[230].

În privința originii, autoarea, fără a nega legăturile evidente ale plasticii cucuteniene cu cea din Orientul Apropiat, de unde a pornit ideea, consideră totuși că fiecare civilizație, inclusiv cea cucuteniană, și-a pus amprenta viziunii proprii asupra tipurilor de figurine. Astfel, „apare o statuetă nouă, despre care nu se poate spune nici că ar fi egipteană, nici mesopotamiană, nici din Susa, nici egeeană sau gumelnițeană, ci *cucuteniană*, distingându-se printre celelalte printr-o anume suplețe, care nu se întâlnește la figurinele din Sud-Est”[231]. În fazele ulterioare, figurinele urmează o evoluție locală, pornind mai ales de la plastica nedecorată[232].

---

[223] Gh. Lazarovici, *Das neolithische Heiligtum von Parta*, în vol. *Neolithic of Southeastern Europe and its Near Eastern Connections*, Budapest, 1989, pp. 149-174.
[224] Vl. Dumitrescu, Dacia, XIV, 1970, pp. 5-24; H Dumitrescu, Dacia, XII, 1968, pp. 381-394; eadem, Dacia XVII, 1973, pp. 311-316.
[225] I. Al. Aldea, Apulum, X, 1972, pp. 3-16.
[226] Șt. Cucoș, SCIV, 24, 1973, 2, pp. 204-214.
[227] M. Petrescu-Dîmbovița, ASU-Iași, secț. II (șt. soc.), III, 1957, 1-2, pp. 1-22; idem, PZ, XLI, 1963, pp. 172-186.
[228] D. Boghian, C. Mihai, *Le complexe de culte et le vase à décor ornithomorphe peint découverts à Buznea* (dép. de Iași), în vol.*La civilization de Cucuteni en context européen*, Iași, 1987, pp. 313-324.
[229] M. Marin, *op. cit*, 1948, pp. 52-53.
[230] Ibidem, pp. 53-54.
[231] Ibidem, p. 55.
[232] Ibidem, p. 56.

Pentru a completa și compara imaginea spiritualității comunităților neolitice de pe teritoriul României[233], Meluța Marin a urmărit problematica reprezentărilor antro-pomorfe și zoomorfe nu numai în plastică, ci deopotrivă și ca ornamentație a ceramicii, în două studii, dintre care unul abordează această tematică pentru orizontul Vinča-Turdaș-Criș[234], iar altul pentru un caz de excepție de la Petreni[235].

De la bun început, trebuie să precizăm că în momentul în care Meluța Marin și-a elaborat studiul de sinteză asupra orizontului Vinča-Turdaș-Criș, acesta era considerat încă cel mai vechi neolitic din zonă, iar despre aspectul Criș nu se știa că se extinsese și asupra celei mai mari părți a teritoriului României. De asemenea, nu se cunoștea nimic despre existența ceramicii liniare sau a culturii Dudești în spațiul românesc. Nu era deloc clar nici raportul cronologic dintre descoperirile de tip Vinča, Turdaș și Criș din răsăritul Ungariei. De aceea, studiul Meluței Marin nu mai poate fi evaluat astăzi sub aspect strict arheologic și cronologic (realizându-se, între timp, mari progrese în această direcție), ci doar sub acela al interpretării istorice, în sens religios și artistic.

Metodologic, lucrarea a fost structurată pe trei părți[236]. În prima sunt prezentate câteva exemple ilustrative de vase cu ornamente antropomorfe și zoomorfe din ariile culturilor Vinča, Turdaș și Criș; în a doua se aduce în discuție material comparativ din diverse zone, iar în ultima parte sunt desprinse concluzii teoretice în legătură cu valoarea istorică a acestui tip de ornament.

O concluzie interesantă a autoarei este că obiceiul ornamentării vaselor cu imagini umane sau animaliere se întâlnește pe spații extrem de vaste și în diferite etape ale neo-eneoliticului, dar cu deosebirea că ornamentul utilizat se adaptează tehnicii specifice

[233] Autoarea își anunța de altfel intenția (ibidem, p. 54, n.2) de a finaliza lucrarea *Rappresentazioni figurative dell 'arte neo-eneolitica di Romania*, care, însă, nu a mai văzut lumina tiparului.
[234] M. Marin, *op. cit*, 1954 (vezi nota 196).
[235] Eadem, *op. cit,* 1955 (vezi nota 196).
[236] Eadem, *op. cit*, 1954, p. 76.

pentru ceramica respectivului grup cultural[237]. Această înțelegere a generalului, dincolo de particular, a ajutat-o pe autoare să decodifice corect semnificația imaginilor aduse în discuție. Ar fi vorba de redarea, în diferite maniere, a cel puțin unui element care să amintească aspectul divinității sau al unui animal sacru al divinității[238]. De aici și concluzia autoarei că: „Elementele antropomorfe și zoomorfe servesc să pună și mai mult în lumină caracterul artei neolitice, care, ca și arta popoarelor primitive actuale, este o artă dependentă de religie și pusă în serviciul ei"[239]. Această concepție derivă din religiozitatea profundă, intimă, a autoarei – sentiment care a călăuzit-o în întreaga ei activitate[240] și care și-a pus amprenta și pe opera sa, ajutând-o să înțeleagă resorturile intime ale manifestărilor spirituale umane încă din vremuri îndepărtate. În această artă primitivă, artistul nu era interesat de redarea realistă a imaginilor antropomorfe sau zoomorfe, acestea fiind figurate schematic, geometric, deoarece important era simbolul pe care aceste reprezentări îl conțineau[241]. În rest, varietatea de poziții și atitudini se poate explica prin diversele momente și ipostaze ale ritualurilor. Oricum, toate aceste imitații aveau menirea de a excita o acțiune magică, cu valoarea utilitar-proteguitoare (evidentă mai ales în cazul protomelor[242].

Ca și în cazul plasticii, autoarea consideră că ornamentele antropomorfe și zoomorfe de pe vase își au originea tot în lumea Orientului Apropiat și a sud-estului mediteraneean, dar tratarea este de asemenea diferențiată, în funcție de tradițiile și specificul fiecărui grup cultural sau chiar comunități.

*

237 Ibidem, pp. 85; 92.
238 Ibidem, p. 92.
239 Ibidem, p. 93.
240 Alberto D 'Urso, Meluta e Demetrio Marin nel ricordo del parroco, în vol. *Pertransierunt benefaciendo. In memoria di Demetrio e Meluta Marin*, Bari, 1955, pp. 89-93.
241 M. Marin, *op. cit*, 1954, p. 93.
242 Ibidem, pp. 93-94.

În studiul asupra motivului antropomorf din așezarea cucuteniană de la Petreni (Jud. Bălți), autoarea dovedește profundă înțelegere teoretică a semnificației inițiale a semnelor care compun ornamentul, precum și a modului treptat în care s-a modificat semnificația prin utilizare repetată. În viziunea autoarei, ornamentul nu e altceva decât totalitatea semnelor făcute pe diferite obiecte, cu un scop bine definit, deci cu o semnificație precisă. Cu timpul, prin repetare frecventă, semnificația originară a semnului putea să dispară, astfel că semnul devenea un simplu motiv ornamental[243]. Deci, pentru a putea atribui o anumită semnificație unui motiv ornamental, trebuie să se facă distincția între origine și folosirea ulterioară a motivului.

Pentru explicarea motivului reduplicării corpului, atestat pe un vas de tip Cucuteni B de la Petreni, unicat pentru ceramica neolitică din Europa, autoarea face un lung excurs în căutarea unor motive similare în Orientul Apropiat și în India. Chiar dacă reprezentările indiene păstrate sunt de dată mult mai recentă, totuși autoarea consideră că ele au rădăcini străvechi în religia Indiei antice. Este adus astfel în discuție cultul *shakti*, adică adorarea divinității feminine, pentru energia ei creatoare[244], în calitate de însoțitoare a principalelor divinități masculine ale hinduismului. Originea lui *shakti* este atestată încă din cea mai veche literatură vedică, fiind personificată prin soția lui Indra; de fapt, și aici era doar o prelucrare din substratul autohton, dravidian[245]. În întreaga istorie indiană se constată persistența reprezentărilor feminine, abstracte, semidive, ceea ce relevă o credință colaterală, care va reapare, în plină lumină, în perioada clasică. Atunci ea va fi adorată ca o „Mare Zeiță” (*mahadeva*), ca zeiță-mamă. Strălucita și profunda demonstrație a Meluței Marin ajunge astfel la aceeași perioadă îndepărtată, corespunzătoare vremurilor cucuteniene de la noi.

Imaginile acestei forțe feminine creatoare sunt reprezentate întotdeauna în religia hinduistică cu mai multe perechi de brațe și cu

[243] Eadem*, op. cit*, 1955, p. 4.
[244] Ibidem, p. 9.
[245] Ibidem, pp. 9-10.

corpuri suprapuse sau multiplicate și pe orizontală, tocmai pentru a sublinia multitudinea sa de manifestări, omniprezența sa[246]. Aceasta ar putea fi o posibilă explicație și pentru enigmatica imagine de pe vasul de la Petreni, cu cele două corpuri suprapuse și cu cele două perechi de brațe. Demonstrația Meluței Marin se bazează pe existența unei mari teme religioase, cea a Marei Zeițe-Mamă, în întreaga lume neolitică prearianā – ipoteză care se susține și prin numeroase descoperiri arheologice. De aceea, comparația pe care o face între două zone atât de îndepărtate (cea a Indiei și a spațiului est-carpatic) nu ni se pare hazardată, având în vedere existența aceluiași tip de civilizație agricolă pe vaste zone ale Eurasiei, cu continuitate geografică între ele; iar un mod de viață, asemănător în esență, poate conduce și la reprezentări spirituale asemănătoare.

*

Cele câteva studii ale Meluței Marin, asupra cărora ne-am oprit în lucrarea noastră, demonstreză, fără echivoc, că o analiză făcută cu probitate științifică și bazată pe cunoașterea profundă a realităților pe spații vaste, pe stăpânirea perfectă a rigorilor metodei comparatiste, poate conduce la reconstituiri istorice de mare valoare, chiar dacă stadiul cercetărilor dintr-o anumită perioadă sau posibilitățile de documentare, fortuit reduse la un moment dat, limitează accesul la o masă importantă de informații, de material faptic. Cu toate că a trecut aproape o jumătate de secol de la elaborarea acestor studii, considerăm că ele se caracterizeză printr-un evident spirit peren și își păstrează valoarea pentru lămurirea unor aspecte ale vieții spirituale neolitice de pe teritoriul României. Ignorarea, atâta vreme, a acestor studii în literatura română de specialitate nu a făcut decât să amâne, în mod dăunător, receptarea unor soluții și explicații care fuseseră deja avansate.

Sursa:
„Pontica”, XXVII, Constanța, 1994.

[246] Ibidem, pp. 13-14.

PERTRANSIERUNT BENEFACIENDO. IN MEMORIA DI DEMETRIO E MELUTA MARIN

(sub îngrijirea lui Domenico Lassandro),
în colecția Quaderni di „Invigilata Lucernis", nr. 3,
Dipartamento di Studi Classici e Cristiani,
Università di Bari, 1995, 320 p.

Recenzie de NICOLAE URSULESCU

Volumul a fost editat cu ocazia atribuirii numelui marelui profesor și filolog, de origine română, Demetrio Marin unei importante străzi din Bari – orașul în care a profesat cu strălucire, la Universitate, timp de 28 de ani (1948-1976), până la dispariția sa prematură. Prin conținut, volumul este dedicat, deopotrivă, și soției sale, Meluța Miroslav Marin, profesor de arheologie clasică la aceeași Universitate.

Volumul este structurat în două părți. Prima conține un florilegiu de evocări din partea foștilor colaboratori, elevi și cunoscuți, care au prețuit personalitatea celor doi soți savanți. Se remarcă îndeosebi studiul Mariei Luisa Amerio și cel al lui Arcangelo Fornaro, care redau profilul științific al lui Demetrio Marin (1914-1976) și al Meluței Miroslav Marin (1920-1992). Amândoi au fost produsul științific al Almei Mater ieșene (Demetrio a terminat în 1937 secția clasică a Facultății de Litere și Filosofie, iar Meluța, în 1942, pe cea de Arheologie și Preistorie). Începuturile carierei le-au fost marcate de anii celui de al doilea război mondial, când activitatea didactică și științifică, de asistenți ai Universității ieșene sau de membri ai Școlii Române din Roma, le-a fost perturbată de evenimentele politice sau de mobilizări militare (pentru Demetrio). Căsătoriți în 1943, cei doi tineri au fost rechemați de Scarlat Lambrino, directorul Școlii Române din Roma, pentru a continua studiile de perfecționare în Italia. Din această perioadă de început a activității lor datează preocupări în

legătură cu istoria veche a României, materializate într-o serie de studii. Astfel, Demetrio Marin a aprofundat problema abandonării Daciei de către autoritățile romane – temă pe care o va relua de mai multe ori pe parcursul vieții. Meluța Marin s-a preocupat de civilizațiile neolitice și eneolitice ale României, îndeosebi de aspectele referitoare la reprezentările plastice și picturale de pe produsele acestor culturi, făcând o serie de observații de mare valoare și finețe, care, din păcate, au rămas necunoscute în lumea arheologică a României postbelice, fiind publicate dincolo de „cortina de fier”. De aceea, ne permitem să amintim aici aceste contribuții, care vor trebui neaparat inserate în bibliografia arheologică românească:

. ***Sullo stato attuale delle recherche preistoriche in Romania***, *Fasti Archaeologici*, 1. 1947;

. ***La plastica antropomorfa cucutenian nella Dacia***, *Rivista di Scienze Preistoriche*, 3, 1948, 1-2, pp. 17-57;

. ***Stațiunea neo-eneolitică de la Costești***, *Orizonturi* (Stuttgart), 3, 1951, 7-12, pp. 89-98;

. ***Câteva precizări cu privire la cronologia celui mai vechi neolitic din România. I. Civilizația Boian A***., *Orizonturi* (Stuttgart), 4, 1952, 1, pp. 88-90;

. ***Câteva precizări cu privire la cronologia celui mai vechi neolitic din România. II. Civilizația Gumelnița***, *Orizonturi* (Stuttgart), 5, 1953, 1-2, pp. 91-95;

*. **L ‘ornamento antropomorfo e zoomorfo sulla ceramica neo-eneolitica di tipo Vinča-Turdaș-Criș**, Revue des Études Roumains*,2, Paris,1954, pp 75-95;

. ***Il motivo antropomorfo di Petreni e il significato****, Annali della Facoltàdi Letter e Filosofia dell ‘Università di Bari*, 2, 1955, pp. 1-14

Întrucât în 1947 autoritățile comuniste de la București au decis încetarea activității Școlii Române de la Roma, cei doi soți au hotărât să înceapă o nouă viață în Italia. Din 1948 s-au stabilit la Bari, unde vor rămâne până la sfârșitul vieții, dobândind stima orașului care i-a adoptat, prin pregătirea lor științifică de excepție, prin pasiunea cu care au crescut numeroase generații de intelectuali, prin valoarea

deosebită a cercetărilor întreprinse și a lucrărilor elaborate, dar mai ales prin comportamentul moral-creștin exemplar cu care s-au impus în societate.

În 1950 s-au convertit la catolicism, iar în 1957 au primit cetățenia italiană. La Universitatea locală ei au fost fondatori de școală: Demetrio în domeniul sanscritei și al gramaticii latine, Meluța în domeniul topografiei antice a sudului Italiei. Demetrio Marin n-a încetat ca, pe lângă temele de vastă cultură universală, să se preocupe și de aprofundarea unor probleme ale culturii și istoriei românești (scriitori români, îndeosebi Eminescu; exilul lui Ovidiu la Tomis; probleme ale latinității etc.). În concordanță cu specificul catedrei universitare pe care a onorat-o, profesoara Meluța Marin, după 1955, și-a consacrat cercetările exclusiv problemelor de arheologie și topografie antică a sudului Italiei, îndeosebi a regiunii Apulia.

Partea a doua a volumului cuprinde câte o notiță biografică și bibliografia lucrărilor celor doi savanți români, deveniți italieni prin adopție. De asemenea, sunt reproduse și câteva din studiile lor reprezentative, cu mențiunea că este extrem de dificil de a selecta dintr-o operă atât de vastă și de valoroasă.

Lucrarea este un binemeritat omagiu adus unor reprezentanți de frunte a spiritualității românești din diaspora, care au știut să facă apreciată această spiritualitate pe meleagurile înrudite întru latinitate ale Mezzogiórno-ului italian.

Sursa:

„Memoria Antiqvitatis”, XX, 1995, pp. 358-360 (periodic editat de Muzeul de Istorie Piatra-Neamţ).

Notă:

Nicolae Ursulescu. (n. 2 aprilie 1943, Iași) este istoric și arheolog român, absolvent al Facultății de Istorie din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (1965). În anul 1983 obține titlul de *doctor în istorie* cu teza „Primele culturi neolitice pe teritoriul Moldovei”, susținută la Facultatea de Istorie-Filosofie a Universității din Iași; conducător științific: prof. univ. dr. Mircea Petrescu-Dîmbovița.

Traseul profesional parcurs cuprinde:

. preparator universitar (1965-1968), asistent universitar (1968-1972) și lector universitar (1972-1984) la secția de istorie-geografie a Institutului Pedagogic din Suceava (din anul 1974 Institutul Superior din Suceava, în cadrul căruia s-a înființat Facultatea de Istorie-Geografie);

. lector universitar la Institutul Politehnic „Gheorghe Asachi” din Iași (1984-1989);

. lector universitar (1989-1993) și conferențiar universitar (1993-1999) la Facultatea de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Catedra de Istorie a Românilor;

. profesor universitar (din septembrie 1999) la Facultatea de Istorie, Catedra de Istorie Veche și Arheologie, la aceeași Universitate.

Titluri obținute:

. membru al Uniunii Internaționale de Științe Preistorice;

. membru al Institutului Român de Tracologie;

. membru al Societății de Științe Istorice din România;

. membru al Comisiei Naționale de Arheologie (1991-1995);

. membru fondator al Centrului Interdisciplinar de Studii Arheoistorice (din 2000), îndeplinind funcția de director.

Timp de 35 de ani, în cadrul colectivelor din care a făcut parte ca membru activ, a întreprins numeroase cercetări arheologice în localități din județele Suceava, Botoșani, Iași și Vaslui ceea ce i-a permis elaborarea unor studii și lucrări în domeniul respectiv.

A publicat monografii, cursuri universitare și numeroase studii, articole, comunicări, rapoarte de săpături arheologice și recenzii în reviste de specialitate.

În prezent îndeplinește funcția de director al Centrului Interdisciplinar de Studii Arheoistorice. (D. L.).

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ
pentru prezenta lucrare

Arhive

Arhivele Naționale. Serviciul Județean Iași. Fond Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Litere și Filosofie, dosarele nr. 76/1933 și nr. 101/1939 (Marin Dumitru); dosarul nr. 64/1938 (Miroslav Meluța); dosarul nr. 526/1942-1946 (Marin Dumitru și Miroslav Meluța).

Arhivele Naționale. Serviciul Județean Vaslui. Fond Liceul „Codreanu” – Bârlad, registrul nr. 2 / 1929, f. (fără număr) și registrul nr. 1 / 1931, f. (fără număr,).

Arhivele Naționale. Serviciul Județean Vaslui. Fond Comuna Șuletea, Starea civilă, registrul nr. 1 / 1914, f. 11;

Arhivele Naționale. Serviciul Județean Vaslui. Fond Școala Primară Peicani, registrul nr. 29 / 1921, f. (fără număr, n.n.).

Lucrări

DIACONESCU, Traian, *Demetrio Marin*. *Un filolog cu destin european* (*Prefața* la cartea lui Demetrio Marin *Eminescu și cultura indiană*, pp. 5-8).

DIACONESCU, Traian, *Demetrio Marin un exeget al culturii indiene* (*Postfața* la cartea lui Demetrio Marin *India și Occidentul*, pp. 275-278).

DIACONESCU, Traian, *Motive de exil* și *Prefața* la cartea lui Demetrio Marin *Publius Ovidius Naso. Misterul relegării la Tomis*, pp. 7-25; 31-32).

DELL AQUILA, Michele, *Demetrio Marin profesor la* Facultatea *de Magistratură*, articol publicat în volumul omagial *Pertransierunt benefaciendo*, colecția *Quaderni* di *Invigilata Lucernis*, nr. 3, Bari, 1955, pp. 28-29.

D’URO, Alberto, *Părintele paroh amintindu-și de* Meluța *și Demetrio Marin,* articol publicat în volumul omagial *Pertransierunt benefaciendo*, pp. 48-51.

FORNARO, Arcangelo, *Profilul științific al Meluței Miroslav Marin*, articol publicat în volumul omagial *Pertransierunt benefaciendo*, pp. 37-39.

IACOMI, Ioan, *Scurt istoric al învățământului din comuna Găgești* [județul Vaslui], Editura Dacri, Bârlad, 2010, pp. 28-34; 85-86.

LASSANDRO, Domenico, *Pertransii*t *benefaciendo*, articol publicat în volumul omagial *Pertransierunt benefaciendo*, colecția *Quaderni di Invigilata Lucernis*, nr. 3, Bari, 1995, pp. 19-21.

MARIN, Dumitru (Demetrio), *Mi pare di sognare* (*Mi se pare că visez*), articol care a fost publicat în volumul omagial *Pertransierunt benefaciendo*, colecția *Quaderni, di* Invigilata *Lucernis*, nr 3, Bari, 1995, pp. 66-79.

MARIN, Emilio, MARIN Anna, *Meluța și Demetrio Marin în amintirea copiilor*, articol publicat în volumul omagial *Pertransierunt benefaciendo*, colecția *Quaderni,* di *Invigilata Lucernis*, nr. 3, Bari, 1995, pp. 52-53.

MICUNCO, Giuseppe, *Lecțiile de sanscrită ale lui Demetrio Marin*, articol publicat în volumul omagial *Pertransierunt benefaciendo*, colecția *Quaderni di Invigilata Lucernis*, nr. 3, Bari, 1995, pp. 30-32.

PAZIENZA, Maria Luisa, *Viața și opera lui Demetrio Marin*, articol publicat în volumul omagial *Pertransierunt benefaciendo*, colecția *Quaderni di Invigilata Lucernis*, nr. 3, Bari, 1995, pp. 6-18.

PORTA, Leo*, L 'humanitas di Demetrio Marin*, articol publicat în volumul omagial *Pertransierunt benefaciendo*, colecția *Quaderni Invigilata Lucernis,* nr. 3, Bari 1995, pp. 33-34.

SIMONETTI, Rosa, *Mulțumesc, Doamna Marin*, articol bublicat în volumul omagial *Pertransierunt benefaciendo*, colecția *Quaderni Invigilata Lucernis*, nr. 3, Bari, 1995, pp. 46-47.

SIRAGO, Vito Antonio, Meluța *Miroslav Marin și Apulia*, articol publicat în volumul omagial *Pertransierunt benefaciendo*, colecția *Quaderni di Invigilata Lucernis*, nr. 3, Bari, 1955. pp. 40-42.

TATEO, Francesco, *Profesor la Facultatea de Litere și Filosofie*, articol publicat în volumul omagial *Pertransierunt benefaciendo,* colecția *Quaderni di Invigilata Lucernis*, nr. 3, Bari, 1955, pp. 43-45.

VLĂDUȚESCU, Gheorghe, *Precuvântare* la cartea lui Demetrio Marin *India și Occidentul. Studii de istoria culturii,* Editura Institutul European, Iași, 2007, pp. 7-9.

QUACQUARELLI, Antonio, *Demetrio Marin mentor în cercetare*, articol publicat în volumul omagial *Pertransierunt* benefaciendo, colecția *Quaderni di Invigilata Lucernis*, nr. 3, Bari, 1995, pp. 24-27.

UN ROMÂN CELEBRU

(Postfață)

Răspund cu vădită emoție invitației colegului și prietenului meu de o viață, Decebal Lungu, să scriu *Postfața* la această carte, *Profesorul universitar doctor Dumitru (Demetrio) Marin*, *un filolog clasic român de talie europeană* (*1914-1976*), având ca autori pe Decebal Lungu și Maria Ciobotaru.

O carte care trebuia să fi fost scrisă și răspândită în arealul românesc încă de mai mulți ani în urmă, dar care nu a fost elaborată de nimeni până acum.

O carte despre un român născut pe meleaguri vasluiene, Dumitru Marin (1914-1976), cu prenumele italienizat în Demetrio, care, împreună cu soția sa, Meluța Marin (1920-1992), născută la Grădiștea de Sus în fostul județ Râmnicu Sărat, au făcut gloria științifică și didactică a profesiei lor atât la Bari, în Italia, cât și în Apusul Europei, în anii după cel de al Doilea Război Mondial.

O stradă din Bari poartă numele *Demetrio Marin*, iar Universitatea din Bari „Aldo Moro" (Università degli Studi di Bari Aldo Moro), cu cele 13 facultăți ale sale, azi, fondată în 1925, și deviza *Et lucem sed aliam reddit* (în italiană: *Dà luce ma di una natura diverso*; în română: *Dă lumină dar de o natură diferită*), l-a comemorat pe Demetrio Marin ori de câte ori s-a ivit prilejul, fapt cu totul remarcabil, onorant deopotrivă pentru Universitatea din Bari, cât și pentru originea sa română.

În România, profesorul universitar Dumitru (Demetrio) Marin este practic un necunoscut. În vechiul regim, statul român i-a retras cetățenia. Din vasta sa operă științifică de filolog clasic de renume european abia după anul 1989 i s-au tipărit la Institutul European Iași, prin strădania profesorului universitar ieșean Traian Diaconescu (1939-2019), savant filolog de mare prestigiu, patru importante

lucrări, astfel: *Eminescu și cultura indiană* (2004); *India și Occidentul* (2007); *Publius Ovidius Naso. Misterul relegării la Tomis. Teze și ipoteze* (2009); *Retorică, stilistică și estetică în epoca lui Augustus* (2018). Totodată, Școala generală din satul natal vasluian al lui Dumitru (Demetrio) Marin, Peicani, îi poartă numele, prin strădania oficialităților locale și a cadrelor didactice de la această școală.

Se poate spune, fără tăgadă, că ceea ce au întreprins cei doi vasluieni, Decebal Lungu și Maria Ciobotaru, rude cu Dumitru Marin (tatăl doamnei Maria Ciobotaru a fost văr primar cu Dumitru Marin, la fel mama lui Decebal Lungu), elaborând și tipărind această carte este un act nu numai strict necesar, ci, mai ales, de mare demnitate cu scopul de a reda vasluienilor, românilor în general, personalitatea uriașă a profesorului Dumitru (Demetrio) Marin, cât și a soției acestuia, Meluța Marin, arheolog de prestigiu și mamă a șapte copii.

Lucrarea de față a fost concepută și realizată pe baza unui bogat material arhivistic, scos din Arhivele Naționale de la Iași și Vaslui, ca replică românească la lucrările omagiale ale Universității din Bari (Italia) consacrate lui Demetrio Marin, savantul filolog, și care acestea nu au explorat formarea academică, pe bază de documente, a soților Meluța și Dumitru Marin, în țară, la Universitatea din Iași, în anii interbelici.

Ceea ce impresionează în mod deosebit este că cei doi autori nu sunt istorici de profesie, dar au dezvoltat o riguroasă cercetare în arhive și fără a se erija în a scrie o monografie istorică *sui generis*, oferă spre lectură un vast material documentar, iar discursul prestat este clar, concis, la obiect, fără divagații inutile, realmente științific, istoric, spre onorarea lor.

Găsesc ca fiind nimerită, în cazul de față, împărțirea cărții în trei părți, pe cele trei personaje evidențiate: Dumitru (Demetrio) Marin, Meluța Marin și Traian Diaconescu, unde primele două părți, la sfârșitul fiecărei narațiuni sunt atașate în transcriere setul de anexe – documente din arhivele amintite, care atestă, în principal, formarea academică la Universitatea din Iași a soților Marin. De la caz la caz, o parte din aceste anexe au fost redate în facsimil la secțiunea *Mărturii iconografice*.

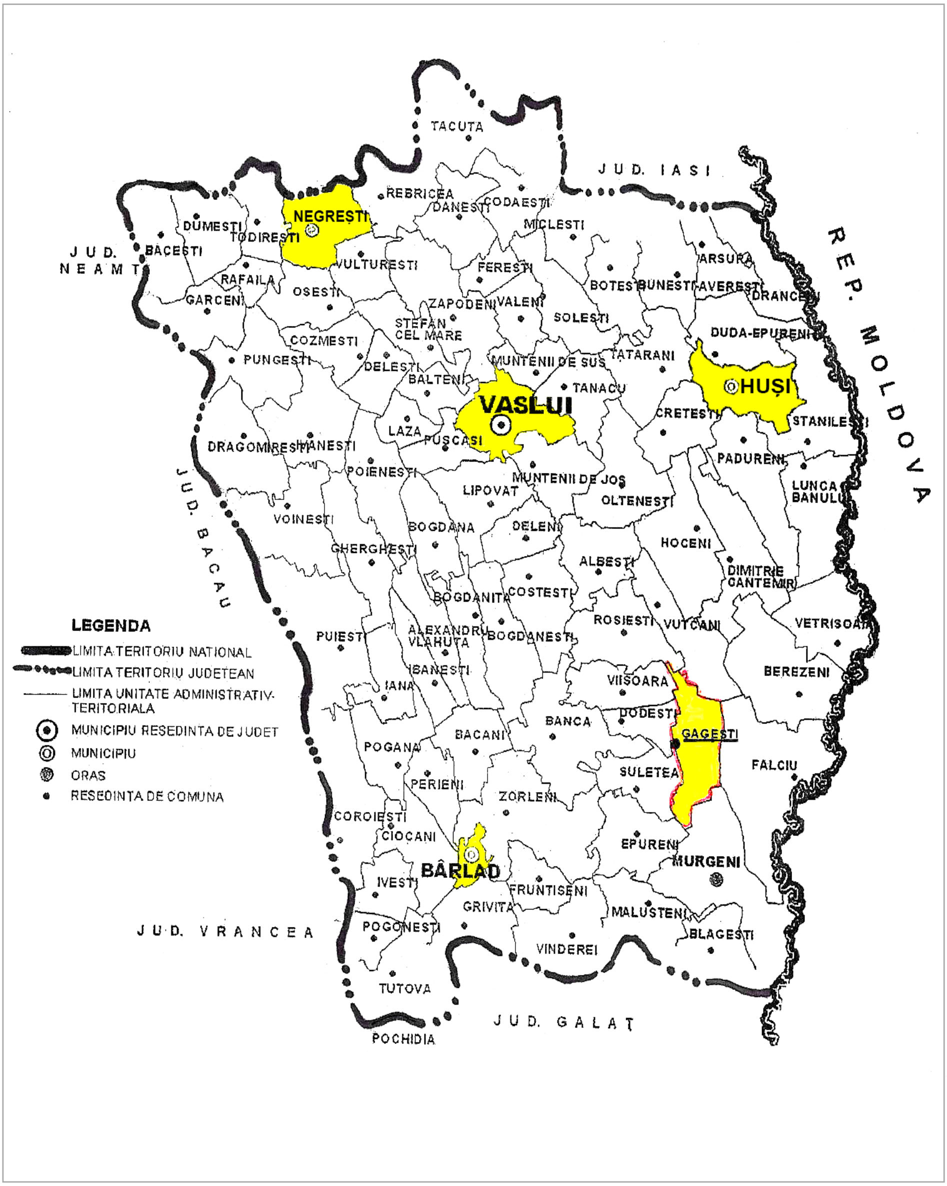
Mărturiile iconografice de la sfârșitul cărții, fără a fi numeroase (doar atâtea câte autorii au putut depista), completează imaginea celor două personaje centrale ale cărții, Dumitru (Demetrio) Marin și Meluța Marin, cititorul român având satisfacția cunoașterii, pe bază de documente și imagini a eroilor acestei cărți, care, fără exagerare, poate fi considerată de mare valoare istoriografică (documentară), spre cinstea și admirația celor doi autori.

Sincere felicitări autorilor Decebal Lungu și Maria Ciobotaru pentru lucrarea realizată. La mulți ani! Cititorilor, spor la lectură!

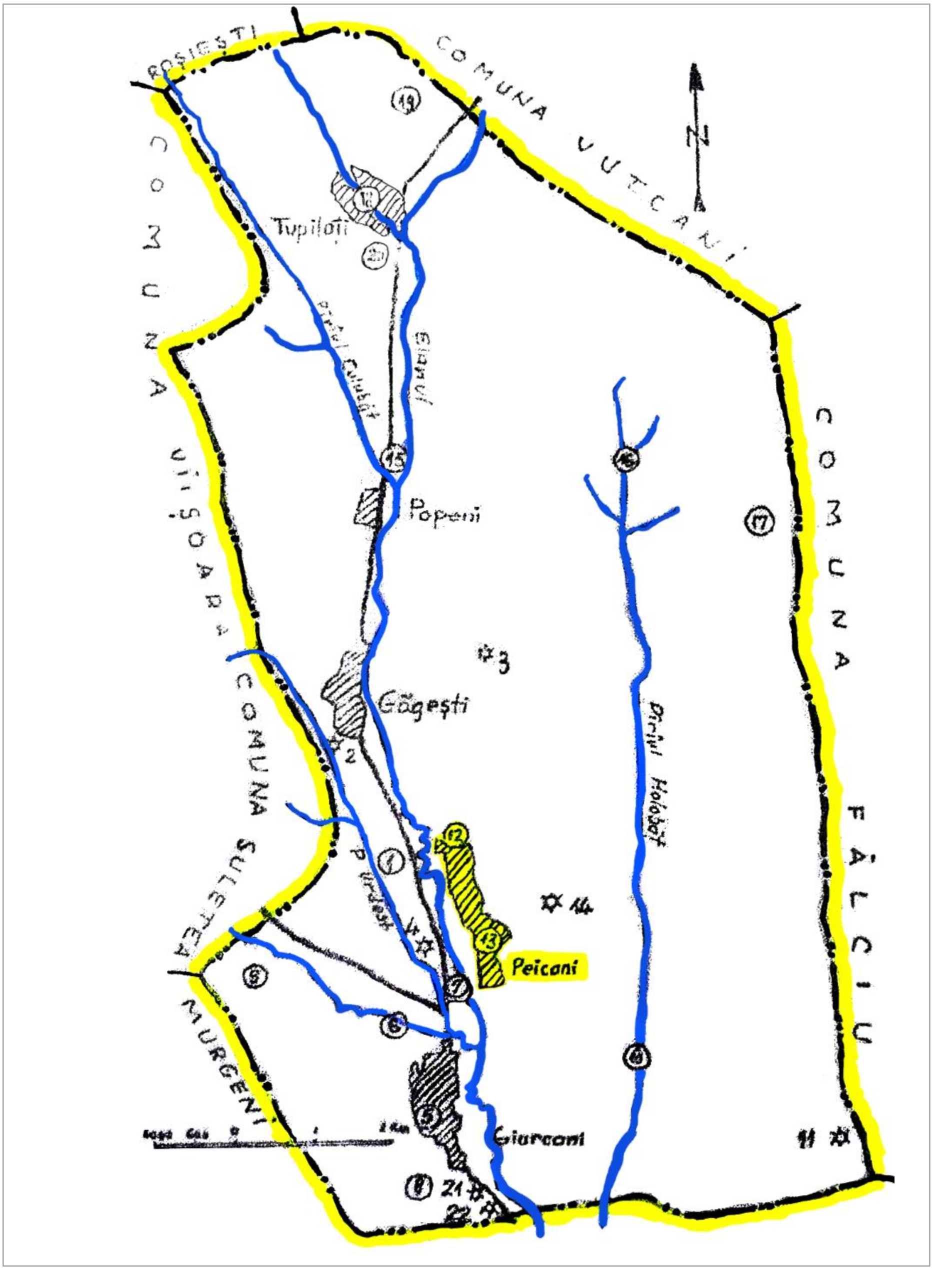
Aurel PENTELESCU,
profesor universitar, doctor în istorie

București,
28 noiembrie 2022

MĂRTURII ICONOGRAFICE

Harta județului Vaslui (Romania) și denumirea județelor cu care se învecinează.

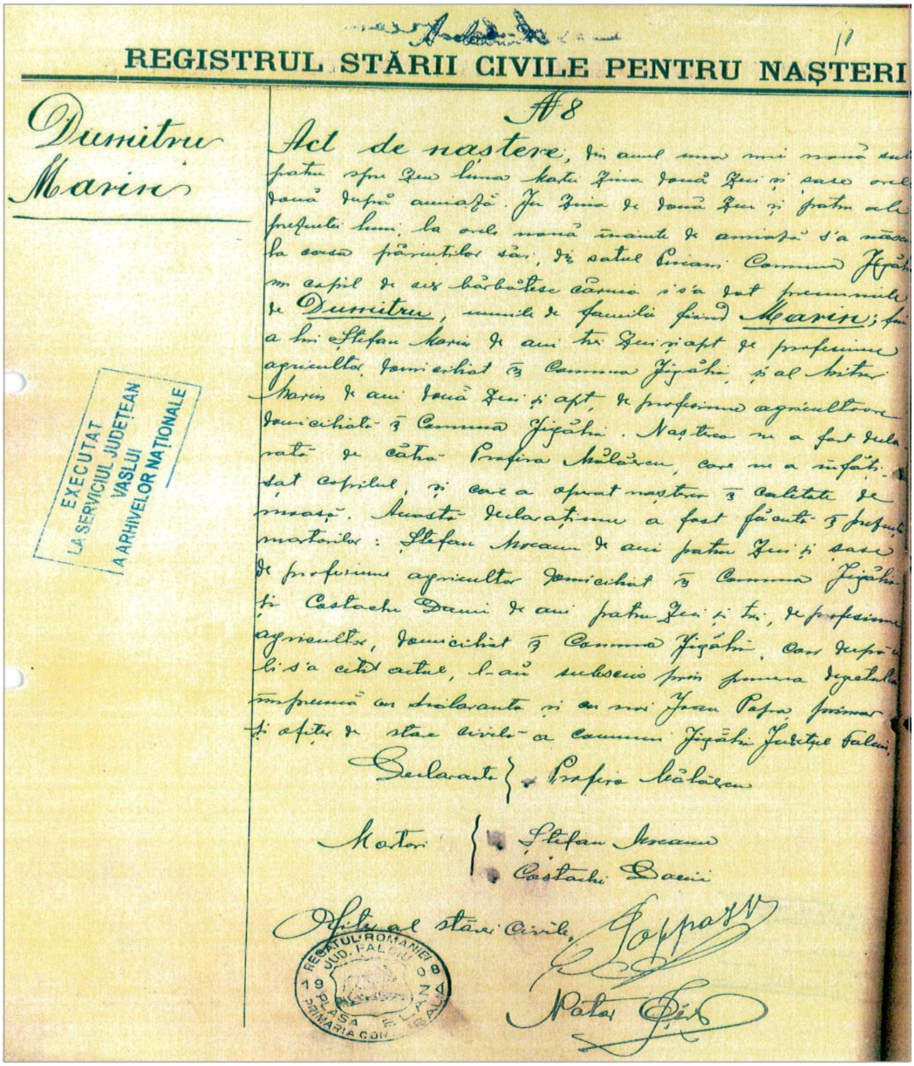
Harta comunei Găgești, județul Vaslui și denumirea comunelor cu care se învecinează.

Satul Peicani. Casa părintească a lui Dumitru Marin (Foto: M. Ciobotaru, 2023).

Bisericuța veche „Sfântul Nicolae”, unde a fost botezat pruncul Dumitru Marin (Foto: D. Lungu, 2011).

REGISTRUL STĂRII CIVILE PENTRU NAŞTERI

Nº 8

Dumitru Marin

Act de naştere, din anul una mie nouă sute patru spre zece luna martie ziua două zeci şi şase orele două după amiază. În ziua de două zeci şi patru ale prezentei luni, la orele nouă înainte de amiază s'a născut la casa părinţilor săi, din satul Sinani Comuna Jigălia un copil de sex bărbătesc căruia i s'a dat prenumele de Dumitru, numele de familie fiind Marin; fiu a lui Ştefan Marin de ani trei zeci şi opt de profesiune agricultor domiciliat în Comuna Jigălia, şi al Anitei Marin de ani două zeci şi opt, de profesiune agricultoare domiciliată în Comuna Jigălia. Naşterea ni a fost declarată de către Profira Mălăescu, care ne a înfăţişat copilul, şi care a asistat naşterea în calitate de moaşă. Această declaraţiune a fost făcută în prezenţa martorilor: Ştefan Arcanu de ani patru zeci şi şase de profesiune agricultor domiciliat în Comuna Jigălia şi Costache Danii de ani patru zeci şi trei, de profesiune agricultor, domiciliat în Comuna Jigălia, cari după ce li s'a citit actul, l-au subscris prin punerea degetului împreună cu declaranta şi cu noi Ivan Popa primar şi ofiţer de stare civilă a comunei Jigălia Judeţul Fălciu.

Declarantă: Profira Mălăescu

Martori: Ştefan Arcanu, Costache Danii

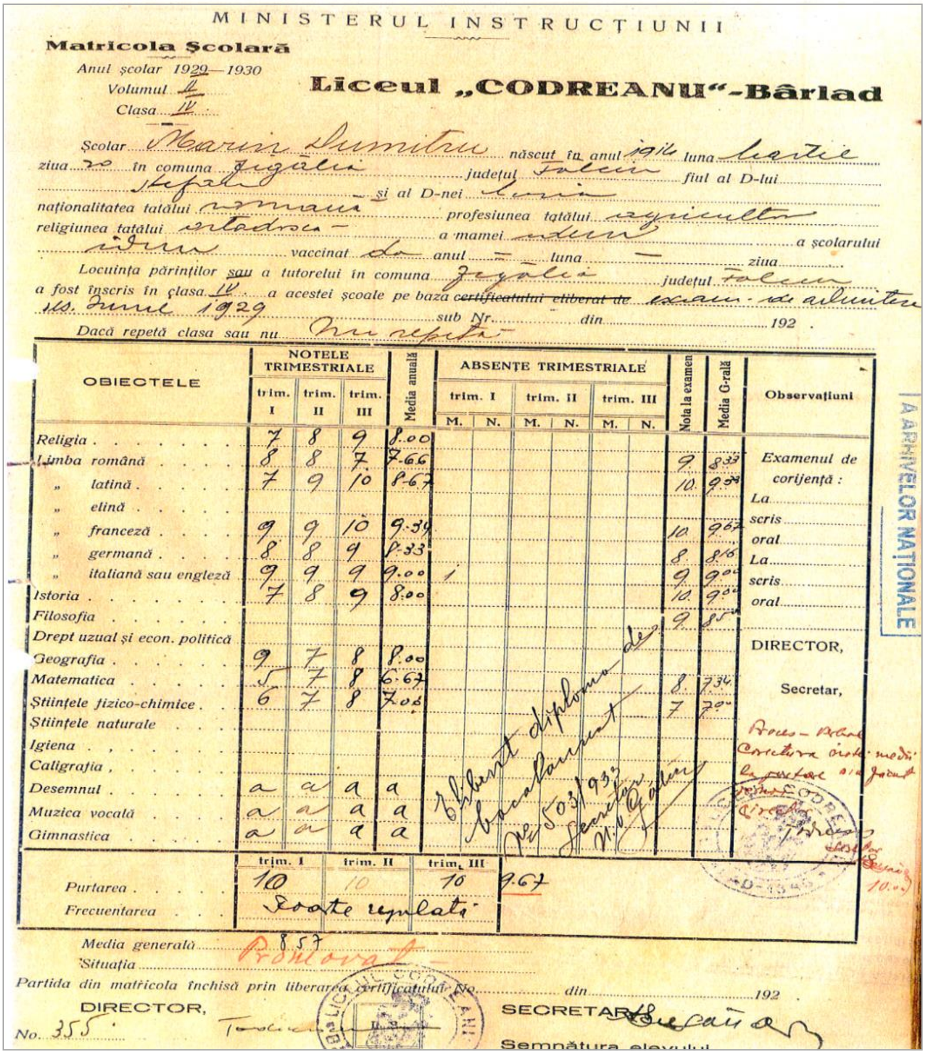
Ofiţer al stării civile, Popa

Notar

EXECUTAT LA SERVICIUL JUDEŢEAN VASLUI A ARHIVELOR NAŢIONALE

REGATUL ROMANIEI JUD. FALCIU PLASA PRIMARIA COM.

Actul de naştere (facsimil) al lui Dumitru Marin, la 26 martie 1914 (Sursa: Arhivele Naţionale, Serviciul Judeţean Vaslui, fond Starea Civilă a comunei Şuletea, registrul nr.1/1914, f. 11).

MINISTERUL INSTRUCȚIUNII

Matricola Școlară

Anul școlar 1929—1930

Volumul II

Clasa IV

Liceul „CODREANU"-Bârlad

Școlar Marin Dumitru născut în anul 1914 luna martie ziua 20 în comuna Jigălia județul Fălciu fiul al D-lui Ștefan și al D-nei Ioana naționalitatea tatălui român profesiunea tatălui agricultor religiunea tatălui ortodoxă — a mamei idem a școlarului idem vaccinat da anul — luna — ziua

Locuința părinților sau a tutorelui în comuna Jigălia județul Fălciu

a fost înscris în clasa IV a acestei școale pe baza ~~certificatului eliberat de~~ examen de admitere 16 Iunie 1929 sub Nr. din 192 .

Dacă repetă clasa sau nu Nu repetă

Obiectele	Notele trimestriale trim. I	trim. II	trim. III	Media anuală	Absențe trim. I M.	N.	trim. II M.	N.	trim. III M.	N.	Nota la examen	Media G-rală
Religia	7	8	9	8.00								
Limba română	8	8	7	7.66							9	8.33
„ latină	7	9	10	8.67							10	9.33
„ elină												
„ franceză	9	9	10	9.33							10	9.67
„ germană	8	8	9	8.33							8	8.16
„ italiană sau engleză	9	9	9	9.00	1						9	9.00
Istoria	7	8	9	8.00							10	9.00
Filosofia											9	8.5
Drept uzual și econ. politică												
Geografia	9	7	8	8.00								
Matematica	5	7	8	6.67							8	7.34
Științele fizico-chimice	6	7	8	7.00							7	7.00
Științele naturale												
Igiena												
Caligrafia												
Desemnul	a	a	a	a								
Muzica vocală	a	a	a	a								
Gimnastica	a	a	a	a								

	trim. I	trim. II	trim. III	
Purtarea	10	10	10	9.67
Frecuentarea	toate regulate			

Eliberat diploma de bacalaureat nr. 503/1933. Secretar, N. Gâlcă

Observațiuni: Examenul de corijență: La scris oral La scris oral

DIRECTOR, Secretar,

Media generală 8.57

Situația Promovat

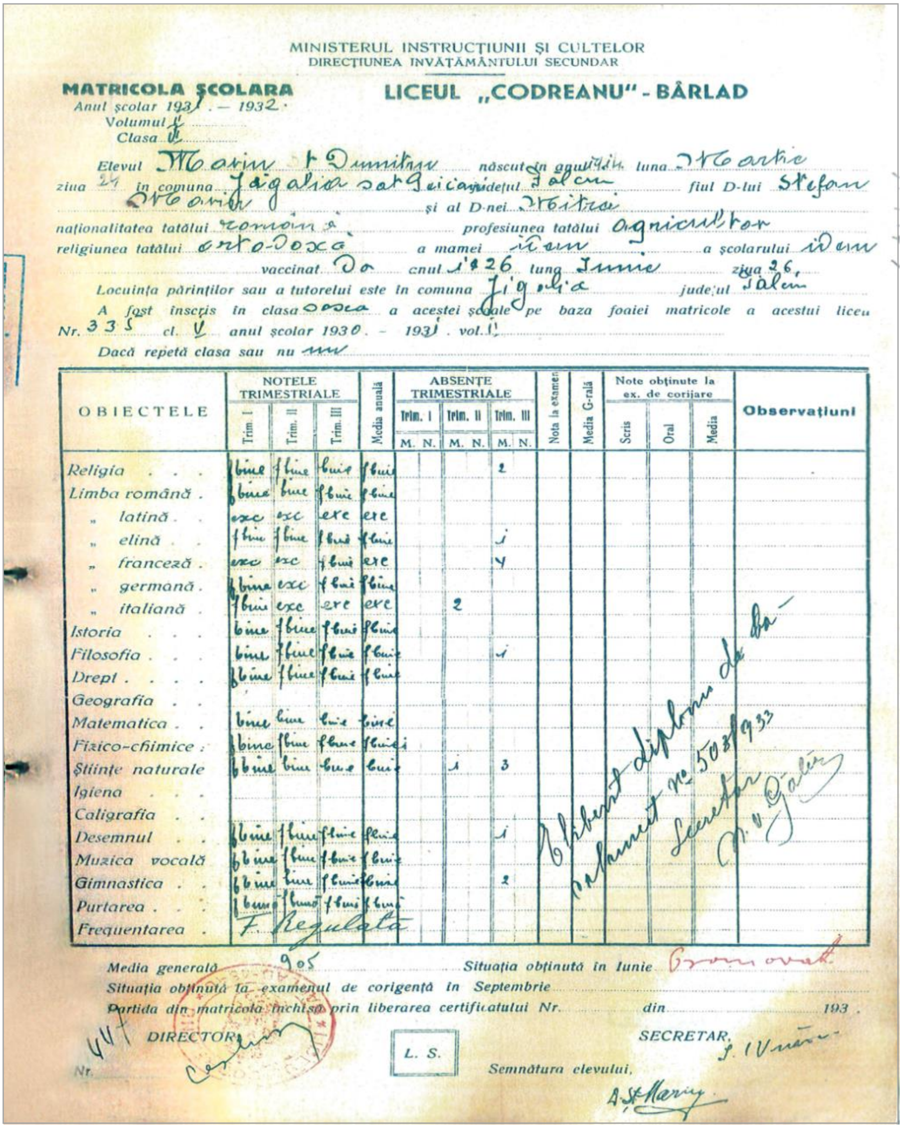
Partida din matricola închisă prin liberarea certificatului No. din 192 .

DIRECTOR, SECRETAR

No. 355

Semnătura elevului

Foaia matricolă (facsimil) a elevului Marin Șt. Dumitru la absolvirea clasei a IV-a de liceu, iunie 1929 (Sursa: Arhivele Naționale, Serviciul Județean Vaslui, fond Liceul „Gheorghe Roșca Codreanu" Bârlad, registrul nr. 2/1929, fila f. n.).

MINISTERUL INSTRUCŢIUNII ŞI CULTELOR
DIRECŢIUNEA INVĂŢĂMÂNTULUI SECUNDAR

MATRICOLA ŞCOLARA
Anul şcolar 1931. – 1932.
Volumul I
Clasa VI

LICEUL „CODREANU" - BÂRLAD

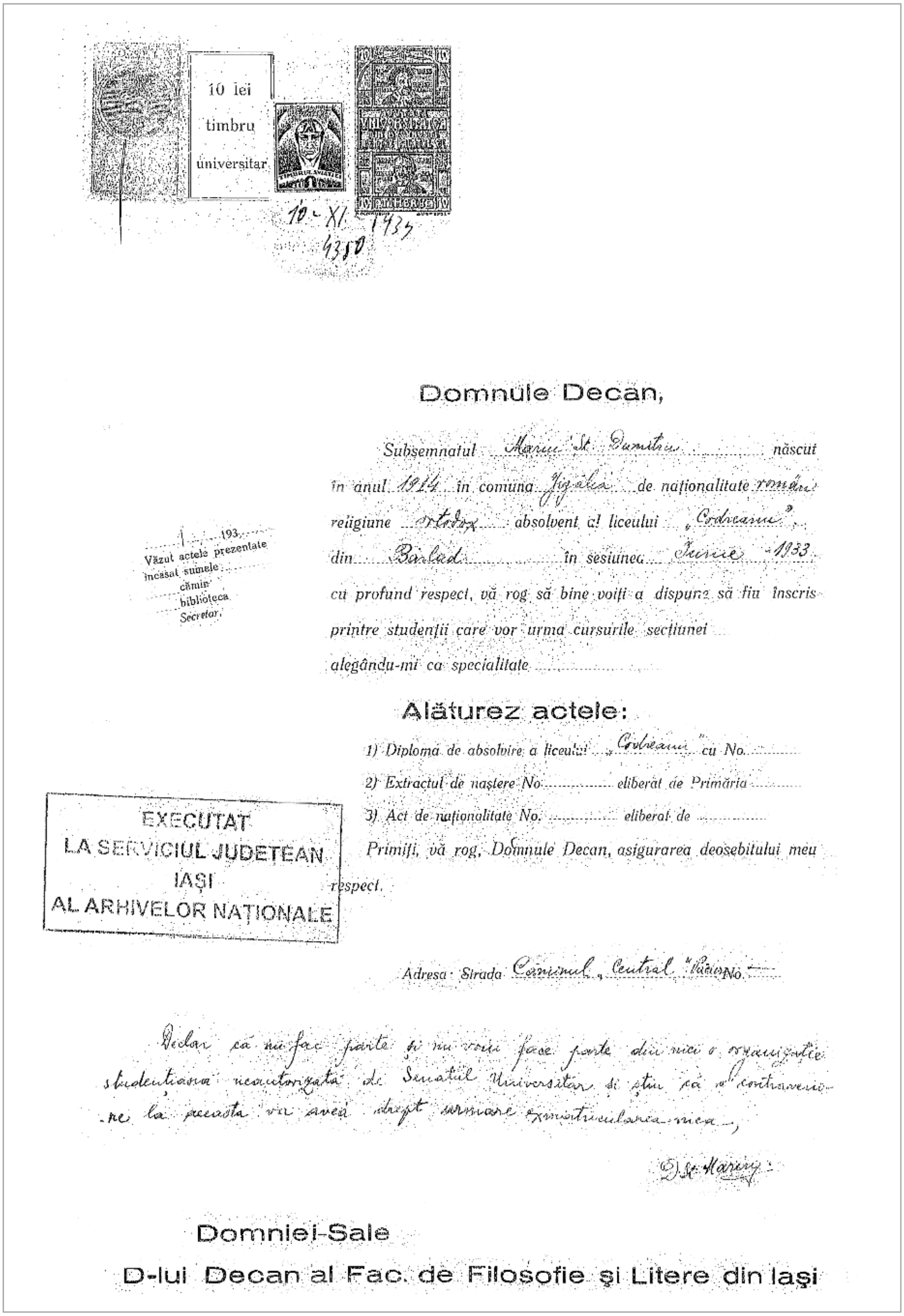
Elevul Marin Şt. Dumitru născut în anul 1911 luna Martie ziua 24 în comuna Jigalia sat Geicani judeţul Fălciu fiul D-lui Ştefan Marin şi al D-nei Mitrea
naţionalitatea tatălui română profesiunea tatălui agricultor
religiunea tatălui ortodoxă a mamei idem a şcolarului idem
vaccinat Da anul 1926 luna Iunie ziua 26.
Locuinţa părinţilor sau a tutorelui este în comuna Jigalia judeţul Fălciu
A fost înscris în clasa VI-a a acestei şcoale pe baza foaiei matricole a acestui liceu Nr. 335 cl. V anul şcolar 1930. – 1931. vol. I
Dacă repetă clasa sau nu nu

OBIECTELE	Notele trimestriale Trim. I	Trim. II	Trim. III	Media anuală	Absenţe trimestriale Trim. I M.	N.	Trim. II M.	N.	Trim. III M.	N.	Nota la examen	Media G-rală	Note obţinute la ex. de corijare Scris	Oral	Media	Observaţiuni
Religia	f. bine	f. bine	bine	f. bine					2							
Limba română	f. bine	bine	f. bine	f. bine												
„ latină	exc	exc	exc	exc												
„ elină	f. bine	f. bine	f. bine	f. bine					1							
„ franceză	exc	exc	f. bine	exc					4							
„ germană	f. bine	exc	f. bine	f. bine												
„ italiană	f. bine	exc	exc	exc			2									
Istoria	bine	f. bine	f. bine	f. bine												
Filosofia	bine	f. bine	f. bine	f. bine					1							
Drept	f. bine	f. bine	f. bine	f. bine												
Geografia																
Matematica	bine	bine	bine	bine												
Fizico-chimice	f. bine	f. bine	f. bine	f. bine												
Ştiinţe naturale	f. bine	bine	bine	bine			1		3							
Igiena																
Caligrafia																
Desemnul	f. bine	f. bine	f. bine	f. bine					1							
Muzica vocală	f. bine	f. bine	f. bine	f. bine												
Gimnastica	f. bine	bine	f. bine	bine					2							
Purtarea	f. bună	f. bună	f. bună	f. bună												
Frequentarea	F. Regulată															

Eliberat diploma de ba[calaureat] nr. 508/1933 Secretar

Media generală 9,05 Situaţia obţinută în Iunie Promovat
Situaţia obţinută la examenul de corigenţă în Septembrie
Partida din matricola închisă prin liberarea certificatului Nr. din 193 .
DIRECTOR, SECRETAR,
Nr. L. S.
Semnătura elevului,

Foaia matricolă (facsimil) a elevului Marin Şt. Dumitru la absolvirea clasei a V-a de liceu, iunie 1930 (Sursa: Arhivele Naţionale, Serviciul Judeţean Vaslui, fond Liceul „Gheorghe Roşca Codreanu" Bârlad, registrul nr. 1/1931, fila f. n.).

10 lei timbru universitar

10-XI 1933 4350

Domnule Decan,

Subsemnatul Marin Șt. Dumitru născut în anul 1914 în comuna Jigălia de naționalitate român religiune ortodox absolvent al liceului „Codreanu" din Bârlad în sesiunea Iunie 1933 cu profund respect, vă rog să bine voiți a dispune să fiu înscris printre studenții care vor urma cursurile secțiunei alegându-mi ca specialitate ...

...193.. Văzut actele prezentate încasat sumele cămin bibliotecă Secretar,

Alăturez actele:

1) Diploma de absolvire a liceului „Codreanu" cu No. —
2) Extractul de naștere No. ... eliberat de Primăria ...
3) Act de naționalitate No. ... eliberat de ...

Primiți, vă rog, Domnule Decan, asigurarea deosebitului meu respect.

EXECUTAT LA SERVICIUL JUDEȚEAN IAȘI AL ARHIVELOR NAȚIONALE

Adresa: Strada Căminul „Central" Păcii No. —

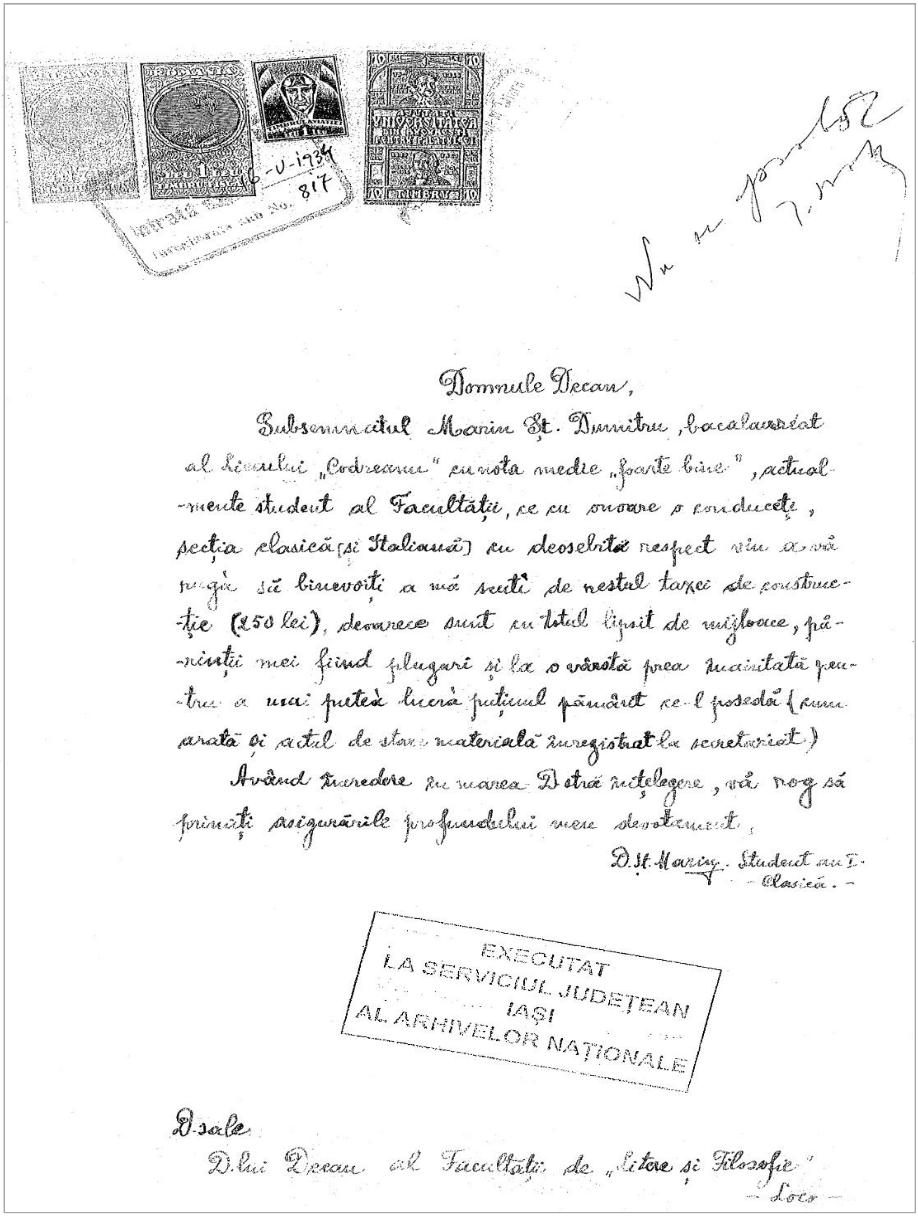
Declar că nu fac parte și nu voiu face parte din nici o organizație studențească neautorizată de Senatul Universitar și știu că o contravenire la aceasta va avea drept urmare exmatricularea mea.

D. Șt. Marin

Domniei-Sale

D-lui Decan al Fac. de Filosofie și Litere din Iași

Cererea lui Marin Șt. Dumitru prin care solicită înscrierea în anul I de facultate (1933-1934).

16-V-1934
817

Domnule Decan,

Subsemnatul Marin Șt. Dumitru, bacalaureat al Liceului „Codreanu" cu nota medie „foarte bine", actualmente student al Facultății, ce cu onoare o conduceți, secția clasică (și Italiană) cu deosebit respect vin a vă ruga să binevoiți a mă scuti de restul taxei de construcție (250 lei), deoarece sunt cu totul lipsit de mijloace, părinții mei fiind plugari și la o vârstă prea înaintată pentru a mai putea lucra puținul pământ ce-l posedă (cum arată și actul de stare materială înregistrat la secretariat).

Având încredere în marea D-stră înțelegere, vă rog să primiți asigurările profundului meu devotament.

D. Șt. Marin. Student an I. – Clasică. –

EXECUTAT LA SERVICIUL JUDEȚEAN IAȘI AL ARHIVELOR NAȚIONALE

D-sale
D-lui Decan al Facultății de „Litere și Filosofie"
– Loco –

Cererea studentului Marin Șt. Dumitru prin care solicită să fie scutit de taxa de construcție pentru anul I de facultate.

România.
Primăria com. Găgești
Județul Fălciu.

Certificat.

Noi primarul comunei Găgești din Plasa Dimitrie Cantemir Jud. Fălciu, Certificăm prin prezentul că locuitorul Ștefan V. Marin din această comună, posedă proprietatea sa și a soției suprafață de 9 (nouă) hectare pământ arabil și imaș, și la care are un venit de 5280 lei anual, alte venituri nu mai posedă, este în vârstă de bătrânețe de 60 ani, și nu are brațe de muncă, posedând și datorie la băncile populare și comerciale suma de 20.000 lei. —

Drept care am eliberat prezentul certificat în urma cererii sale înreg. la No. 453 pentru a-i servi în materii școlare. 1933.

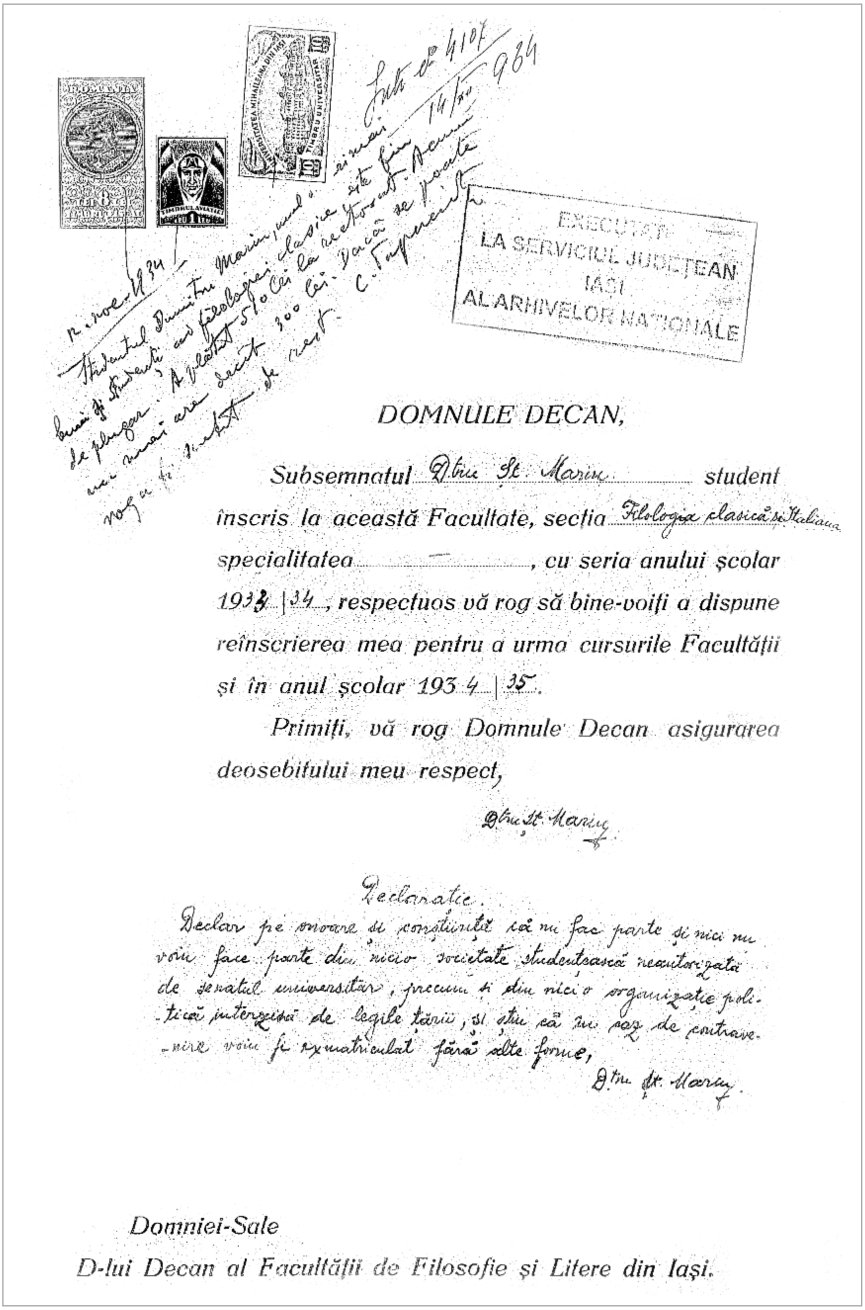
Primar Gh. [illegible]

Secretar, Gh. Cristea.

No. 453
1933 oct. 31.

EXECUTAT LA SERVICIUL JUDEȚEAN IAȘI AL ARHIVELOR NAȚIONALE

Certificatul de stare materială al părinților lui Dumitru Marin eliberat de Primăria comunei Găgești, județul Fălciu la data de 31 octombrie 1933.

Intr. nr. 4107 14/XI 934

12 noe. 1934 — Studentul Dumitru Marin, anul I, [illegible] bursă de studenți, al filologiei clasice este fiu de plugar. A plătit 510 lei la rectorat. Acum nu mai are decât 300 lei. Dacă se poate rog a fi scutit de rest. C. [illegible]

EXECUTAT LA SERVICIUL JUDEȚEAN IAȘI AL ARHIVELOR NAȚIONALE

DOMNULE DECAN,

Subsemnatul Dtru St. Marin student înscris la această Facultate, secția Filologia clasică și Italiana specialitatea —, cu seria anului școlar 1933/34, respectuos vă rog să bine-voiți a dispune reînscrierea mea pentru a urma cursurile Facultății și în anul școlar 1934/35.

Primiți, vă rog Domnule Decan asigurarea deosebitului meu respect,

Dtru St. Marin

Declarație.

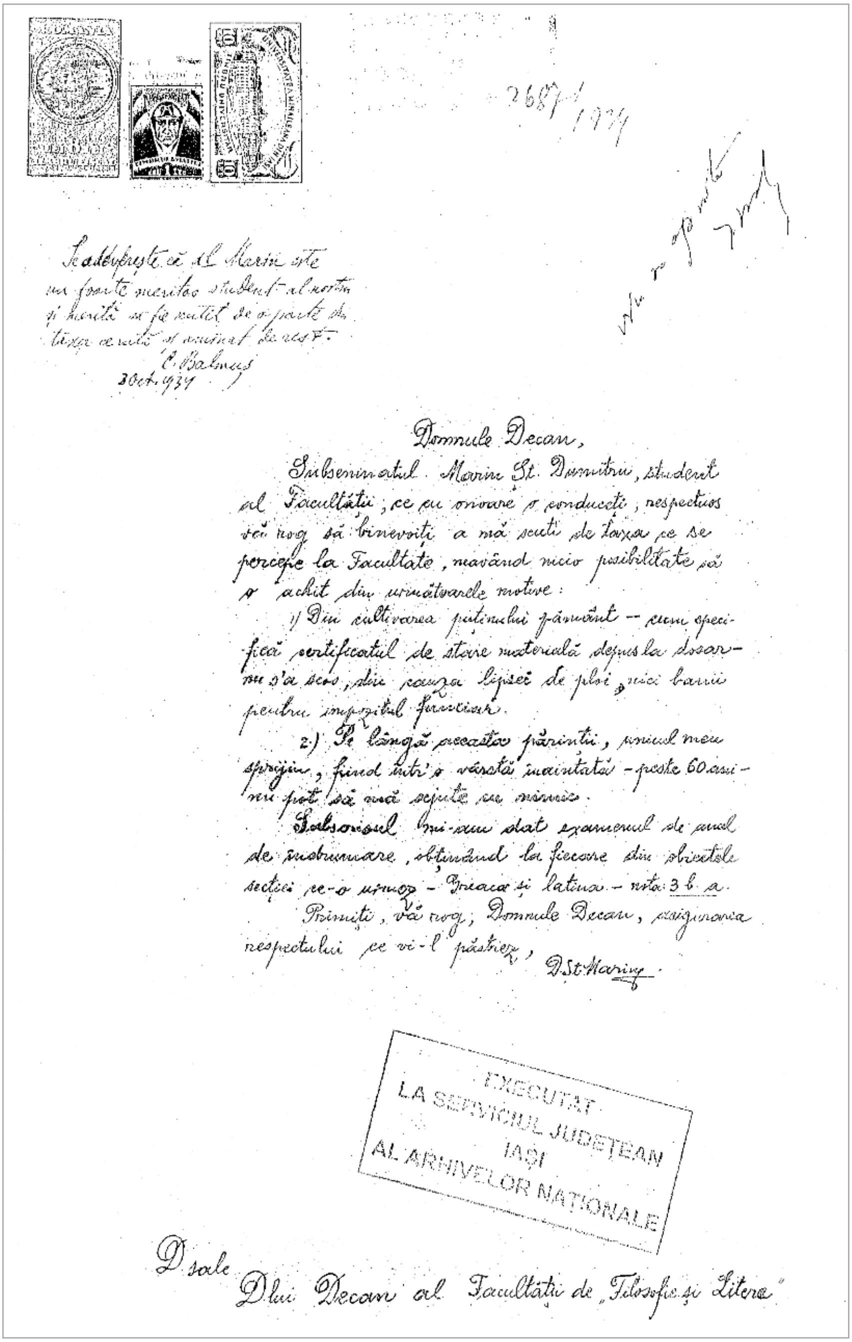
Declar pe onoare și conștiință că nu fac parte și nici nu voiu face parte din nicio societate studențească neautorizată de senatul universitar, precum și din nici o organizație politică interzisă de legile țării, și știu că în caz de contravenire voiu fi exmatriculat fără alte forme,

Dtru St. Marin

Domniei-Sale

D-lui Decan al Facultății de Filosofie și Litere din Iași.

Cererea studentului Marin Șt. Dumitru prin care solicită înscrierea în anul II de facultate (1934-1935).

2687/1934

Se adeverește că dl Marin este un foarte meritos student al nostru și merită să fie scutit de o parte din taxa cerută și anume [illegible].
C. Balmuș
30 oct. 934

Domnule Decan,

Subsemnatul Marin Șt. Dumitru, student al Facultății, ce cu onoare o conduceți, respectuos vă rog să binevoiți a mă scuti de taxa ce se percepe la Facultate, neavând nicio posibilitate să o achit din următoarele motive:

1) Din cultivarea puținului pământ — cum specifică certificatul de stare materială depus la dosar — nu s'a scos, din cauza lipsei de ploi, nici banii pentru impozitul funciar.

2) Pe lângă necazurile părinților, unicul meu sprijin, fiind într'o vârstă înaintată — peste 60 ani — nu pot să mă ajute cu nimic.

Subsemnatul mi-am dat examenul de anul [illegible], obținând la fiecare din obiectele secției ce-o urmez — Greaca și latina — nota 3 b. a.

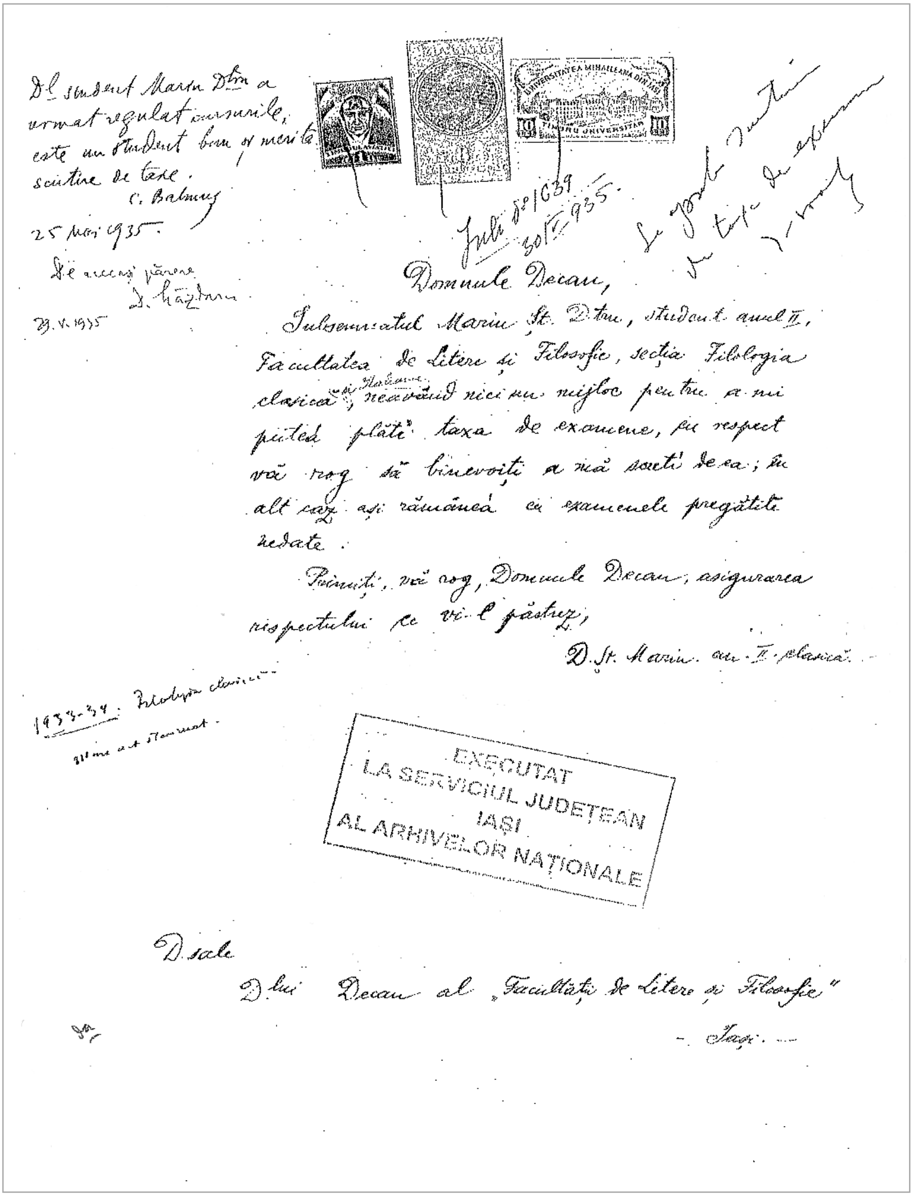
Primiți, vă rog, Domnule Decan, asigurarea respectului ce vi-l păstrez,

D. St. Marin.

EXECUTAT LA SERVICIUL JUDEȚEAN IAȘI AL ARHIVELOR NAȚIONALE

D-sale Dlui Decan al Facultății de „Filosofie și Litere"

Cererea studentului Marin Șt. Dumitru prin care solicită să fie scutit în anul II de taxa ce se percepe de facultate.

D-l student Marin D-tru a urmat regulat cursurile, este un student bun și merită scutire de taxe.
C. Balmuș
25 Mai 1935.

De aceeași părere
[illegible]
29.V.1935

UNIVERSITATEA MIHAILEANA DIN IAȘI
TIMBRU UNIVERSITAR 10

Intr. Nr. 1039 30.V.1935.

Domnule Decan,

Subsemnatul Marin St. D-tru, student anul II, Facultatea de Litere și Filosofie, secția Filologia clasică și italiană, neavând nici un mijloc pentru a mi putea plăti taxa de examene, cu respect vă rog să binevoiți a mă scuti de ea; în alt caz aș rămânea cu examenele pregătite nedate.

Primiți, vă rog, Domnule Decan, asigurarea respectului ce vi-l păstrez,

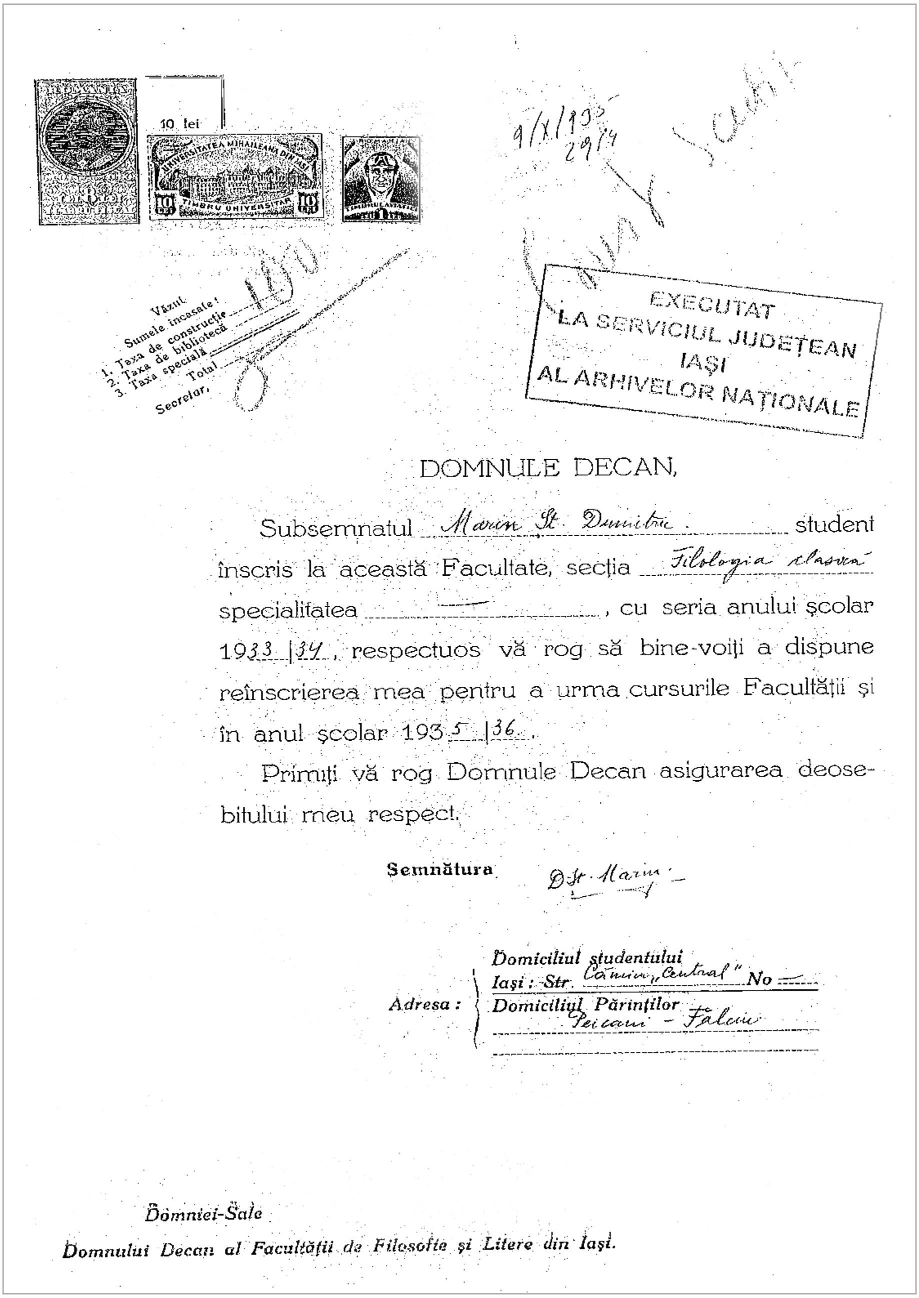
D. St. Marin an. II clasică.

1933-34: Filologia clasică [illegible]

EXECUTAT LA SERVICIUL JUDEȚEAN IAȘI AL ARHIVELOR NAȚIONALE

D-sale
D-lui Decan al „Facultății de Litere și Filosofie"
– Iași. –

Cererea studentului Marin Șt. Dumitru prin care solicită să fie scutit de taxa pentru examenele din anul II de facultate.

10 lei

Văzut
Sumele încasate:
1. Taxa de construcție ....
2. Taxa de bibliotecă ....
3. Taxa specială ....
Total ....
Secretar,

9/X/1935
2914

EXECUTAT
LA SERVICIUL JUDEȚEAN
IAȘI
AL ARHIVELOR NAȚIONALE

DOMNULE DECAN,

Subsemnatul Marin Șt. Dumitru student înscris la această Facultate, secția Filologia clasică specialitatea ——, cu seria anului școlar 1933/34, respectuos vă rog să bine-voiți a dispune reînscrierea mea pentru a urma cursurile Facultății și în anul școlar 1935/36.

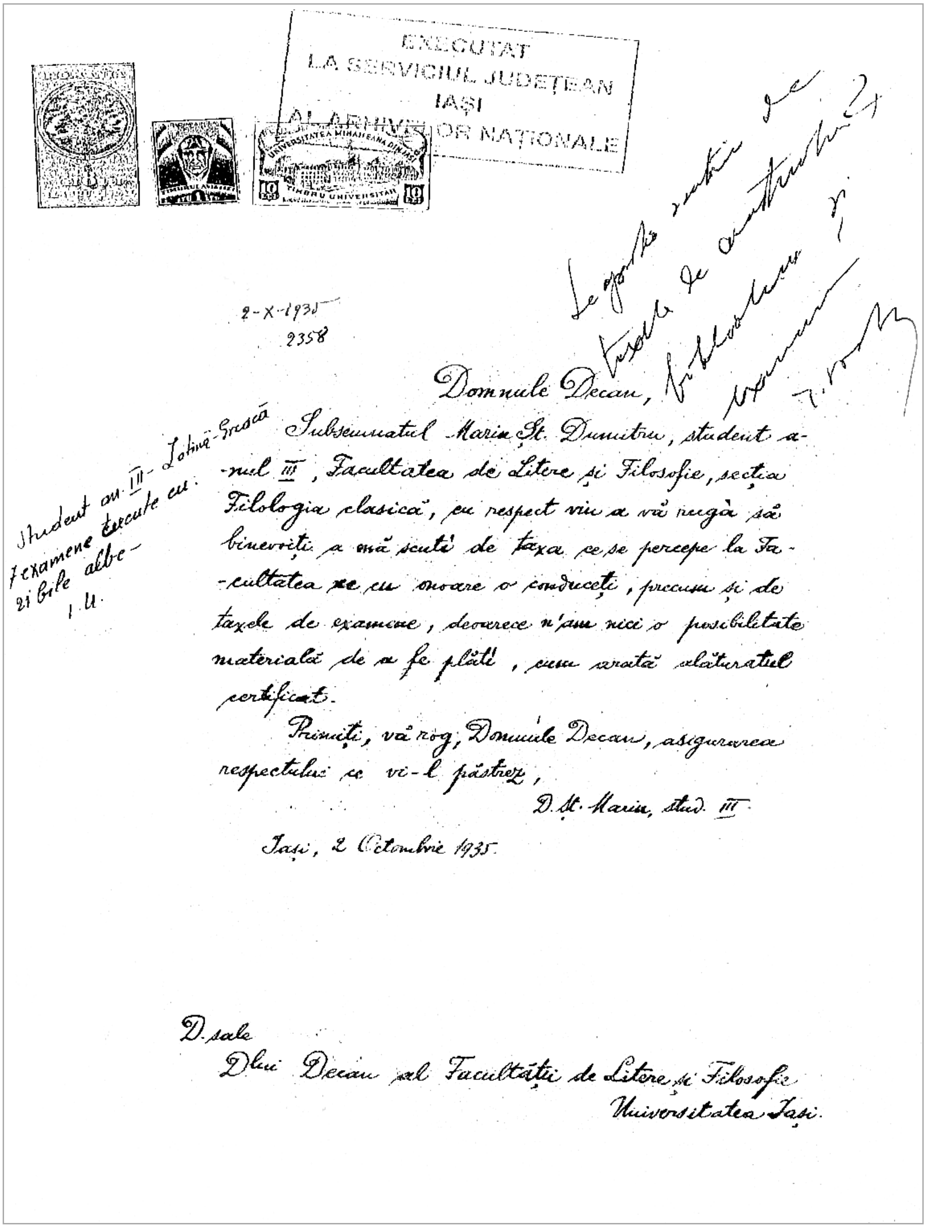
Primiți vă rog Domnule Decan asigurarea deosebitului meu respect.

Semnătura D. Șt. Marin

Adresa: Domiciliul studentului Iași: Str. Căminul „Central" No —
Domiciliul Părinților Peicani - Fălciu

Domniei-Sale
Domnului Decan al Facultății de Filosofie și Litere din Iași.

Cererea studentului Marin Șt. Dumitru prin care solicită înscrierea în anul III de facultate (1935-1936).

EXECUTAT LA SERVICIUL JUDEȚEAN IAȘI AL ARHIVELOR NAȚIONALE

2-X-1935
2358

Student an III - Latină-Greacă
7 examene trecute cu 21 bile albe -
I. U.

Domnule Decan,

Subsemnatul Marin St. Dumitru, student anul III, Facultatea de Litere și Filosofie, secția Filologia clasică, cu respect vin a vă ruga să binevoiți a mă scuti de taxa ce se percepe la Facultatea ce cu onoare o conduceți, precum și de taxele de examene, deoarece n'am nici o posibilitate materială de a le plăti, cum arată alăturatul certificat.

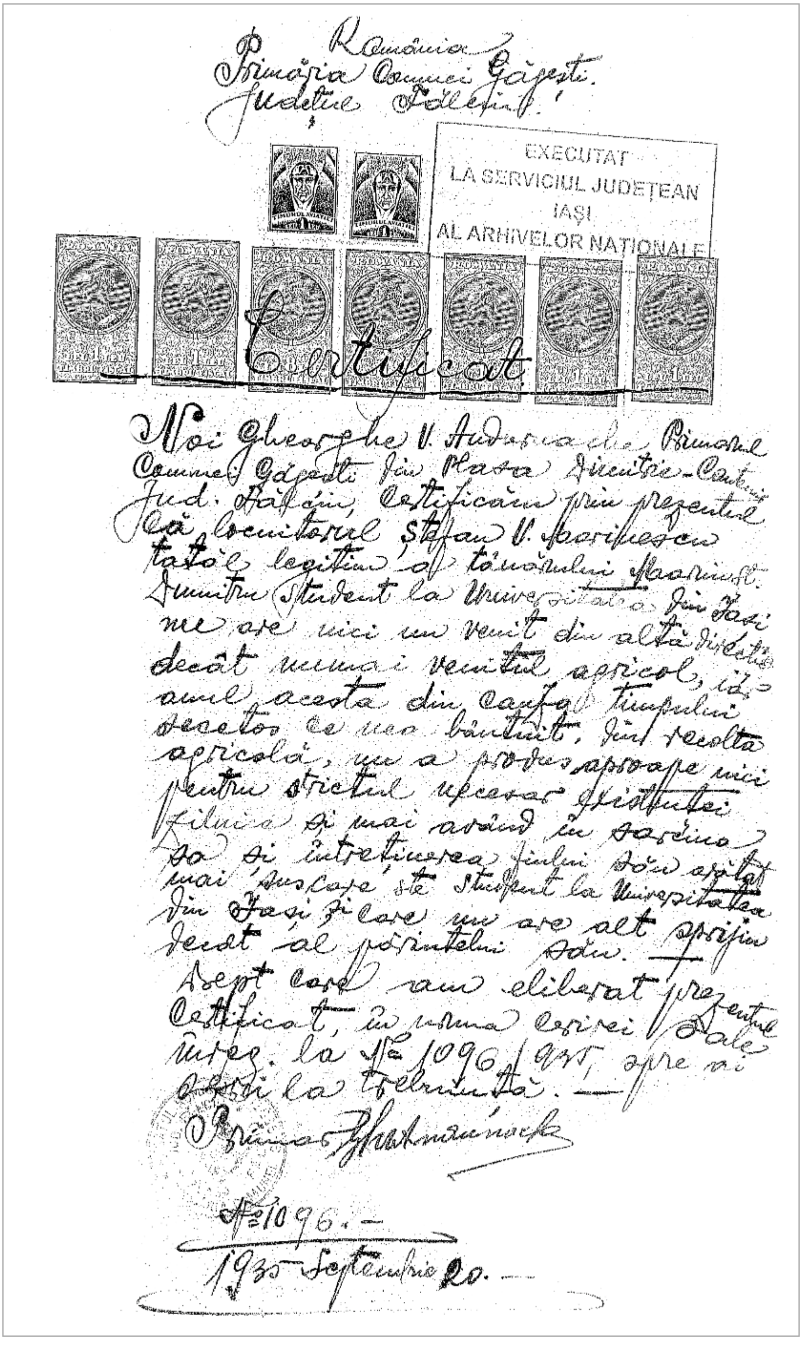
Primiți, vă rog, Domnule Decan, asigurarea respectului ce vi-l păstrez,

D. St. Marin, stud. III

Iași, 2 Octombrie 1935.

D-sale
Dlui Decan al Facultății de Litere și Filosofie
Universitatea Iași.

Cererea studentului Marin Șt. Dumitru prin care solicită să fie scutit de taxa pentru examenele din anul III, precum și de celelalte taxe percepute de facultate.

România
Primăria Comunei Găgești.
Județul Fălciu.

EXECUTAT
LA SERVICIUL JUDEȚEAN
IAȘI
AL ARHIVELOR NAȚIONALE

Certificat

Noi Gheorghe V. Andronache Primarul Comunei Găgești din Plasa Dimitrie-Cantemir Jud. Fălciu, Certificăm prin prezentul că locuitorul Ștefan V. Marinescu tatăl legitim al tânărului Marin St. Dumitru student la Universitatea din Iași nu are nici un venit din altă direcție decât numai venitul agricol, iar anul acesta din cauza timpului secetos ce a bântuit, din recolta agricolă, nu a produs aproape nici pentru strictul necesar familiei și mai având în sarcina sa și întreținerea fiului său arătat mai sus care este student la Universitatea din Iași și care nu are alt sprijin decât al părintelui său.

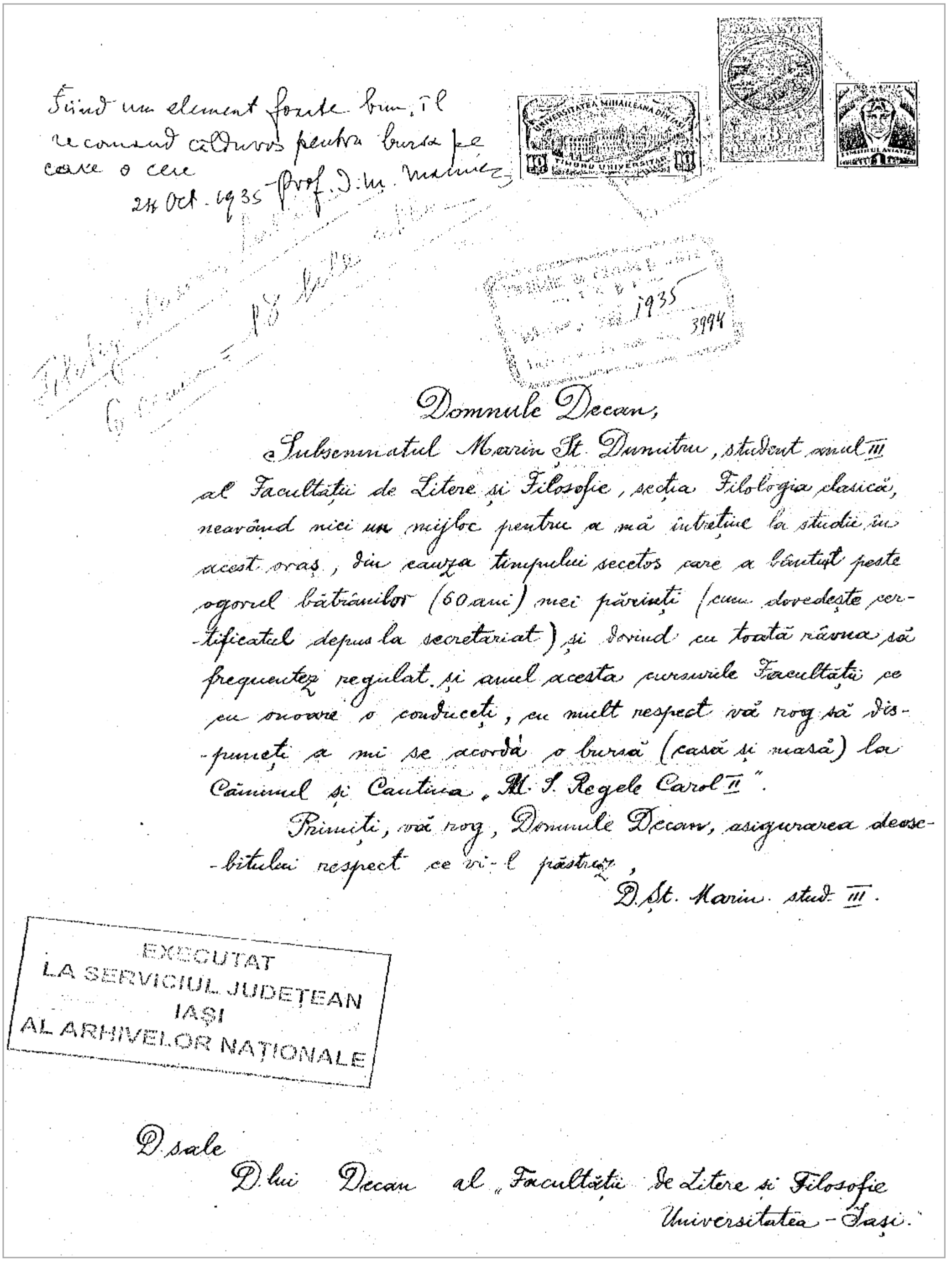
Drept care s-au eliberat prezentul Certificat, în urma cererei sale înreg. la No 1096/935, spre a-i servi la trebuință.

Primar, [illegible]

No 1096.

1935 Septembrie 20.

Certificatul de stare materială al părinților lui Dumitru Marin eliberat de Primăria comunei Găgești, județul Fălciu la data de 20 septembrie 1935.

Fiind un element foarte bun, îl recomand călduros pentru bursa pe care o cere
24 Oct. 1935 Prof. [illegible]

Domnule Decan,

Subsemnatul Marin Șt. Dumitru, student anul III al Facultății de Litere și Filosofie, secția Filologia clasică, neavând nici un mijloc pentru a mă întreține la studii în acest oraș, din cauza timpului secetos care a bântuit peste ogorul bătrânilor (60 ani) mei părinți (cum dovedește certificatul depus la secretariat) și dorind cu toată râvna să frequentez regulat și anul acesta cursurile Facultății ce cu onoare o conduceți, cu mult respect vă rog să dispuneți a mi se acorda o bursă (casă și masă) la Căminul și Cantina „M. S. Regele Carol II".

Primiți, vă rog, Domnule Decan, asigurarea deosebitului respect ce vi-l păstrez,

D. Șt. Marin stud. III.

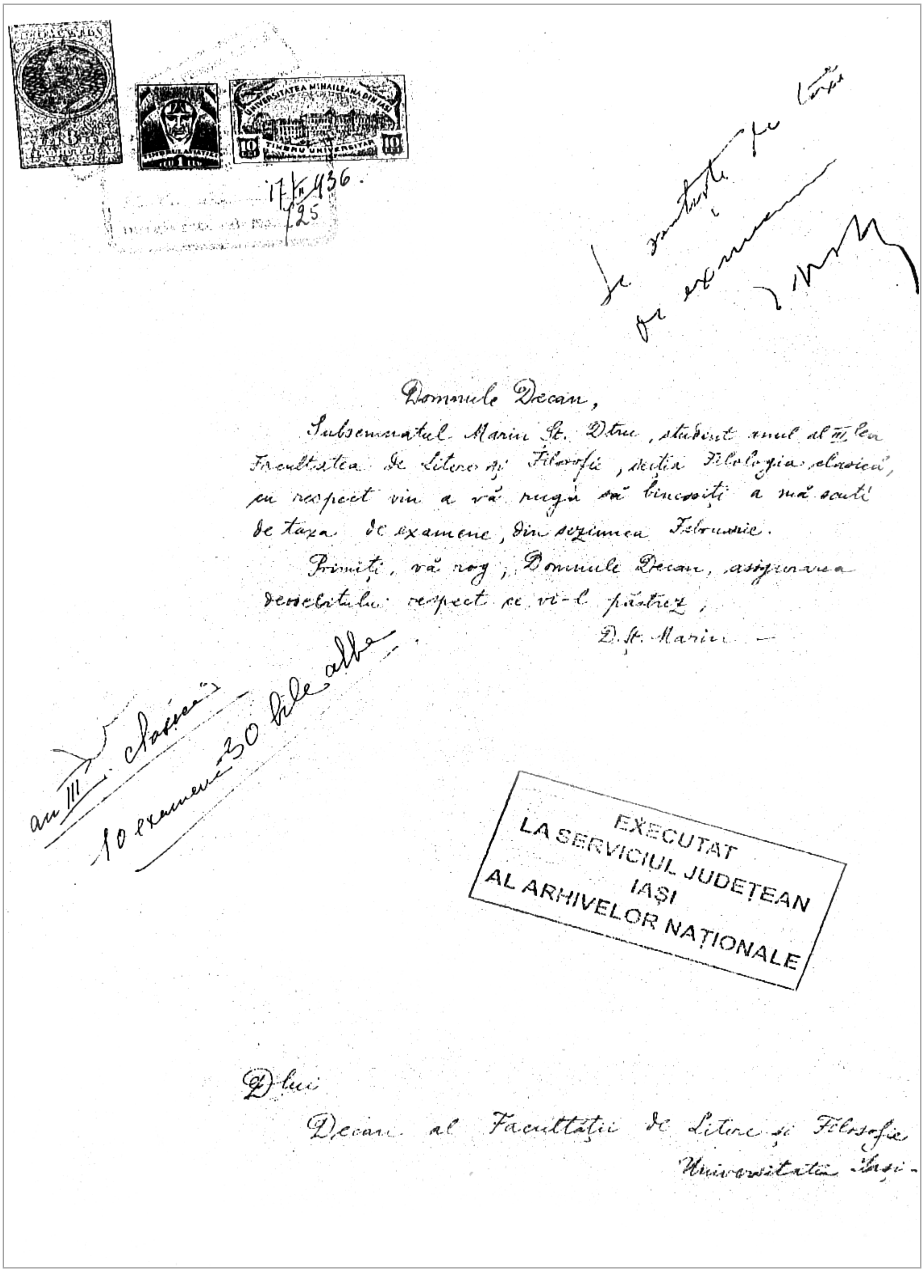
EXECUTAT LA SERVICIUL JUDEȚEAN IAȘI AL ARHIVELOR NAȚIONALE

D-sale

D-lui Decan al „Facultății de Litere și Filosofie

Universitatea – Iași.

Cererea studentului Marin Șt. Dumitru prin care solicită bursă pentru anul III de facultate.

17/II 1936.
125

Domnule Decan,

Subsemnatul Marin Șt. Dtru, student anul al III-lea Facultatea de Litere și Filosofie, secția Filologia clasică, cu respect vin a vă ruga să binevoiți a mă scuti de taxa de examene, din sesiunea Februarie.

Primiți, vă rog, Domnule Decan, asigurarea deosebitului respect ce vi-l păstrez,

D. Șt. Marin –

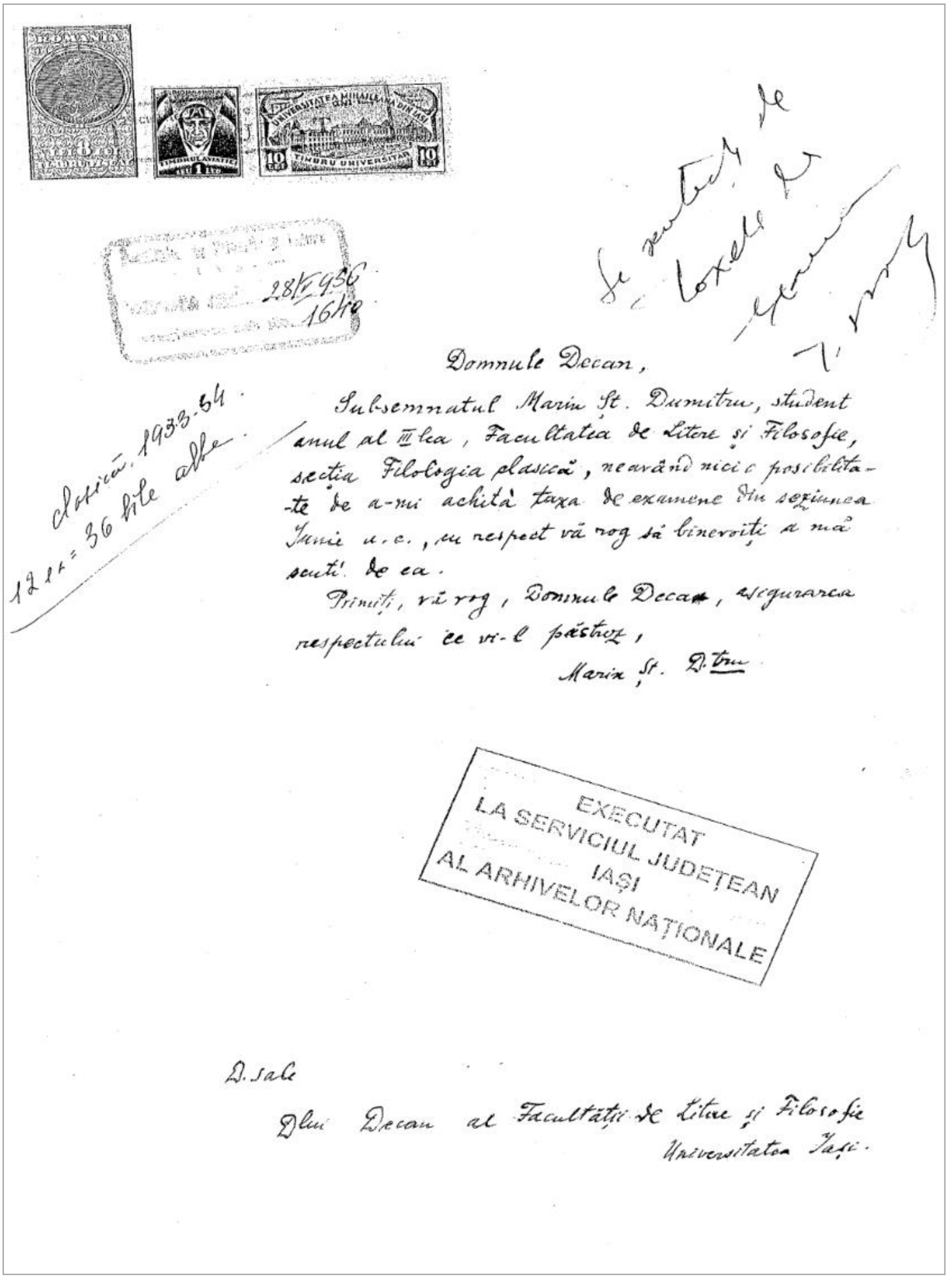
an III clasice
10 examene 30 file albe

EXECUTAT LA SERVICIUL JUDEȚEAN IAȘI AL ARHIVELOR NAȚIONALE

D-lui

Decan al Facultății de Litere și Filosofie
Universitatea Iași.

Cererea studentului Marin Șt. Dumitru prin care solicită să fie scutit de taxa pentru examenele din anul III de facultate, Sesiunea februarie 1936.

28/VI 936
1640

Domnule Decan,

Subsemnatul Marin Șt. Dumitru, student anul al III-lea, Facultatea de Litere și Filosofie, secția Filologia clasică, neavând nici o posibilitate de a-mi achită taxa de examene din sesiunea Iunie a.c., cu respect vă rog să binevoiți a mă scuti de ea.

Primiți, vă rog, Domnule Decan, asigurarea respectului ce vi-l păstrez,

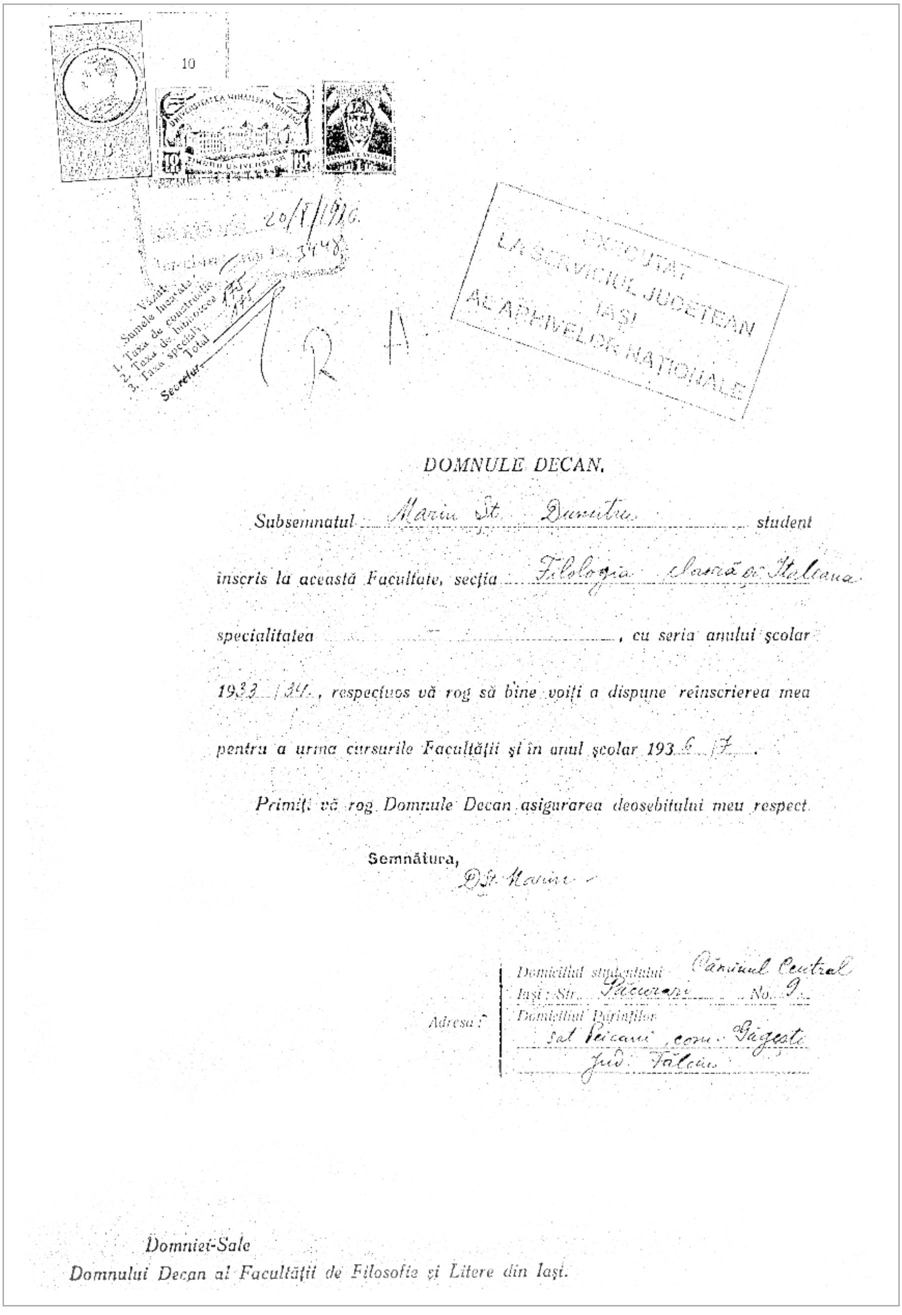
Marin Șt. Dumitru

EXECUTAT LA SERVICIUL JUDEȚEAN IAȘI AL ARHIVELOR NAȚIONALE

D. sale

Dlui Decan al Facultății de Litere și Filosofie Universitatea Iași.

Cererea studentului Marin Șt. Dumitru prin care solicită să fie scutit de taxa pentru examenele din anul III de facultate, Sesiunea iunie 1936.

Vizat
Sumele încasate
1. Taxa de construcţie
2. Taxa de bibliotecă
3. Taxa specială
Total
Secretar

EXECUTAT
LA SERVICIUL JUDEŢEAN
IAŞI
AL ARHIVELOR NAŢIONALE

DOMNULE DECAN,

Subsemnatul Marin St. Dumitru student

inscris la această Facultate, secţia Filologia clasică și Italiana

specialitatea ...., cu seria anului şcolar

1933/34, respectuos vă rog să bine voiţi a dispune reînscrierea mea

pentru a urma cursurile Facultăţii şi în anul şcolar 1936/37.

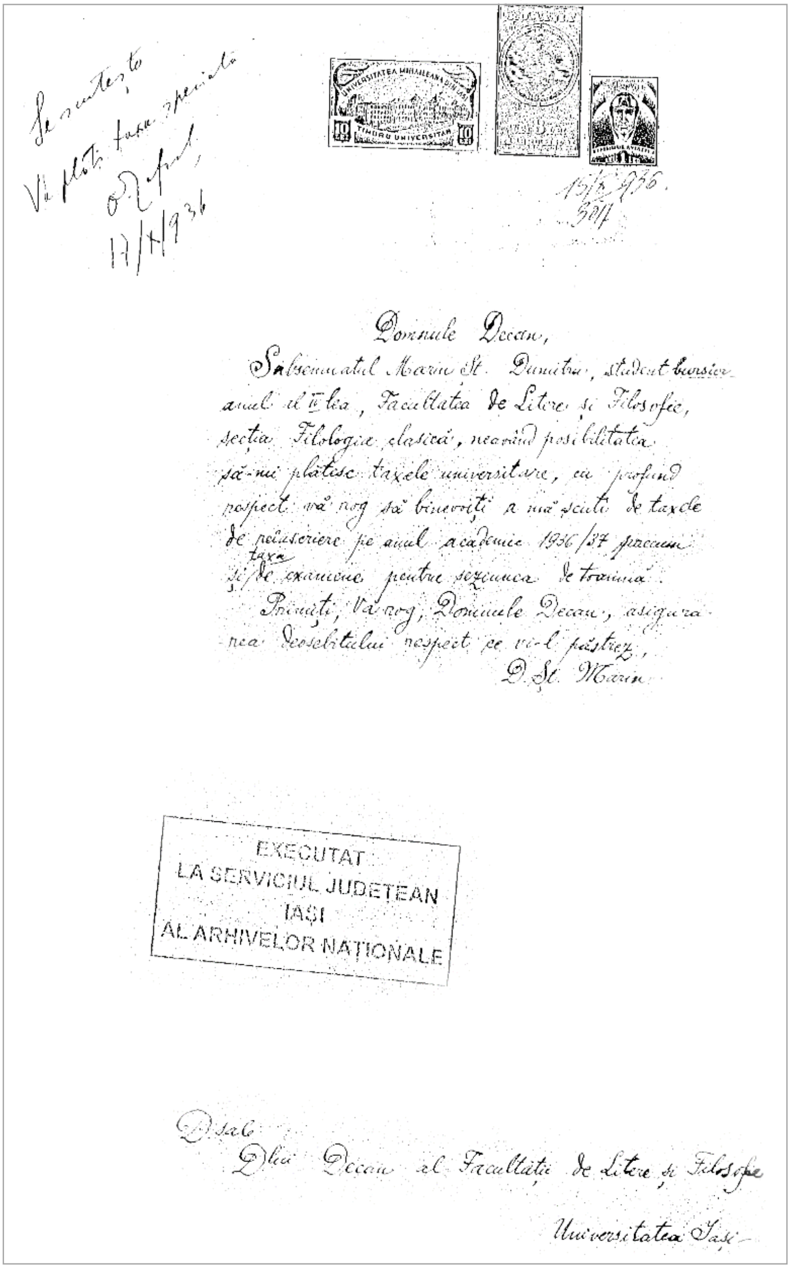
Primiţi vă rog Domnule Decan asigurarea deosebitului meu respect.

Semnătura,
D. St. Marin

Adresa: Domiciliul studentului Căminul Central
Iaşi: Str. Păcurari No. 9
Domiciliul Părinţilor
sat Păcani, com. Găgești
jud. Fălciu

Domniei-Sale
Domnului Decan al Facultăţii de Filosofie şi Litere din Iaşi.

Cererea studentului Mrin Șt. Dumitru prin care solicită înscrierea în anul IV de facultate (1936-1937).

Se scutește
Va plăti taxa specială
[signature]
17/X/936

15/X 936.
3014

Domnule Decan,

Subsemnatul Marin St. Dumitru, student bursier anul al IV-lea, Facultatea de Litere și Filosofie, secția Filologie clasică, neavând posibilitatea să-mi plătesc taxele universitare, cu profund respect vă rog să binevoiți a mă scuti de taxele de reînscriere pe anul academic 1936/37 precum și taxa de examene pentru sesiunea de toamnă.

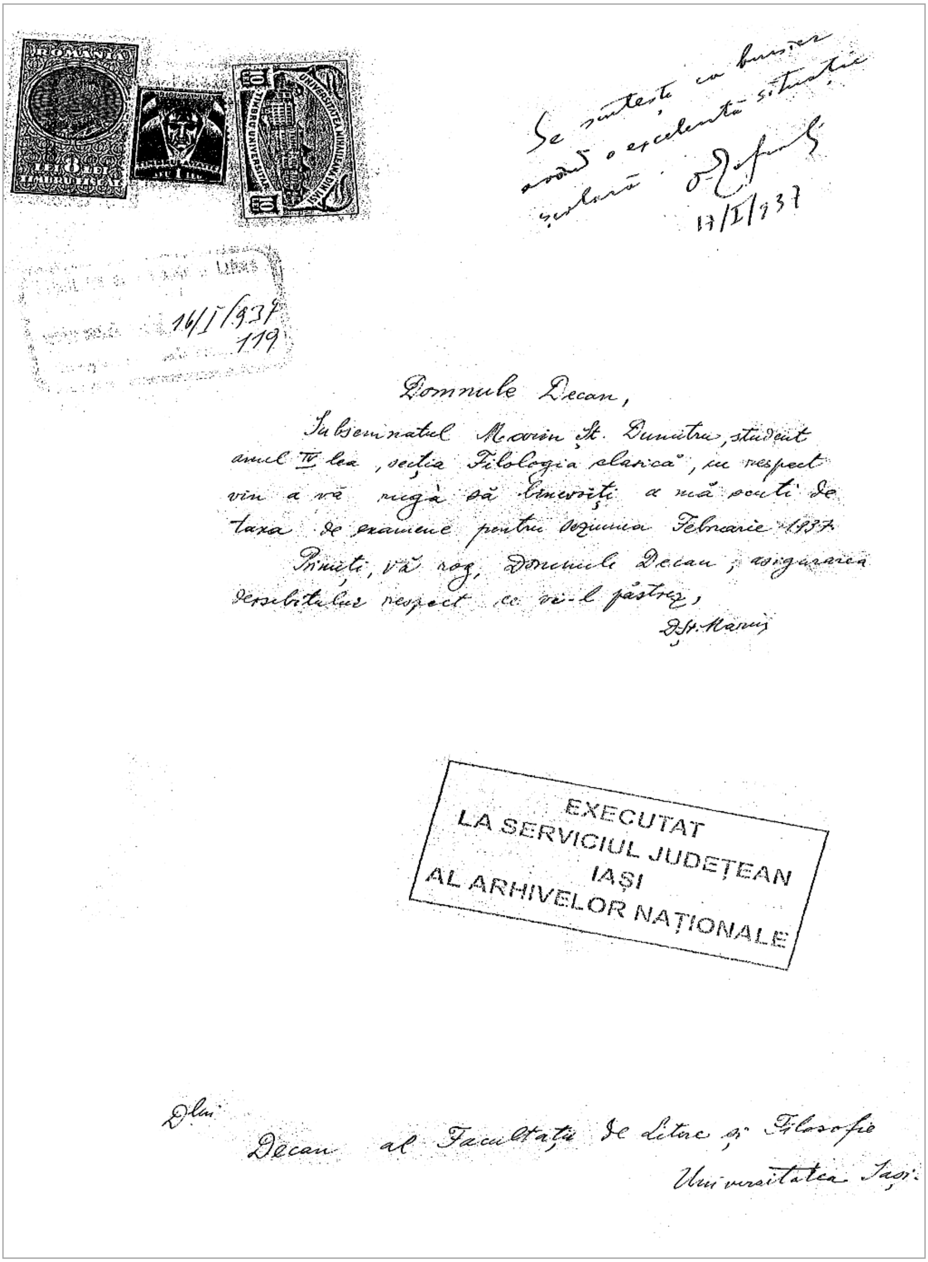
Primiți, Vă rog, Domnule Decan, asigurarea deosebitului respect ce vi-l păstrez,

D. St. Marin

EXECUTAT
LA SERVICIUL JUDETEAN
IAȘI
AL ARHIVELOR NATIONALE

D-sale
D-lui Decan al Facultății de Litere și Filosofie
Universitatea Iași

Cererea studentului Marin Șt. Dumitru prin care solicită să fie scutit de taxa de înscriere în anul IV de facultate și de taxa pentru examenele din Sesiunea de toamnă 1936.

Se scutește ca bursier având o excelentă situație școlară. [signature] 17/I/937

16/I/937
119

Domnule Decan,

Subsemnatul Marin Șt. Dumitru, student anul IV lea, secția Filologia clasică, cu respect vin a vă ruga să binevoiți a mă scuti de taxa de examene pentru sesiunea Februarie 1937.

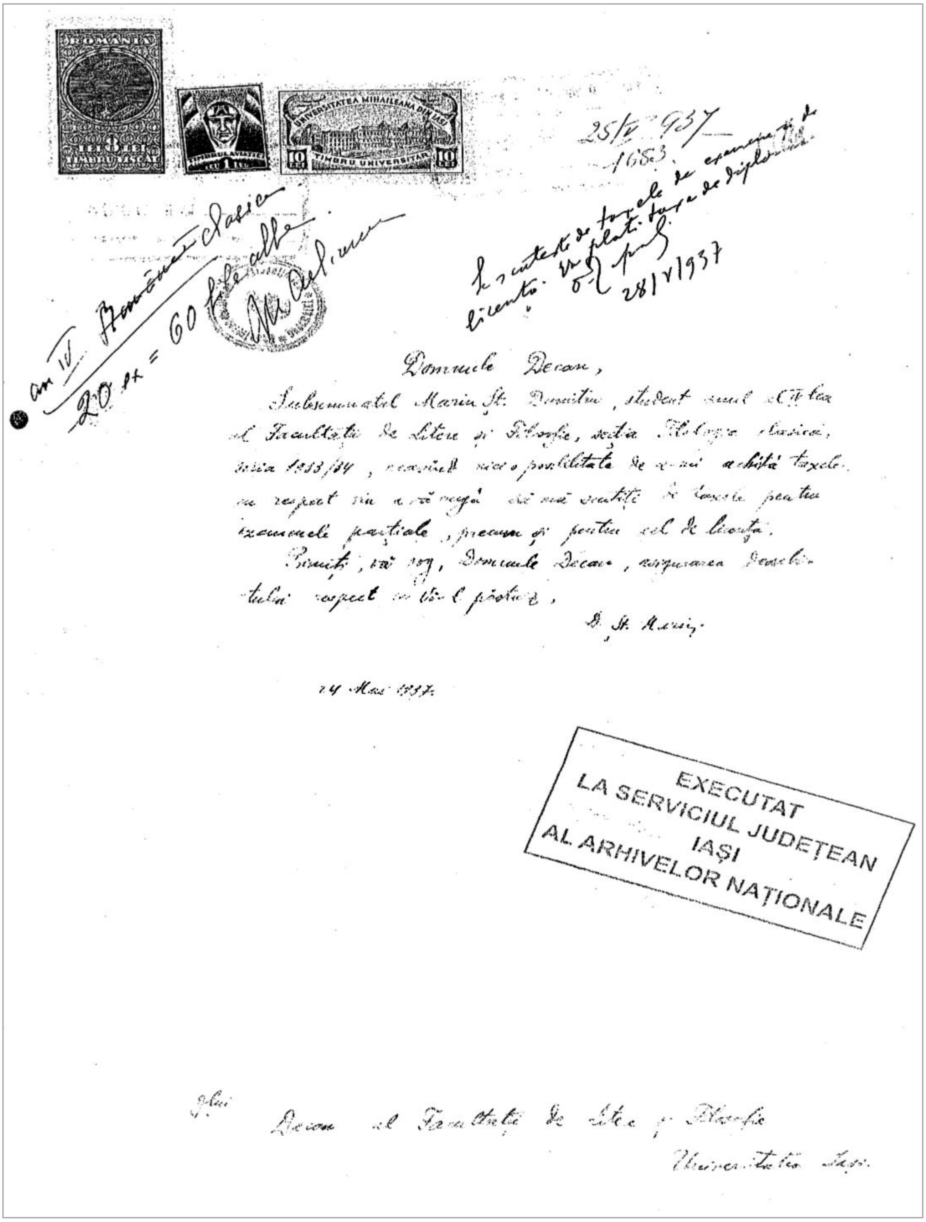
Primiți, vă rog, Domnule Decan, asigurarea deosebitului respect ce vi-l păstrez,

D. St. Marin

EXECUTAT LA SERVICIUL JUDEȚEAN IAȘI AL ARHIVELOR NAȚIONALE

Dlui Decan al Facultății de Litere și Filosofie
Universitatea Iași.

Cererea studentului Marin Șt. Dumitru prin care solicită să fie scutit de taxa pentru examenele din anul IV de facultate, Sesiunea februarie 1937.

25/V 937
1683

Se scutește de taxele de examene și de licență. Va plăti taxa de diplomă.
28/V/1937

an IV Română-clasica
20 ex = 60 file albe

Domnule Decan,

Subsemnatul Marin Şt. Dumitru, student anul al IV-lea al Facultăţii de Litere şi Filosofie, secţia Filologie clasică, seria 1933/34, neavând posibilitatea de a-mi achita taxele, cu respect vin a vă ruga să mă scutiţi de taxele pentru examenele parţiale, precum şi pentru cel de licenţă.

Primiţi, vă rog, Domnule Decan, asigurarea deosebitului respect ce vă păstrez.

D. St. Marin

24 Mai 1937.

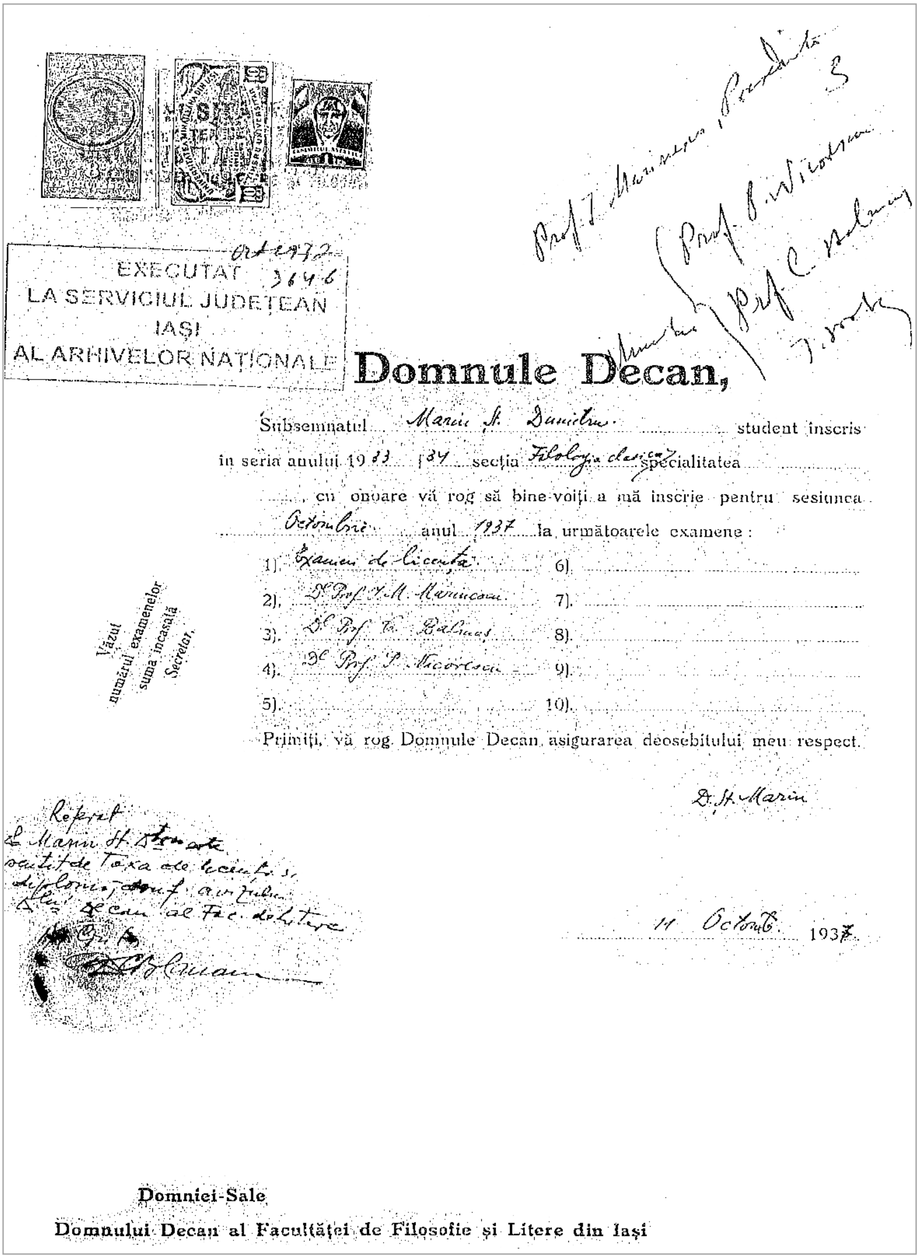
EXECUTAT LA SERVICIUL JUDEŢEAN IAŞI AL ARHIVELOR NAŢIONALE

Dlui Decan al Facultăţii de Litere şi Filosofie
Universitatea Iaşi.

Cererea studentului Marin Şt. Dumitru prin care solicită să fie scutit de taxa pentru examenele parţiale din anul IV de facultate şi de taxa pentru examenul de licenţă.

Iași, vara anului 1937. Absolvenții Facultății de Litere și Filozofie din anul respectiv împreună cu unii dintre profesori; primul din dreapta, pe ultimul rând, în picioare, se află Dumitru Marin.

EXECUTAT 3646
LA SERVICIUL JUDEȚEAN
IAȘI
AL ARHIVELOR NAȚIONALE

Domnule Decan,

Subsemnatul Marin Șt. Dumitru student inscris în seria anului 1933 / 34 secția Filologia clasică specialitatea ... cu onoare vă rog să bine-voiți a mă inscrie pentru sesiunea Octombrie anul 1937 la următoarele examene:

1). Examen de licență 6).
2). D-l Prof. I. M. Marinescu 7).
3). D-l Prof. C. Balmuș 8).
4). D-l Prof. P. Nicorescu 9).
5). 10).

Primiți, vă rog, Domnule Decan, asigurarea deosebitului meu respect.

D. Șt. Marin

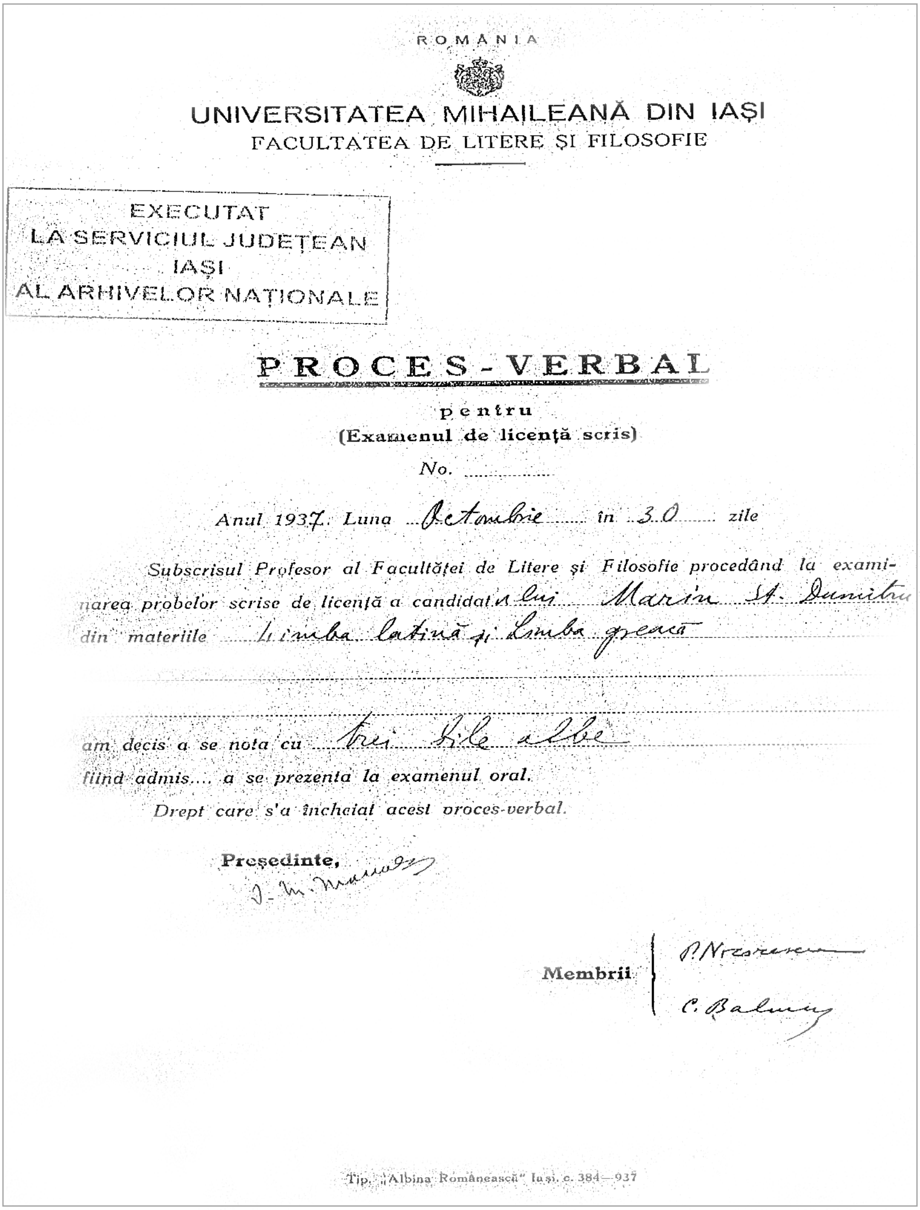
11 Octomb. 1937

Văzut
numărul examenelor
suma încasată
Secretar,

Domniei-Sale

Domnului Decan al Facultății de Filosofie și Litere din Iași

Cererea absolventului Marin Șt. Dumitru prin care solicită înscrierea la examenul de licență, Sesiunea octombrie 1937.

ROMANIA

UNIVERSITATEA MIHAILEANĂ DIN IAȘI

FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

EXECUTAT
LA SERVICIUL JUDEȚEAN
IAȘI
AL ARHIVELOR NAȚIONALE

PROCES-VERBAL

pentru

(Examenul de licență scris)

No. ....

Anul 1937 *Luna* Octombrie *în* 30 *zile*

Subscrisul Profesor al Facultăței de Litere și Filosofie procedând la examinarea probelor scrise de licență a candidatului Marin St. Dumitru *din materiile* Limba latină și Limba greacă

am decis a se nota cu trei bile albe

fiind admis.... a se prezenta la examenul oral.

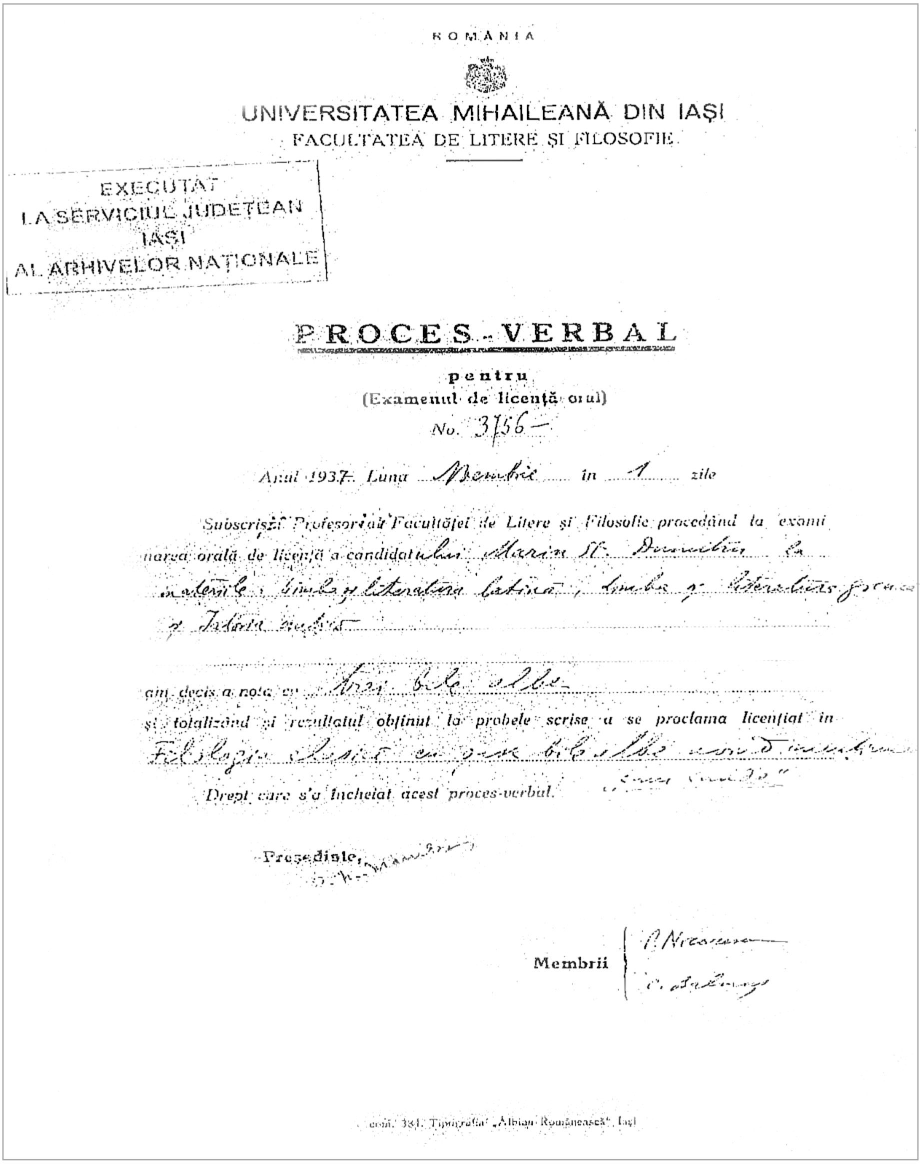
Drept care s'a încheiat acest proces-verbal.

Președinte,

Membrii

Tip. „Albina Românească" Iași, c. 384—937

Procesul-verbal în care se menționează nota obținută de absolventul Marin Șt. Dumitru la examenul de licență scris.

ROMANIA

UNIVERSITATEA MIHAILEANĂ DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

EXECUTAT
LA SERVICIUL JUDEȚEAN
IAȘI
AL ARHIVELOR NAȚIONALE

PROCES-VERBAL
pentru
(Examenul de licență oral)
No. 3756

Anul 1937 Luna Noembrie în 1 zile

Subscrișii Profesori ai Facultăței de Litere și Filosofie procedând la examinarea orală de licență a candidatului Marin St. Dumitru la materiile: limba și literatura latină; limba și literatura greacă și Istoria antică

am decis a nota cu foarte bine albe

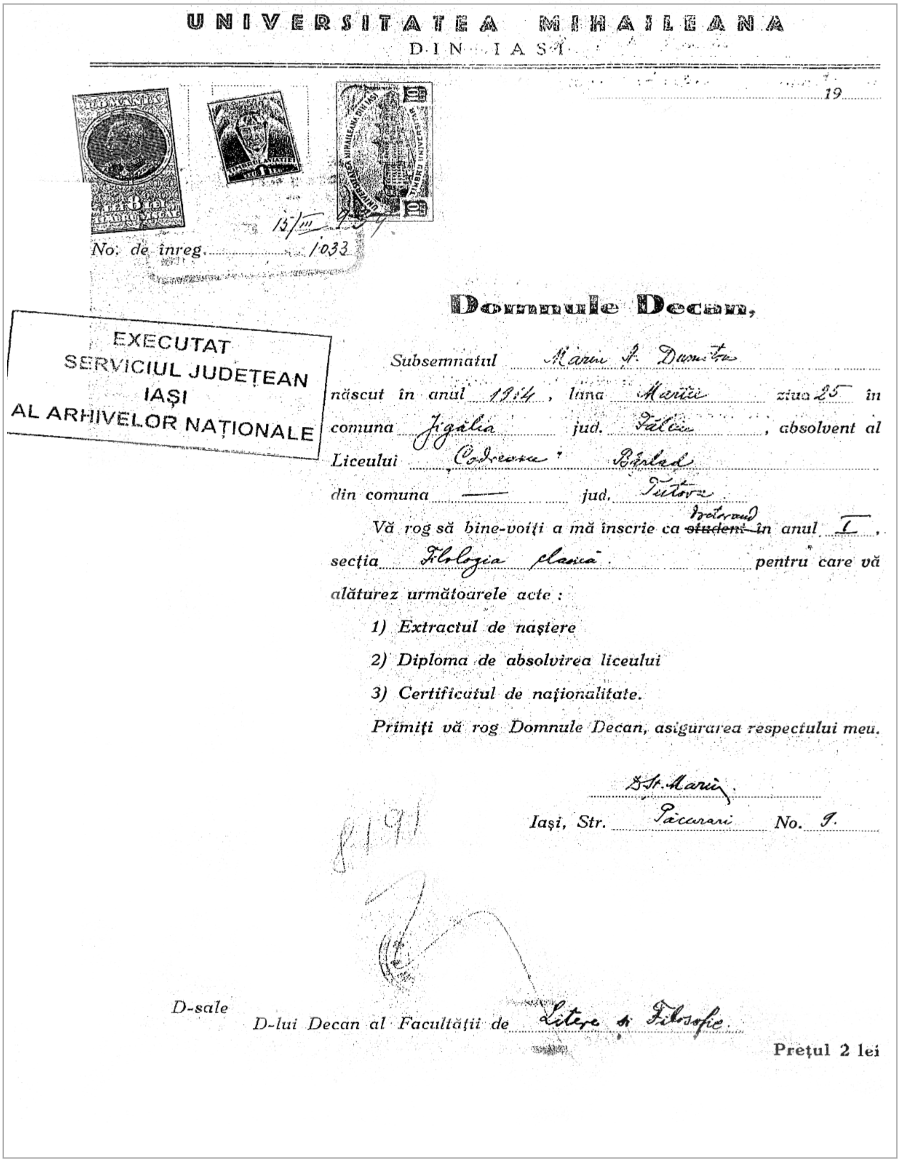
și totalizând și rezultatul obținut la probele scrise a se proclama licențiat în Filologia clasică cu ...

Drept care s'a încheiat acest proces-verbal.

Președinte,

Membrii

Procesul-verbal în care se menționează nota obținută de absolventul Marin Șt. Dumitru la oral și aprecierea finală cu care a luat examenul de licență.

UNIVERSITATEA MIHAILEANA
DIN IAȘI

19

15/III

No. de înreg. 1033

EXECUTAT
SERVICIUL JUDEȚEAN
IAȘI
AL ARHIVELOR NAȚIONALE

Domnule Decan,

Subsemnatul Marin Șt. Dumitru născut în anul 1914, luna Martie ziua 25 în comuna Jigalia jud. Fălciu, absolvent al Liceului Codreanu Bârlad din comuna — jud. Tutova.

Vă rog să bine-voiți a mă inscrie ca ~~student în~~ doctorand anul I, secția Filologia clasică pentru care vă alăturez următoarele acte:

1) Extractul de naștere
2) Diploma de absolvirea liceului
3) Certificatul de naționalitate.

Primiți vă rog Domnule Decan, asigurarea respectului meu.

D. St. Marin

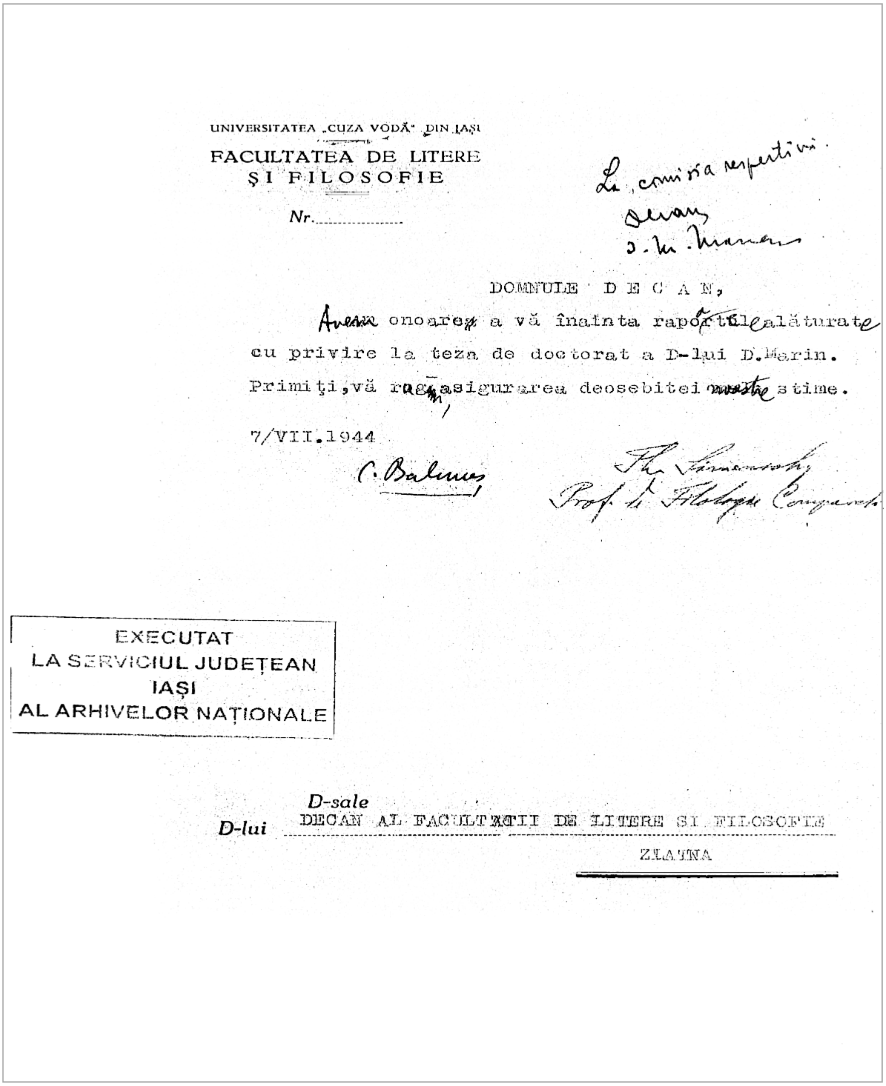
Iași, Str. Păcurari No. 9.

8191

D-sale
D-lui Decan al Facultății de Litere și Filosofie

Prețul 2 lei

Cererea prin care asistentul universitar Marin Șt. Dumitru solicită înscrierea ca doctorand în anul I.

UNIVERSITATEA „CUZA VODĂ" DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE
ȘI FILOSOFIE

Nr. ....

La comisia respectivă.
Decan,
[illegible]

DOMNULE DECAN,

Avem onoarea a vă înainta rapoartele alăturate cu privire la teza de doctorat a D-lui D. Marin.

Primiți, vă rugăm, asigurarea deosebitei noastre stime.

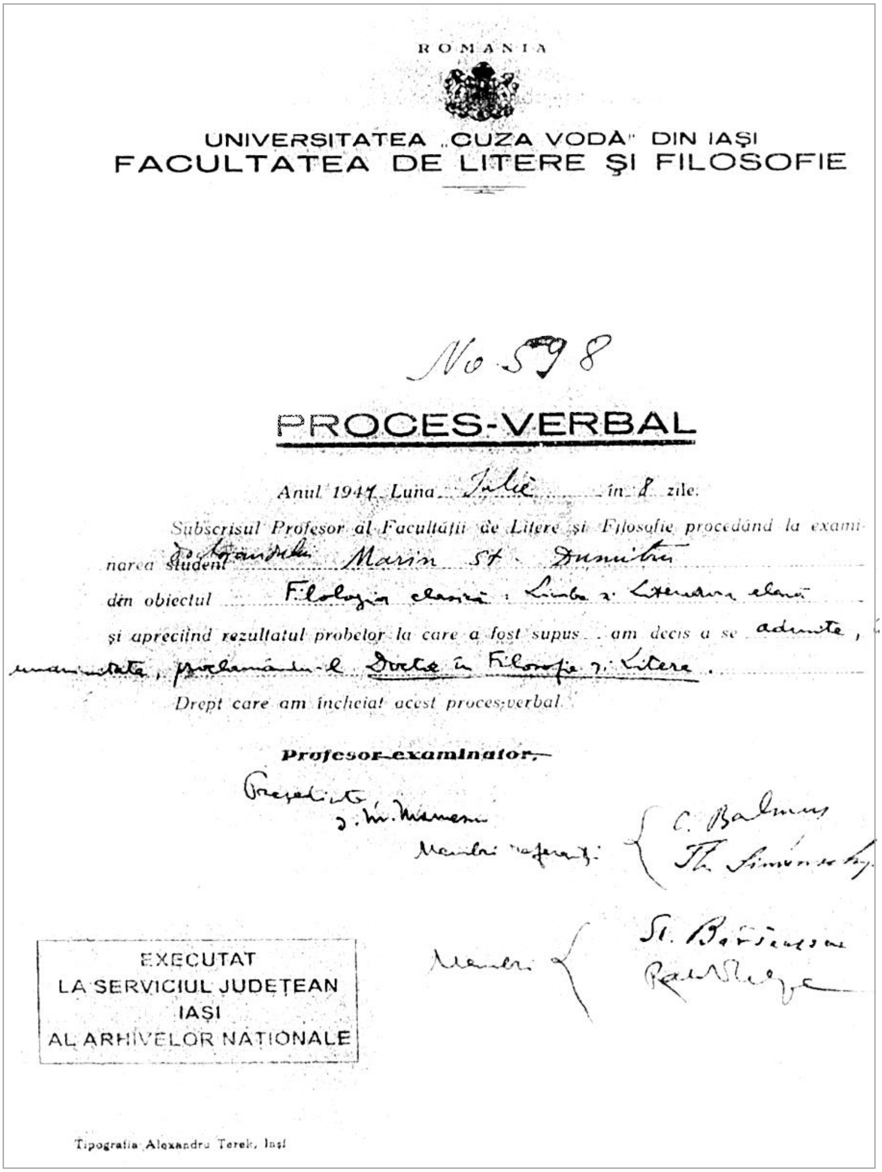
7/VII.1944

C. Balmuș

Th. Simenschy
Prof. de Filologie Comparată

D-sale
D-lui DECAN AL FACULTATII DE LITERE SI FILOSOFIE
ZLATNA

Adresa cu care se înaintează decanului facultății rapoartele cu privire la teza de doctorat a lui Marin Șt. Dumitru.

ROMANIA

UNIVERSITATEA „CUZA VODĂ" DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

No 598

PROCES-VERBAL

Anul 1944 Luna Iulie în 8 zile.

Subscrisul Profesor al Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea doctorandului Marin St. Dumitru

din obiectul Filologia clasică: Limba și Literatura clasică

și apreciind rezultatul probelor la care a fost supus, am decis a se admite, cu unanimitate, proclamându-l Doctor în Filosofie și Litere.

Drept care am încheiat acest proces-verbal.

Profesor-examinator,

Președinte,

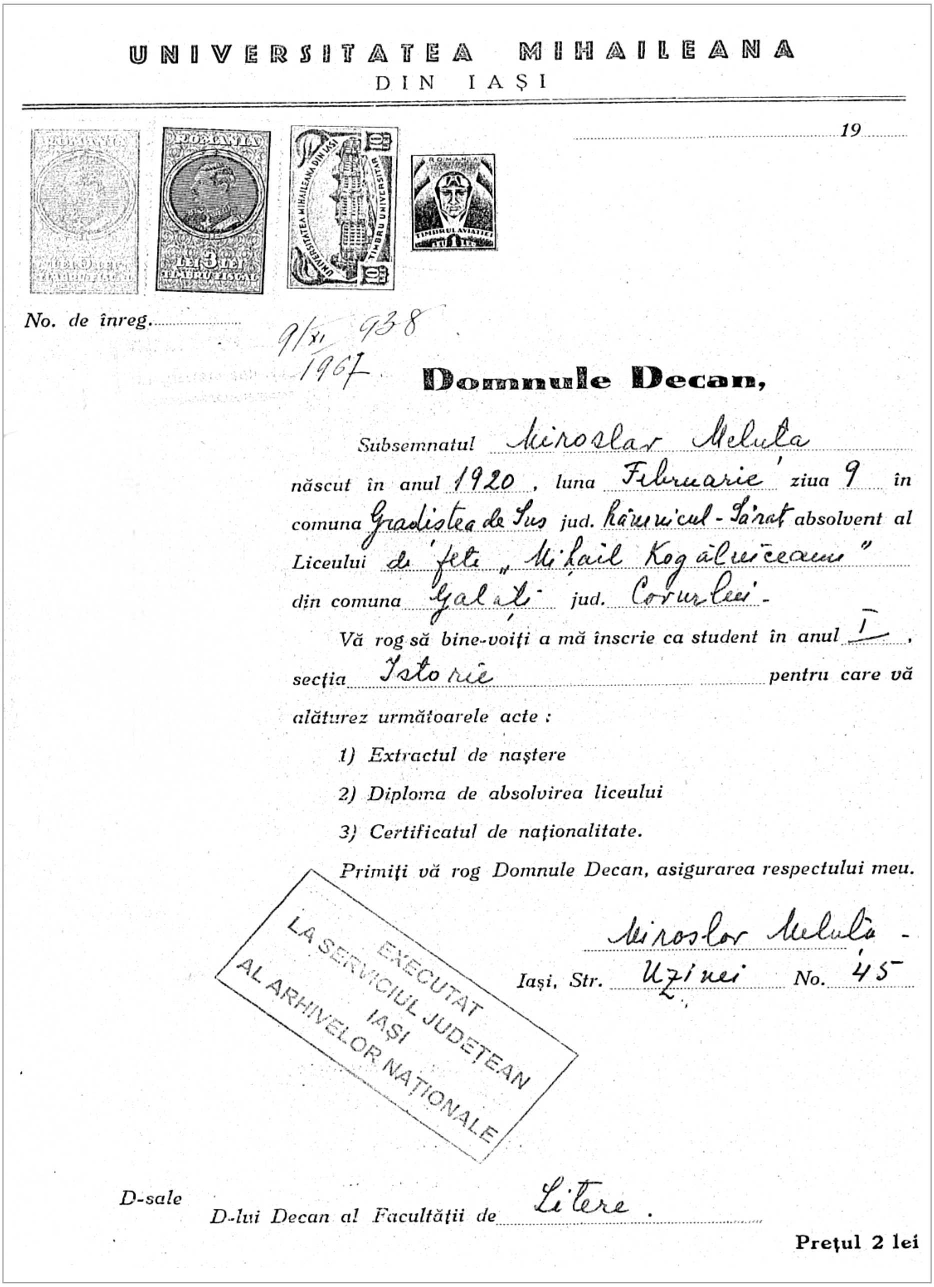
Membri referenți: C. Balmuș, Th. Simenschy

Membri:

EXECUTAT
LA SERVICIUL JUDEȚEAN
IAȘI
AL ARHIVELOR NAȚIONALE

Tipografia Alexandru Terek, Iași

Procesul-verbal, din 8 iulie 1944, în care se menționează acordarea titlului de Doctor asistentului universitar Marin Șt. Dumitru.

UNIVERSITATEA MIHAILEANA
DIN IAŞI

.... 19......

No. de înreg. 9/XI 938
1967

Domnule Decan,

Subsemnatul Miroslav Meluța
născut în anul 1920, *luna* Februarie *ziua* 9 *în comuna* Gradistea de Sus *jud.* Râmnicul-Sărat *absolvent al Liceului* de fete „Mihail Kogălniceanu" *din comuna* Galați *jud.* Covurlui.

Vă rog să bine-voiți a mă inscrie ca student în anul I, *secția* Istorie *pentru care vă alăturez următoarele acte:*

1) *Extractul de naştere*
2) *Diploma de absolvirea liceului*
3) *Certificatul de naționalitate.*

Primiți vă rog Domnule Decan, asigurarea respectului meu.

Miroslav Meluța

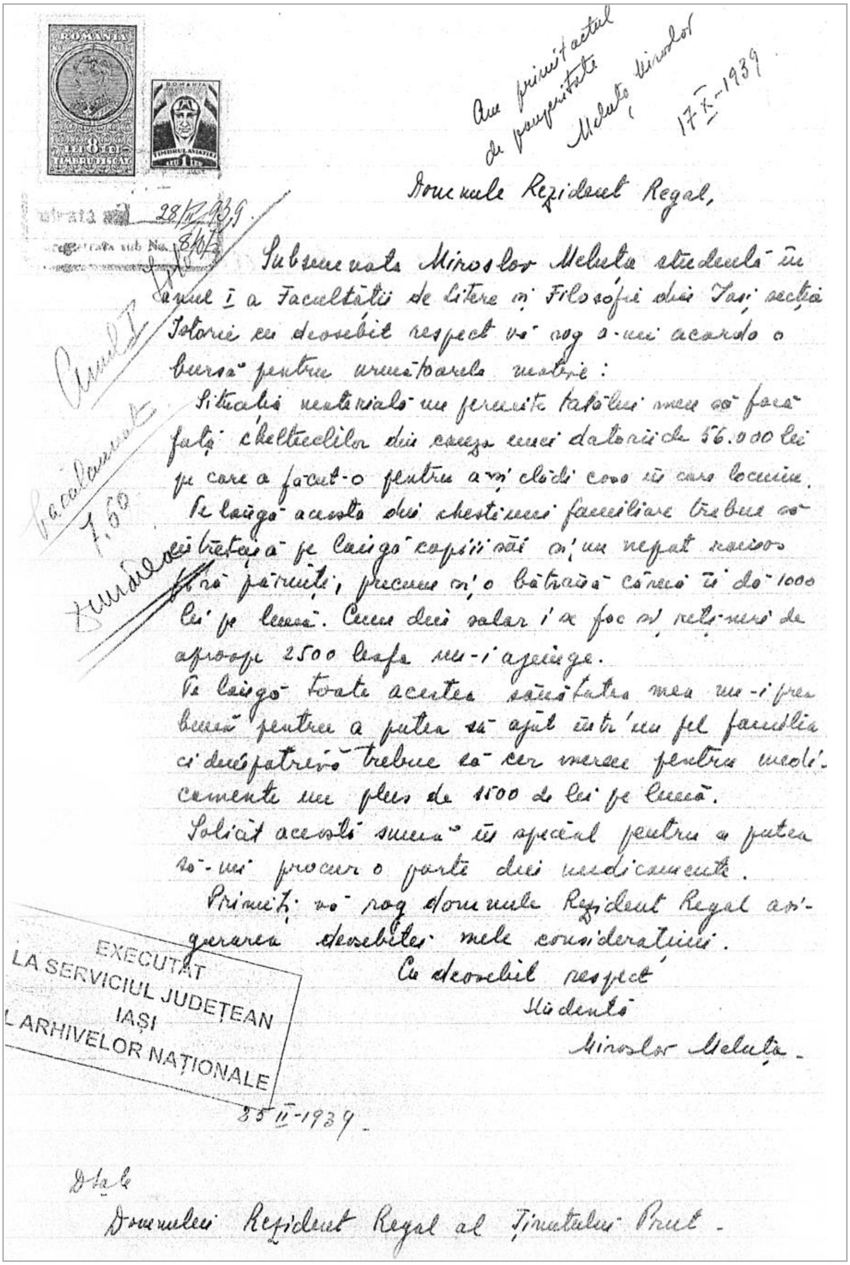
Iași, Str. Uzinei *No.* 45

EXECUTAT
LA SERVICIUL JUDEȚEAN
IAȘI
AL ARHIVELOR NAȚIONALE

D-sale
D-lui Decan al Facultății de Litere.

Prețul 2 lei

Cererea prin care Miroslav Meluța solicită înscrierea în anul I de facultate (1938-1939).

ROMÂNIA LEI 8 LEI TIMBRU FISCAL

ROMÂNIA TIMBRUL AVIAȚIEI LEU 1 LEU

Am primit actul de paupertate Meluța Miroslav 17 X 1939

Intrată nr. 28/II/939
Înregistrată sub No. 8467

Anul I

Bacalaureat 7,60

Domnule Rezident Regal,

Subsemnata Miroslav Meluța studentă în anul I a Facultății de Litere și Filosofie din Iași secția Istorie cu deosebit respect vă rog a-mi acorda o bursă pentru următoarele motive:

Situația materială nu permite tatălui meu să facă față cheltuelilor din cauza unei datorii de 56.000 lei pe care a făcut-o pentru a-și clădi casa în care locuim.

Pe lângă aceste din chestiuni familiare trebue să întreție pe lângă copiii săi și un nepot [illegible] fără părinți, precum și o bătrână căreia îi dă 1000 lei pe lună. Cum din salar i se face și reținere de aproape 2500 leafa nu-i ajunge.

Pe lângă toate acestea sănătatea mea nu-i prea bună pentru a putea să ajut într'un fel familia și deci [illegible] trebue să cer mereu pentru medicamente un plus de 1500 de lei pe lună.

Solicit această sumă în special pentru a putea să-mi procur o parte din medicamente.

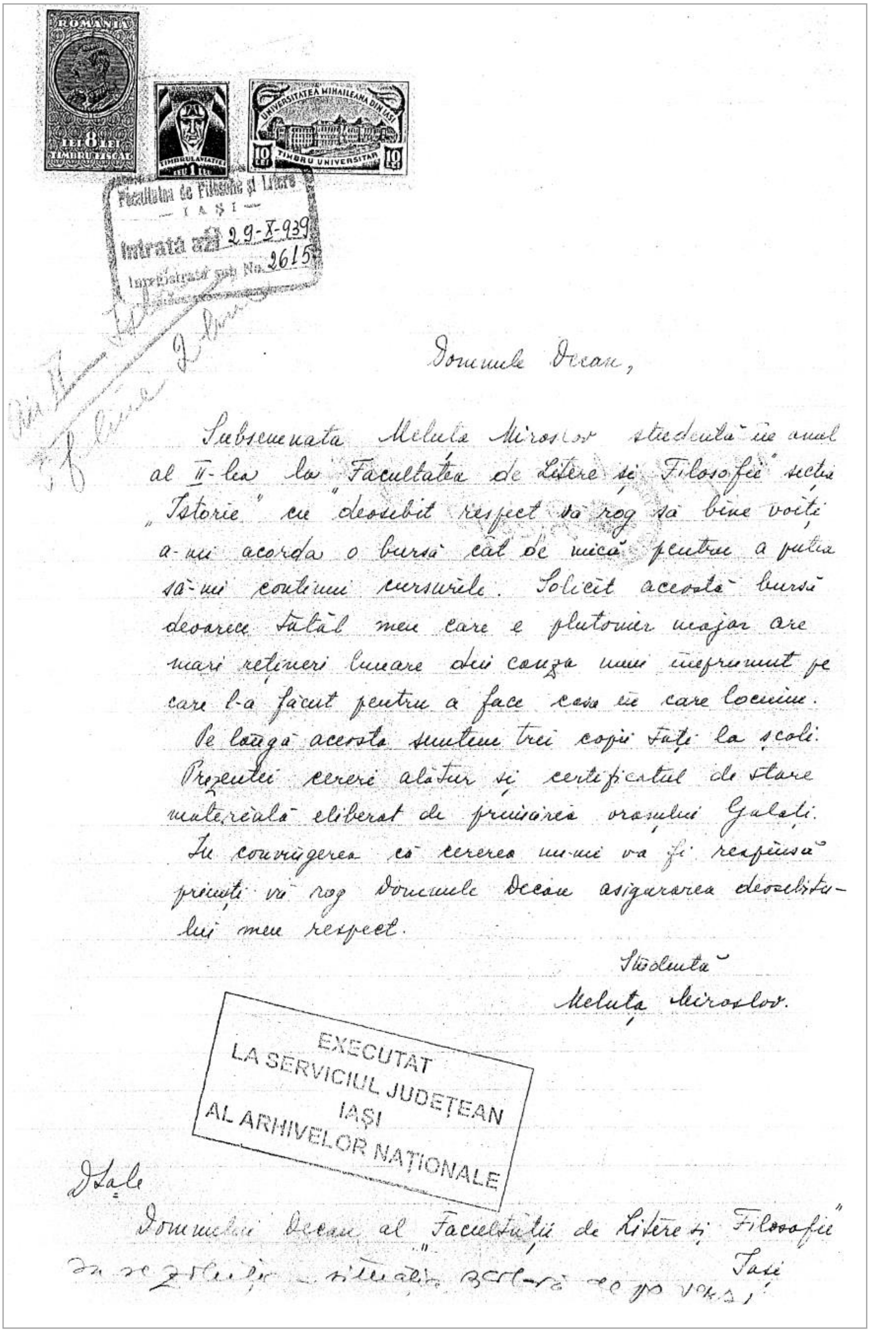
Primiți vă rog domnule Rezident Regal asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

Cu deosebit respect
Studentă
Miroslav Meluța.

25 II 1939

D-lui
Domnului Rezident Regal al Ținutului Prut.

Cererea studentei Miroslav Meluța adresată Rezidentului Regal al Ținutului Prut prin care solicită bursă pentru anul I de facultate.

Domnule Decan,

Subsemnata Meluța Miroslav studentă în anul al II-lea la Facultatea de Litere și Filosofie secția „Istorie" cu deosebit respect vă rog să binevoiți a-mi acorda o bursă cât de mică pentru a putea să-mi continui cursurile. Solicit această bursă deoarece tatăl meu care e plutonier major are mari rețineri lunare din cauza unui împrumut pe care l-a făcut pentru a face casa în care locuim.

Pe lângă aceasta suntem trei copii toți la școli.

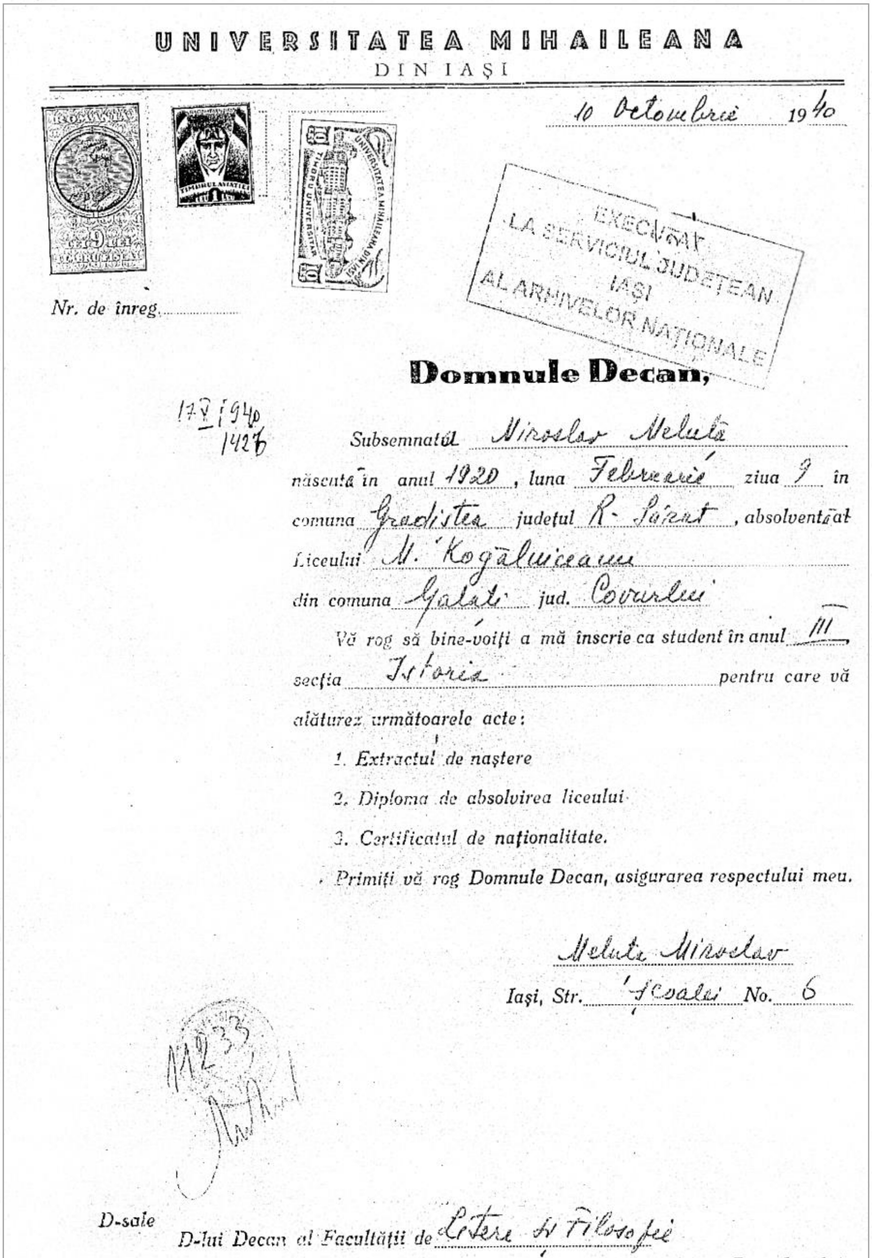
Prezentei cereri alătur și certificatul de stare materială eliberat de primăria orașului Galați.

În convingerea că cererea mea va fi [illegible] primiți vă rog Domnule Decan asigurarea deosebitului meu respect.

Studentă
Meluța Miroslav.

D-sale
Domnului Decan al Facultății de Litere și Filosofie
Iași

Cererea studentei Miroslav Meluța adresată decanului facultății prin care solicită bursă pentru anul II de facultate.

UNIVERSITATEA MIHAILEANA
DIN IAȘI

10 Octombrie 1940

Nr. de înreg.

Domnule Decan,

Subsemnata Miroslav Meluța
născută în anul 1920, luna Februarie ziua 9 în comuna Gradiștea județul R-Sărat, absolventă al Liceului M. Kogălniceanu din comuna Galați jud. Covurlui

Vă rog să bine-voiți a mă înscrie ca student în anul III, secția Istoria pentru care vă alăturez următoarele acte:

1. Extractul de naștere
2. Diploma de absolvirea liceului
3. Certificatul de naționalitate.

Primiți vă rog Domnule Decan, asigurarea respectului meu.

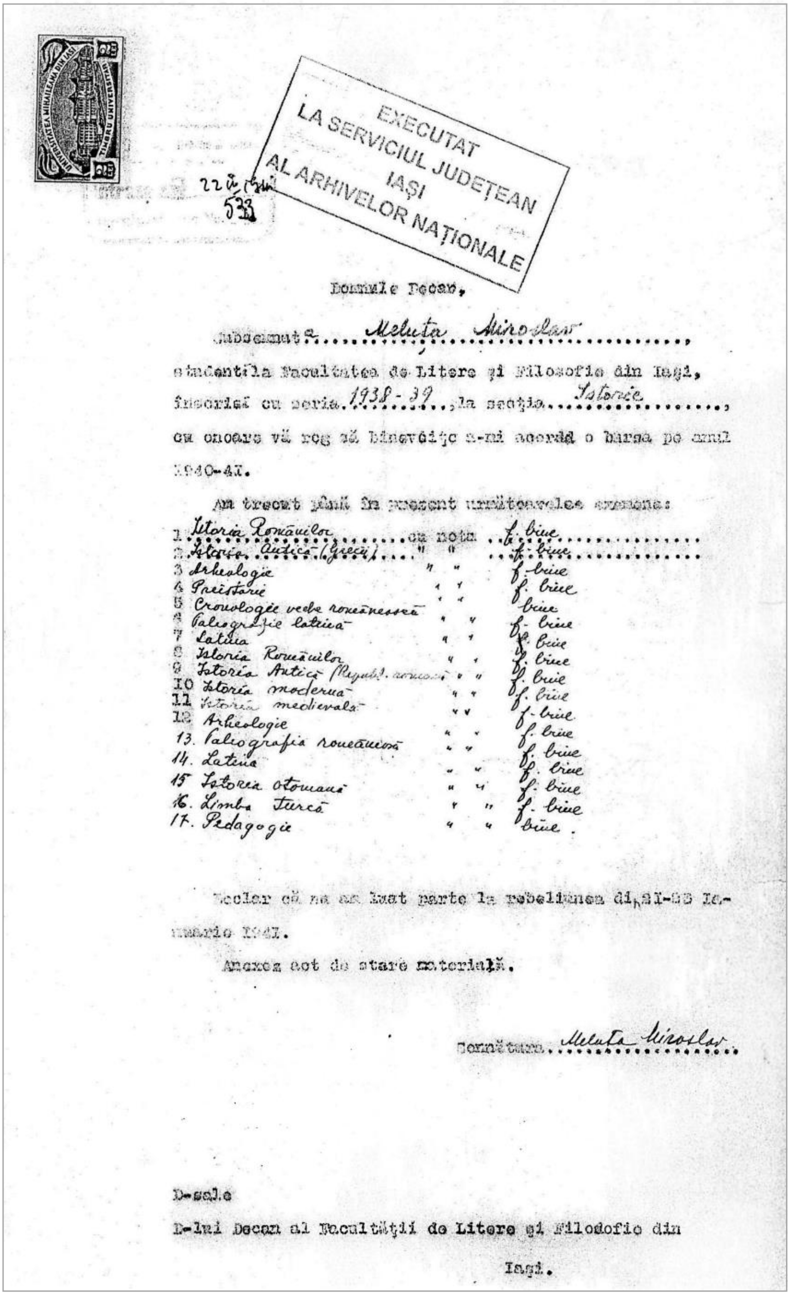
Meluța Miroslav

Iași, Str. Școalei No. 6

D-sale
D-lui Decan al Facultății de Litere și Filosofie

Prețul 2 lei

Cererea studentei Miroslav Meluța prin care solicită înscrierea în anul III de facultate (1940-1941).

EXECUTAT LA SERVICIUL JUDEȚEAN IAȘI AL ARHIVELOR NAȚIONALE

533

Domnule Decan,

Subsemnata Meluța Miroslav ....

studentă la Facultatea de Litere și Filosofie din Iași, înscrisă cu seria 1938-39, la secția Istorie, cu onoare vă rog să binevoiți a-mi acorda o bursă pe anul 1940-41.

Am trecut până în present următoarele examene:

1. Istoria Românilor .... cu nota .. f. bine ....
2. Istoria Antică (Greciei) .... " " .. f. bine ....
3. Arheologie " " f. bine
4. Preistorie " " f. bine
5. Cronologie veche românească " " bine
6. Paleografie latină " " f. bine
7. Latina " " f. bine
8. Istoria Românilor " " f. bine
9. Istoria Antică (Republ. romană) " " f. bine
10. Istoria modernă " " f. bine
11. Istoria medievală " " f. bine
12. Arheologie " " f. bine
13. Paleografia românească " " f. bine
14. Latina " " f. bine
15. Istoria otomană " " f. bine
16. Limba turcă " " f. bine
17. Pedagogie " " bine.

Declar că nu am luat parte la rebeliunea din 21-23 Ianuarie 1941.

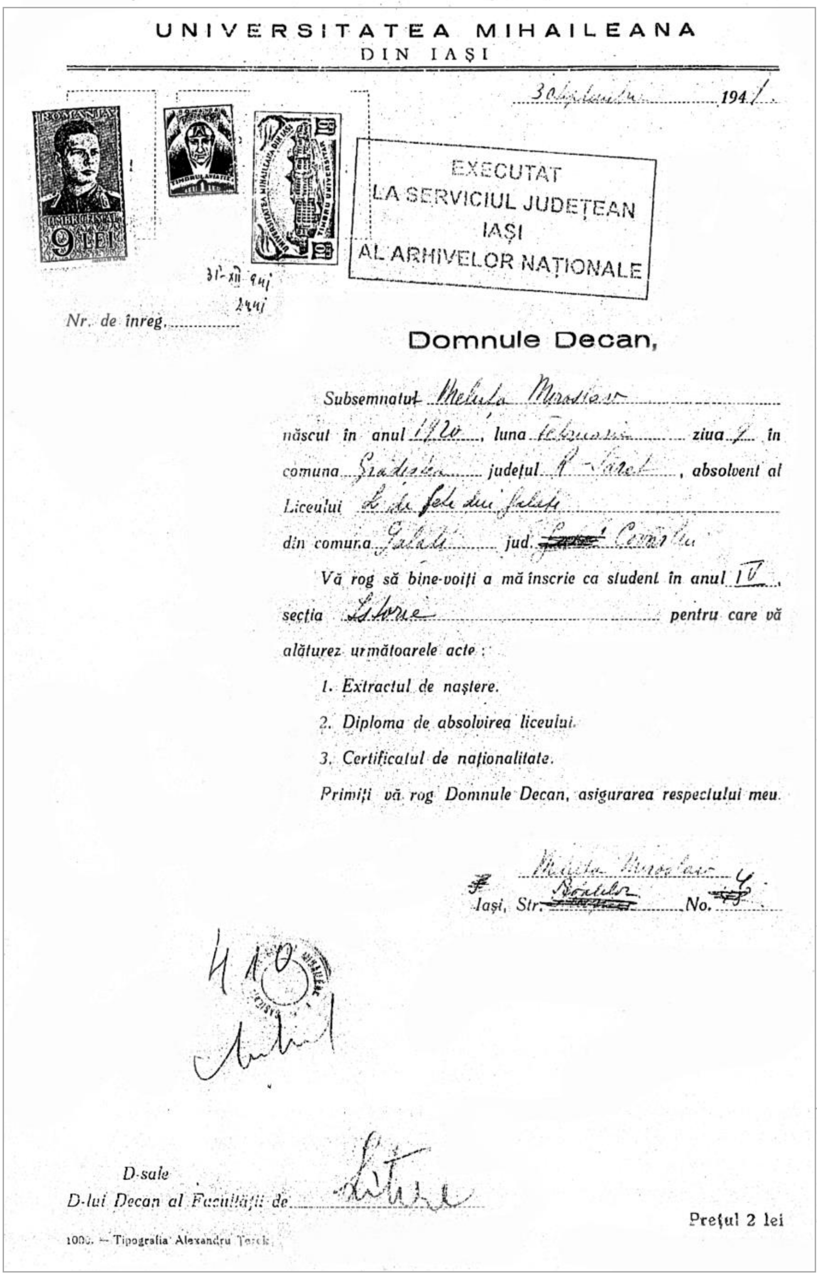
Anexez act de stare materială.

Semnătura Meluța Miroslav

D-sale

D-lui Decan al Facultății de Litere și Filosofie din Iași.

Cererea studentei Miroslav Meluța prin care solicită bursă pentru anul III de facultate.

UNIVERSITATEA MIHAILEANA
DIN IAŞI

30 1941

EXECUTAT
LA SERVICIUL JUDEŢEAN
IAŞI
AL ARHIVELOR NAŢIONALE

31-XII 941

Nr. de înreg. ....

Domnule Decan,

Subsemnatul Meluţa Miroslav
născut în anul 1920, luna februarie ziua 7 în
comuna .... judeţul ...., absolvent al
Liceului ....
din comuna Galaţi jud. Covurlui
Vă rog să bine-voiţi a mă înscrie ca student în anul IV,
secţia Istorie pentru care vă
alăturez următoarele acte:

1. Extractul de naştere.
2. Diploma de absolvirea liceului.
3. Certificatul de naţionalitate.

Primiţi vă rog Domnule Decan, asigurarea respectului meu.

Meluţa Miroslav
Iaşi, Str. .... No. ....

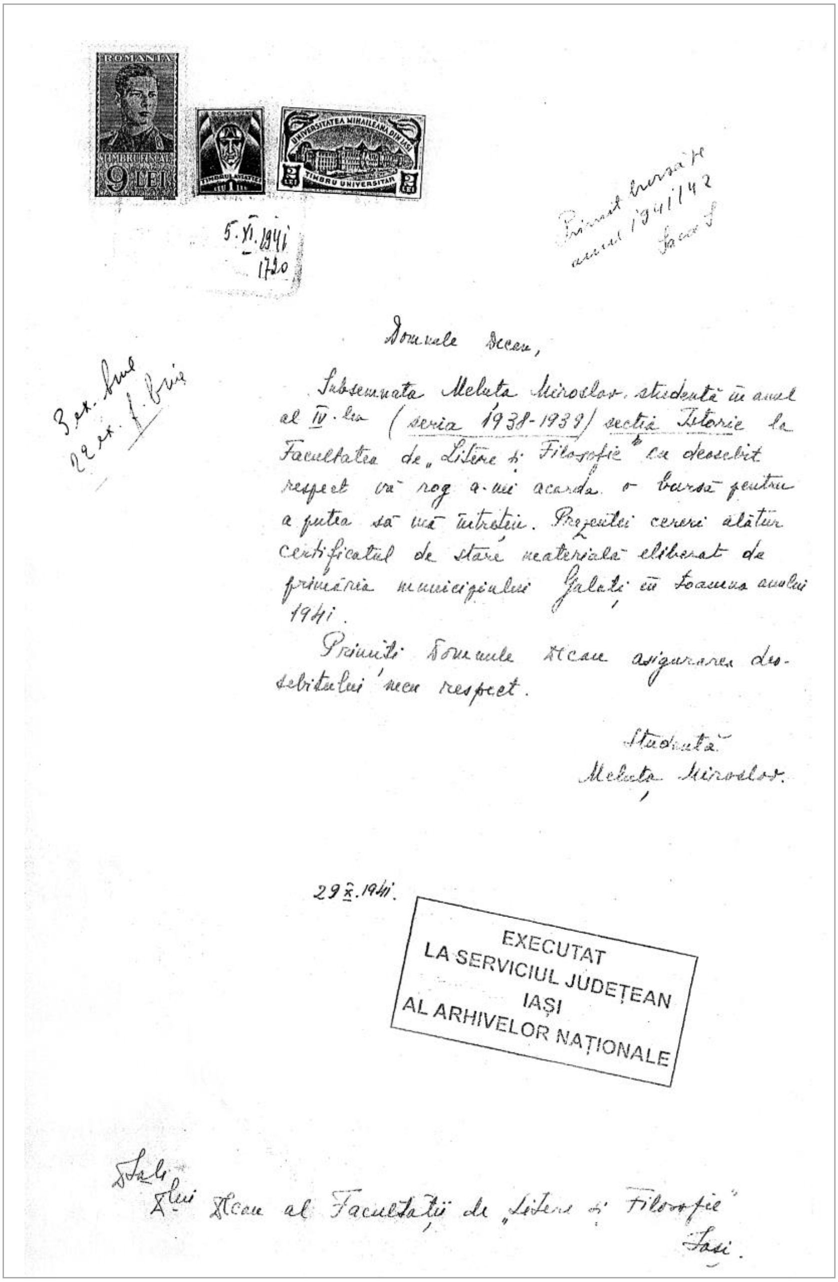
410

D-sale
D-lui Decan al Facultăţii de Litere

Preţul 2 lei

1005. — Tipografia Alexandru Terek

Cererea studentei Miroslav Meluţa prin care solicită înscrierea în anul IV de facultate (1941-1942).

5.VI.1941
1720

Primit bursă pe anul 1941/42

Domnule Decan,

Subsemnata Meluţa Miroslav, studentă în anul al IV-lea (seria 1938-1939) secţia Istorie la Facultatea de „Litere şi Filosofie" cu deosebit respect vă rog a-mi acorda o bursă pentru a putea să mă întreţin. Prezentei cereri alătur certificatul de stare materială eliberat de primăria municipiului Galaţi în toamna anului 1941.

Primiţi Domnule Decan asigurarea deosebitului meu respect.

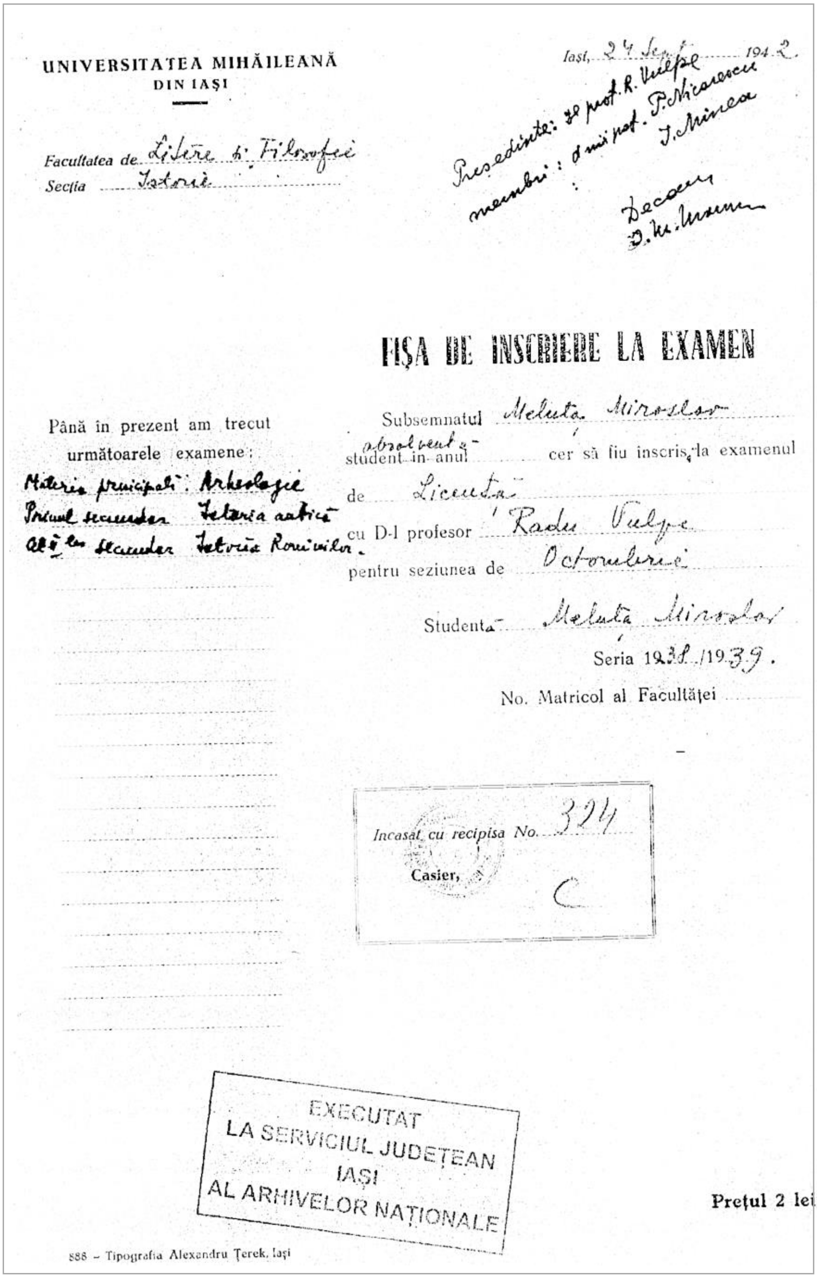
Studentă
Meluţa Miroslav.

29.X.1941.

EXECUTAT
LA SERVICIUL JUDEŢEAN
IAŞI
AL ARHIVELOR NAŢIONALE

D-sale
D-lui Decan al Facultăţii de „Litere şi Filosofie"
Iaşi.

Cererea studentei Miroslav Meluța prin care solicită bursă pentru anul IV de facultate.

UNIVERSITATEA MIHĂILEANĂ
DIN IAȘI

Iași, 24 Sept. 1942.

Facultatea de Litere și Filosofie
Secția Istorie

Președinte: d-l prof. R. Vulpe
membri: d-nii prof. P. Nicorescu
I. Minea

Decan
D. M. Marin

FIȘA DE ÎNSCRIERE LA EXAMEN

Până în prezent am trecut următoarele examene:

Materia principală: Arheologie
Primul secundar: Istoria antică
Al 2-lea secundar: Istoria Românilor.

Subsemnatul Meluța Miroslav
absolventă student în anul ... cer să fiu inscrisă la examenul
de Licență
cu D-l profesor Radu Vulpe
pentru seziunea de Octombrie

Studenta Meluța Miroslav

Seria 1938/1939.

No. Matricol al Facultăței

Incasat cu recipisa No. 324
Casier,

EXECUTAT LA SERVICIUL JUDEȚEAN IAȘI AL ARHIVELOR NAȚIONALE

Prețul 2 lei

888 – Tipografia Alexandru Ţerek, Iași

Fișa de înscriere a absolventei Miroslav Meluța la examenul de licență, Sesiunea octombrie 1942.

Prof. Radu Vulpe
Facultatea de Filosofie și Litere din Iași
Catedra de Arheologie și Preistorie

Nota 10 (zece) cu distincție
Profesor,
16. X. 1942 R. Vulpe

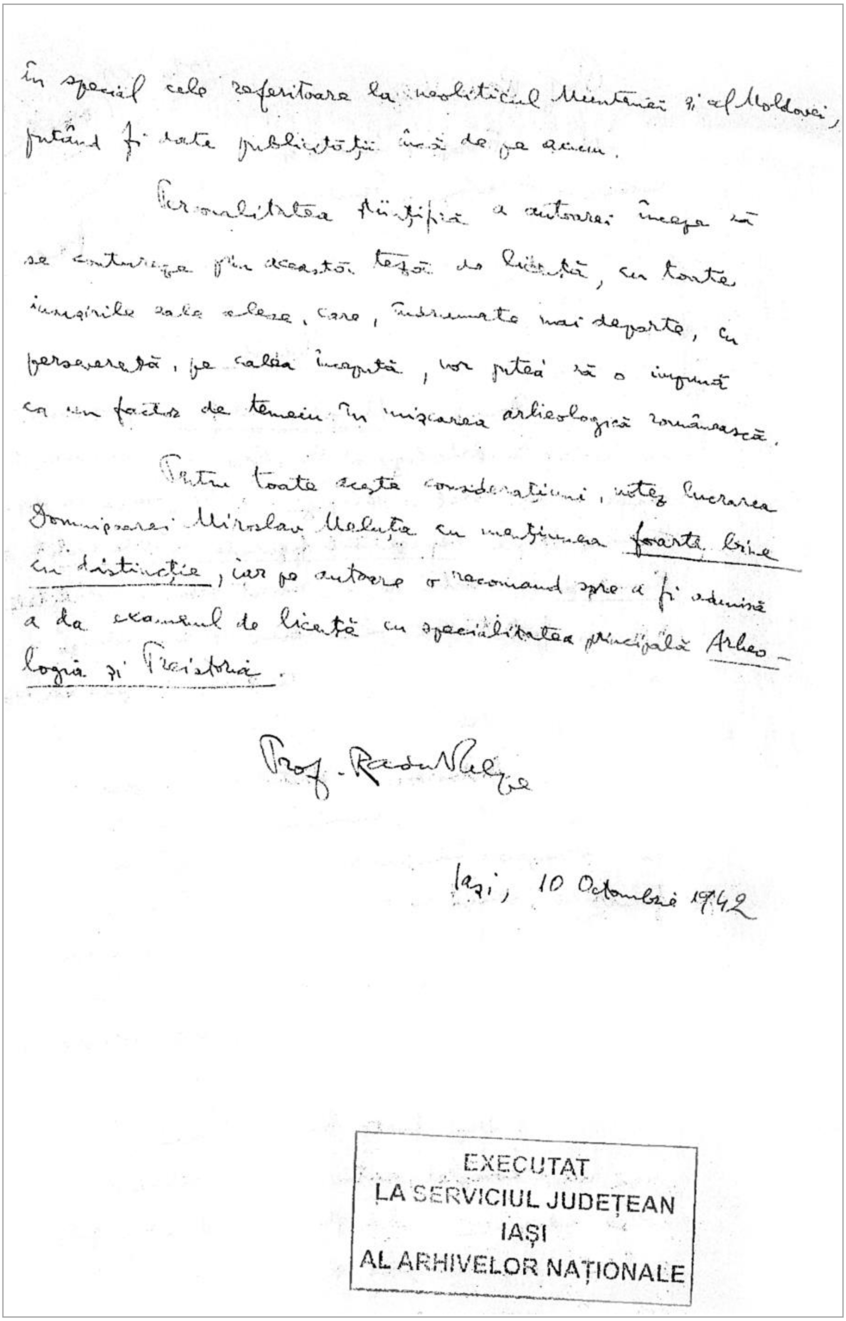
Raport

Domnișoara Miroslav Mehița a prezentat, ca lucrare de licență în Arheologie și Preistorie, un manuscris în două caiete cu un total de 406 pagini și 67 planșe cu desenuri, tratând despre Reprezentările figurate în arta neolitică din România. E vorba de un subiect care, în totalitatea lui, n'a mai fost tratat până acum și care atinge una din problemele cele mai interesante și mai gingașe ale neoliticului din țara noastră.

Autoarea a izbutit să realizeze o lucrare din cele mai meritoase, dovedind calități științifice remarcabile ca: pricepere, hărnicie și conștiinciozitate în culegerea informațiilor, stăpânire a metodelor de lucru, originalitate și seriozitate în formularea caracterizărilor și a concluziilor, claritate și precizie în expunere. Și nu e mai puțin demnă de laudă îngrijirea minuțioasă acordată formei exterioare a manuscrisului.

Deși foarte bogat și variat, materialul de bază nu e complet, autoarea fiind silită de împrejurări să se mărginească la știrile publicate, folosind numai în limita posibilităților și materialul inedit care se află expus în muzee.

Totuși, chiar așa cum se prezintă, lucrarea constitue o contribuție foarte interesantă și valoroasă, unele capitole,

în special cele referitoare la neoliticul Munteniei și al Moldovei, putând fi date publicității încă de pe acum.

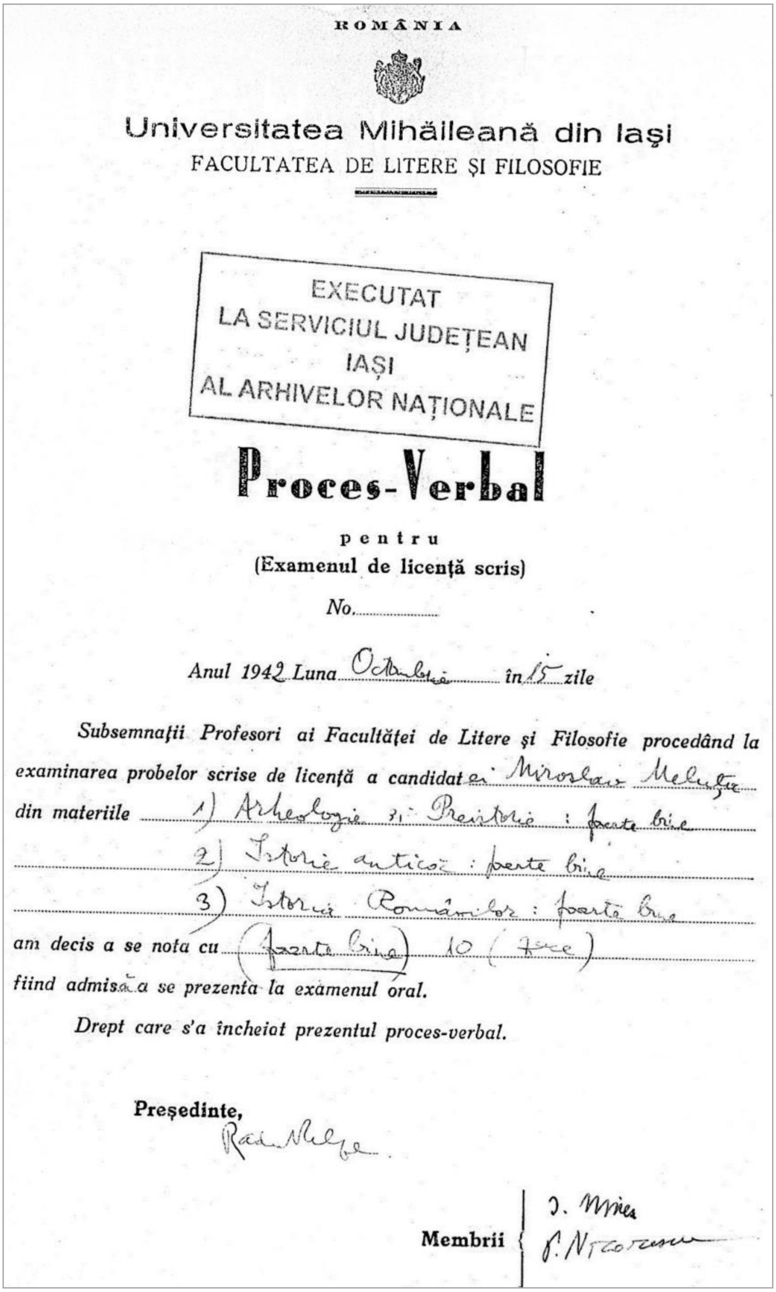
Personalitatea științifică a autoarei începe să se contureze prin această teză de licență, cu toate însușirile sale alese, care, urmărite mai departe, cu perseverență, pe calea începută, vor putea să o impună ca un factor de temeiu în mișcarea arheologică românească.

Pentru toate aceste considerațiuni, notez lucrarea Domnișoarei Miroslav Meluța cu mențiunea foarte bine cu distincție, iar pe autoare o recomand spre a fi admisă a da examenul de licență cu specialitatea principală Arheologia și Preistoria.

Prof. Radu Vulpe

Iași, 10 Octombrie 1942

Raportul prof. univ. Radu Vulpe cu privire la teza de licență
a absoventei Miroslav Meluța.

ROMÂNIA

Universitatea Mihăileană din Iași
FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOSOFIE

EXECUTAT
LA SERVICIUL JUDEȚEAN
IAȘI
AL ARHIVELOR NAȚIONALE

Proces-Verbal

pentru
(Examenul de licență scris)

No. ....

Anul 1942 Luna Octombrie *în* 15 *zile*

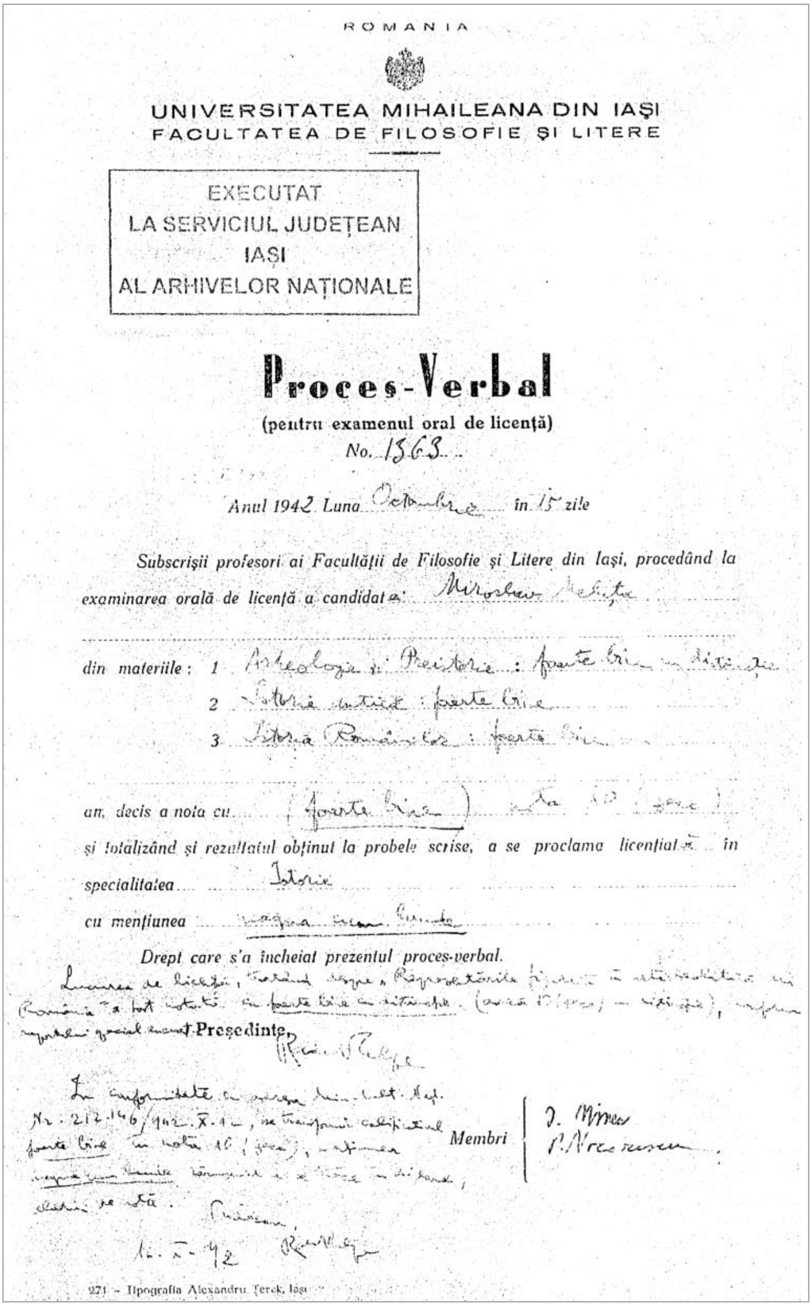
*Subsemnații Profesori ai Facultății de Litere și Filosofie procedând la examinarea probelor scrise de licență a candidat*ei Miroslav Meluța
din materiile 1) Arheologie și Preistorie : foarte bine
2) Istorie antică : foarte bine
3) Istoria Românilor : foarte bine
am decis a se nota cu (foarte bine) 10 (zece)
*fiind admis*ă *a se prezenta la examenul oral.*

Drept care s'a încheiat prezentul proces-verbal.

Președinte,
Radu Vulpe

Membrii
I. Minea
P. Nicorescu

Procesul-verbal în care se menționează nota obținută de Miroslav Meluța la examenul de licență scris.

ROMANIA

UNIVERSITATEA MIHAILEANA DIN IAŞI
FACULTATEA DE FILOSOFIE ŞI LITERE

EXECUTAT
LA SERVICIUL JUDEŢEAN
IAŞI
AL ARHIVELOR NAŢIONALE

Proces-Verbal

(pentru examenul oral de licenţă)

No. 1363

Anul 1942 Luna Octombrie *în 15 zile*

Subscrişii profesori ai Facultăţii de Filosofie şi Litere din Iaşi, procedând la examinarea orală de licenţă a candidatei Miroslav Meluţa

din materiile: 1 Arheologie şi Preistorie: foarte bine cu distincţie
2 Istorie antică: foarte bine
3 Istoria Românilor: foarte bine

am decis a nota cu (foarte bine) nota 10 (zece)

şi totalizând şi rezultatul obţinut la probele scrise, a se proclama licenţiată în specialitatea Istorie

cu menţiunea magna cum laude

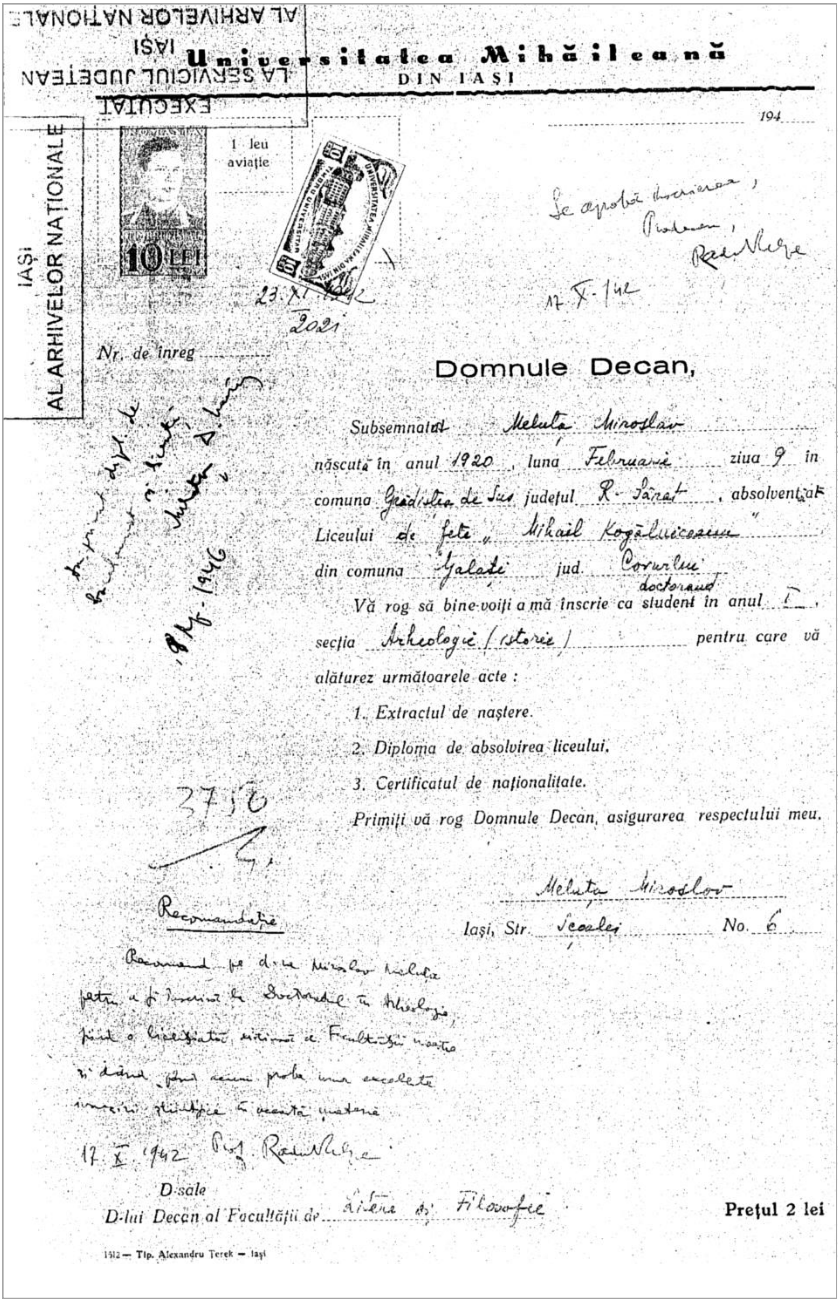
Drept care s'a încheiat prezentul proces-verbal.

Preşedinte

Membri

271 – Tipografia Alexandru Terek, Iaşi

Procesul-verbal în care se menţionează nota obţinută de Miroslav Meluţa la oral şi aprecierea finală cu care a luat examenul de licenţă.

Universitatea Mihăileană
DIN IAȘI

194

1 leu aviație

10 LEI

Se aprobă înscrierea, Profesor, Radu Vulpe

17. X. 1942

23. XI. 1942
2021

Nr. de înreg. ...

Domnule Decan,

Subsemnata Meluța Miroslav născută în anul 1920, luna Februarie ziua 9 în comuna Grădiștea de Sus județul R.-Sărat, absolventă a Liceului de fete „Mihail Kogălniceanu" din comuna Galați jud. Covurlui

Vă rog să binevoiți a mă înscrie ca student doctorand în anul I, secția Arheologie (istorie) pentru care vă alăturez următoarele acte:

1. Extractul de naștere.
2. Diploma de absolvirea liceului.
3. Certificatul de naționalitate.

Primiți vă rog Domnule Decan, asigurarea respectului meu.

Meluța Miroslav

Iași, Str. Școalei No. 6

3750

Recomandație

Recomand pe d-ra Miroslav Meluța pentru a fi înscrisă la Doctoratul în Arheologie, fiind o licențiată distinsă a Facultății noastre și dând prin aceasta proba unor excelente însușiri științifice în această materie.

17. X. 1942 Prof. Radu Vulpe

D-sale
D-lui Decan al Facultății de Litere și Filosofie

Prețul 2 lei

1512 — Tip. Alexandru Terek — Iași

Cererea asistentei universitare Miroslav Meluța prin care solicită înscrierea ca doctorand în anul I, secția Arheologie (istorie).

7.II.1946
190

Referent la teză:
dl. Prof. P. Nicorescu
Coreferent dl. Prof. Oțetea
Decan, C. Balmuș

Domnule Decan,

Subsemnata Meluța D. Marin, asistentă la Facultatea de Litere și Filosofie din Iași, cu deosebit respect vă prezint în trei exemplare-manuscris teza mea de doctorat cu titlul „Reprezentările figurate plastice și picturale în arta neo-eneolitică din România" având ca subtitlu „Începutul unui repertoriu cu o încercare de interpretare a materialului," rugându-vă să binevoiți a dispune conform regulamentului.

Primiți, vă rog, Domnule Decan asigurarea deosebitului meu respect.

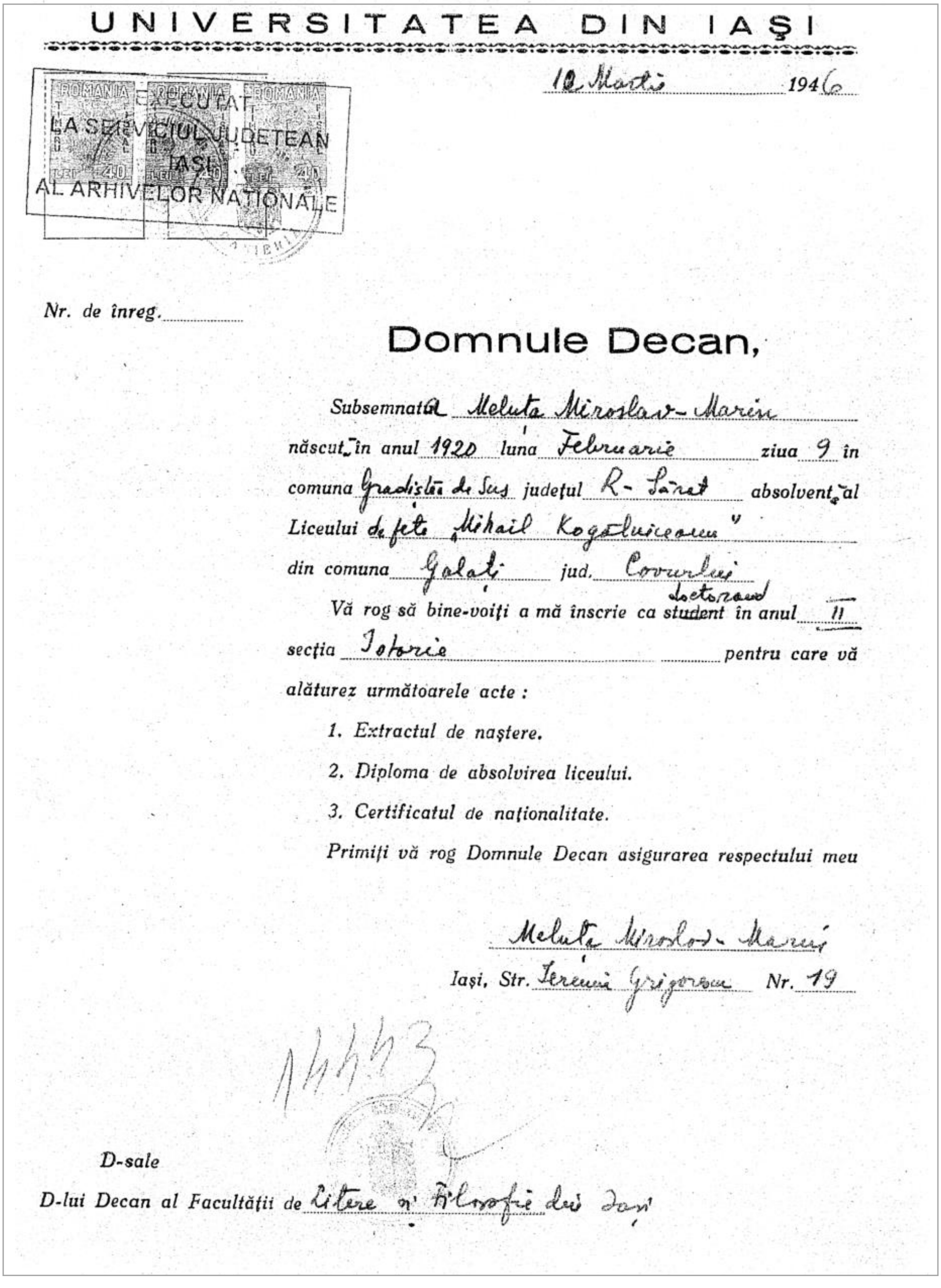
Meluța D. Marin

Iași, 7 II. 1946.

Iași

Dlui Decan al Facultății de Litere și Filosofie din Iași.

Cererea doctorandei Miroslav Meluța înaintată decanului facultății împreună cu trei exemplare a tezei sale de doctorat.

UNIVERSITATEA DIN IAŞI

10 Martie 1946

Nr. de înreg.

Domnule Decan,

Subsemnata Meluța Miroslav-Marin născută în anul 1920 luna Februarie ziua 9 în comuna Gradiștea de Sus județul R-Sărat absolventă al Liceului de fete „Mihail Kogălniceanu" din comuna Galați jud. Covurlui

Vă rog să bine-voiți a mă înscrie ca ~~student~~ doctorand în anul II secția Istorie pentru care vă alăturez următoarele acte:

1. Extractul de naştere.
2. Diploma de absolvirea liceului.
3. Certificatul de naționalitate.

Primiți vă rog Domnule Decan asigurarea respectului meu

Meluța Miroslav-Marin

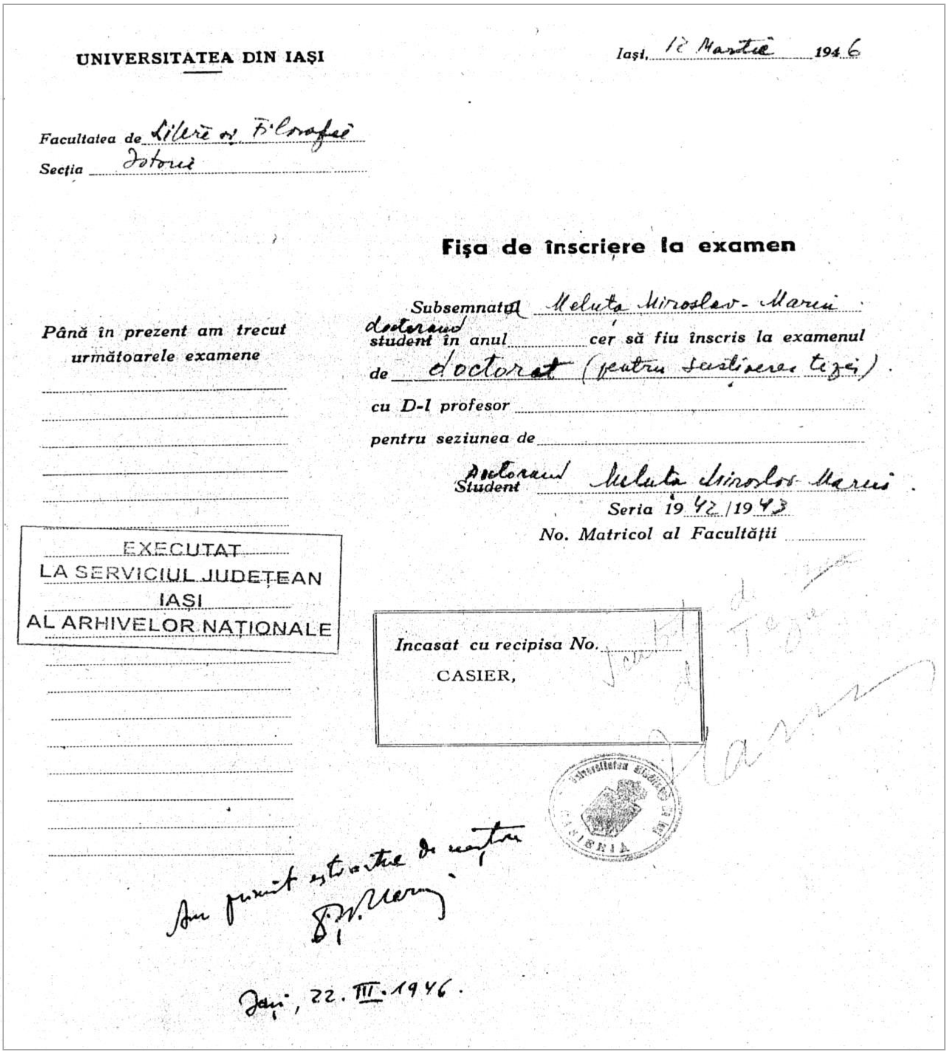
Iași, Str. Ieremia Grigorescu Nr. 19

11443

D-sale

D-lui Decan al Facultății de Litere și Filosofie din Iași

Cererea prin care Meluța Miroslav-Marin solicită înscrierea ca doctorand în anul II, secția Istorie.

UNIVERSITATEA DIN IAŞI *Iaşi, 12 Martie 1946*

Facultatea de Litere şi Filosofie
Secţia Istorie

Fişa de înscriere la examen

Până în prezent am trecut următoarele examene

Subsemnata Meluţa Miroslav-Marin
doctorand *student în anul* .... *cer să fiu înscris la examenul de* doctorat (pentru susţinerea tezei).
cu D-l profesor ....
pentru seziunea de ....

doctorand *Student* Meluţa Miroslav-Marin
Seria 1942/1943
No. Matricol al Facultăţii ....

EXECUTAT
LA SERVICIUL JUDEŢEAN
IAŞI
AL ARHIVELOR NAŢIONALE

Incasat cu recipisa No. ....
CASIER,

Am primit extractul de naştere
D. M. Marin

Iaşi, 22. III. 1946.

Fişa de înscriere a Meluţei Miroslav-Marin la examenul de doctorat (pentru susţinerea tezei).

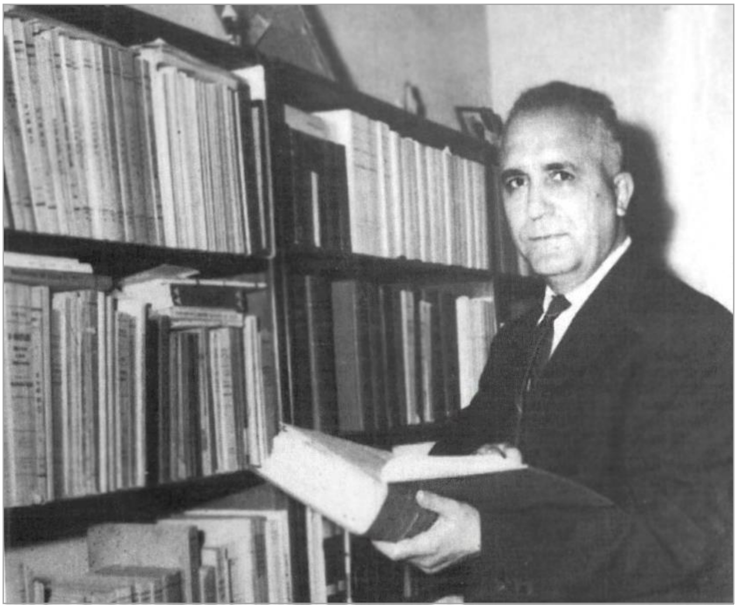
București (România), 22 august 1943. Dumitru Marin, mire și Meluța Miroslav-Marin, mireasă.

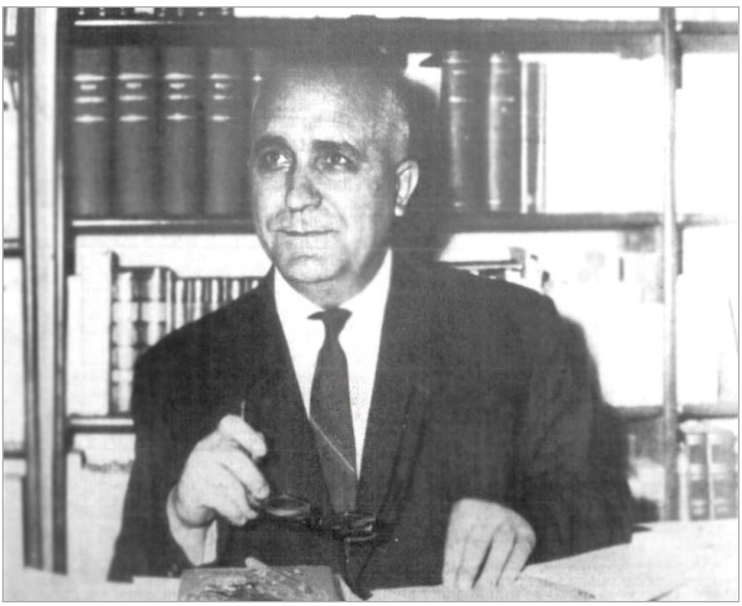
Bari (Italia), 18 iunie 1964. Soții Demetrio și Meluța Marin amintindu-și de trecutul lor.

Bari (Italia), 18 iunie 1964. Soții Demetrio și Meluța Marin împreună cu cei șase copii ai lor născuți în Italia.

Bari (Italia), 18 iunie 1964. Demetrio Marin în biblioteca familiei.

Bari (Italia), 18 iunie 1964. Demetrio Marin la masa de scris.

Bari (Italia), 28 martie 1966. Demetrio Marin vorbind la un Cineforum.

Bari (Italia), 9 mai 1985.
Meluța Marin prezentând rezultatele descoperirilor sale arheologice din sudul Italiei.

MINISTERUL EDUCATIEI NATIONALE
INSPECTORATUL SCOLAR AL JUDETULUI
VASLUI
STR. STEFAN CEL MARE, NR. 79
TELEFON/FAX 035/311928

DECIZIA NR. 412

Prof. Ionel Armeanu-Ștefănică, inspector școlar general la Inspectoratul Școlar al Județului Vaslui, numit prin Ordinul Ministrului Învățământului nr. 5069/1996;

Având în vedere prevederile Decretului-Lege nr. 100/1990, privind atribuirea sau schimbarea de denumiri, modificat prin Legea nr. 22/1990;

Având în vedere Precizările Ministrului Învățământului nr. 3960/1992 privind atribuirea denumirilor instituțiilor de învățământ preșcolar, primar și gimnazial;

Având în vedere cererea Școlii Peicani, com. Găgești înregistrată cu nr. 2507 / 1998 prin care se solicită să se atribuie unității denumirea Școala „DUMITRU MARIN";

Având în vedere Hotărârea comisiei pentru atribuirea numelor instituțiilor de învățământ preșcolar, primar și gimnazial din cadrul Inspectoratului Școlar al Județului Vaslui;

DECIDE:

Art. 1 - Începând cu data de 1 dec. 1998 se atribuie Școlii Peicani, com. Găgești denumirea Școala „Dumitru Marin";

Art. 2 - Modificarea textului sigiliilor și scoaterea din uz a celor vechi se va face în conformitate cu Ordinul Ministrului Învățământului nr. 6700/20 octombrie 1993;

Art. 3 - Un exemplar din prezenta decizie se va comunica unității.

Dată astăzi, 15 oct. 1998.

INSPECTOR SCOLAR GENERAL,
Prof. Ionel Armeanu-Ștefănică

AVIZAT,
Oficiul Juridic

Decizia Inspectoratului Școlar Județean Vaslui prin care atribuie Școlii Primare din satul Peicani, comuna Găgești, denumirea „**Dumitru Marin**" și firma școlii cu numelui acestuia.

Macheta plăcii comemorative montată pe fațada casei în care s-a născut și a copilărit Dumitru (Demetrio) Marin (1914-1976).

Școala Primară **„Dumitru Marin”** din satul Peicani, comuna Găgești, județul Vaslui, intrarea principală (Foto: M. Ciobotaru, 2023).

Satul Peicani, 9 mai 1998. În fața școlii, cu ocazia lui Marcello Marin (Italia), fiul lui Demetrio Marin. De la stânga, așezați: Sergiu Ciobotaru (fiul Mariei și Valeriu Ciobotaru); Nela Buta (n.Goanță, învățătoare Peicani, rudă cu Dumitru Marin); Mihaela Roșu (prof., Peicani); Liliana Goanță (soția lui Nicu Goanță, Peicani); în picioare, rândul doi: Zamfira Dănăilă (n.Goanță, pensionară, Galați, rudă cu Dumitru Marin); Marcello Marin (Italia); Maria Ciobotaru (n. Goanță, institutoare, Iași, rudă cu Dumitru Marin); Eugenia Talașman (prof., Peicani); I. Retegan (educatoare, Peicani); rândul trei: Nicolae Ursulescu (prof. univ., Iași); Valeriu Ciobotaru (Iași, soțul Mariei Ciobotaru); Traian Diaconescu (prof. univ., Iași); **Nicu Goanță** (Peicani, rudă cu Dumitru Marin); Neculai Goanță (Peicani, văr primar cu Dumitru Marin); Tincuța Roșu (prof., Peicani); Costel Goanță (învățător, Peicani); Mitrița Goanță (învățătoare, Peicani).

Satul Peicani, 9 mai 1998. În fata școlii, cu ocazia vizitei lui Marcello Marin (Italia). De la stânga, rândul întâi: Nela Buta (n. Goanță, învățătoare, Peicani, rudă cu Dumitru Marin); Zamfira Dănăilă (n. Goanță, Galați, rudă cu Dumitru Marin); Marcello Marin (Italia, fiul lui Dumitru Marin); Maria Ciobotaru (n. Goanță, Iași, rudă cu Dumitru Marin); Liliana Goanță (Peicani); rândul doi: Nicolae Ursulescu (prof. univ., Iași); Ioan Iacomi (prof., Găgești, jud. Vaslui); Traian Diaconescu (prof. univ., Iași); Valeriu Ciobotaru (Iași); Nicu Goanță (Peicani, rudă cu Dumitru Marin); Neculai Goanță (Peicani, văr primar cu Dumitru Marin); Costel Goanță (învățător, Peicani) (Foto: S. Ciobotaru).

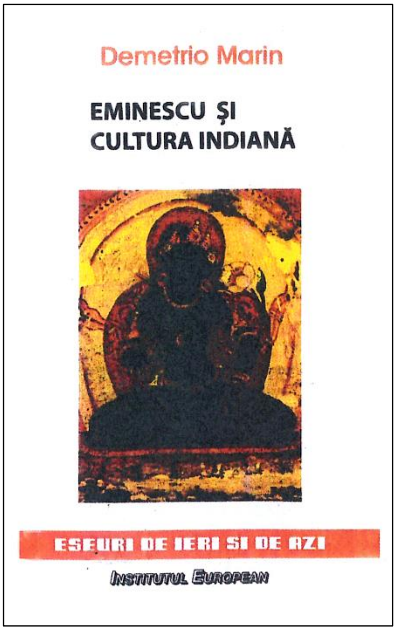
Satul Peicani, 9 mai 1998, cu ocazia vizitei lui Marcello Marin. În fața casei părintești a lui Dumitru Marin. De la stânga, rândul întâi: Nela Buta (n. Goanță, Peicani, rudă cu Dumitru Marin); Zamfira Dănăilă (n. Goanță, Galați, rudă cu Dumitru Marin); frații Lucica și Costică Mihai (Peicani, rude cu Dumitru Marin); rândul doi: Nicu Goanță (Peicani, rudă cu Dumitru Marin); Elena Stupu (n. Mihai, Peicani, rudă cu Dumitru Marin); Marcello Marin (Italia, fiul lui Dumitru Marin); Ioan Iacomi (prof., Găgești, jud. Vaslui); Nicolae Ursulescu (prof. univ., Iași); Traian Diaconescu (prof. univ., Iași) (Foto: S. Ciobotaru).

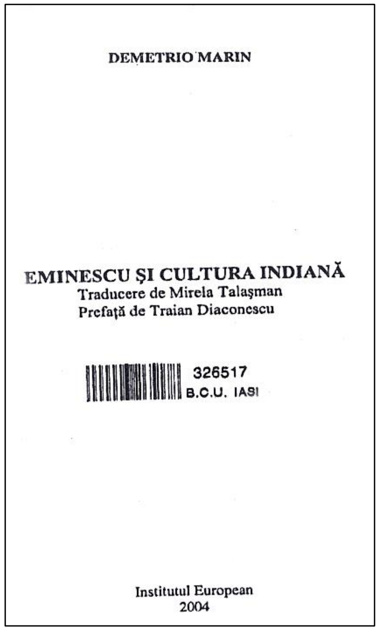

Satul Peicani, 9 mai 1998. În interiorul casei părintești a lui Dumitru Marin. De la stânga: Ioan Iacomi (prof., Găgești, jud. Vaslui); Marcello Marin (Italia, fiul lui Dumitru Marin); Lucica Mihai, Peicani, rudă cu Dumitru Marin).

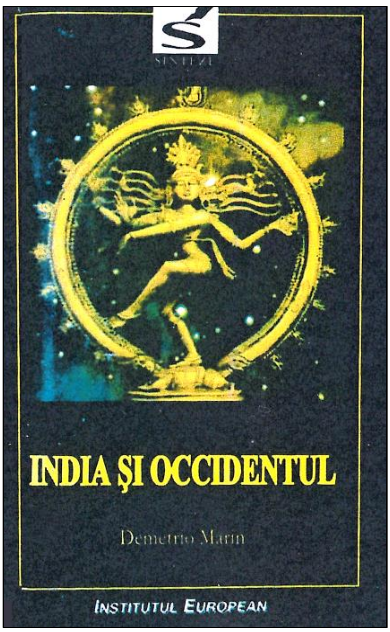
Satul Peicani, 9 mai 1998, cu ocazia vizitei lui Marcello Marin. În fața locuinței soților Nela și Ghiță Buta. De la stânga, așezați: Mihai Marcu; Liliana Goanță (Peicani); Ghiță Buta (Peicani); Maria Ciobotaru (n. Goanță, Iași, rudă cu Dumitru Marin); în picioare, rândul doi: copilul Cornel Goanță (Peicani); Nela Buta (n. Goanță, Peicani, rudă cu Dumitru Marin); Zamfira Dănăilă (n. Goanță, Galați, rudă cu Dumitru Marin); Nicolae Ursulescu (prof. univ., Iași); Traian Diaconescu (prof. univ., Iași); rândul trei: Valeriu Ciobotaru (Iași); Nicu Goanță (Peicani, rudă cu Dumitru Marin); necunoscut; Marcello Marin, Italia, fiul lui Dumitru Marin); I. Năstase (prof. Peicani); Ioan Iacomi (prof., Găgești, jud. Vaslui); Neculai Goanță (Peicani, văr primar cu Dumitru Marin) (Foto: S. Ciobotaru).

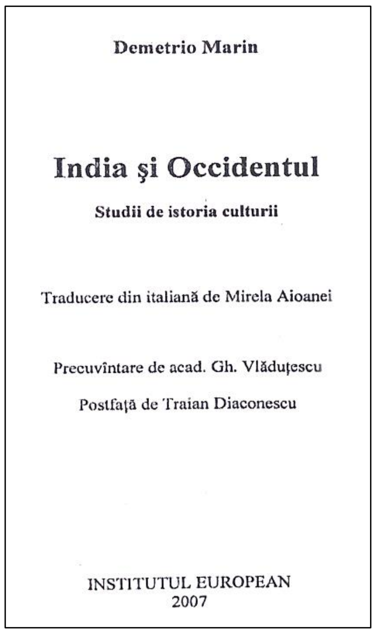

DEMETRIO MARIN

EMINESCU ŞI CULTURA INDIANĂ
Traducere de Mirela Talaşman
Prefaţă de Traian Diaconescu

Institutul European
2004

Demetrio Marin

India şi Occidentul

Studii de istoria culturii

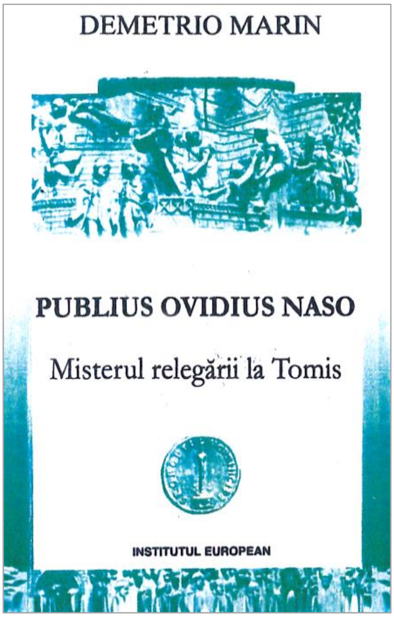
Traducere din italiană de Mirela Aioanei

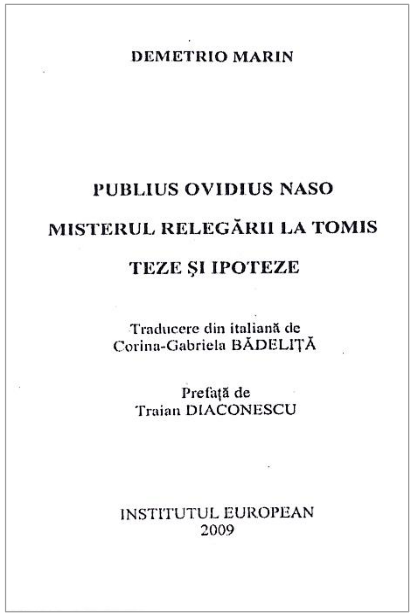
Precuvîntare de acad. Gh. Vlăduţescu

Postfaţă de Traian Diaconescu

INSTITUTUL EUROPEAN
2007

Coperta exterioară și pagina de titlu la primele două cărți ale lui Demetrio Marin, tipărite în România (2004 și 2007).

DEMETRIO MARIN

PUBLIUS OVIDIUS NASO

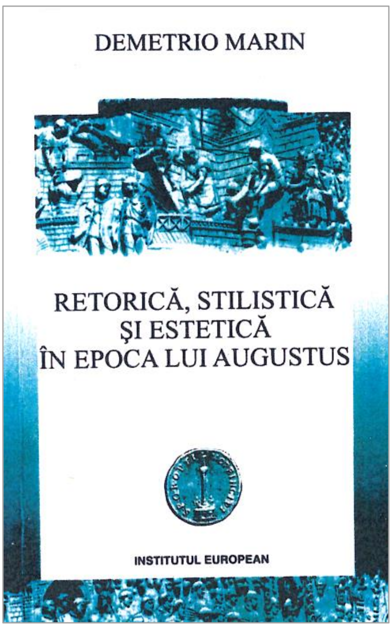
MISTERUL RELEGĂRII LA TOMIS

TEZE ŞI IPOTEZE

Traducere din italiană de
Corina-Gabriela BĂDELIŢĂ

Prefaţă de
Traian DIACONESCU

INSTITUTUL EUROPEAN
2009

DEMETRIO MARIN

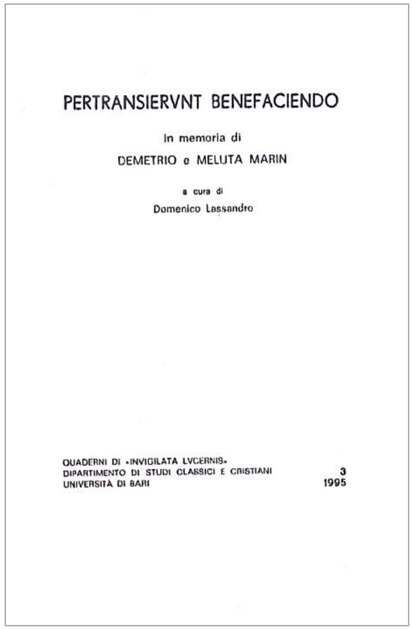
Retorică, stilistică şi estetică
în epoca lui Augustus

Traducere de Constantin MĂRCUŞAN
Ediţie îngrijită şi Studiu introductiv
de Traian DIACONESCU

INSTITUTUL EUROPEAN
2018

Coperta exterioară și pagina de titlu la ultimele două cărți ale lui Demetrio Marin tipărite în România (2008 și 2018).

Coperta exterioară și pagina de titlu la volumul omagial editat în memoria soților Demetrio și Meluța Marin, Bari (Italia), 1995.

Urmatorul material suplimentar a fost oferit de autor pentru a completa informațiile din ediția tipărită.

AMPLASAREA PLĂCII COMEMORATIVE ÎN MEMORIA FILOLOGULUI CLASIC ROMÂN DUMITRU (DEMETRIO) MARIN

SUSȚINERE TEORETICĂ / MOTIVAȚIE

Dumitru (**Demetrio**) **Marin** a fost un filolog clasic român de talie europeană, care merită să rămână în memoria noastră și a generațiilor viitoare.

S-a născut la 24 martie 1914 în satul Peicani, comuna Jigălia, județul Fălciu, azi comuna Găgești, județul Vaslui, din părinți agricultori.

După absolvirea claselor primare (I-IV) în satul natal (1921-1925), urmează cursurile Liceului teoretic „Gheorghe Roșca Codreanu" din orașul Bârlad (1925-1933), promovând examenul de bacalaureat cu media cea mai mare dintre cei 36 de absolvenți.

După absolvirea liceului urmează cursurile Facultății de Litere și Filosofie, Secția *Filologie clasică* la Universitatea „Mihăileană" (azi Universitatea „Alexandru Ioan Cuza") din Iași. În anul 1937 își ia licența în *Filologie clasică* cu mențiunea *magna cum laude*. Imediat după absolvirea facultății devine asistent voluntar la Catedra de *Limba* și *literatura latină* a Facultății de Litere și Filosofie din Iași.

În perioada 1937-1938 urmează cursurile Școlii militare de ofițeri în rezervă din orașul Bacău, iar la absolvire i se acordă gradul militar de *sublocotenent în rezervă*.

Revenit la Iași, în 1938, continuă activitatea de asistent universitar la catedra menționată mai sus. În același timp îndeplinește și funcția de secretar la secția locală a Institutului Italian de Cultură.

Primește bursă pentru străinătate și, între anii 1941-1943, merge în Italia unde își continuă studiile în domeniul *limbilor clasice* la Academia Română din Roma, unde director era prof. univ. dr. Scarlat Lambrino.

În vara anlui 1943, din cauza războiului care ajunsese și pe teritoriul Italiei, revine în țară și ocupă, prin concurs, postul de asistent titular la Catedra de *Gramatică comparată* a Facultății de Litere și Filosofie de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza" din Iași..

În iulie 1944 obține titlul științific de *Doctor în Filologie clasică*, iar în luna august, același an, este mobilizat și chemat sub arme. Participă ca ofițer combatant pe Frontul de Vest în campaniile militare din Ungaria și Cehoslovacia pe teritoriul căreia este rănit. Pentru merite de război primește Ordinul „Steaua României" clasa a III-a, înaltă distincție militară românească, iar la 1 iunie 1945 este demobilizat.

Din toamna anului 1945 continuă activitatea ca asistent titular la Catedra de *Gramatică comparată* la Facultatea de Litere și Filosofie Iași.

În august 1946 revine la Roma, împreună cu soția, amândoi având burse acordate de statul român pentru a-și continua studiile.

Regimul politic comunist instaurat în România le-a întrerupt plata burselor de studiu. Apoi, în 1947 a desființat și Academia Română din Roma, iar ei dați afară din incinta acesteia unde locuiau. Rămași fără resurse materiale și locuință, Dumitru Marin a trebuit să ocupe un post de bibliotecar și au fost nevoiți să locuiască la mai multe familii de italieni, prin bunăvoința acestora.

Teroarea regimului politic comunist împotriva intelectualității române și a unor categorii sociale din țara noastră îi determină pe soții Marin să rămână definitiv în Italia, trăind drama exilului asemenea multor intelectuali români. Cu toate greutățile și lipsurile de tot felul îndurate, soții Marin și-au terminat studiile academice la Roma, fiecare în domeniul său.

După definitivarea studiilor la Roma, în toamna anului 1948 Dumitru Marin este numit profesor și șeful Catedrei de *Limba și literatura română*, *Limba sanscrită și literatura indiană antică* la Facultatea de Litere și Filosofie a Universității din orașul Bari (Italia).

O perioadă predă la aceeași universitate *Gramatica greacă* și *latină*, iar un timp deține șefia acestei catedre. Din anul 1973 devine profesor-șef al catedrei respective și își păstrează acest post până în 1976, anul morții sale neașteptate.

La 4 decembrie 1956 soții Marin primesc cetățenia italiană. Cu această ocazie lui Dumitru Marin îi este italienizat prenumele românesc Dumitru în *Demetrio*, prenume cu care a rămas până la sfârșitul vieții.

Din mărturiile foștilor colegi și studenți reiese faptul că activitatea de profesor universitar Dumitru Marin a desfășurat-o cu multă pasiune și dăruire, își susținea cu mare înțelepciune și multă implicare cursurile, foarte frecventate de studenți, numindu-l *„profesor universitar dotat cu har”*.

A fost un mare învățat cu o vastă cultură: cunoștea atât principalele limbi europene vorbite astăzi, cât și limbile antice printre care latina, greaca, sanscrita și alte limbi orientale, ceea ce i-a permis să pătrundă și să cunoască cultura diverselor popoare.

Pe durata activității didactice a desfășurat o vastă muncă științifică și de cercetare în diverse domenii: filologie, lingvistică, filosofie, literatură, estetică, istorie, teologie ș.a. Potrivit mărturiilor celor menționați mai sus, *„activitatea de profesor universitar, cercetător și savant* (a lui Dumitru Marin, s.n.) *a fost vastă și pluridirecțională, mereu legată de funcția didactică (...). Să delimitezi cu linii clare opera sa științifică este o muncă*

asiduă, nu doar din cauza dimensiunii, ci mai ales din cauza multitudinii de activități".

Pentru realizările deosebite obținute în plan științific și universitar, în 1957 i se acordă Ordinul pentru *Merit al Republicii Italiene în* Grad *de Cavaler*. Un an mai târziu devine membru marcant al Societății de Istoria Patriei din Apulia (regiune în partea de sud a Italiei din care face parte și provincia Bari, s.n.).

În seara zilei de 26 noiembrie 1976 se stinge fulgerător din viață, la doar 62 de ani, în apogeul puterii creatoare.

Trăind în mediul universitar italian, Dumitru Marin nu și-a uitat niciodată țara natală pe care a iubit-o enorm de mult și nici valorile culturii românești. Timp de aproape un sfert de veac a predat *Limba* și *literatura română* la Universitatea din Bari formând discipoli care îi continuă și azi munca de apostol.

Una din direcțiile activității de cercetare o constituie **studiul literaturii române**. A scris și publicat studii despre Eminescu, Șincai, Bălcescu, Creangă, Coșbuc, Blaga și alți scriitori români, făcându-i astfel cunoscuți lumii occidentale, și a tradus în italiană capodopera eminesciană *Luceferărul*. La loc de frunte l-a situat întotdeauna pe Mihai Eminescu considerându-l ca fiind *„unul dintre cei mai mari poeți din cultura europeană și un simbol care-i luminează dorul de țară și-l unește cu patria natală"*.

Un alt domeniu al cercetării sale l-a constituit **interesul pentru Istoria României** oglindit, atât în studii specifice cât și într-o serie de lucrări publicate cu privire la Dacia antică, problema abandonării ei de către romani, precum și moștenirea romană în România de azi.

Un domeniu cu totul aparte al cercetării sale a fost cel cu privire la **studiile de limba și literatura indiană**. Lucările sale în acest domeniu au contribuit și afirmat pe plan european literatura și cultura indiană, precum și însemnătatea istorică a raportului cu India din partea lumii occidentale.

Opera științifică a lui Dumitru (Demetrio) Marin **cuprinde peste 100 de lucrări publicate** fără a lua în calcul articolele, recenziile, cursurile universitare, comunicările și conferințele care nu au fost tipărite până la data decesului său. Lucrările sale științifice au fost publicate în reviste de specialitate italiene, dar și în unele de expresie românească care apăreau la Roma, Londra, Stuttgart, München.

Profesorul universitar Traian Diaconescu de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza" din Iași, mare clasicist și savant român, făcea geniala constatare: „*Opera* savantului *Demetrio Marin reprezintă un univers filologic în care trăiește spiritul ecumenic european. Filologul român transcende granițele etnice și confesionale și nu e numai român, sau ortodox, nici numai italian sau catolic, ci este un dar al latinității orientale*

făcut spiritualității europene. Valoarea emblematică a operei sale intră în cultura europeană purtând pecetea spiritului românesc".

Foarte pe scurt, **acesta a fost profesorul universitar doctor, cercetătorul și savantul român de talie europeană, Dumitru (Demetrio) Marin, care trebuie adus permanent în atenția românilor noștri.**

Colegii și foștii studenți de la Universitatea din Bari au fost primii care au înțeles că **din rândul oamenilor de mare valoare cărora li se cuvin dreptul la nemurire face parte și filologul clasic român Dumitru (Demetrio) Marin.** În acest sens au organizat și desfășurat mai multe activitâși în memoria lui, dintre care amintim doar câteva: **comemorări impresionante**, ori de câte ori au avut prilejul, în care au evocat personalitatea, activitatea didactică, cea de cercetător științific, precum și opera lui, numindu-l „*un om unic, un maestru de viață și cultură*"; **au dat numele „Demetrio Marin"**: *Centrului Cultural* al orașului Bari, înființat în ianuarie 1977, la câteva luni după moartea lui; *Bibliotecii Institutului Universitar* din Bari, motivându-se că „*au dorit să-l readucă în memoria tuturor pe profesorul lor dispărut*"; împreună cu organele administrației locale ale orașului au dat numele său *unei străzi frumoase și moderne* din Bari, unde își au sediul mai multe instituții; la împlinirea a 20 de ani de la trecerea lui în neființă, ***i-au dedicat un volum omagial*** în care foști colegi, studenți și colaboratori ai săi depun mărturie despre importanta și bogata activitate științifică și didactică și au elogiat pe profesorul, cercetătorul, savantul și omul Dumitru (Demetrio) Marin.

În România, țara sa natală, unde marele filolog clasic este foarte puțin cunoscut, s-au întreprins după decesul său doar câteva acțiuni :

S-a ținut o microsesiune la *Societatea de Studii Clasice* din Iași la care foștii săi colegi ieșeni (academicieni, profesori universitari și filologi de renume), care se mai aflau în viață la acea vreme, au evocat personalitatea marelui învățat român Dumitru (Demetrio) Marin.

Inspectoratul Școlar al Județului Vaslui, prin Decizia Nr. 412 din 15 octombrie 1998, „**atrbuie Școlii Peicani, com. Găgești denumirea „Dumitru Marin**".

După anul 2000, au fost traduse în limba română și editate la Institutul European Iași patru din lucrările științifice ale marelui savant, foarte puțin în compatrație cu vasta sa operă.

În anul 2023 a fost scrisă și publicată cartea intitulată *Profesorul Universitar Doctor DUMITRU (DEMETRIO) MARIN UN FILOLOG CLASIC ROMÂN DE TALIE EUROPEANĂ (1914 – 1976).* Lucrarea cuprinde viața, activitatea și opera marelui savant român, autori fiind Decebal Lungu și Maria Ciobotaru.

De asemenea, în memoria sa a fost confecționată o placă comemorativă din marmură albă care, după obținerea avizului favorabil, urmează să fie amplasată la casa în care s-a născut și a copilărit Dumitru (Demetrio) Marin, casa păstrându-se și astăzi.

*

Prin comemorările inițiate, organizate și ținute după trecerea lui în neființă de către colaboratorii, discipolii și cunoscuții săi de la Universitatea și orașul din Bari (Italia) cât și la Iași (România), atribuirea numelui său unei străzi și a unor instituții de cultură din orașul Bari, precum și a școlii din satul său natal, profesorului universitar doctor, cercetătorului, *savantului și filologului clasic român de talie europeană Dumitru (Demetrio) Marin i se cuvine dreptul la nemurire*. Opera sa scrisă stă mărturie acestui demers permanent și onorant.

ÎN ACEASTĂ CASĂ
S-A NĂSCUT SI A COPILĂRIT
DUMITRU (DEMETRIO) MARIN
(1914 - 1976)
SAVANT LATINIST DE RENUME EUROPEAN,
PROFESOR LA UNIVERSITATEA DIN BARI (ITALIA)
ÎNTRE ANII 1948 - 1976.

DUMITRU (DEMETRIO) MARIN

(CURRICULUM VITAE)

Născut : 24 martie 1914 în satul Peicani, comuna Găgești, județul Vaslui (România).

Decedat : 26 noiembrie 1976 la Bari (Italia).

Cetățenia: română; în decembrie 1956 obține cetățenia italiană.

Naționalitatea: română.

Studii (instituția și data absolvirii) : cursul primar în satul natal, fiind premiantul clasei în toți cei patru ani (1921-1925); Liceul teoretic „Gheorghe Roșca Codreanu" din orașul Bârlad, promovând examenul de bacalaureat cu media cea mai mare dintre absolvenții acelei promoții (1925 -1933); Facultatea de Litere și Filosofie, Secția *Limbi clasice* la Universitatea Mihăileană (azi Universitatea „Alexandru Ioan Cuza") din Iași, pe care a absolvit-o cu mențiunea *magna cum laude* (1933 -1937); Școala militară de ofițeri în rezervă (1937-1938); *doctorantura* la Facultatea de Litere și Filosofie, secția *Filologie clasică* a Universității „Alexandru Ioan Cuza" din Iași (1939 -1943); cursurile Academiei Române din Roma (1941-1943; 1946 -1947); *Doctor în Filologie clasică* (iulie 1944).

Limbi străine cunoscute: principalele limbi europene vorbite astăzi, cât și limbile antice: latina, greaca și sanscrita.

Funcții universitare îndeplinite : asistent universitar *voluntar* la Catedra de *Limba și literatura latină* a Facultății de Litere și Filosofie din Iași; în același timp îndeplinește și funcția de secretar la secția locală a Institutului Italian de Cultură (1938 -1939; 1940 -1941); asistent universitar *titular* la aceiași catedră a Facultății de Litere și Filosofie din Iași (noiembrie 1943 - august 1944; octombrie 1945 - august 1946); profesor universitar la Facultatea de Litere și Filosofie și Facultatea de Magistratură aparținând Universității din Bari (Italia). La aceste facultăți predă *Limba și literatura română*, *Limba sanscrită* și *literatura indiană*, *Gramatica greacă* și *latină* (1948 – 1976, anul morții lui). Pe parcursul acestei perioade a deținut șefia Catedrelor de *Limba și literatura română*, *Limba sanscrită și literatura indiană*, *Gramatica greacă și latină* la Facultatea de Litere și Filosofie și a Catedrei de *Gramatica latină* a Facultății de Magistratură de la Universitatea din Bari.

În decembrie 1956 primește cetățenia italiană, prilej cu care prenumele românesc de *Dumitru* este italienizat în *Demetrio*.

Opera științifică : **peste 100 de lucrări publicate** pe teme de filosofie, filologie, lingvistică, literatură, estetică, istorie, religie etc. Acestea, printre altele, cuprind: *studii și lucrări de literatură română* despre

Eminescu, Bălcescu, Șincai, Creangă, Coșbuc, Blaga și alți scriitori români, făcându-i astfel cunoscuți lumii occidentale; *studii și lucrări cu privire la istoria neamului românesc*; *studii și lucrări despre limba și literatura indiană* prin care a scos în evidență raporturile dintre cultura indiană și gândirea occidentală. Lucrările au fost publicate în reviste de specialitate italiene, dar și în unele de expresie românească care apăreau la Roma, Londra, Stuttgart, München.

Distincții primite : Ordinul „Steaua României casa a III-a" pentru merite de război (1945); „Ordinul de Merit al Republicii Italiene în Grad de Cavaler" (1957).

Starea civilă: căsătorit cu Meluța Miroslav-Marin, profesor universitar doctor în *Arheologie* și *preistorie* la Universitatea din Bari, Italia, până la pensionare (1948-1990); au avut șapte copii.

În seara zilei de 26 noiembrie 1976 se stinge fulgerător din viață, la numai 62 de ani, în plină activitatea creatoare. Este înmormântat la Bari.

Cinstirea memoriei :

Comemorări la Bari (Italia) și la Iași (România).

Au primit numele „**Demetrio Marin**": *Centrul Cultural al orașului Bari* (Italia); *Biblioteca Institutului Universitar* din Bari; *o stradă frumoasă și modernă* din orașul Bari (Italia); *școala primară din satul său natal*, Peicani, comuna Găgești, județul Vaslui (România)

S-a scris și editat cartea intitulată *Profesorul Universitar Doctor DUMITRU (DEMETRIO) MARIN* *UN FILOLOG CLASIC ROMÂN DE TALIE EUROPEANĂ* (1914 – 1976), autori fiind Decebal Lungu și Maria Ciobotaru.

A fost confecționată o placă comemorativă din marmură albă care, după primirea avizului favorabil, urmează să fie amplasată la casa unde s-a născut și a copilărit Dumitru (Demetrio) Marin; casa se păstrează și astăzi în condiții corespunzătoare.

Evenimente și acțiuni întreprinse după apariția cărții

1. În data de 19 Mai 2024, la școala care îi poartă numele din satul său natal, Peicani, a fost lansată cartea despre Dumitru (Demetrio) Marin, care a coincis cu împlinirea a 110 ani de la nașterea sa.

Lansarea cărții a avut loc în prezența celor doi autori, a unor personalități remarcabile din municipiile Iași, Vaslui și Bârlad, a profesorilor, învățătorilor și altor intelectuali din satele comunei natale (Găgești, județul Vaslui), a rudelor în viață și o parte dintre locuitorii satului său natal, Peicani.

Potrivit impresiilor exprimate de unii participanți, lansarea cărții s-a constituit într-o adevărată sărbătoare de suflet pentru locuitorii și intelectualii care trăiesc acolo, mai cu seamă că a fost prima manifestare culturală de acest gen (lansarea unei cărți) în istoria satului lor.

⊗ pe pagina următoare

Prezentăm o imagine cu persoanele care au făcut parte din prezidiu. De la stânga la dreapta: Dl COSTICĂ STUPU, primarul comunei Găgești din care face parte satul Peicani; Dna MARIA CIOBOTARU, institutor, unul din autorii cărții; DECEBAL LUNGU, primul autor al cărții, vorbind asistenței despre viața și valoroasa operă a lui Dumitru (Demetrio) Marin; Dna ELENA MONU, prof. dr. în istorie, președinta Societății literar-culturale „Academia Bârlădeană" din municipiul Bârlad; Dl NICU GAVRILUȚĂ, prof. univ. dr., director al Consiliului pentru Studiile Universitare de Doctorat de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza" din Iași;

Al LUCIAN LEFTER, dr. în istorie, directorul Centrului Județean pentru Promovarea și Conservarea Culturii Tradiționale Vaslui; Al VASILE NEDELCU, dr. în științe zootehnice, autorul monografiei satului său natal intitulată „Tripilați un sat de pe Valea Elanului".

An luat cuvântul și au vorbit despre acest eveniment toți membrii prezidiului: Dna IRINA NEGARĂ, prof. de limba și literatura română de la școala gimnazială din comună; preotul IUSTIN PETREA, parohul comunei ș.a.

de pe pagina 1

2. În „Iașul Cultural", Anul II Nr. 2(6) aprilie-iunie 2024, pp. 83-86, Al dr. în istorie VASILE DIACON, patronul și redactorul-șef al acestei reviste, a făcut o amplă prezentare pe trei pagini a cărții despre Dumitru (Demetrio) Marin.

3. Pe data de 30 ianuarie 2025, domnul DUMITRU BUSUIOC, prof. de istorie în municipiul Vaslui, împreună cu fiul său CRISTI BUSUIOC, de profesie informatician, cu domiciliul în municipiul Iași, pe sait-ul lor intitulat „Te Salut Vaslui" au făcut cunoscut publicului apariția cărții despre Dumitru (Demetrio) Marin, precum și unele date din viața și opera acestuia.

4. Domnul prof. dr. în istorie NICOLAE IONESU din municipiul Vaslui, în ziarul „Monitorul de Vaslui", format electronic, în data de 15 februarie 2025 face o amplă recenzie a cărții în care prezintă pe larg aspecte și momente din viața și opera filologului clasic român și savantului Dumitru (Demetrio) Marin.

5. Cartea despre filologul Dumitru (Demetrio) Marin

a fost donată mai multor biblioteci din București, municipiile Iași, Bârlad, Vaslui, precum și a unor școli din județul Vaslui.

<u>În municipiul București, la:</u>

a/. Biblioteca Academiei Române – 2(două) exemplare;
b/. Biblioteca Facultății de Litere – 2(două) exemplare;
c/. Biblioteca Facultății de Limbi străine 2(două) exemplare;
d/. Biblioteca Facultății de Istorie – 1(un) exemplar.

<u>În municipiul Iași, la:</u>

a/. Biblioteca Academiei Române,
Filiala Iași – 2(două) exemplare;
b/. Biblioteca Centrală Universitară
„Mihai Eminescu" – 2(două) exemplare;
c/. Biblioteca Facultății de Filosofie – 2(două) exemplare;
d/. Biblioteca Facultății de Litere – 2(două) exemplare;
e/. Biblioteca Facultății de Limbi străine –
2(două) exemplare;
f/. Biblioteca Facultății de Istorie – 2(două) exemplare.

<u>În municipiul Bârlad, la:</u>

a/. Biblioteca Municipală „Stroe Belloescu" – 2(două) exemplare;
b/. Biblioteca Colegiului Național „Gheorghe Roșca Codreanu" – 2(două) exemplare.

<u>În municipiul Vaslui, la:</u>

a/. Biblioteca Județeană „Nicolae Milescu Spătarul" – 2(două) exemplare;
b/. Biblioteca Liceului teoretic „Mihail Kogălniceanu" – 2(două) exemplare.

<u>În (localități) din județul Vaslui, la:</u>

a/. Biblioteca Școlii Primare „Dumitru Marin" din Peicani – 3(trei) exemplare;
b/. Biblioteca Școlii Gimnaziale „Mihai Ioan Botez" din Giurcani – 2(două) exemplare;
c/. Biblioteca Școlii Gimnaziale „Ion Arteme"

din Găgești - 2(două) exemplare;

d). Biblioteca Școlii Gimnaziale „Veniamin Costache"
din Roșiești - 2(două) exemplare;

e/. Biblioteca Centrului Cultural
„Nicolae Bagdasar" din Roșiești-2(două) exemplare.

Peicani, județul Vaslui, 19 Mai 2024.
Lansarea cărții despre Dumitru (Demetrio) Marin.

Membrii prezidiului, de la stânga la dreapta: Costică Stupu, primarul comunei; Maria Ciobotaru, unul dintre autorii cărții; Decebal Lungu, primul autor, vorbind despre personalitatea lui Dumitru (Demetrio) Marin; Elena Monu, dr. în istorie, președinta Societății literar-culturale „Academia Bârlădeană" din m. Bârlad; Nicu Gavriluță, prof. univ. dr. în limbi clasice la Univ. „Alex. Ioan Cuza" din Iași; Lucian Lefter, dr. în istorie, dir. al Centrului Județean pt. Conservarea și Promovarea Culturii tradiționale Vaslui; Vasile Nedelcu, dr. în științe zootehnice, autor de carte.

Peicani, județul Vaslui

Casa în care s-a născut și a copilărit filologul clasic român Dumitru (Demetrio) Marin.

Peicani, județul Vaslui
Școala Primară care are denumirea „Dumitru Marin"
(intrarea principală).

„M-am născut într-un sătuc pierdut la coamele unui mic deal moldovenesc ale cărui povârnişuri ajungeau până la malul unui râu, Elan, deseori secătuit vara, rămânând doar albia. Un sătuc, precum multe altele din acea regiune, cu bisericuța cocoțată pe creasta dealului ca să vegheze asupra satului ce se întindea la poalele sale sau asupra cimitirului din jurul ei. Mă poartă gândul la acea bisericuță în rarele sărbători de duminică, în care se ținea slujba (pentru că preotul trebuia să slujească la alte trei sate aflate la o distanță de la 1 la 3 km.)".

DUMITRU (DEMETRIO) MARIN
(1914 – 1976)

ISBN 978-630-318-028-1